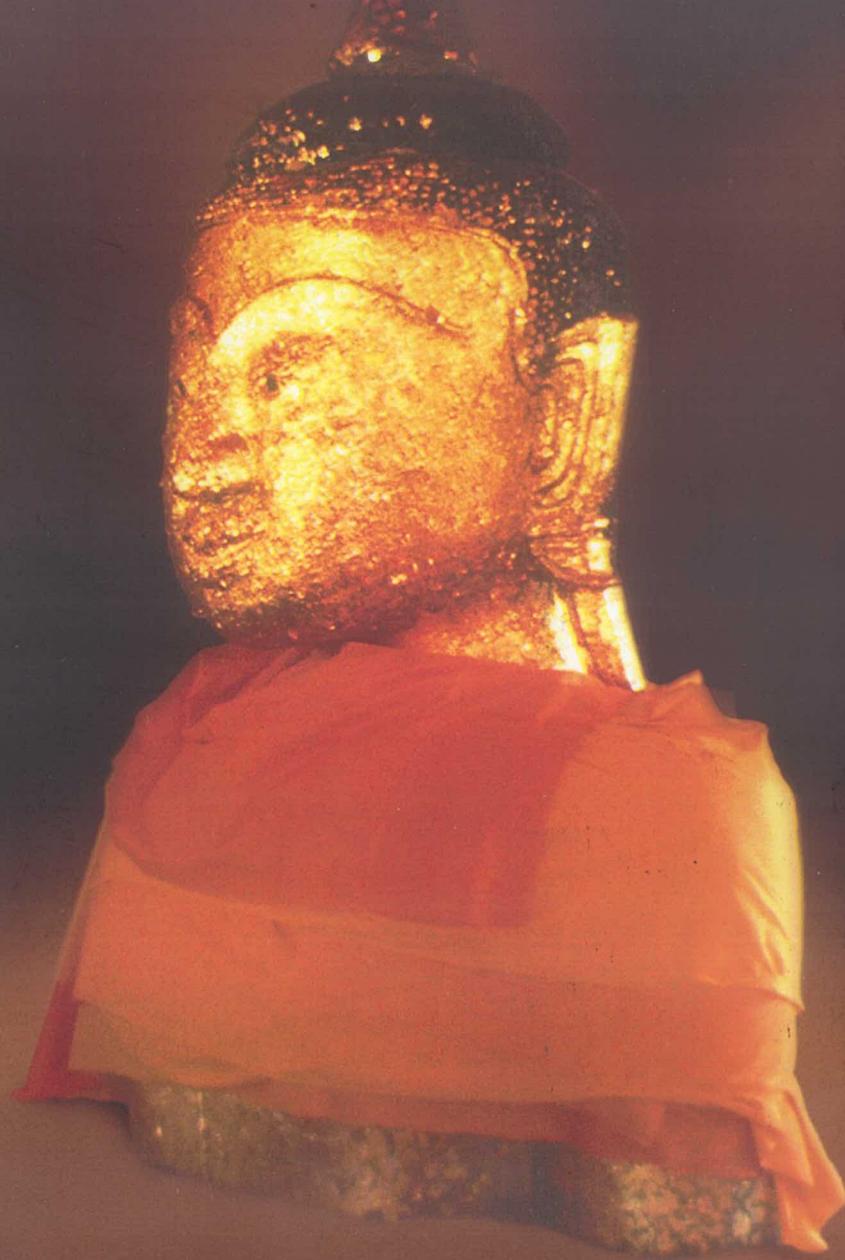

亚洲文明 Asia

ฉบับที่ 5 ฉบับที่ 20 กันยายน 2546 ISSN 1513-105X

ວິທຍໍສາລຸຮມຍໍ AM 1575 KHz

“ໄພ໌ອ້າໄຍ ກ້າວໄກລ ກັບໂລກ”

หนังสือ “วิทยุสรัญรวมย์” ISSN 1513-105X
ปีที่ 5 ฉบับที่ 20 : กกรกฏาคม - กันยายน 2546

ที่ปรึกษา :

สืบศักดิ์ พวงเกตุแก้ว • บรรลาน บุนนาค • น.ต. อิทธิ ดิษฐบูรณะ ว.น.

ผู้อำนวยการ :
นฤมิต หิญธีรัตนันทน์

บรรณาธิการ :
ประภัสสร เสวิกุล

ผู้ช่วยบรรณาธิการ :
สุวรรณा พ่องสมุทร

คณะกรรมการ :

สุเมธ ฉลชาดิ • อินนิทิตา วัชรศิริธรรม • ธรรมะ ธรรมวาสี
ภาณุพัฒน์ ยอดแก้ว • กนก เผ่า • นันท์ น้อย • วรารักษ์ วรรณประดิษฐ์
บัญชา ชีไกร์ • ธนาวน จิรพันธ์ • แคมทิริยา คล้ายคลึง

คอมพิวเตอร์ : วัลท尼 พานิชกุล

รูปเล่ม : ปราณ

พิมพ์ : ภาพพิมพ์ โทร. 0-2433-8586

หนังสือ “วิทยุสรัญรวมย์” รายสามเดือน
จัดทำโดย :

สถานีวิทยุสรัญรวมย์ กองวิทยุกระจายเสียง กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400 โทร. 0-2643-5094

ผู้สนใจสามารถติดต่อขอรับหนังสือ และส่งข้อเรียนมาให้พิจารณาได้ตามที่ญั่งด้าน

● สารบัญ

ห้องແດລງ	4
250 ปี ພະພຸທອສາສນານິກາຍສຍາມວັງລີ / ສຸກາຕີຣີ ອມາດຍກູດ	6
บทบาทของกระทรวงการต่างประเทศในการพัฒนาตลาด Asian Bond	
/ ປວິນ ທ້າວະລົງພັນທຶນ	40
ສັນກາຜົນ ນ.ນພວດນີ້ ເຈົ້າຫຼອຈຳກົນຍາຍກຳລັງກາຢືນ / ປະກັບສອງ ເສວິກຸດ	48
ດັ່ນໄມ້ຕາມທຶນ / ສຸວຽນາ ພອງສມຸຫຼວ	62
ທັງໝົດສັງເກນນີ້ສດານ (ຕອນທີ 3) / ຖຸຈິກ ແສງຈັນທຶນ	92
ສົນທາກັບເບັກຄົວຮາຫຼຸດ ກິສີຕ ກິຣມຍ / ອິນິທິຕາ ວັຊສີຣິຣົມ	109
ວັນໃໝ່ຂອງສານກົງສຸລືໄທ ປະຈຳກຸງໃໝ່ເພີຍ / ເບີນຈາກ ທັບທອງ	126
ກາພູດ Unseen in Thailand	142
ຮ້ອຍແປດພິສດາຮ / ອຸດາ ຈາກວັດນ	151
ກຣິສໄລລົດ ກັບ ພະເຈົ້າກຸງສຍາມ / ນົງເຍົວ໌ ກາຍຈຸນຈາວີ	154
ພື້ນແນ້ມັກປັບກັນກຳຈັດຕັດຽງພື້ນ	166
ກາຮເສດັ້ນທີ່ຕໍ່ປະເທດຄົງແຮກຂອງພະບາດສົມເຕັ້ງພະຊຸລຈົມເກັ້ສັ້າເຈົ້າອຸ່ນໜ້າ	
/ ນິພິນທີ ວິໄລວັດນ	168
ອອຣິໂມນພື້ນເຄີຍດເປີດຕາດອກ	184
ກາຮເຄລື່ອນໄຫວອກກຳລັງກາຍເພື່ອປັບກັນໂຮບເບາຫວານ / ນພວກຮານ ຂັ້ນວັດນ	187
ຄວາມເປັນໄທຢີໃນວຽກຄົດໄທຢ / ສັຈຈາກວົນ ສິງພັດນີນ	192
ຫ້າຍເລີ່ມ	210

หนังสือวิทยสารน้อมปีที่ 5 ฉบับที่ 20 เดือนกรกฎาคม กันยายน 2546 ได้พยายามบรรจุบทความที่มีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อ่านผู้อ่าน/ผู้ฟังสถานีฯ มากที่สุด ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา มีเหตุการณ์สำคัญๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เหตุการณ์ก่อการร้าย โดยในเดือนลิงหาคม 2546 ได้เกิดระเบิดสำนักงานสหประชาชาติที่กรุงแบกแดด เมื่อวันที่ 19 ลิงหาคม นาย SERGIO VIEIRA DE MELLO ผู้แทนพิเศษเลขานุการสหประชาชาติประจำรัก เสียชีวิตและต่อมา เมื่อวันที่ 25 ลิงหาคม ได้เกิดระเบิดขึ้นที่เมืองมุนไบ สาธารณรัฐอิหร่าน ในส่วนที่เกี่ยวกับประเทศไทยเพื่อนบ้าน นางของ chan ชูจี ซึ่งถูกกักบริเวณตั้งแต่วันที่ 30 พฤษภาคม และได้ครบ 100 วัน เมื่อวันอาทิตย์ที่ 7 กันยายน 2546 นอกจากนั้น ยังมีข่าวสำคัญเกี่ยวกับกลุ่มว้าแองค์คายาเลเพติด การปรับຄൺรัฐมนตรีในพม่า โดยนายพล ชิน ยุนต์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีพม่า และ SPDC ได้จัดทำร็อดแมปฉบับพม่าทำเอง

ในประเทศไทยเรา ได้มีการประชุมเอกสารราชฎและกงสุลใหญ่ไทยทั่วโลก ประจำปี 2546 ระหว่างวันที่ 26 สิงหาคม-3 กันยายน 2546 และสิ่งที่จะพลาดไม่ได้ก็คือการประชุมผู้นำเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ 11 ที่ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ระหว่างวันที่ 20-21 ตุลาคม 2546

ขอขอบคุณผู้ฟังที่ได้ติดตามรับฟังรายการของสถานีวิทยสารน้อมรัฐ รวมทั้งส่งจดหมาย/ไปรษณียบัตร ติชมรายการของสถานีฯ ซึ่งผู้จัดรายการจะนำข้อมูลดังกล่าวไปปรับปรุง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ฟังให้มากที่สุด

ด้วยความปรารถนาดี

A handwritten signature in black ink, appearing to read "นุ逼ิษะรัตน์"

(นุ逼ิษะรัตน์)

นายสถานี

250 ปี พระพุทธศาสนาในไทย

ประเทศไทยกับคริสต์การมีความลัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและส่งเสริม
เกื้อกูลระหว่างกันทางด้านศาสนามาช้านาน พระพุทธศาสนาเริ่วอา
แบบลังกา跟着คริสต์ได้เข้ามาประดิษฐานในไทยตั้งแต่สมัยอาณาจักรสุโขทัย
และเจริญรุ่งเรืองมาถึงปัจจุบัน และเมื่อ 250 ปีที่ผ่านมา ไทยก็ได้
ไปช่วยลีบต่อพระพุทธศาสนาในคริสต์การ เกิดนิกายสยามวงศ์ขึ้นมา

ในปี พ.ศ. 2546 เป็นปีที่มีความหมายสำคัญยิ่ง เนื่องจาก
เป็นปีที่ครบรอบ 250 ปีของการสถาปนาพระพุทธศาสนาในไทย
วงศ์ในคริสต์การ โดยรัฐบาลและคณะกรรมการนิกายของคริสต์การได้

จัดให้มีการเฉลิมฉลองครบรอบ 250 ปีดังกล่าว ระหว่างวันที่ 14-15
พฤษภาคม 2546 ที่เมืองแคนดี้ ประเทศคริสต์การ ซึ่งเป็นช่วงวัน
วิสาขบูชาด้วย ในโอกาสนี้ นายเจม ติวyanan เอกอัครราชทูต ณ
กรุงโคลัมโบ และ ม.ร.ว. จักรทศ จิตราพงศ์ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
ได้เข้าร่วมงานในฐานะข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ฝ่ายไทย โดยดิฉัน พร้อม
ด้วยเจ้าหน้าที่จากการสารนิเทศอีก 2 คน คือ คุณสุพรรณิการ์ สวีระ^ล
ลุณฑ์ และคุณนริศโรมน์ เพื่อรองรับ กองวัฒนธรรมลัมพันธ์ และ^ล
คุณลุจินต์ เพชรเนยิน เจ้าหน้าที่ฝ่ายพิธีการจากสำนักนายกรัฐมนตรี^ล
ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเฉลิมฉลองนี้เช่นกัน การเดินทางไปคริสต์การ
ครั้งนี้ ดิฉันได้รับประสบการณ์อย่างสูงยิ่ง อีกทั้งยังมีความรู้สึกที่เปี่ยม^ล
ไปด้วยปิติภุลที่ได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของวันวิสาขบูชา^ล
และการเฉลิมฉลองการครบรอบ 250 ปีของการสถาปนาพระพุทธ
ศาสนาในไทย ในคริสต์การ ดิฉันจึงขอนำเรื่องราวและ^ล
ประสบการณ์ทั้งหลายนี้มาเล่าสู่กันฟังในหนังสือวิทยุสารัญรวม^ล
ฉบับนี้ด้วย

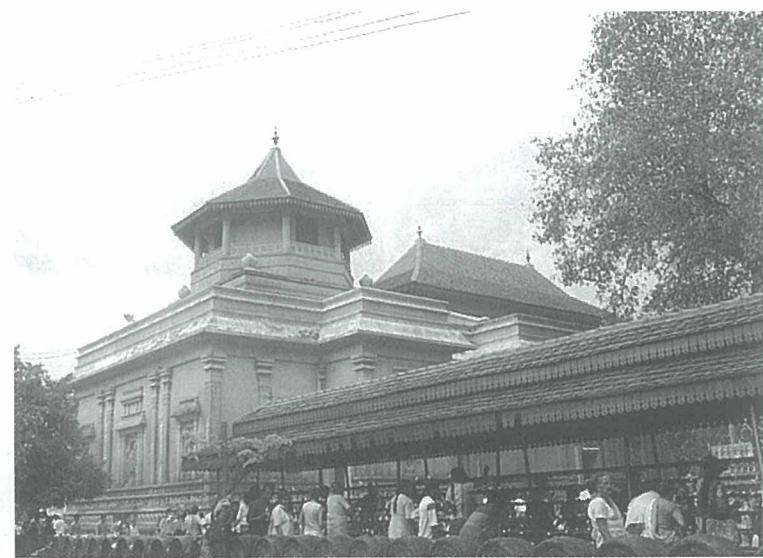
พระพุทธศาสนาได้เผยแพร่เข้าไปสู่คริสต์การตั้งแต่เมื่อพระเจ้า^ล
อโศกมหาราชแห่งอินเดียได้ทรงส่งพระโอรสของพระองค์ คือ พระ^ล
มหาทินท์ เนื่องพระพุทธศาสนาไปประดิษฐานในอาณาจักรลังกาที่^ล
บริเวณใกล้เคียงเมืองอนุราธปุระ เมื่อปี พ.ศ. 236 ในปัจจุบันบริเวณ^ล
ดังกล่าวมีชื่อว่ามหาทินท์ เค คณะสมมุตที่พระมหาทินท์เป็นหัวหน้า^ล
ประกอบด้วยพระสงฆ์อีก 4 รูป สามเณร 1 รูป และอุบาล 1 คน^ล
ได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีจากพระเจ้าเทวนมปิยะติสละและ^ล
ประชาชนลังกา มีผู้เข้าอุปสมบทมากมาย และพระเจ้าแผ่นดินทรงสร้าง^ล

มหาวิหารเป็นลังกาวานิจพารามทินทเกระ อีกทั้งทรงสร้างศาสนสถานสำคัญอีกหลายแห่ง อาทิ กฎปาราม ซึ่งนับเป็นเจดีย์สถานแห่งแรกในศรีลังกา พระพุทธศาสนាឌได้แพร่หลายอย่างรวดเร็ว แต่ต่อมาพุทธศาสนานิครีลังกาได้เลื่อมลง โดยเฉพาะในยุคที่ญี่ปุ่นเข้าครอบครองและมีอิทธิพลในศรีลังกา จนถึงยุคนี้ที่พุทธศาสนាឌได้เลื่อมลืนไป ไม่มีพระภิกษุสงฆ์ลับต่อพุทธศาสนาน ในปี พ.ศ. 2296 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศแห่งกรุงศรีอยุธยาได้ทรงส่งสมณลงมหาน้ำโดยพระอุบาลีมหานิกาย ไปบรรพชาอุปสมบทให้แก่ชาวลิงหล ตามที่กษัตริย์ศรีลังกา คือ พระเจ้ากีรติคิริราชลิงห์ ได้ทรงส่งราชทูตและพระราชนล้านมกราบทูลขอจากไทย เป็นการช่วยลับต่อพระพุทธศาสนาน และทำให้เกิดพระพุทธศาสนานิกายลยามวงศ์ขึ้นในศรีลังกาจากนั้นเป็นต้นมา

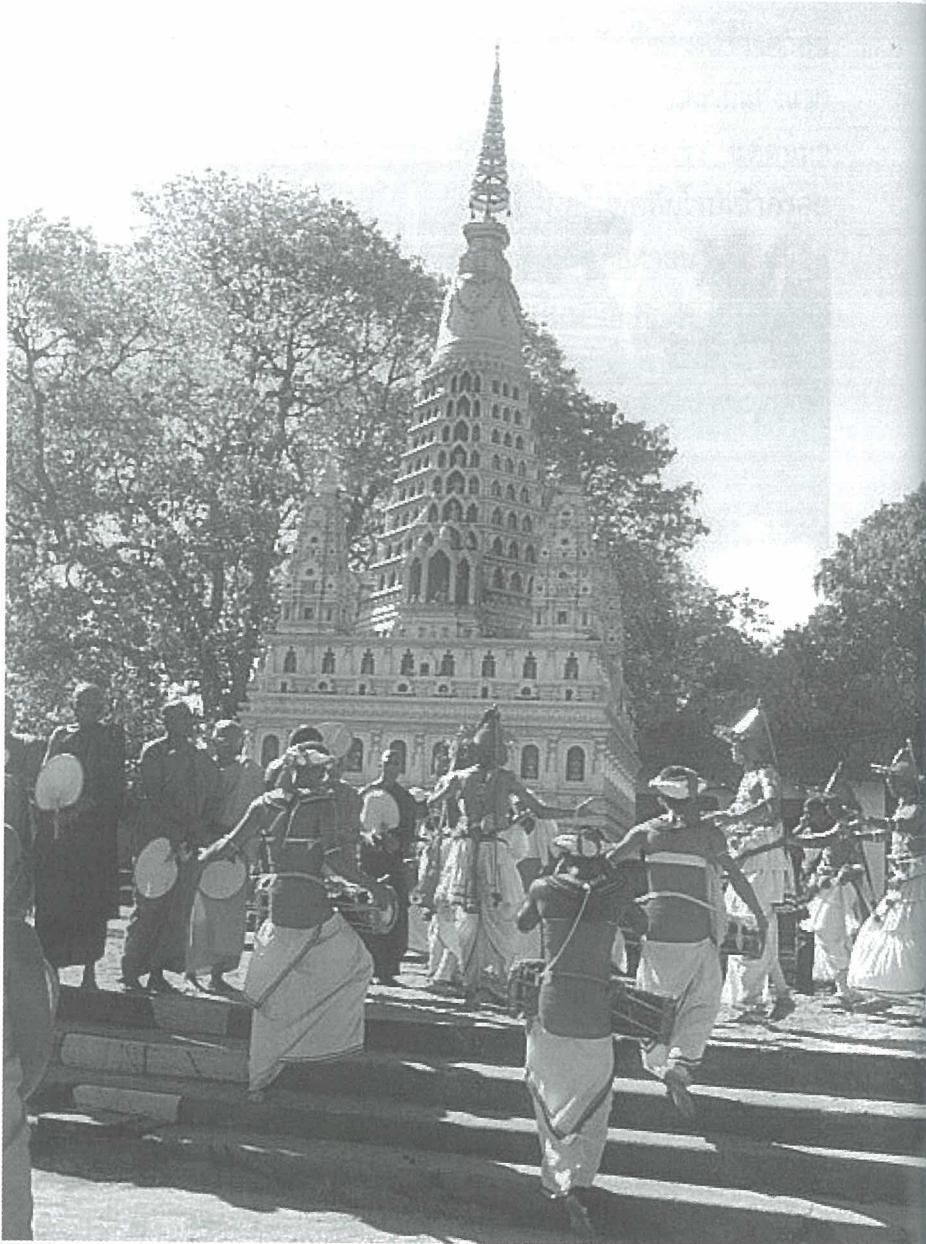
รัฐบาลศรีลังกาได้จัดการเฉลิมฉลองครบรอบ 250 ปีแห่งการสถาปนาพระพุทธศาสนานิกายลยามวงศ์ในศรีลังกา โดยเริ่มการฉลองมาตั้งแต่ปีที่แล้ว เป็นกิจกรรมรูปแบบต่างๆ ที่เป็นคุณประโยชน์แก่พระพุทธศาสนาน ซึ่งรวมถึงการที่รัฐบาลศรีลังกาได้มอบเงินจำนวน 3,440,000 บาท เพื่อลับลุนการบูรณะวัดธรรมารามที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อันเป็นวัดที่พระอุบาลีมหานิกายเคยจำพรรษาอยู่ก่อนเดินทางไปศรีลังกา โดยได้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลศรีลังกาเกี่ยวกับการบูรณะวัดธรรมาราม ซึ่งลงนามร่วมโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของไทยและของศรีลังกา เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2545 ที่อาคารรัฐสภาในช่วงที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศศรีลังกาเยือนไทย

วัดพระธาตุเนี้ยะแก้ว เมืองแคนดี

วัดกัลยาณี กรุงโคลัมไบ

วัดที่ปีกุตตามาราม กรุงโคลัมบี

ในการบูรณะวัดธรรมารามนี้ กรมศิลปากรยังได้มอบเงินจำนวน 1 ล้านบาทเพื่อซ่อมแซมเชิงกันต์ลิ่งริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาด้วย ต่อมาในวันที่ 14 พฤษภาคม 2546 ได้มีพิธีมอบบรรจุของครีลังกาให้หอระฆังของวัดธรรมาราม มีขบวนแห่ทางเรือตั้งแต่วัดไซยัวฒนารามไปจนถึงวัดธรรมาราม เป็นที่งดงามมาก สถานที่ที่ศูนย์ของครีลังกาได้ถ่ายทอดกิจกรรมนี้กลับไปยังประเทศของตนเพื่อให้ประชาชนชาวครีลังกาได้ร่วมรับรู้ด้วย การบูรณะวัดธรรมารามกำหนดจะเสร็จลิ้นภายในปีนี้

ในส่วนของประเทศไทยนั้น กระทรวงการต่างประเทศและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้ดำเนินกิจกรรมเพื่อเป็นการร่วมเฉลิมฉลองกับฝ่ายครีลังกา คือ 1) กระทรวงการต่างประเทศได้ดำเนินการกราบบังคมทูลพระกรุณากองพระราชทานผ้าพระภูมิ พร้อมเครื่องบิริหารและเงินบำรุงพระอาราม อัญเชิญไปทอดถวาย ณ วัดพระธาตุเขี้ยวแก้ว เมืองแคนดี เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2545 โดยมีเอกอัครราชทูตนิลลัย เวชชาชีวะ ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เป็นหัวหน้าคณะอัญเชิญผ้าพระภูมิในนามของฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ 2) คณะอัญเชิญผ้าพระภูมิได้เชิญหน่อพระครึ่มหาโพธีจากเมืองอนุราธปุระเพื่อนำมาปลูกที่วัดธรรมาราม ซึ่งต่อมาได้มีการจัดพิธีปลูกหน่อพระครึ่มหาโพธีขึ้น เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2545 โดย ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธานและผู้ปลูก 3) ฝ่ายครีลังกาได้เชิญผู้แทนจากประเทศไทยให้เข้าร่วมการประชุมด้านพระพุทธศาสนาในวาระครบรอบ 250 ปีฯ เมื่อวันที่ 15-18 มกราคม 2546

ในการนี้มหาเถรสมาคมได้มอบหมายให้พระเทพโสดก (ประญูร ธรรม จิตโต) อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และรองศาสตราจารย์ธงทอง จันทรากุศ รองปลัดกระทรวงยุติธรรม เข้าร่วมการประชุมนี้ด้วย 4) มหาเถรสมาคมยังได้มีมติเห็นชอบให้มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหากรุณาธิคุณ ราชวิทยาลัย ร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จัดนิทรรศการฉลองครบรอบ 250 ปี ดังกล่าว ตามคำเชิญของกระทรวงการท่องเที่ยวคริสต์ก้า 5) มหาเถรสมาคมได้ดำเนินการจัดสร้างพระพุทธรูปขนาดหน้าตักกว้าง 25 นิ้ว จำนวน 3 องค์ เพื่อถวายพระมหานายก (สมเด็จพระลังมราชา) สังกัดนิกายสยามวงศ์ วัดมัลวัตตะ และวัดอัลกิริยะ แห่งละ 1 องค์ และอีก 1 องค์นำไปประดิษฐานที่วัดธรรมาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ในระหว่างวันที่ 14-16 พฤษภาคม 2546 คณะพระสงฆ์ไทยนำโดยพระพรหมเมธี และพระเทพโสดก อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พร้อมด้วยเอกอัครราชทูต ณ กรุงโคลัมบุ ม.ร.ว. จักรรัฐ จิตราพงศ์ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม คณะผู้จัดนิทรรศการ ติดัน และเจ้าหน้าที่จากการสารนิเทศ และสำนักนายกรัฐมนตรี ได้เข้าร่วมกิจกรรมที่เมืองแคนดี ประเทศคริสต์ก้า เพื่อเฉลิมฉลองวันวิสาขบูชาและวาระครบรอบ 250 ปีของการสถาปนาพระพุทธศาสนาในนิกายสยามวงศ์ โดยเริ่มจากวันที่ 14 พฤษภาคม 2546 มีกิจกรรมที่สำคัญ 2 อย่างคือ การลักการะพระบรมสารีริกธาตุ (พระธาตุเชี้ยวแก้ว) ณ วัดพระธาตุเชี้ยวแก้ว และพิธีเปิดนิทรรศการณ ศูนย์พุทธศาสนา

ในช่วงเช้าวันที่ 14 พฤษภาคม 2546 คณะพระสงฆ์ไทยได้เดินทางไปยังวัดพระธาตุเชี้ยวแก้ว มีคุณนิรันดร์จันทร์ วิชัยรัตนะ (Neranjan Wijeyeratne) ผู้ดูแลพระธาตุเชี้ยวแก้ว (Diyawadana Nilame - ทายาวาทนา นิลาเม) ให้การต้อนรับ นำคณะไปยังห้องรับรอง นัมสการพระมหานายก Udugama Sri Dhammadassi Ratanapala Buddharakkhita Maha Thero สมเด็จพระลังมราชนายอัลกิริยะ (Asgiriya) หรือฝ่ายอรหัญวารี ซึ่งในปัจจุบันเป็นประธานของคณะกรรมการสยามวงศ์ในคริสต์ก้า โดยสมเด็จพระลังมราชนายอัลกิริยะได้กล่าวต้อนรับ พร้อมทั้งกล่าวว่าภูมิใจที่คริสต์ก้ากับไทยมีความสัมพันธ์ที่สนิทแนบแน่นกันมาก โดยเฉพาะทางด้านศาสนาซึ่งสืบทอดมาจากเมื่อ 700 ปีก่อนที่ผ่านมาที่พระสงฆ์จากคริสต์ก้าได้เดินทางมาอุปสมบทให้พระสงฆ์ไทย เกิดลัทธิลังกาวงศ์ขึ้นในไทยต่อมาเมื่อ 250 ปีที่ผ่านมา ไทยก็ได้จัดส่งพระสงฆ์ไปอุปสมบทให้พระสงฆ์คริสต์ก้า เป็นการสืบทอดพระพุทธศาสนาและสถาปนาการสยามวงศ์ คริสต์ก้าจึงมีความรู้สึกลึกซึ้งในพระกรุณานิสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ พระมหาภัตติรัชต์ไทย และความเมตตาของพระอุบาลีมหาเถระ ตลอดจนพระสงฆ์และประชาชนชาวไทยทุกคน สมเด็จพระลังมราชนายอัลกิริยะยังได้กล่าวแสดงความขอบคุณคณะพระสงฆ์ไทยที่ถือว่าเป็นผู้แทนของสมเด็จพระลังมราชนายกในการไปร่วมเฉลิมฉลอง 250 ปีของการสถาปนาพระพุทธศาสนาในนิกายสยามวงศ์ในคริสต์ก้าในครั้งนี้ นับว่าเป็นสิ่งที่น่ายินดีและน่าชื่นชมเชยเป็นอย่างมาก

หลังจากที่คณะพระสงฆ์ไทยได้เข้ามัลสการสมเด็จพระลังมราชนายอัลกิริยะและมอบหนังสือที่ระลึกการจัดนิทรรศการที่จัด

ทำโดยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย คุณนิรันดร์จันทร์ ผู้ดูแลพระธาตุเขียวแก้ว ได้นำคณะพระสงฆ์ไทยเข้าไปในห้องที่มีทางเข้าอยู่ชั้นล่างบริเวณโถงของวิหารวัด เดินเข้าไปข้างใน มีบันไดวน แคบๆ ขึ้นไป ภายในห้องประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ ซึ่งท่านนี้จะจัดให้เฉพาะคณะพิเศษเท่านั้น คณะพระสงฆ์ไทยได้เข้าไปกราบสักการะและสวดมนต์ต่อหน้าองค์สูปที่ประดิษฐานพระธาตุเขียวแก้วอยู่ภายใน ดิฉันเองได้มีโอกาสเข้าไปกราบสักการะพระธาตุเขียวแก้วด้วยเช่นกันด้วยจิตที่เป็นปิติคุคลและเป็นโอกาสที่หาได้ยากยิ่งเหลือเกิน ในโอกาสนี้ คุณนิรันดร์จันทร์ยังได้นำคณะพระสงฆ์และผู้ติดตามเข้าไปกราบไหว้พระประทานของวัดพระธาตุเขียวแก้วในอุโบสถ ซึ่งมีพระพุทธรูปจากไทยประดิษฐานอยู่โดยรอบภายในอุโบสถนี้ด้วย คณะของไทยยังได้ไปเยี่ยมชมพิธภัณฑ์วัดพระธาตุเขียวแก้ว บนชั้นสองและชั้นสามของอาคารที่อยู่บริเวณใกล้เคียงภายใต้วัดพระธาตุเขียวแก้ว เป็นพิธภัณฑ์ที่แสดงภาพวาดและโบราณวัตถุที่เกี่ยวเนื่องกับวัดและพระธาตุเขียวแก้ว นอกจากนี้มีภาพถ่ายของวัดพระธาตุเขียวแก้วที่ได้ถูกกล่าว枉เรียบเมื่อปี พ.ศ. 2541 จนเกิดความเสียหายอย่างมาก นับเป็นบุญที่ส่วนที่ประดิษฐานพระธาตุเขียวแก้วไม่เป็นอันตรายหรือได้รับความเสียหายใดๆ การบูรณะและปฏิสังขรณ์วัดหลังจากนั้นมา ใช้เวลาเกือบ 1 ปีเต็ม ซึ่งคณะสงฆ์และพกเราทุกคนที่ได้เห็นภาพถ่ายดังกล่าวนี้ รู้สึกเหดหู่ใจเป็นอย่างมาก ที่ศาสนากลางๆ ที่ศักดิ์สิทธิ์สำคัญยิ่งของพระพุทธศาสนาในศรีลังกาได้ถูกกลบทำลาย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าสถานที่และลิ่งคัດลิทธีทางศาสนาทั้งหลายจะได้รับการคุ้มครองปกป้องตลอดไป

คุณนิรันดร์จันทร์ ผู้ดูแลพระธาตุเขียวแก้ว

พิธีอุปสมบท วัดพระธาตุเชี้ยวแก้ว เมืองแคนดี

ลิ่งมีค่ายิ่งที่แสดงอยู่ในพิพิธภัณฑ์วัดพระธาตุเชี้ยวแก้ว อยู่บนชั้นที่สาม ได้แก่ ผ้าปักลายพระพุทธบาทผืนใหญ่มาก เป็นของขวัญพระราชทานจากสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศที่ได้ทรงฝากพระอุบลี มหาเคราะนำไปถวายแด่พระมหาชัตตريย์แห่งแคนดี เป็นการปักลายพระพุทธบาทด้วยดินทอง ละเอียดลงตามยิ่ง ตรงกลางของพระพุทธบาทเป็นลวดลายเข้าพระสุเมรุ ทั้งนี้ เป็นภาพปักที่จำลองมาจากการปักลายพระพุทธบาทที่แขวนอยู่ในพระราชวังกรุงศรีอยุธยา ของขวัญพระราชทานนี้เป็นลัญลักษณ์สำคัญยิ่งของความสัมพันธ์ อันแน่นแฟ้นในด้านศาสนาระหว่างไทยกับศรีลังกา อีกทั้งยังถือเป็นงานศิลปะของช่างถักทองมีอยุธยาที่สมบูรณ์แบบและมีความงดงามยิ่งจริงๆ ทางวัดพระธาตุเชี้ยวแก้วได้นำผ้าปักลายพระพุทธบาทนี้ บรรจุในกระজักแก้วใส่ใบไหญ่ ปิดผนึกแน่นหนา ตั้งแสดงไว้ในห้องพิพิธภัณฑ์ให้ผู้เข้าเยี่ยมชมทุกคนได้ร่วมรับรู้ถึงความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งระหว่างไทยกับศรีลังกาดังกล่าว ในบริเวณใกล้กับที่แสดงผ้าปักลายพระพุทธบาทนี้ ยังมีการแสดงเครื่องราชลักษณะพระธาตุเชี้ยวแก้ว ที่ประเทศไทยและประเทศต่างๆ นำไปบูชาในแต่ละยุคแต่ละสมัย และยังมีตุ้นกระจาดที่แสดงวัตถุโบราณ ดังเช่น นาตร ตาลปัตร พระพุทธรูป ใบลาน คัมภีร์ และลัญปชนาดต่างๆ เป็นต้น

ถัดจากห้องพิพิธภัณฑ์นี้ มีประตูทางออกไปสู่เนลียงด้านนอก มองเห็นทิวทัศน์อันงดงามของเมืองแคนดีที่ล้อมรอบไปด้วยภูเขา มีทะเลสาบชุมดอยู่กลางเมือง มองเห็นอาณาบริเวณของวัดพระธาตุ เชี้ยวแก้วที่อยู่ต่อเนื่องกับเขตพระราชวังโบราณ ซึ่งขณะนั้น เต็มไปด้วยผู้คนมหาศาลที่กำลังเข้าไปภายใต้เงาต้นไม้ใหญ่ในวัดพระธาตุเชี้ยวแก้ว

บุคคลทั่วไปสามารถลักการบูชาพระธาตุเขียวแก้วได้เฉพาะบริเวณด้านนอก ที่อยู่บนห้องโถงชั้นสองของวิหาร มีแต่นบูชาและที่วางดอกไม้นบูชาลักษณะตั้งอยู่ด้านนอกของห้องที่ประดิษฐานฝ่ายครึ่งกาจะเปิดให้เฉพาะคณะผู้แทนพิเศษจริงๆ เท่านั้น ที่จะสามารถเข้าไปลักการบูชาต่อหน้าองค์สูปพระธาตุเขียวแก้วในห้องประดิษฐานชั้นในสุด ดังเช่นที่อนุญาตให้คณะสงฆ์และผู้แทนไทยเข้าไปลักการตั้งกล่าว

ในช่วงป่ายของวันที่ 14 พฤษภาคม 2546 เอกอัครราชทูตณ กรุงโคลัมบุ พร้อมด้วย ม.ร.ว. จักรรฤทธิ์ จิตราพงศ์ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม และคณะฝ่ายไทย คือ ดิฉันและเจ้าหน้าที่ได้เดินทางไปยังวัดมัลวัตตะเพื่อมัสการพระมหา นายก Rambukwelle Sri Vipassi Maha Thero สมเด็จพระลังخราชฝ่ายมัลวัตตะ (Malwatta) หรือฝ่ายความ瓦สี และหลังจากที่ได้กลับไปยังที่พักคือโรงแรม Earl's Regency เพื่อรับประทานอาหารกลางวันแล้ว ในเวลา 16.00 น. คณะก็ได้เดินทางไปยังวัดพระธาตุเขียวแก้ว เพื่อเข้าพบคุณนิรันดร์จันทร์ ที่ห้องทำงานซึ่งอยู่ในบริเวณวัด เป็นห้องทำงานทางการของผู้ดูแลวัดและพระธาตุเขียวแก้ว ซึ่งได้แก่ คุณนิรันดร์จันทร์ นั่นเอง ภายในห้องทำงาน มีรูปภาพแขวนไว้รอบห้อง เป็นรูปของผู้ดูแลพระธาตุเขียวแก้วฝ่ายชาววัลลภาราษที่สืบทอดเชื้อสายมาจากกษัตริย์ในลัมปีที่แคนดี้ยังเป็นเมืองหลวงของครึ่งกา ภายในห้องทำงานของคุณนิรันดร์จันทร์ ผู้ดูแลพระธาตุเขียวแก้วนี้ มีส่วนที่เป็นห้องรับรองแขกขนาดใหญ่ภายในห้องมีภาพวาดจำลองจากภาพภายในวัดพระธาตุเขียวแก้ว และนอกจากนี้ยังมีตู้ลายรดน้ำใบใหญ่ สวายส่งจำงามมาก เป็นของขวัญพระราชทานจากกลุ่มเดิมพระบรมโหรสาธิราชฯ สยามมกุฎ

ราชกุมาร ที่ได้พระราชทานเป็นของขวัญให้แก่วัดพระธาตุเขียวแก้ว เมื่อคราวเสด็จฯ เยือนคริสต์กากอย่างเป็นทางการ เดือนมกราคม พ.ศ. 2536

เมื่อคณะของปลัดกระทรวงวัฒนธรรมเดินทางถึงวัดพระธาตุเขียวแก้ว ก็ได้พบกับคณะของพุทธศาสนิกชนจากไทย นำโดยแม่ชีคันสนนีย์ เลสเทียรสุต เกือบ 200 คน ที่เดินทางไปร่วมกิจกรรมวันวิสาขบูชาในครึ่งกาด้วย คุณนิรันดร์จันทร์ ผู้ดูแลพระธาตุเขียวแก้ว ได้นำปลัดกระทรวงวัฒนธรรมและคณะกระทรงการต่างประเทศขึ้นไปยังห้องประดิษฐานชั้นใน เพื่อลักการบูชาต่อหน้าองค์สูปพระธาตุเขียวแก้ว โดยมีพระมหานายก หรือสมเด็จพระลังขราชฝ่ายอัลกิริยะ ผู้เป็นประธานคณะสงฆ์สยามนิกายในปีนี้ ร่วมประทานพรผู้ที่ไปเข้าลักการตัวอย่าง ซึ่งในครั้งนี้ ดิฉันก็ได้มีโอกาสลักการบูชาต่อหน้าองค์สูปที่ประดิษฐานพระธาตุเขียวแก้วอีกครั้งหนึ่ง ส่วนคณะพุทธศาสนิกชนของไทยได้เข้าลักการบูชาเช่นกัน ใช้เวลานานกว่าชั่วโมง เพราะห้องประดิษฐานนั้นเล็กมาก จำกัดให้เข้าไปได้เพียงครั้งละไม่กี่คนเท่านั้น

ในระหว่างที่ดิฉันยืนรออยู่ในห้องประดิษฐานชั้นในนั้น ดิฉันได้มีโอกาสสอดมโนต์และตั้งใจตอธิษฐานในใจ อีกทั้งยังได้พินิจพิจารณาและซับซึ้งอยู่กับความงามทางพุทธศิลป์ขององค์สูปขนาดใหญ่ ทรงระหงค์คัว เป็นที่ประดิษฐานพระธาตุเขียวแก้วอยู่ ภายในองค์สูปคือเจดีย์ ทำด้วยทองคำบริสุทธิ์เหลืองอร่ามทั้งองค์ มีอัญมณีและเพชรนิลจินดา ตลอดจนสร้อยและแหวนที่แขวนประดับอยู่ทั้งองค์สูป เป็นลิ่งของมีค่าที่กษัตริย์ศรีลังกาในอดีต และผู้มีจิต

ศรัทธาได้บูริจัคเพื่อถวายเป็นลักษณะการบูชาสามัติแก่ต่อติดกาก องค์สูญปีอุ่ยภายในห้องพระจอกไลที่เป็นพระเจ้าอนิรภัย ภายในองค์สูญปีใหญ่นี้ มีสูญปอยู่อีก 7 ชั้น ลดหลั่นกันไป จนถึงชั้นในสุดอันเป็นที่ประดิษฐ์ฐานของพระธาตุเขียวแก้วนั่นเอง ฝ่ายศรีลังกาจะอนุญาตให้เปิดสูญเพื่อซื้นชุมและบูชาองค์พระธาตุเขียวแก้วได้ ก็เฉพาะแก่แขกที่ไปเยือนที่เป็นระดับราชวงศ์ ประมุขของประเทศไทย หรือหัวหน้ารัฐบาลเท่านั้น ทั้งนี้ ผู้ถือกุญแจลำหรับเปิดองค์สูญปีใหญ่มีเพียง 3 คน คือ พระมหานายก หรือสมเด็จพระสังฆราช ทั้งฝ่ายมัลวัตตะ และฝ่ายอัลกิริยะ และอีกผู้หนึ่งคือฝ่ายพระรา瓦ล ซึ่งได้แก่คุณนิรันดร์จันทร์ ผู้ดูแลพระธาตุเขียวแก้ว

ภายในห้องพระจอกไลใหญ่นี้ นอกจากมีองค์สูญปีที่ประดิษฐ์ฐานพระธาตุเขียวแก้ว ก็ยังมีสูญปีเล็กๆ อีก 4 องค์ ตั้งอยู่ลิ่มมุน มีเพชรนิลจินดาและอัญมณีคล้องประดับอยู่อย่างงามเช่นกัน ส่วนผนังห้องนั้น ประดับด้วยแผ่นทองดันนูนเป็นรูปดอกบัว สวยงามและงดงามเหลือเกิน ท่านปลัดกระทรวงวัฒนธรรมซึ่งยืนอยู่ในห้องนั้นด้วย ได้มีเมตตาให้ความรู้แก่ตัวเองในเรื่องพุทธศิลป์และงานด้านสถาปัตยกรรม ตัวเองได้รับความรู้และความประทับใจเป็นอย่างยิ่ง

เมื่อเสร็จสิ้นการลักษณะการบูชาพระธาตุเขียวแก้ว คุณนิรันดร์จันทร์ได้เชิญออกอัครราชทูตไทย พร้อมด้วยปลัดกระทรวงวัฒนธรรมและคณะฝ่ายไทย ไปยังอุโบสถวัดพระธาตุเขียวแก้วเพื่อเข้าร่วมพิธีในการรับมอบพระบรมสาริริกธาตุ (เป็นกระดูกล่วนหนึ่งของพระลัมมาสัมพุทธเจ้า) และหน่อพระคริมหาโพธิ์จากเมืองอนุราธปุระ โดยปลัดกระทรวงวัฒนธรรมเป็นประธานการรับมอบ

จากพระมหาราษฎร์ หรือสมเด็จพระลัมมาราษฎร์อัลกิริยะ เพื่อมอบต่อให้แก่แม่ชีคันสนีย์ นำพระบรมสาริริกธาตุไปประดิษฐ์และนำหน่อพระคริมหาโพธิ์ไปปลูกยังธรรมสถานในประเทศไทยต่อไป

เสร็จสิ้นจากพิธีดังกล่าว ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมและคณะฝ่ายไทยได้เดินทางไปยังศูนย์พุทธศาสนา (Buddhist Centre) ที่อยู่ไม่ห่างจากวัดพระธาตุเขียวแก้วเท่าไหร่นัก เพื่อไปร่วมพิธีเปิดนิทรรศการฉลองครบรอบ 250 ปีการสถาปนาพุทธศาสนาในสยามวงศ์ในครีลังกา โดยมีรัฐมนตรีฝ่ายต่างๆ จากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของครีลังกาล่าวสุนทรพจน์ และแสดงความยินดีต่อการมีส่วนร่วมเฉลิมฉลองของไทย ส่วนฝ่ายไทยนั้น พระเทพโภกน อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ก็ได้กล่าวสุนทรพจน์เป็นภาษาอังกฤษ มีใจความสรุปถึงความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างไทยกับครีลังกานในด้านศาสนาบ้างตั้งแต่โบราณมา การจัดนิทรรศการในครั้งนี้ถือว่าเป็นส่วนร่วมของคณะสงฆ์จากประเทศไทย ดีฉันได้อยู่ร่วมในพิธีเปิดนิทรรศการและได้ฟังสุนทรพจน์ของพระเทพโภกนด้วย เป็นสุนทรพจน์ที่ดีเยี่ยม ที่สะท้อนได้ถึงถึงความสัมพันธ์อันใกล้ชิดระหว่างไทยกับครีลังกา ดีฉันเชื่อว่าถ้อยคำและเนื้อหาที่พระเทพโภกนได้กล่าวในสุนทรพจน์นั้น สามารถสร้างผลทางจิตใจให้กับประชาชนชาวครีลังกาได้อย่างกว้างขวาง อีกทั้งได้ช่วยสร้างความมั่นใจให้กับประเทศไทยและประชาชนชาวครีลังกาในฐานะที่ครีลังกาเป็นประเทศที่สงบ ลันติสุข และมีความรุ่งเรืองทางด้านพระพุทธศาสนา เป็นการแสดงถึงความตั้งใจอย่างจริงใจของรัฐบาลและประชาชนชาวไทย ทั้งจากภาควัสดุและภาคคณะสงฆ์

ของไทยที่จะช่วยกระชับความลัมพันธ์ที่ไทยกับคริสต์การมีต่อกันให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น โดยมีความร่วมมือด้านศาสนาและวัฒนธรรมเป็นสื่อ ni ทรรศการนี้มีขึ้นระหว่างวันที่ 14-18 พฤษภาคม 2546 ซึ่งนอกจานิทรรศการจากประเทศไทยแล้ว ฝ่ายคริสต์กายังมีการจัดนิทรรศการทางพุทธศาสนา ที่จัดโดยเมืองแคนดีและจากเขตมณฑลต่างๆ จากที่ประเทศคริสต์ก้าด้วย ที่จัดนิทรรศการในศูนย์พุทธศาสนา มี 2 ชั้น ประเทศไทยได้พื้นที่ห้องจัดนิทรรศการในชั้นแรกทั้งชั้น ซึ่งกว้างขวางและดูอลังการมาก

นิทรรศการที่จัดโดยฝ่ายไทยนั้นแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ความลัมพันธ์ระหว่างไทยกับคริสต์กษาทางด้านพุทธศาสนาในสมัยอยุธยา ความลัมพันธ์ในสมัยรัตนโกสินทร์ ความลัมพันธ์ในสมัยปัจจุบัน และศาสนาพุทธในลังคมไทย ทั้งนี้ รูปแบบของการจัดนิทรรศการ มีทั้งการแสดงบนเวทีนิทรรศการจำนวน 80 แผ่นใหญ่ การจัดวิดีทัศน์ การจัด multi-media และการแสดงโบราณวัตถุและลิ่งของที่เกี่ยวกับพุทธศาสนา คือ พระพุทธรูปสมัยต่างๆ ตาลปัตร พัดยศชั้นต่างๆ การจัดวางนิทรรศการในแต่ละส่วนเป็นไปอย่างมีระบบ ยิ่งใหญ่ สง่างาม และง่ายต่อการชม ทั้งนี้ นับว่าประสบความสำเร็จอย่างดีเยี่ยม และได้รับความสนใจจากประชาชนอย่างกว้างขวาง ตามถนนทางมีป้ายติดประกาศเชิญชวนให้ชาวคริสต์กษาไปเที่ยวชมนิทรรศการ โดยป้ายนั้นได้ประกาศว่าเป็นการจัดนิทรรศการร่วมกันระหว่างไทยกับคริสต์กษา เพื่อฉลอง 250 ปีของการสถาปนาพระพุทธศาสนาในกิจกรรมงานวัฒนธรรม และเพื่อร่วมฉลองวันวิสาขบูชาในคริสต์กษา

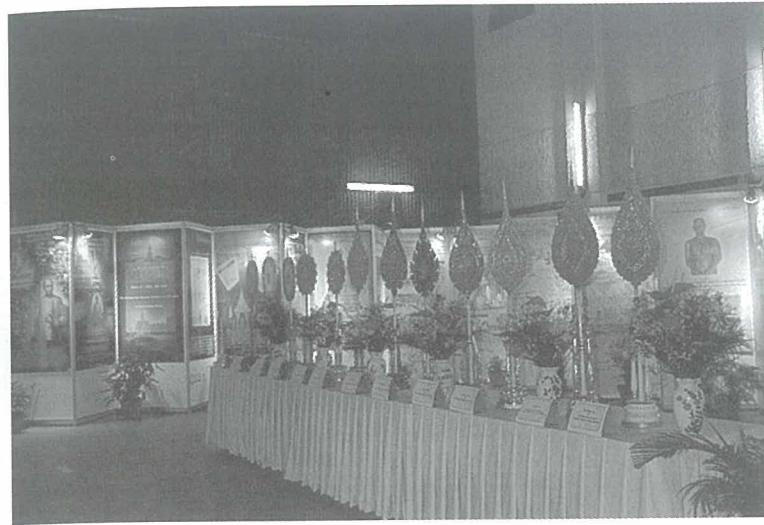
แม้ว่าการเตรียมการจัดนิทรรศการจะเป็นไปในช่วงเวลาอันสั้นเพียง 2 เดือนเท่านั้น แต่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างยิ่ง ผลสำเร็จนี้มาจากการร่วมมือของหลายฝ่าย โดยเฉพาะความตั้งใจและการทำงานอย่างหนักของคณะกรรมการ ฝ่ายจัดนิทรรศการ และยังเป็น เพราะความมีวิสัยทัศน์อันกว้างไกลของพระเทพโลภาน ที่ได้แนะนำและวางแผนแบบแนวทางการจัดนิทรรศการอย่างดี ทั้งนี้ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมก็เป็นอีกท่านหนึ่งที่มีส่วนสำคัญยิ่งในการให้คำแนะนำ สำหรับการจัดนิทรรศการในส่วนการแสดงโภราณวัตถุในงานนี้ ทำให้ได้รับความสนใจจากผู้เข้าร่วมเป็นอย่างมาก สำหรับหนังสือที่ระลึกของการจัดนิทรรศการ ทางมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยได้จัดพิมพ์เป็นรูปเล่มสีสวยงาม และมีเนื้อหาของนิทรรศการอย่างละเอียด ซึ่งแม้ว่านิทรรศการนี้สิ้นสุดลงไปแล้ว แต่ทุกคนก็ยังสามารถเรียนรู้ได้ถึงเรื่องราวความลัมพันธ์อันยาวนาน ทางศาสนาระหว่างไทยกับคริสต์กษาได้จากหนังสือเล่มนี้ ที่ถือได้ว่าเป็นข้อมูลลายลักษณ์อักษรที่นำไว้ใช้ศึกษาอ้างอิงได้ตลอดไป สำหรับตัวบอร์ดนิทรรศการนั้น เมื่อเลร์จลีนงานแล้ว ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมและคณะลงพื้นที่ไทยได้มอบไว้ให้กับฝ่ายคริสต์กษา เพื่อนำไปเรียนจัดตามสถานที่สำคัญต่างๆ ในคริสต์กษาต่อไป

ในช่วงเช้าของวันที่ 15 พฤษภาคม 2546 คณะของไทยนำโดยเอกอัครราชทูต ณ กรุงโคลัมโบ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม และคณะพะรังษ์ไทย พร้อมด้วยคณะพุทธศาสนานิกชนอีกราว 200 คน ได้เข้าร่วมพิธีลักกการพระพุทธรูปที่ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนานานาชาติ ไทย-คริสต์กษา ณ เขตปัลลาเกเล (Pallekele) ซึ่งอยู่ห่างจาก

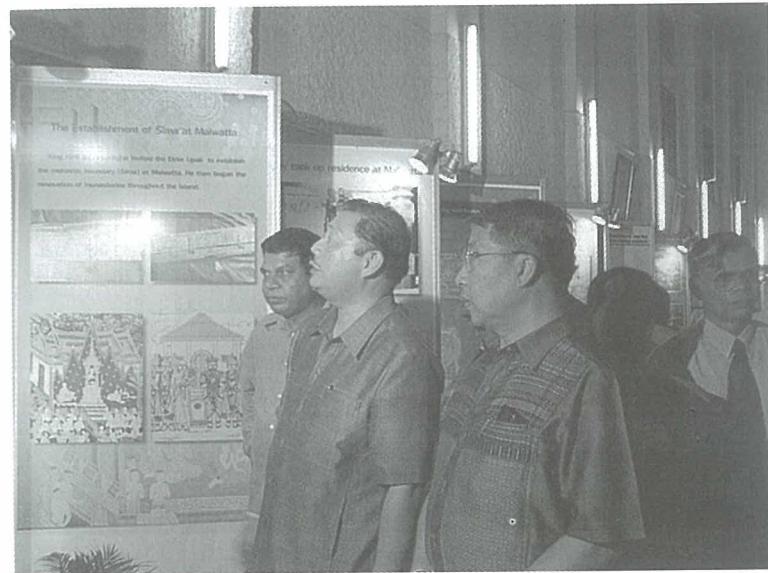
ตัวเมืองแคนดีไปประมาณ 20 นาที ทางฝ่ายคริลังกามีรัฐมนตรี
กระทรวงพุทธศาสนา รัฐมนตรีเขตพื้นที่ภาคกลาง และคุณนิรันดร์จันทร์
ผู้ดูแลพระธาตุเขียวแก้ว เข้าร่วมงาน คณะฝ่ายไทยได้ทำพิธี
ลักษณะพระพุทธรูปที่สร้างถวายโดย ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการต่างประเทศของไทย ซึ่งประดิษฐานเป็นพระประธาน
ในหอพระของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนานานาชาติไทย-คริลังกา
เป็นพระพุทธรูปชินราชจำลอง งดงามมาก

ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนานานาชาติไทย-คริลังกา มีชื่อ^๑
ภาษาอังกฤษว่า Siam-Sri Lanka International Buddhist
Education Centre เกิดจากความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของสมเด็จ
พระลังมราชาฝ่ายอัลกิริยะและฝ่ายมัลวัตตะเมื่อประมาณ 3-4 ปีที่แล้ว
ซึ่งเดิมเห็นว่าควรสร้างเป็น Memorial Building ต่อมาฝ่ายคริลังกา^๒
ได้มีการหารือกันอีกครั้งและเห็นว่าเพื่อเป็นการระลึกถึงคุณปักการ
ของพระอุบาลีมหาเถระผู้ซึ่งสถาปนา尼การาสยาમวงศ์ในคริลังกาเมื่อ
250 ปีที่ผ่านมา ฝ่ายคริลังกาจึงได้เสนอให้การก่อสร้างศูนย์ฯ
ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการเฉลิมฉลองครบรอบ 250 ปีฯ โดยคุณ
นิรันดร์จันทร์ ผู้ดูแลพระธาตุเขียวแก้ว ได้เสนอปริญัติที่ดิน 5 เอเคอร์
ที่ตำบลปลาเกเล (Pallekele) เมืองแคนดี ซึ่งอยู่บนเนินเขาล้อมรอบ
ด้วยเทือกเขา สวยงามและมีความสงบยิ่ง ต่อมานิรันดร์จันทร์ก็ได้
บริจาคที่ดินเพิ่มอีกเป็น 60 เอเคอร์ ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนา
นานาชาติไทย-คริลังกา จะประกอบด้วยห้องสมุดเพื่อศึกษาวิจัย
ที่พักอาศัยของพระภิกษุ ห้องประชุม โรงพยาบาลสังฆ

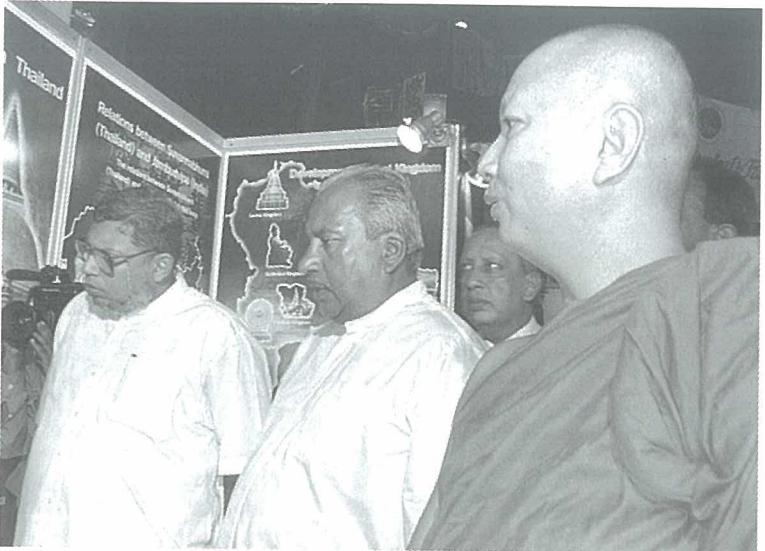
เมื่อเดือนพฤษจิกายน 2545 กระทรวงการต่างประเทศได้

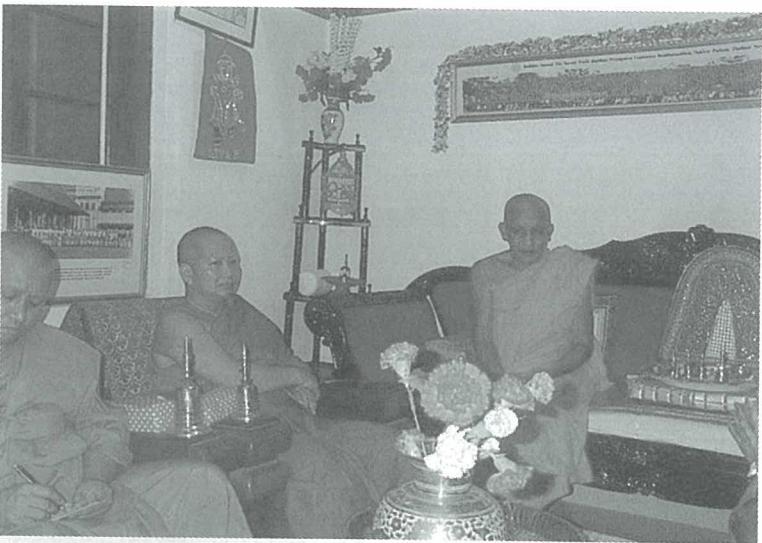
นิทรรศการความสัมพันธ์ทางศาสนา ไทย-คริลังกา
เมื่อวันที่ 15-20 พฤษภาคม 2546

ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมและ ออท. ณ กรุงโคลัมบุ ชมนิทรรศการ

พระเทพไสกณ และฝ่ายคริลังกา ชัมนิทรรศการ

สมเด็จพระมหาภานุวงศา (สมเด็จพระสังฆราช) วัดอัษฎาราม และพระเทพไสกณ
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อัญเชิญผ้าพระภูมิพระราชทานไปทอดถวาย ณ วัดพระธาตุเขียวแก้ว เมืองแคนดี โดยเอกอัครราชทูตในสัญญาชีวะ ที่ปรึกษาวัฒนธรรมตีรี ว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เป็นผู้แทนฯ พลนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ฝ่ายคริลังกาจึงได้เชิญเอกอัครราชทูตในสัญญา เป็นประธานในพิธีวางศิลาฤกษ์ร่วมกับผู้แทนของนายกรัฐมนตรีคริลังกา คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศาสนา โดยมีคุณนิรันดร์จันทร์ และคณะส่งเสริมคริลังกา รวมทั้งข้าราชการจากกระทรวงการต่างประเทศไทย และจากสถานเอกอัครราชทูตไทย และบุคคลสำคัญจากฝ่ายคริลังการ่วมพิธีด้วย สำหรับโรงพยาบาลสังฆที่จะสร้างในบริเวณคุณย่า นี้จะเป็นแห่งแรกของคริลังกา ซึ่งจะเป็นโรงพยาบาลขนาด 70 เตียง โดยปูนและเกาหลีจะบริจาคทุนในการจัดทำอุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์

ในเวลา 14.00 น. ของวันที่ 15 พฤษภาคม 2546 ได้มีพิธีอุปสมบท ซึ่งคริลังการียกพิธีนี้ว่า อุปลัมปนา โดยเริ่มพิธีการอุปสมบทที่วัดพระธาตุเขียวแก้ว มีเอกอัครราชทูต ณ กรุงโคลัมโบ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม พระสงฆ์ชั้นผู้ใหญ่ฝ่ายไทย เจ้าหน้าที่กรมสารนิเทศ ซึ่งรวมถึงตัวด้วย และเจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูตฯ และพุทธศาสนิกชนชาวไทย 200 กว่าคน พร้อมด้วยผู้แทนระดับสูงฝ่ายคริลังกา อาทิ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพุทธศาสนา นายกเทศมนตรีเมืองแคนดี ได้เข้าร่วมพิธีอุปสมบทด้วย ซึ่งเป็นการอุปสมบททุกหลงของฝ่ายอัลกิริยะและฝ่ายมัลวัตตะ จำนวน 2 คนที่วัดพระธาตุเขียวแก้ว โดยมีคุณนิรันดร์จันทร์ ผู้ดูแลพระธาตุเขียวแก้ว เป็นผู้ประกอบพิธี พิธีอุปสมบทมีขึ้นที่บริเวณลานชั้นหนึ่งภายในของวัด

ตรองหน้าทางเข้าไปขึ้นใน ณ ที่ประดิษฐานพระธาตุเขียวแก้ว ก่อนเริ่มพิธีได้มีขบวนแห่ร้องรำทำเพลงพื้นเมืองของแคนดี้ เครื่องแต่งกายพื้นเมืองนั้นสวยงามมาก จากนั้นก็เริ่มพิธีการ โดยคุณนิรันดร์จันทร์ได้กล่าวถ้อยແຄลงถึงความสำคัญของการอุปสมบทในครั้งนี้ว่าเพื่อร่วมเฉลิมฉลองครบรอบ 250 ปีของการสถาปนาพระพุทธศาสนา นิกายสยามวงศ์ในครีลังกา คุณนิรันดร์จันทร์แต่งกายด้วยเครื่องแต่งกายชั้นสูงตามแบบโบราณประเพณีเดิมสมัยที่ครีลังกาเคยมีการปักครองด้วยระบบกษัตริย์ เป็นชุดเครื่องแต่งกายดงามด้วยเสื้อคลุมสีแดง ปักด้วยด้ายดินทอง ลดลายทั้งตัว ส่วนผ้าที่นุ่งเป็นกางเกงผ้าไหมแพรสีขาวครีม ปักอย่างดี รองเท้าที่สวมใส่ก็ประดับประดาด้วยแผ่นทองลักษณะเป็นลดลาย ส่วนมงกุฎที่สวมใส่ก็เป็นทองคำแท้ประดับด้วยอัญมณีและเพชรนิลจินดา งานมากจริงๆ ดิฉันรู้สึกดีใจ ตื้นตันใจ และภูมิใจมากที่ได้มีโอกาสเป็นส่วนหนึ่งของพิธีอุปสมบทในวันวิสาขบูชาที่เมืองแคนดี้ โดยเฉพาะในโอกาสพิเศษของความลัมพันธ์ระหว่างไทยกับครีลังกาในครั้งนี้

ในการทำพิธีอุปสมบทนักหลงนี้ เมื่อคุณนิรันดร์จันทร์กล่าวถ้อยແຄลงเสร็จแล้วก็ได้ทำการสัมภาษณ์ให้กับนักทั้ง 2 คน เป็นภาษาที่คล้ายชญาสำหรับการรำของไทย เป็นชญาเก่าแก่ของวัดพระธาตุเขียวแก้ว หลังจากนั้นนักทั้ง 2 คน ก็ได้ขึ้นหลังช้างแห่กลับไปทำพิธีอุปสมบทที่วัดในฝ่ายของตนต่อไป เป็นขบวนแห่ช้างที่นำประทับใจยิ่งจริงๆ มีการประดับประดาสวยงามเลือกคลุมให้ช้างแห่ในพิธีทุกเชือก เลือกคลุมตัวยาวใหญ่ สีแดงสด สีม่วงสด และสีน้ำเงินสด มีการปักดิ้นทอง งานมาก แม้แต่ขาช้างก็ครอบด้วยทองคำเช่นกัน

ขบวนช้างที่ไปยังวัดอัลกิริยะมี 3 เชือก และขบวนช้างที่ไปยังวัดมัลวัตตะก็มี 3 เชือกเช่นกัน สำหรับช้างที่เป็นพาหนะของนาคฝ่ายมัลวัตตะนั้น มีชื่อว่า “วิชัยราชา” มีประวัติที่นำสันใจอย่างยิ่ง นั่นคือ เป็นช้างที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานเป็นพุทธบูชาแก่วัดพระธาตุเขียวแก้ว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาวันที่ 5 ธันวาคม 2528 ส่วนช้างที่เป็นพาหนะของนาคฝ่ายอัลกิริยะชื่อ “อินทิราชา” เป็นช้างที่นายราชีพ คานธี อดีตนายกรัฐมนตรีแห่งอินเดียได้มอบให้แก่วัดเพื่อเป็นอนุสรณ์แด่ นางอินทิรา คานธี อดีตนายกรัฐมนตรีแห่งอินเดียผู้เป็นมารดา ทั้งนี้ คุณนิรันดร์จันทร์ได้อธิบายความหมายของการใช้ช้างอินเดียและช้างไทยว่าเพื่อเป็นการระลึกถึงพระพุทธศาสนาที่มีต้นกำเนิดมาจากประเทศอินเดีย และเพื่อเป็นการฉลอง 250 ปีของการที่พระอุบลีมหายจากประเทศไทยไปสู่ต่อพระพุทธศาสนาในครีลังกา จึงถือว่าแม้แต่ขบวนช้าง ก็ยังมีลัญลักษณ์ที่สำคัญระหว่างไทยกับครีลังกาเช่นกัน สร้างความประณีตและเอียดอ่อนทางจิตใจให้แก่ผู้ที่ได้มีส่วนร่วมในงานนี้เป็นอย่างยิ่ง

จากวัดพระธาตุเขียวแก้ว คณะของฝ่ายไทยได้เดินทางไปยังวัดมัลวัตตะเพื่อเข้าร่วมพิธีอุปสมบท ซึ่งดิฉันและคณะของฝ่ายไทย ก็ได้ร่วมต้อนรับขบวนแห่ช้างที่นำนาคหลงมาจากวัดพระธาตุเขียวแก้ว เป็นความรู้สึกที่ตื่นเต้นและประทับใจมากจริงๆ ที่ได้เห็นช้างในชุดพิธีอันสวยงาม เดินมาตามทางจากวัดพระธาตุเขียวแก้ว และเข้าไปยังทางเดินที่ค่อนข้างแคบของวัดมัลวัตตะโดยเดินเรียงเข้าไปทีละเชือก เพื่อให้นักลงตรงประตูทางเข้าโบสถ์พอดี จากนั้นก็เข้าไปทำพิธี

อุปสมบทภายในวัดจนเสร็จลิ้นพิธี เมื่อออกอัคราชทูตฯ และปลัดกระทรวงวัฒนธรรมถวายเครื่องอัญเชิญบริขารแด่พระสงฆ์บัวชีใหม่ของวัด มัลวัตตะ ต่อจากวัดมัลวัตตะ คณะของไทยก็ไปเข้าร่วมพิธีอุปสมบท ที่วัดอสกิริยะ เช่นเดียวกัน ซึ่งในพิธีที่ทั้งสองวัดนี้ คณะของฝ่ายไทย ก็ได้ไปกราบเข้าเฝ้าสมเด็จพระมหา Nayak หรือสมเด็จพระลังษราชา ที่วัดของแต่ละฝ่ายด้วย คุณนิรันดร์จันทร์ ผู้ดูแลพระธาตุเขียวแก้ว ก็ได้ไปเข้าร่วมอยู่ด้วยจนเสร็จลิ้นพิธีที่ทั้งสองวัดเช่นกัน

เมื่อเสร็จลิ้นพิธีอุปสมบทที่วัดทั้งสองนี้แล้ว คณะของไทย คือ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ดิฉัน และคณะเจ้าหน้าที่ ได้ไปทำพิธี สักการะอนุสาวรีย์ที่บรรจุอัฐิของพระอุบาลีมหาเถระที่อยู่ในเขตวัด อสกิริยะด้วย มีพระสงฆ์คริลังกา 1 รูป sworthanต์และทำพิธีบังสุกุล อุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้แก่พระอุบาลีมหาเถระ ซึ่ง ณ ที่บริเวณนั้น เมื่อ 250 ปีก่อน ยังคงมีโบสถ์อยู่ อันเป็นสถานที่ที่พระอุบาลีมหาเถระได้ทำพิธีอุปสมบทให้สามเณรคริลังกาที่ซื้อ สรณังกร ให้เป็น พระภิกษุรูปแรกของสยามนิกาย และต่อมาพระภิกษุสรณังกรก็ได้ เป็นพระลังษราชาของค์แรกของพุทธศาสนาสยามนิกายในคริลังกาด้วย ปัจจุบันไม่เหลือซากของโบสถ์ดังกล่าว แต่ยังคงมีใบเสมาที่อยู่ล้อมรอบโบสถ์ให้เห็นเป็นหลักฐานอยู่ ที่บริเวณใกล้ๆ กันมีเจดีย์เก่าแก่ อายุกว่า 600 ปี เป็นที่ที่ซึ่งได้เคยมีการอัญเชิญพระธาตุเขียวแก้ว มาซ่อนและหลบหนีภัยเมื่อคราวพุทธศาสนาในคริลังกาถูกทำลาย ดังนั้น ในปัจจุบันยังมีพิธีรำลึกถึงด้วยการอัญเชิญพระธาตุเขียวแก้ว ไปประดิษฐานอยู่ในเจดีย์แห่งนี้ ปีละ 1 วันด้วย

ดิฉันมีข้อมูลที่นำเสนใจเกี่ยวกับประวัติวัดพระธาตุเขียวแก้ว

และพระธาตุเขียวแก้วที่จะขอนำมากล่าวเลริมด้วยคือ วัดพระธาตุเขียวแก้ว ภาษาลิงอลเวเรียกว่า ดาลادา มาลิกาว่า (Dalada Maligawa) วัดนี้มีความสำคัญต่อคริลังกา เปรียบได้กับวัดพระศรีรัตนศาสดารามของไทย วัดพระธาตุเขียวแก้วตั้งอยู่ที่เมืองแคนดี อดีตเมืองหลวง (ก่อนที่จะเปลี่ยนเป็นกรุงโคลัมโบ) อยู่ห่างจากกรุงโคลัมโบ 116 กิโลเมตร ชาวคริลังกาให้ความเคารพนับถือว่าพระธาตุเขียวแก้วองค์นี้เป็นลิ่งคักดิลิทธีคู่บ้านคู่เมืองมาตั้งแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน มีประวัติความเป็นมาคือหลังจากพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระลัมมาลัมพุทธเจ้าที่เมืองกุลินรา (ปัจจุบันคือ อำเภอกาเซีย รัฐอุตตรประเทศ ประเทศไทย) พระอรหันต์เขมมา (Khema) ได้อัญเชิญพระธาตุเขียวแก้วองค์นี้ออกจากที่ถวายพระเพลิง และนำไปถวายแด่พระเจ้าพรหมทัต (Brahmadatta) แห่งนครรัฐกาลิงค์ (ปัจจุบันคือ รัฐโวริสสา ภาคตะวันออกของอินเดีย) ซึ่ง กษัตริย์แห่งนครรัฐกาลิงค์และประชาชนได้ลักษณะพระธาตุเขียวแก้วองค์นี้ติดต่อกันมาเป็นเวลาหลายปี ต่อมานครรัฐกาลิงค์ถูกพระเจ้าปานทุ (Pandu) แห่งนครรัฐปางวีลีบุตร ผู้ทรงอำนาจสูงสุดในอินเดีย (Emperor of all India) ซึ่งขณะนั้นไม่ได้นับถือพระพุทธศาสนา และต้องการจะทำลายพระธาตุเขียวแก้วองค์นี้ ได้ส่งกองทัพเข้ารุกรานพระเจ้าคุณลังหะ (Gunasinha) กษัตริย์แห่งนครรัฐกาลิงค์ในขณะนั้น จึงจำเป็นต้องยินยอมให้พระเจ้าปานทุดสอบความคักดิลิทธีของพระธาตุเขียวแก้ว โดยการโยนเข้ากองไฟ แต่พระธาตุเขียวแก้วก็มิได้รับความเสียหายแต่ประการใด จนในที่สุด พระเจ้าปานทุกทรงเลื่อมใสในพุทธศาสนา และขอพระธาตุเขียวแก้วไว้ลักษณะ ต่อมา

ได้อัญเชิญคืนให้นครวัชราลิกค์ในปลายรัชสมัย

หลังจากที่พระเจ้าคุณลิงหงส์ได้รับพระราชทานพระธาตุเขี้ยวแก้วคืนไม่นาน นครวัชราลิกค์ก็ถูกข้าศึกจากหลายนครร่วมกันรุกราน เพราะต้องการได้พระธาตุเขี้ยวแก้วไว้ลักษณะบูชา เช่นกัน พระเจ้าคุณลิงหงส์พระราชทานพระธาตุเขี้ยวแก้วนี้ให้เจ้าชายทันต Kumar (Dantakumara) ราชบุตรเขยของพระองค์ผู้เป็นชาวพุทธที่เคร่งครัดนำไปถวายพระเจ้ามหาเสนาแห่งครีลังกา (Mahasena of Ceylon) เจ้าชายทันต Kumar และเจ้าหญิงเหม่มาลา ผู้เป็นพระชายา ได้ชูกช่อนพระธาตุเขี้ยวแก้วไว้ในมวย geleax ของเจ้าหญิง แล้วเดินทางจากนครวัชราลิกค์ขามมหาสมุทรอินเดียไปยังครีลังกา จากนั้นเดินทางต่อไปยังรัฐอนุราธปุระ ถวายพระธาตุเขี้ยวแก้วแด่กษัตริย์แห่งรัฐอนุราธปุระ คือ พระเจ้ากิตติเมวัน (Kitsirimevan) ต่อมา พ.ศ. 853 พระเจ้ากิตติเมวันได้อัญเชิญพระธาตุเขี้ยวแก้วไปประดิษฐานที่วัดเมะกะคีริวihar หรือ วัดอิสุรุนิยawiหาร ในปัจจุบัน โดยมีพิธีเฉลิมฉลองพระธาตุเขี้ยวแก้วอย่างยิ่งใหญ่ พิธีเฉลิมฉลองนี้ได้รับการปฏิบัติเป็นประเพณีประจำจนถึงทุกวันนี้

จากนั้น พระธาตุเขี้ยวแก้วได้รับการอัญเชิญไปประดิษฐานตามเมืองต่างๆ ที่ได้รับการสถาปนาเป็นเมืองหลวง พระธาตุเขี้ยวแก้วได้รับการอัญเชิญมาประดิษฐานที่วัด Dalada Maligawa ซึ่งขณะนั้นชื่อว่า วัดศรีวathanปุระ (Srivardhanapura) ครั้งแรกประมาณปี พ.ศ. 2135 ในช่วงที่ชาวตะวันตกออกล่าอาณา尼คมในทวีปเอเชียในคริสตศตวรรษที่ 16 และครีลังกาตกเป็นเมืองขึ้นของโปรตุเกส ได้มีความพยายามทำลายพระธาตุเขี้ยวแก้วของคืนให้ลายคริ้ง แต่ไม่สำเร็จ

พระชาวครีลังกาได้ช่วยกันอัญเชิญไปหลบซ่อนในที่ที่ปลอดภัย และมีกำหนดกล่าวว่าพระธาตุเขี้ยวแก้วมีอภินิหารอดมาได้ทุกครั้ง

สำหรับการดูแลรักษาพระธาตุเขี้ยวแก้วแห่งเมืองแคนดินน์ เมื่อปี พ.ศ. 2396 รัฐบาลครีลังกาได้ออกระเบียบกำหนดให้การดูแลรักษาเป็นหน้าที่ของผู้ดูแลวัดพระธาตุเขี้ยวแก้ว ซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากพระสงฆ์ทั่วประเทศ พร้อมทั้งกำหนดบุคลผู้เก็บกุญแจ 3 ดอก สำหรับเปิดสูทปที่ประดิษฐานพระธาตุเขี้ยวแก้วได้คือ พระมหานายก ฝ่ายมัลวัตตะ พระมหานายก ฝ่ายอัลกิริยะ และผู้ดูแลวัดพระธาตุเขี้ยวแก้ว ซึ่งปัจจุบันคือ คุณนิรันดร์จันทร์

ครีลังกามีเทศกาลแห่งฉลองพระธาตุเขี้ยวแก้วแห่งเมืองแคนดี (Dalada Perahera ดาลادา เปรา-เอรา) ซึ่งเริ่มมีพิธีแห่เฉลิมฉลองพระธาตุเขี้ยวแก้วองค์นี้ในรัชสมัยพระเจ้ากิตติเมวันประมาณปี พ.ศ. 853 หลังจากนั้นมีเทศกาลแห่บ้าง ไม่มีบ้าง หรือบางช่วงก็หยุดไปตามสภาพเหตุการณ์ของบ้านเมือง และเพิ่งจะมีการรื้อฟื้นประเพณีการแห่พระธาตุเขี้ยวแก้วเป็นประจำทุกปีจนเป็นประเพณีมาจนถึงปัจจุบันตั้งแต่ปี พ.ศ. 2371 เป็นต้นมา การเฉลิมฉลองพระธาตุเขี้ยวแก้วแห่งเมืองแคนดีในปัจจุบันใช้เวลาทั้งล้านรวม 16 วัน โดยแบ่งออกเป็น 3 ช่วงคือ ช่วงแรก 5 วัน ซึ่งประกอบพิธีเฉลิมฉลองเทวดากันภายในวัด เรียกว่า Devale Perahera ช่วงที่สอง 5 วัน เรียกว่า Kumbal Perahera และช่วงที่สาม 6 วัน เรียกว่า Ramdoli Perahera โดยในสองช่วงหลังนี้จะประกอบพิธีต่อเนื่องกันทั้งในวัดและแห่บนพระธาตุเขี้ยวแก้วออกนอกวัด โดยขอบวนแห่รอบพระกอบด้วยช้าง คนเด่นรำ คนตีกลอง เป็นต้น มีการประดับตกแต่งอย่างงดงามตาม

ประเมินของครีลังกา เคลื่อนออกจากรัฐบาล เนื่องจากความไม่สงบในประเทศ ที่สืบต่อมาจนถึงปัจจุบัน ทำให้เกิดความไม่สงบทางการเมือง ทำให้เศรษฐกิจของประเทศเสื่อมลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้คนในประเทศต้องเดินทางหลบภัยไปต่างประเทศจำนวนมาก ทำให้ประเทศขาดรายได้จากการค้าขายและการลงทุนต่างประเทศ ทำให้ประเทศตกอยู่ในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้คนในประเทศต้องเดินทางหลบภัยไปต่างประเทศจำนวนมาก ทำให้ประเทศขาดรายได้จากการค้าขายและการลงทุนต่างประเทศ ทำให้ประเทศตกอยู่ในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ

ในวันศุกร์ที่ 16 พฤษภาคม 2546 คณะของเราร่วมกับ
ด้วยปลัดกระทรวงวัฒนธรรม พร้อมด้วยติดฉันและเจ้าหน้าที่ รวมเป็น
5 คน ได้ออกเดินทางโดยรถยนต์จากเมืองแคนดี้ กลับไปยังกรุง
โคลัมโบ ซึ่งก็ได้แว耶รี่มเยี่ยนวัดต่างๆ ที่สำคัญๆ 3 วัดด้วย คือ
วัดกัลยาณีราชมหาวิหาร วัดคงคราม และวัดที่ปทุมตามาราม ซึ่ง
ทั้งสามวัดนี้ เป็นวัดที่สวยงาม ทั้งด้านสถาปัตยกรรมและงาน
พุทธศิลป์ รวมทั้งงานจิตกรรมและงานประดิษฐกรรมต่างๆ ทั้งนี้
แต่ละวัดต่างก็มีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจ วัดกัลยาณีราชมหา
วิหาร (Kelaniya Raja Maha Vihara) เป็นคูนย์กลางทางพุทธศาสนา
ในกรุงโคลัมโบ เชื่อกันว่าเป็นสถานที่ 1 ใน 3 แห่งในเกาะครีลังกาที่
พระลัมมาลัยพุทธเจ้าได้เคยเสด็จมาประกาศพุทธศาสนา ภายในวัดมี
พระสกุปทรงกองข้าวที่สร้างขึ้นในพุทธศตวรรษที่ 23 เชื่อว่าสร้าง
ครอบพระราชนบลลังก์ที่พระลัมมาลัยพุทธเจ้าประทับเพื่อทรงแสดง
พระธรรมเทศนาโปรดพระเจ้านิอักขิกา (Mani-akkhika) ราชा
ของผ่านนาก (Naga King) ซึ่งเป็นชนเผ่าพื้นเมืองในเกาะลังกา ก่อนที่
ชาวลิงหลและหมีจะเข้าไปตั้งถิ่นฐานในครีลังกา ต้นมาโพธิ์ที่วัดนี้
มีอายุเก่าแก่มาก และพระบรมสารีริกธาตุ (ข้อต่อ) ก็มีประดิษฐานอยู่
ที่วัดนี้ให้ประชาชนได้ลักษณะนิ้วชา วัดนี้มีสถาปัตยกรรมที่งดงาม อีก
ทั้งมีพระพุทธรูปหลายองค์ที่สวยงามมากแห่งหนึ่งในครีลังกา สำหรับ
วิหารใหม่ที่สวยงามในวัดนี้นั้น สร้างขึ้นเมื่อกลางพุทธศตวรรษที่ 25

มีภาคผนวกที่รวมผ่านนังสีสันสวยงาม แล้วเรื่องราวพุทธประวัติ
ชาดกต่างๆ และประวัติของวัดกัลยาณีราชมหานิหาร

ส่วนวัดที่ปักหตุตามารามนั้น ถือว่าเป็นวัดพระพุทธศาสนาวัดแรกในกรุงโคลัมโบ มีพระรัตนเจดีย์ที่โดดเด่นซึ่งก่อสร้างแบบผสมผสานศิลปะและสถาปัตยกรรมของไทย คริลังกา อินเดีย และพม่าเข้าด้วยกัน เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่าเป็น “วัดไทย” ในกรุงโคลัมโบ ชาวพุทธคริลังกาต่างภูมิใจกับประวัติศาสตร์ของวัดนี้ที่เป็นที่จำพรรษาของพระมิเกลวัตตะ คุณานันท์ มหาเกระ นักต่อสู้เพื่อพระพุทธศาสนาในยุคที่อังกฤษยังปกครองคริลังกาอยู่ โดยในปี พ.ศ. 2328 ธงฉัพพระรัตนรังสี เป็นธงพระพุทธศาสนาที่ได้รับการออกแบบแล้วนำมาระดับที่วัดนี้เป็นแห่งแรก พระ ป. ชินวงศ์ หรือพระวงศ์เรืองวงศ์เจ้าปฤกษาวงศ์ เคยเป็นเจ้าอาวาสที่วัดนี้ระหว่างปี พ.ศ. 2448-2453 และเป็นผู้ออกแบบและควบคุมการก่อสร้างพระรัตนเจดีย์ดังกล่าวนี้ เมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2482 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พร้อมด้วยสมเด็จพระคرينทราบราชนนี้ได้เสด็จฯ เยือนวัดนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอ่านนามทิติดลงบนปูกระเบื้อง ลงนามคือ ต้นจันทน์ไว้ หลังจากนั้น ในปี พ.ศ. 2493 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จฯ เยือนวัดนี้ และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงปลูกต้นจันทน์อีกต้นหนึ่งไว้คู่กัน

ต่อมาเมื่อวันอาทิตย์ที่ 24 พฤศจิกายน 2539 วัดทีปุ่ตตา
มารามได้รับพระราชทานผ้าพระภูมิ โดยกระทรวงการต่างประเทศเป็น

ผู้ดำเนินการขอพระราชทานผ้าพระภูมิ และอัญเชิญไปทอดถวาย ณ
วัดแห่งนี้ในวันดังกล่าว ในวันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2542 สมเด็จ
พระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จเยือน
วัดนี้ ทรงร่วมพิธีบูชาพระบรมสารีริกธาตุ และทรงปลูกต้นไม้มงคล
ไว้ด้วย 1 ต้น ต่อมามีวันจันทร์ที่ 19 มิถุนายน 2543 พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระวัสดุคุณ
มหินทวงศ์ ถือ เจ้าอาวาสวัดที่ปทุมตามรามเข้าเฝ้า สมเด็จ
พระบรมไตรลักษณ์ สยามมกุฎราชกุมาร แทนพระองค์ ณ พระ
ที่นั่งอัมพรสถาน เพื่อถูลเกล้าฯ ถวายพระบรมสารีริกธาตุ และใน
วันเสาร์ที่ 11 พฤศจิกายน 2543 วัดที่ปทุมตามรามได้รับพระ
ราชทานผ้าพระภูมิ เป็นครั้งที่ 2 โดยกระชวงการต่างประเทศเป็น
ผู้ดำเนินการขอพระราชทานผ้าพระภูมิและอัญเชิญไปทอดถวาย ณ
วัดแห่งนี้

โดยสรุปแล้วจะเห็นได้ว่า ครีลังกาเป็นประเทศที่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมทางพุทธศาสนา และชาวครีลังกามีศรัทธาและการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด รวมทั้งให้ความสำคัญกับประเทศไทย ประชาชนชาวไทย และคณะลงมหของไทยเป็นกรณีพิเศษเนื่องจากพระอุบาลีมหาเถระเป็นพระธรรมทูตชาวไทยได้กลับไปช่วยสืบต่อพุทธศาสนาให้หยังรากลึกต่อไปโดยไม่ขาดตอนมา 250 ปีแล้ว โดยเฉพาะที่เมืองแคนดินัน ได้มีการประดับธงชาติไทยคู่กับธงชาติครีลังกาและธงพระพุทธศาสนา อีกทั้งมีป้ายติดแสดงข้อความที่เกี่ยวกับการฉลอง 250 ปีแห่งการสถาปนาพระพุทธศาสนาในกิจกรรมสหกิจสัมมนาในครีลังกา ประดับโดยทั่วถ้วน

การฉลองวันวิสาขบูชา และวันครบรอบ 250 ปีของการสถาปนาพุทธศาสนาในไทย จังหวัดเชียงใหม่ได้จัดงานฉลองและแสดงถึงความมั่นคงแข็งแรงยิ่งขึ้น อนุรักษ์ความร่วมมือในด้านต่างๆ อย่างกว้างขวางต่อไปด้วย ทั้งนี้ ความสำเร็จของการเฉลิมฉลองนี้สืบทอดความร่วมมือร่วมใจและการเตรียมการอย่างเต็มที่ของทั้งฝ่ายไทยและฝ่ายคริลังกา รวมทั้งการประสานงานอย่างใกล้ชิดของสถานเอกอัครราชทูตคริลังกาประจำประเทศไทย กรมสารนิเทศ และกรมอุตสาหกรรม ตลอดจนภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย และองค์กรต่างๆ ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรม ทั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งที่สะท้อนถึงนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของประเทศไทย ที่มุ่งหวังสร้างเสริมและรักษาความหลากหลายทางวัฒนธรรม ตลอดจนการสืบทอดภูมิปัญญาและมรดกโลกที่สำคัญของชาติไทย ให้คงอยู่และสืบทอดต่อไปในรุ่นหลัง

● หนังสืออ้างอิง

1. จ้าว พานิช. **ไทย-ศรีลังกา กัลยาณมิตร : สัมพันธ์ไม่ตรึงแน่นแฟ้น** ทางพุทธศาสนา. กรุงเทพฯ : บริษัท ออมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2545.
2. Mahachulalongkornrajavidyalaya University. **250th Anniversary of Syamvamsa in Sri Lanka.** Bangkok : 21 Century Co., Ltd., 2003.
3. Gunaratna, Rohan. **Sri Lanka.** Florence : Casa Editrice Bonechi, 2002.
4. Karunasiri, P.G. (Additional Secretary (Political Affairs) at Sri Lankan Foreign Ministry) **A Sri Lankan Diplomatic Success Story in the 18th Century.** Colombo, 12 May 2003.
5. Powell, Andrew. **Living Buddhism.** London : British Museum Publications Ltd., 1989.
6. Faure, Bernard. **Buddhism.** New York : Konecky & Konecky, 1998.
7. Reader's Digest. **The World's Religions : Understanding the Living Faiths.** New York : The Reader's Digest Association, Inc. 1993.
8. Jordan, Michael. **Eastern Wisdom.** Carlton Books Limited. 1997.

9. ข้อมูลเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับศรีลังกา. รวบรวมโดย กรม เอกซิบิตี้ ตะวันออกกลาง และแอฟริกา กระทรวงการต่างประเทศ. มีนาคม 2546.
10. ข้อมูลเรื่อง ความสัมพันธ์ทางศาสนาระหว่างไทยกับศรีลังกา และ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่สำคัญในกรุงโคลัมโบ และเมืองแคนดี ประเทศศรีลังกา. รวบรวมโดย กองวัฒนธรรมสัมพันธ์ กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ. พฤษภาคม 2546.
11. กานุจนา นาคันธน. **สารคดี-ท่องเที่ยว : นีแอลลังกา.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เพร็พิทยา. 2526.
12. พระมหาสมเลียນ แสนชีติ. **สยามวงศ์ในลังกา : ประวัติศาสตร์พระ พุทธศาสนาจากกรุงศรีอยุธยาสู่ลังกาเวป.** (ศิลปวัฒนธรรม ฉบับ พิเศษ) กรุงเทพฯ : บริษัทมติชน จำกัด. 2535.
13. ครอบจาริกในศรีลังกา. **แปลโดย พ.อ. ดร. ชินกุธ ศุนทรีสีมา (แปล จากเรื่อง Pilgrimage in Sri Lanka by Nina Van Gorkom)** มูลนิธิศึกษา และเผยแพร่พระพุทธศาสนา. 2538.

● การต่างประเทศ : บุนนาคพันธ์*

บทบาทของ กระทรวงการต่างประเทศ ในการพัฒนาตลาด Asian Bond

ปี 2546 นับเป็นปีที่กระทรวงการต่างประเทศได้แสดงบทบาทในเวทีระหว่างประเทศอย่างเด่นชัด โดยเฉพาะในด้านความลัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับประเทศไทยเพื่อนบ้านและประเทศไทยในภูมิภาค หนึ่งในบทบาทที่สำคัญที่สุดได้แก่ การเสนอความคิดเห็นตั้งตลาดพันธบัตรเอเชีย หรือ Asian Bond Market แต่ยังมีหลายคนตั้งข้อสงสัยว่า ตลาดพันธบัตรเอเชียมีข้อดีอย่างไร และบทบาทของกระทรวงการต่างประเทศในการผลักดันให้แนวคิดดังกล่าวอุ่นมาเป็นรูปธรรมนั้น มีอะไรบ้าง

* กองสนับสนุนเศรษฐกิจ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

หากยังจำกันได้ เมื่อปี 2540 ประเทศไทยต้องประสบภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ เหตุการณ์เลวร้ายครั้งนั้นเอง ทำให้รัฐบาลต้องกลับมาย้อนคิดว่า แท้ที่จริงแล้ว เศรษฐกิจไทยที่ดูเหมือนจะเติบโตอย่างเต็มที่ กลับกลายมาเป็นเพียงภาพลวงตา และเพื่อที่จะป้องกันไม่ให้วิกฤตทางเศรษฐกิจเกิดขึ้นซ้ำสอง ไทยจำเป็นต้องกำหนดมาตรการที่มุ่งสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจของไทย แต่จะต้องเริ่มต้นอย่างไรนั้น เป็นปัญหาสำคัญที่สุดของรัฐบาลในชุดต่อๆ มา

เมื่อมาถึงรัฐบาลของนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร ซึ่งได้ให้ความสนใจเป็นพิเศษกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย นายกรัฐมนตรีทักษิณฯ เสนอให้มีการจัดตั้งความร่วมมือในภูมิภาคเอเชีย หรือที่รู้จักกันในชื่อ Asia Cooperation Dialogue (ACD) ซึ่งเป็นเวทีสำหรับความร่วมมือในหลายด้าน สำหรับประเทศไทยในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งส่วนใหญ่ยังเป็นประเทศกำลังพัฒนา การประชุม ACD ได้มีขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย เมื่อเดือนมิถุนายนปีที่แล้ว

การประชุม ACD มีความสำคัญในแง่ที่เป็นกรอบความร่วมมือให้ไทยที่ดูแลความร่วมมืออยู่ในแต่ละสาขา ที่ประเทศไทยสามารถมีความสนใจต่างกันออกไป ในส่วนนี้ ไทยเสนอที่จะเป็นผู้ขับเคลื่อน (Prime Mover) ในด้านความร่วมมือทางด้านการคลังและการท่องเที่ยว ซึ่งในความร่วมมือส่วนแรกนี้เอง ที่รัฐบาลของนายกรัฐมนตรีทักษิณฯ ให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพราะนอกจากความร่วมมือที่ใกล้ชิดทางด้านการคลังในหมู่สมาชิก ACD จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของไทยแล้ว ยังจะส่งผลในทางบวกต่อสถานภาพทางด้านการเงินของภูมิภาคเอเชียอีกด้วย

และในฐานะผู้ขับเคลื่อนในด้านความร่วมมือทางด้านการคลัง ประเทศไทยเสนอให้มีการจัดตั้งตลาดพันธบัตรเอเชีย เพื่อเป็นหลักประกันด้านความมั่นคงทางการเงินให้กับไทยและประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค

ที่นี่มีวิเคราะห์ดูว่า Asian Bond จะช่วยแก้ไขปัญหาความอ่อนแอกลางด้านการเงินของเอเชียได้อย่างไร

ในอดีต จุดอ่อนที่สำคัญประการหนึ่งของระบบเศรษฐกิจในเอเชีย คือ การขาดแคลนเงินทุนระยะยาว เนื่องจากมีตลาดทุนและตลาดพันธบัตรที่มีระดับการพัฒนาค่อนข้างต่ำ ทำให้การระดมเงินเพื่อการลงทุนของผู้ประกอบการมีความจำเป็นต้องพึ่งพาสถาบันการเงินและการใช้แหล่งเงินทุนระยะสั้นจากต่างประเทศเป็นหลัก เมื่อเกิดปัญหาขึ้น เงินทุนเหล่านั้นก็เหลืออยู่少 รวดเร็ว ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อเศรษฐกิจของภูมิภาค

หนทางหนึ่งที่จะช่วยลดผลกระทบจากการไหลเข้า-ออกของเงินทุนระยะสั้นต่อเสถียรภาพของทุนสำรองในภูมิภาค คือ การล่งเลริมให้มีการพัฒนาตลาดพันธบัตรในภูมิภาค (Regional Bond Market) เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนระยะยาวสำหรับเอเชีย ซึ่งมีเงินทุนสำรองระหว่างประเทศรวมกันมากกว่าหนึ่งล้านล้านдолลาร์สหรัฐ นับเป็นจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งของเงินทุนสำรองของโลก จึงน่าจะนำมาพัฒนาให้เกิดประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงทางการเงินในภูมิภาคมากกว่าที่จะนำไปฝากไว้ในกองทุนของภูมิภาคดังเช่นที่ผ่านมา

จริงๆ แล้ว แนวความคิดจัดตั้งตลาดพันธบัตรเอเชียมีได้เป็นเรื่องใหม่ หากแต่เป็นแนวความคิดที่เกิดขึ้นในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา

และได้มีการแลกเปลี่ยนทัศนะในหลายๆ กรอบความร่วมมือ อาทิ ในการอบรมประชุมผู้บริหารธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก (Executives' Meeting of East Asia Pacific (EMEAP) Central Banks) ในกรอบของอาเซียน+3 และในกรอบของรัฐมนตรีต่างประเทศเอpec

กรอบความร่วมมือเหล่านี้ ได้ยืนมือให้การสนับสนุนกระบวนการจัดตั้งตลาดพันธบัตรเอเชีย โดยเน้นที่ด้านเทคนิค โดยเฉพาะการล่งเลริมการจัดตั้งโครงสร้างพื้นฐานของตลาดการเงิน (Market Infrastructure) อาทิ การพัฒนาสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (Regional Credit Rating Agency) ซึ่งเป็นองค์กรที่จะประเมินความเสี่ยงของตราสารหนี้ในระดับสากล และการพัฒนากระบวนการค้ำประกันตราสารหนี้ (Securitisation) โดยการรับปรุงเปลี่ยนแปลงกฎหมายและระเบียบทางการเงินให้อิสระอำนวยในการทำ Asset-Backed Bond

แต่การจัดตั้งตลาดพันธบัตรเอเชียจะเกิดขึ้นไม่ได้ หากไม่ได้รับการสนับสนุนทางด้านการเมืองจากประเทศไทยผู้นำเออเชีย ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศได้เห็นความสำคัญในเรื่องนี้ และได้พยายามใช้กรอบ ACD ในการขอเลี้ยงสนับสนุนจากผู้นำเออเชียต่อโครงการพัฒนาตลาด Asian Bond ซึ่งที่ผ่านมา ไทยได้รับการสนับสนุนด้วยดี

ACD จะเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงประเทศไทยกับเอเชีย อีกที่ไม่ได้เป็นมาตรฐานของกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่มีอยู่ในภูมิภาคเข้าด้วยกัน อาทิ อินเดีย กั塔ร์ และบาร์กีร์ ประเทศไทยเหล่านี้สามารถใช้ประโยชน์จาก ACD ในการร่วมพัฒนาการจัด

ระเบียบทางด้านการคลังของเอเชีย และสนับสนุนการจัดตั้งตลาด Asian Bond

ความคืบหน้าเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านการเงินนี้ ได้เริ่มขึ้นจากการที่ไทยเป็นเจ้าภาพการประชุมกลุ่มทำงานเกี่ยวกับความร่วมมือทางด้านการคลังในกรอบของ ACD (ACD Working Group on Financial Cooperation) ซึ่งไทยเป็น Prime Mover การประชุมได้มีขึ้นเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2546 ณ กรุงเทพฯ มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อจะทำความเห็นร่วมกันเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการจัดตั้งตลาด Asian Bond ซึ่งจำเป็นต้องอิงกฎเกณฑ์ทางการตลาดของโลก และต้องวางโครงสร้างพื้นฐานทางด้านการเงินที่มีความเข้มแข็ง เป็นที่ยอมรับจากนานาชาติ

ผู้เข้าร่วมการประชุมในครั้งนี้ได้สร้างความน่าเชื่อถือเพิ่มขึ้น ให้กับกระบวนการพัฒนาตลาดพันธบัตรเอเชีย โดยเฉพาะจากประเทศที่มีระบบการพัฒนาทางเศรษฐกิจสูงกว่าประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค ได้แก่ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และ香港 ประเทศไทยเหล่านี้ได้ให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ต่อการประกาศ Chiang Mai Declaration on Financial Cooperation อันแสดงถึงเจตนารมณ์ของประเทศใน ACD ในการเข้ามามีส่วนร่วมจัดโครงสร้างบริหารการเงินของภูมิภาค ด้วยตัวเอง

ต่อมาไม่นานนัก เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2546 นายกรัฐมนตรีทักษิณฯ ได้ผลักดันให้ตลาด Asian Bond รุดหน้าไปอีกขั้น ด้วยการจัดตั้งกองทุนพันธบัตรเอเชีย (Asian Bond Fund) โดยอาศัยเงินทุนจากสมาชิกของ EMEAP ทั้ง 11 ได้แก่ ไทย

ออสเตรเลีย จีน อินโดนีเซีย ฮ่องกง ญี่ปุ่น เกาหลี มาเลเซีย นิวซีแลนด์ พลีบปินส์ และสิงคโปร์ โดยสมาชิกได้ร่วมลงเงินเป็นจำนวน 120 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ ของประเทศต่างๆ ในเอเชีย นับว่าเป็นวิวัฒนาการก้าวสำคัญสำหรับตลาดพันธบัตรเอเชีย

และในระหว่างการประชุม ACD ครั้งที่ 2 ที่ไทยเป็นเจ้าภาพ เช่นกัน โดยจัดขึ้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 21-22 มิถุนายน 2546 สาระสำคัญของการประชุมนอกจากจะมีการประกาศรับรองเจตนารมณ์เชียงใหม่ (Chiang Mai Declaration) ซึ่งถือว่าเป็นแผนการพัฒนาตลาด Asian Bond ในอนาคต รวมถึงการขยายสมาชิกภาพของ ACD แล้ว ที่ประชุมเห็นความสำคัญที่จะให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการคลัง ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการจัดตั้งกองทุนพันธบัตรเอเชีย กองที่ 2 เพื่อเปิดโอกาสให้ประเทศเอเชียอื่นๆ ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของ EMEAP ได้มีส่วนร่วมในตลาด

พันธบัตรเอเชีย ซึ่งในระยะแรกนี้ อินเดียได้แสดงความสนใจที่จะเริ่มต้นเจิงลงทุนด้วยจำนวน 1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

สำหรับกระแสวิพากร์วิจารณ์ที่ว่า แนวความคิดตลาด Asian Bond ถือว่าเป็นความพยายามของเอเชียที่จะสร้างกลุ่มความร่วมมือทางด้านการเงินของตนเท่านั้น ในเรื่องนี้ กระทรวงการต่างประเทศได้พยายามสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง โดยซึ่งให้เห็นว่า กระบวนการพัฒนา Asian Bond จะสำเร็จไม่ได้ หากไม่ได้รับการสนับสนุนจากประเทศอื่นๆ นอกภูมิภาค ซึ่ง ACD ก็ได้แสดงให้เห็นว่า เป็นกลุ่มความร่วมมือที่เปิดกว้าง (outward-looking) และการจัดตั้งตลาด Asian Bond ก็ขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์ทางด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ อาทิ ระบบการบริหารที่ดี และมีความโปร่งใส

การยึดหลักปฏิบัติสากลทางด้านการเงิน ผสมผสานกับแนวความคิดทางด้านเศรษฐกิจแบบเอเชีย จะช่วยส่งเสริมให้เกิดพลวัตรทางด้านการเงินและเศรษฐกิจในภูมิภาค และเป็นการสนับสนุนการใช้ทรัพยากรของเอเชียอย่างมีประสิทธิภาพและมีประโยชน์มากที่สุด

ดังที่กล่าวไว้เบื้องต้น ที่ผ่านมา การจัดตั้งตลาดพันธบัตรเอเชียได้รับการสนับสนุนผ่านกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอื่นๆ รัฐมนตรีการคลังของอาเซียนพร้อมที่จะให้การสนับสนุน Asian Bond ในเรื่อง Securitisation และธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development Bank) ได้เข้ามายืนหน้าที่ช่วยเหลือในการสร้าง Credit Enhancement ให้กับตลาดพันธบัตรเอเชีย

และในระหว่างการประชุมอาเซียน ระดับรัฐมนตรีคลัง เมื่อ

วันที่ 5-6 กรกฎาคม 2546 ยูโรปได้แสดงความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในตลาดพันธบัตรเอเชีย เช่นเดียวกัน โดยก่อนหน้านี้ นายกรัฐมนตรีทักษิณฯ ได้เสนอให้มีการจัดตั้ง Task Force for Closer Economic Partnership เพื่อศึกษาความเป็นไปได้เกี่ยวกับการเชื่อมโยงยูโรปสู่โลกแห่งการเงินของเอเชีย ขณะทำงานชุดดังกล่าว ได้จัดการประชุมครั้งแรกขึ้นเมื่อเดือนพฤษภาคม ณ นครมาดริด ประเทศสเปน ซึ่งที่ประชุมเห็นความสำคัญของการดึงยูโรปเข้ามาเป็นหุ้นส่วนของเอเชีย โดยเสนอให้เอเชียใช้เงินสกุลยูโรมากขึ้น เพื่อลดการพึ่งพาเงินสกุลดอลลาร์แต่เพียงอย่างเดียว และเสนอให้มีการเชื่อมโยงตลาดพันธบัตรเอเชียและยูโรป รวมถึงการจัดตั้ง Euro Bond ในเอเชีย

ผลดีของเครือข่ายเชื่อมโยงที่ว่านี้ไม่ว่าจะผ่านกลุ่มอาเซียน อาเซียน หรืออาเซียน ประเทศไทยหวังว่า ภูมิภาคเอเชียจะสามารถศึกษาและนำหลักปฏิบัติการเงินของประเทศต่างๆ เหล่านั้น ที่มีความเป็นสากลและโปร่งใสมาใช้ เพื่อที่เอเชียจะได้พัฒนาตลาดพันธบัตรของภูมิภาคไปในทิศทางเดียวกับกระแสโลก

ตลาดพันธบัตรเอเชียกำลังจะกลายมาเป็นความจริงในอีกไม่ช้า บทบาทของกระทรวงการต่างประเทศคือการใช้ประโยชน์จากกลุ่มความร่วมมือต่างๆ ที่ไทยมีส่วนร่วม และโดยเฉพาะ ACD ในการขอการสนับสนุนทางด้านการเมืองจากประเทศสมาชิก เพื่อที่จะจับ握การพัฒนา Asian Bond ให้อยู่ในทิศทางที่ถูกต้อง และได้รับการยอมรับจากประชาชนโลก.

สัมภาษณ์ น.นพรัตน์ เจ้ามุทธรัตน์ นิยายนำลังภายใน

พบกันเป็นประจำทุกวันพุธ 05.30 - 06.00 น. กับรายการ
“วงวรรณกรรม” นั่นคือ วันนี้ผมมีแขกรับเชิญที่ผมรู้สึกภูมิใจมาก
คือ คุณ น.นพรัตน์ ซึ่งเป็นจอมมุทธรัตน์คนหนึ่งในการแปลเรื่อง
นำลังภายใน ก็ขอเรียนถามเลยว่าทำไนถึงสนใจในการแปลหนังสือ

น.นพรัตน์: ผมไม่ได้คิดตั้งแต่ต้นนะครับว่าจะแปลหนังสือ คือเป็นลูก
ของคนอื่น คนอื่นที่อยู่ในเมืองไทยทั่วไปส่วนมากจะรับหนังสือพิมพ์
ภาษาจีนมาอ่านกันทั้งครอบครัว และตัวเองสมัยนั้นก็เริ่มเรียนภาษา
จีนเหมือนกัน เรียนอยู่ประมาณจบชั้นประถม 4 ต่อมาคุณแม่ก็ให้ไป
เรียนกับคุณครูที่มาสอนภาษาจีนข้างบ้านในตอนเย็น ก็เลยมีความรู้

น.นพรัตน์

เจ้ายุทธจักรบิวย์กำลัง กาย

ในภาษาจีนพอลมคาว หลังจากนั้นแล้วเห็นว่าทางบ้านก็รับหนังสือพิมพ์ จีนมา ข่าวการเมืองเราไม่ได้อ่าน อ่านแต่หน้าบันเทิงอย่างเดียว ซึ่งในหน้าบันเทิงของหนังสือพิมพ์รายวันในสมัยนั้นจะมีการลงนิยายกำลังภายในประมาณ 4-5 เรื่อง เราก็ติดตามอ่านเป็นประจำ จนคล้ายๆ มันซึมเข้าไปในสายเลือดแล้ว ก็เลยไม่เพียงพออยู่แค่นั้น เราก็ไปหา เช่าอ่านจากร้านหนังสือจีนที่มีอยู่ในเมืองไทยเป็นเล่มๆ พอกเก็ตบุ๊ค ก็เช่าอ่านกันจนกระถั่งหันมาอ่านเรื่องจีนกำลังภายในที่มีผู้อวุโสแปล ออกมากอย่างเช่นคุณจำลอง พิศนาคะ ซึ่งตอนนี้ได้เลี้ยงชีวิตไปแล้ว ก่อนเรื่องมังกรหยกเหมือนกับแฟนฯ นักอ่านทั่วไป ย่างเข้าปี 2506 ก็มีจำนวนใหม่อีกจำนวนหนึ่งเกิดขึ้นมาในวงการ คือจำนวนของพี่ ว. ณ เมืองลุง ตอนนั้นพี่ ว. แปลเรื่อง “คดีลังแคน” โดยดัง ก็เลยอ่าน ทั้งจำนวนจีนและต้นฉบับภาษาจีน ที่นี้ข้างบ้านเห็นว่ามีพรมพอร์ภูษา จีนก็เลยอาสาเอาต้นฉบับไปส่งกับสำนักพิมพ์ให้ เลยเป็นการเข้าสู่ วงการโดยบังเอิญโดยการซักนำของเพื่อนซึ่งเป็นกัลยาณมิตรของพม หลังจากที่ออกไปได้เรื่องหนึ่งแล้ว ที่สำนักพิมพ์เดิมเขาบนเข็มทันไป ทำนิตยสารนะครับ เลยหันมาทางสำนักพิมพ์เพลินจิต ถนนหลานหลวง ซึ่งเริ่มทำเมื่อปี 2509 นะครับ และก็แปลเรื่องมาจนถึงปัจจุบันนี้

ก็นับว่าเป็นเวลาที่ยาวนานและต่อเนื่อง ถ้าจะพูดกันแล้วเรื่องจีนก็เป็น ที่นิยมกันมาตั้งแต่ต้นกรุงรัตนโกสินทร์ตั้งแต่เรื่อง สามก๊ก ในสมัย รัชกาลที่ 5 รัชกาลที่ 6 ก็มีการแปลอีกมาก

น.นพรัตน์: ก็มีพวกเลียดก๊ก ห้องลิน ใช้ชื่น และก็อะไรต่างๆ เรื่อย มากคล้ายๆ เป็นการเรียงลำดับราชวงศ์ลงมาเลย จากต้นราชวงศ์โจ

จนถึงราชวงศ์หมิง ก็มีหนังสืออิงพงศาวดารแปลเรียบเรียงเอาไว้เป็นภาษาไทย

ถ้าให้เปรียบเทียบทนังสือรุ่นเก่าๆ ในยุควรรณคดีนั้นควรับ กับในยุคปัจจุบันมีความแตกต่างกันอย่างไรบ้างครับ

น.นพรัตน์: หนังสือเก่าที่คุณประภัสสรเอียนนามา เช่น สามก๊ก เลี้ยดก๊ก เป็นหนังสืออิงพงศาวدار มีความจริงทางประวัติศาสตร์อยู่มาก แต่พยายามเข้ามาสู่คุณมีyang ได้มีการสอดแทรกความบันเทิงเข้ามามากกว่าทางด้านประวัติศาสตร์ แต่โดยหลักแล้วก็ยังเป็นหนังสืออิงประวัติศาสตร์อยู่นั้นควรับจนกระทั่งมีข้อแตกต่างอย่างมาก อย่างยกล้มของโกราเล็กซ์เยียนโดยที่ไม่มีจากของประวัติศาสตร์อยู่เลย มันจะกลายเป็นกำลังภายในเชิงปัจเจกชนอยู่มากกว่า จะมีพากปรีชญาล่าวนบุคคลแล้วก็ความขัดแย้งทางจิตใจ ความขัดแย้งทางอารมณ์ แล้วก็ความรักระหว่างชายหญิงสอดแทรกกันเข้ามา เพราะฉะนั้นก็จะพัฒนาการร่วมมือข้อแตกต่างกันในด้านวิธีการนำเสนอ และก็แนวการเขียนนั้นควรับ ซึ่งต่างจากสมัยโบราณ

จะกล่าวว่ากิมยังเป็นผู้ที่ปฏิรูปการเขียนจากพงศาวดarma สู่แนวใหม่ได้ใหม่ครับ

น.นพรัตน์: กิมยังได้ชื่อว่าเป็นขั้นปรมաจารย์ของการเขียนเรื่องกำลังภายในขณะที่ยังคงก็ยังมีนักเขียนอีกท่านหนึ่งที่เขียนก่อนกิมยัง มาก่อนมาสนใจเช่นๆ คือ เนี่ย อู เลส แต่ว่าคนไทยไม่ค่อยจะนิยมเท่าที่ควร เพราะว่า เนี่ย อู เลส จะเจ้าบทเจ้ากลอนมากกว่าและให้ความ

ตื่นเต้นสนุกสนานสู้กิมยังไม่ได้ กิมยังเลยกลายเป็นนักเขียนที่ได้รับความนิยมและเป็นผู้ที่ทำให้ผู้อ่านมีความรู้สึกว่ากำลังภายในก็คือ นิทานของผู้ใหญ่อย่างแท้จริง มีความสนุกสนาน ความตื่นเต้น การผูกโครงเรื่อง ตลอดจนความรักระหว่างชายหญิง กิมยังเขียนได้ดีมาก

เท่ากับการเป็นการเปิดชา吟 ผู้จำได้ว่าเคยมีคนไทยสร้างมังกรหยกเป็นหนังไทยด้วยใช้ไหมครับ

น.นพรัตน์: ใช่ครับ ความโด่งดังของมังกรหยกสมัยนั้นมันลายเป็นตำนานนั้นควรับ คือตอนนั้นแห่งกันลงในหนังสือพิมพ์รายวัน แล้วที่ย่องกงก็ลงนำหัวเรา ขณะที่คนหนังสือพิมพ์ในเมืองไทยก็ใช้วิธีล่งโทรเลขมาจากการอุ่งกงแล้วมาลงในหนังสือพิมพ์เลย แล้วก็มีจิ้ง จิ้งที่เราเห็นตามงานแสดง ตามศาลเจ้าต่างๆ ก็อาภัพมังกรหยกมาเล่น เลยกลายเป็นตำนานที่เลื่องลือมาก ยิ่งตอนหลังๆ ที่กิมยังปรับปรุง สำนวนทำให้นิยายของเขายังกระดับคุณค่ากลยุบเป็นวรรณกรรมที่แม้แต่ชาวจีนแผ่นดินใหญ่ก็ให้การยกย่องให้การยอมรับ

จุดใหญ่ใจความของเรื่องที่กิมยังเขียนนี้ อยู่ที่เรื่องคุณธรรมใช้มี้ครับ
น.นพรัตน์: ครับ กิมยังเขียนเรื่องแรก ถ้าต่อความแปลตามตัวก็คือ “ตำนานอักษรระบะ” ซึ่งผมได้แปลโดยใช้ชื่อเรื่องว่า “จอมใจจอมยุทธ์” เป็นเรื่องของจักรพรรดิเฉียนหลงซึ่งเป็นจักรพรรดิที่อยู่ในยุค แม่นjunction นามีบทบาทคู่กับตัวเอกซึ่งตอนนั้นกิมยังต้องการวางแผนเรื่องรักษาภัย นี่เป็นช่วงที่ตัวเอกก็เป็นพื้นทองต่างๆ

มารดาของฉันหลง พอเข้าเรื่องที่สองก็เป็นเรื่องของอ้ายเกี๊ยม ซึ่งกินบั้งนำเอามาแม่ทัพใหญ่ของราชวงศ์หมิงท่านหนึ่งมาเป็นตัวชูโรง แล้วก็ให้ตัวเอกของเรื่องมาเป็นบุตรกำพร้าของแม่ทัพดังกล่าว แม่ทัพท่านนั้นมีเชื้อสืบว่า “อ้าง ชง อ้าง” เป็นแม่ทัพที่ป้องกันการรุกรานของแมนจูในสมัยนั้นแล้วเลี้ยงชีวิตไป แล้วลูกชายคนนี้ก็มาลีบทอดปันธนา หลังจากนั้นเป็นเรื่องที่สาม ซึ่งกล้ายเป็นเรื่องที่พลิกประวัติศาสตร์แล้วก็สร้างประวัติศาสตร์คือเรื่อง “มังกรหยก” เป็นการจำลองเหตุการณ์ในช่วงสมัยเจงกิสخ่าน ตัวกวยเจง อึ้งยังรวมทั้งตัวบุคคลอื่นๆ ในเรื่องก็เข้ามามีบทบาทในการเป็นแม่แบบของนิยายกำลังภายในยุคต่อๆ มา

คนที่แปลมังกรหยกจนมีชื่อเลียงก็คือคุณจำลองกับคุณประยูร พิศนาคะ เป็นพี่น้องกัน และเช่นเดียวกับคุณน.นพรัตน์ก็เป็นนามปากกาที่ร่วมของพี่น้องสองคน การแปลร่วมนี้ แบ่งกันอย่างไรครับ แบ่งกันแปล หรือว่าช่วยกันดูสำนวน

น.นพรัตน์: ในส่วนของผู้คนรับ ผมเป็นคนที่ผูกพันกับพี่ชายมาตลอด เพราะฉะนั้นก็เรียกว่ารู้ใจกันเป็นอย่างดี วิธีการทำงานของผู้สองคนก็คือ ผมจะเป็นคนทางด้านฉบับภาษาจีนแล้วพูดออกมากเป็นภาษาไทย และพี่ชายก็จะได้กระดาษฟูลสแกป ขณะที่พี่ชายจะดำเนินการแปลภาษาไทยลงบนกระดาษฟูลสแกป ถ้าพี่ชายเห็นว่าสำนวนที่ผมแปลมาไม่ถูกต้องก็จะทักท้วงแล้วแก้ไขกันตอนนั้น พอลองตัวแล้วก็เขียนลงบนหน้ากระดาษฟูลสแกป จะเป็นการทำงานด้วยกันตลอดมากกว่า 30 ปี จนกระทั่งพี่ชายเสียชีวิตไปผมเลยต้องทำงานคนเดียว

รู้สึกว่าเหว็บบังใหม่ครับกับการทำงานคนเดียว

น.นพรัตน์: ตอนแรกก็ปรับตัวไม่ได้ ทำใจไม่ได้ คือสนใจสนมกันตั้งแต่เด็ก เรียนหนังสือก็เรียนด้วยกัน ไปทำงานก็ไปทำงานด้วยกัน แล้วนั้นผูกพันยิ่งกว่าความเป็นพี่น้อง คือมีความเป็นเพื่อนร่วมงานด้วยคือเป็นทุกสิ่งทุกอย่างที่ร่วมกันนะครับ พอที่นี่มันขาดหายไปก็คล้ายๆ กับว่าเสียแขนไปข้างหนึ่ง

ภาษากำลังภายในที่แปลกกว่าภาษาไทยโดยทั่วไป มีทั้งความคมคาย ละลายน้ำ อันนี้มารากให้ครับ

น.นพรัตน์: จากต้นฉบับเดิมก็มีส่วนช่วยให้เราอุดความอุกมา แต่ว่ามันขึ้นอยู่กับตัวนักเขียนว่าต้นฉบับที่เราได้มานี้เป็นต้นฉบับของใคร เป็นต้นฉบับที่มีการยกอ้างสูญภาษิตในคำคมต่างๆ เราอุดความอุกมาแล้วจะมีความรู้สึกละเอียด ขณะเดียวกันก็ต้องยกประโยชน์ให้ ก戈ะเล้ง เขาเป็นอัจฉริยะบุรุษอีกคนหนึ่งที่สามารถบัญญัติสำนวนที่แปลให้ใหม่ เพราเว่า ก戈ะเล้งเป็นนักเขียนกำลังภายในเพียงคนเดียว ที่นำเอาวรรณกรรมตะวันตกมาใส่กับนิยายกำลังภายในเข้าได้อย่างกลมกลืน แล้วตัว ก戈ะเล้งเองก็รักชอบสำนวนของ เออร์เนสต์ เอย์มิงเวย์ มาก เพราจะนั้นสำนวนของ ก戈ะเล้งจะรับรู้ด้วยชั้บลั้น เวลาเร่าถ่ายทอดออกมาก็จะคล้ายๆ กับมีพลังในตัว เพราจะนั้นเลยกล้ายเป็นจุดที่สร้างความสนใจของนิยายกำลังภายในของ ก戈ะเล้ง ตราบจนทุกวันนี้

ได้มีโอกาสพบนักเขียนจีนใหม่ครับ เป็นต้นว่าอย่างกิมยัง หรือ ก戈ะเล้ง

น.นพรัตน์: กิมยังไม่ได้พบนarcab เปียงแต่ว่าได้ติดตามข่าวคราวเรื่องราวของเขาก็โดยส่วนตัว กิมก็เลี้ยงน้ำให้เสียชีวิตไปแล้ว แต่ที่ได้พบก็คือ ชาวบ้านซึ่งเราได้เดินทางไปเชื้อภารกิจแล้วก็พบประพุตคุยกับเขาระยะหนึ่ง ที่เขียนเรื่อง “เจ้าเวลาหาเจ็บ” กับ “มังกรคู่ลับทิศ” ก็เป็นนักเขียนที่คิดว่าหลังจากหมดกิมยัง โกรกเลี้ยงแล้ว ทุกคนมีความรู้สึกว่าไม่มีนักเขียนหน้าใหม่ขึ้นมา แต่ในที่สุด ก็มีชาวบ้านเข้ามาค้นหา เลี้ยงทางใหม่ของตัวเอง แล้วกลายเป็นนักเขียนระดับ เบลสต์ เชลเลอร์ จนกระตุ้นปัจจุบันนี้นั่นคือ

แล้วการเลือกเรื่องที่จะแปลล่ะครับ เลือกอย่างไร

น.นพรัตน์: ก่อนหน้านี้ก็เลือกแบบตามใจตัวเองหน่อย คือในวัยหนุ่ม ก็อกจะเลือดร้อน แต่ละเรื่องก็ค่อนข้างจะเป็นของแนวบู๊ คือตอบสนองตัวเองแล้วก็ตอบสนองความต้องการของคนอ่านในยุคหนึ่นคือ ต้องการความบันเทิงอย่างเดียว แต่หลังจากที่เรามีอายุมากขึ้นแล้ว ก็ผ่านประสบการณ์ ผ่านชีวิตมากกว่า ก็มีความเห็นว่าการใช้กำลังมันไม่สามารถแก้ปัญหาได้ เพราะฉะนั้นวิธีการเลือกเรื่องก็เลยมีความลึกเข้าไปอีก เลือกเรื่องที่มีเนื้อหาสาระมีคุณค่า มีคุณธรรมพอสมควร จนกระตุ้นหัวมาจับงานของโกรกเลี้ยงของกิมยัง และนักเขียนระดับปัญญาชนบางท่านที่ค่อนข้างจะหลากหลาย

พูดเรื่องของนักเขียนแล้ว รามานุจเรื่องนักแปลบ้าง มีการสร้างนักแปลใหม่ๆ เข้ามานำเสนอใหม่ครับ เวลาไหน

น.นพรัตน์: ตอนนี้รู้สึกว่าจะเหลือผู้คนเดียว ก็เลยถือโอกาส

กราบเรียนว่า ตัวเองนี้ก็เขียนหนังสือมาแล้ว ก็เท่ากับเขียนไปเรียนรู้ไป ตัวเองก็เปลี่ยนไปประสบการณ์และศึกษาจากวิธีการทำงานของตัวเอง หาข้อมูลพาว่องของตนเอง เพราะฉะนั้นถ้าจะมาถามว่ามีวิธีการอย่างไรจะประสบความสำเร็จคงจะอธิบายไม่ได้ แต่ว่าบางท่านที่สนใจถ้ามีโอกาสที่จะให้ผมตรวจแก้ไขก็ยินดี แต่ว่าตอนนี้ รู้สึกว่าจะยังหาไม่ได้

ก็เลยยังเป็นกระบวนการโดยเดียว

น.นพรัตน์: ครับ

ทั้งหมดที่แปลมานี้ รวมทั้งหมดกี่เรื่องแล้วครับ

น.นพรัตน์: ไม่ได้นับหรือครับ รู้สึกว่าจะคงยังไม่ถึง 200 แต่คงจะเกิน 100 เรื่อง จำนวนนี้ จำไม่ได้จริงๆ

เรื่องที่ชอบมากที่สุดคือเรื่องไหนครับ

น.นพรัตน์: เรื่องที่ชอบเป็นเรื่องของนักเขียนทั้งหมดหลายๆ ท่านด้วยกัน อย่างเช่นของกิมยัง ชอบเรื่อง “8 เทพอสูรมังกรพิพากษา” “กระบี่เย้ายุทธจักร” ถ้าเป็นเรื่องของโกรกเลี้ยงจะชอบเรื่อง “ดาวตกผีเสื้อ กระบี่” และ “มีดบินไม่พลาดเป้า” ส่วนเรื่องของชาวบ้านที่เป็นเรื่อง “มังกรคู่ลับทิศ” ผลงานทั้ง 5 เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ตัวเองชอบมากเป็นพิเศษนะครับ

ผู้อ่านหนังสือกำลังภายในมีมากใหม่ครับ

น.นพรัตน์: ตอนแรกฯ ก็คิดว่าคงจะเป็นนักอ่านที่อ่านกันในกลุ่มจำเพาะนะครับ เพราะว่าการพิมพ์ที่ผ่านมา การพิมพ์แต่ละครั้งก็พิมพ์แค่ 3,000 เล่ม 4,000 เล่ม อย่างมากที่สุดก็ 6,000 เล่ม แต่ว่าระยะหลังก็มีความเห็นว่าแวดวงของคนอ่านมีการขยายกลุ่มกว้างออกไปอีก นอกจากกลุ่มที่เป็นแฟนประจําอย่างเนี้ยวยั่นแล้ว ยังมีแฟนวัยทำงานที่เข้ามาอ่านกัน แล้วก็ที่ลังเกตดูจากเรื่อง “มังกรคูลลิบธิค” รู้สึกจะมีสุภาพสตรีเข้ามาอ่านกันบ้าง ก็เลยคิดว่าแวดวงอันนี้ตลาดอันนี้คงไม่ถึงกับคับแคบมากเท่าไหร่ ก็ขึ้นอยู่กับเราว่าจะมีเรื่องนำมาเสนอแล้วถูกใจคนอ่านมากน้อยแค่ไหน

เรื่องใหม่ๆ ที่แปลอย่าง HERO นี้จะครับ เป็นอย่างไรบ้างครับ
น.นพรัตน์: HERO นี้แปลจากบทภาษาญี่ปุ่นที่เขียนเป็นบทภาษาญี่ปุ่นก่อนแล้วนำมาเป็นรูปเล่มหนังสืออุปกรณ์ภาษาญี่ปุ่น อีกเล่นทางหนึ่งของการทำงานของผู้แปล ถือได้ว่าเป็นการจับกลุ่มนักอ่านอีกกลุ่มนึง ซึ่งเขาอาจจะดูภาษาญี่ปุ่นแล้วจะหันมาอ่านหนังสือก็ได้ และก็หวังว่าจะมีหนังสือแนวนี้อุปกรณ์ต่อๆ กันไป

ที่ผ่านมาอันหนึ่งคือเรื่องของ ชอร์ บรารเดอร์ส เมื่อก่อนนี้ ชอร์ บรารเดอร์ส จะสร้างหนังกำลังภายในหลากหลาย แต่ตอนนี้ ชอร์ บรารเดอร์ส เลิกกิจการไปแล้วนะครับ ผลกระทบอันนี้มันหมายความว่าคนจินในอ่องกงหรือในใต้หวันนี้ขาดความนิยมที่มีต่อกำลังภายในหรือเปล่าครับ

น.นพรัตน์: เช้าใจว่าที่ ชอร์ บรารเดอร์ส สร้างภาษาญี่ปุ่น

แล้วหยุดไปพักหนึ่งนี่คงจะเป็นแนวโน้มของตัวประธานกรรมการเชอร์ รัน รัน ชอร์ เห็นว่าตลาดภาษาญี่ปุ่นมีมีมีตัวแล้ว แกก็เริ่มหันไปลงทุนในด้านภาษาญี่ปุ่นนี้เชอร์ รัน รัน ชอร์ เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ในสถานีโทรทัศน์ TVB ของอ่องกง คือหมายความว่าหลังจากที่เขามาเลิกจากการสร้างภาษาญี่ปุ่นแล้ว กลับมาสร้างภาษาญี่ปุ่นทางโทรทัศน์ ซึ่งจะมีกลุ่มขายได้มากกว่าค่อนจากขายที่อ่องกงแล้วยังสามารถทำเป็นวีดีโอด้วยอุปกรณ์ได้วัน มาเลย สิงคโปร์ รวมทั้งประเทศไทย แม้แต่สหราชอาณาจักร โดยรายได้หลักเขาก็ได้เพิ่มมากกว่าการทำภาษาญี่ปุ่น ล่ามที่สามว่าตลาดมันเงียบลงหรือซบเชalg ก็อาจจะเป็นเพราะว่าอาจจะด้วยเหตุปัจจัยหลายอย่าง เพราะชีวิตของผู้คนที่เปลี่ยนไป ความเร่งรีบของการดำเนินชีวิตประจำวันทำให้ไม่เวลามาอ่านนิยายที่ลงติดต่อกันในหนังสือพิมพ์และเป็นเวลานาน และการที่นักเขียนใต้หวันหันไปประกอบอาชีพอื่น ซึ่งทำรายได้ดีกว่า เพราะว่าตัวประเทศไทยเริ่มเข้าสู่ความเป็นนิยมลัทธิ ที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้นนะครับ ซึ่งคงจะเป็นหน้าที่ของพวกเรา คือผลและนักแปลท่านอื่นที่จะต้องเลือกสรรมานำเสนอท่านผู้อ่าน

เท่าที่ดูนะครับนักเขียนล้วนใหญ่จะเป็นคนใต้หวันกับอ่องกง นักเขียนจีนแผ่นดินใหญ่ลัทธิ มีบ้างไหม

น.นพรัตน์: มีครับ คือผมเคยทดลองแปลภาษาบ้างต้องยอมรับว่า รูปแบบการนำเสนอของนักเขียนจีนแผ่นดินใหญ่ยังสู้เรื่องกงหรือ ใต้หัวไม่ได้ อาจจะเป็นเพราะว่าโลกทัศน์ของเขายังกว้างสู้นักเขียน ดังๆ ที่กล่าวมาไม่ได้ แต่ในอนาคตต้องสืบก้าวจะมีคลิปลูกใหม่เกิดขึ้นมา หลายคนด้วยกันนะครับ

คนจีนโพนทะเลที่อยู่ในยุโรปในอเมริกา หรือในเมืองไทยนี้เอง มีที่ เขียนหนังสือใหม่ครับ

น.นพรัตน์: นักเขียนที่เมืองไทยจะไม่มีนะครับ ล้วนที่ย้ายถิ่นฐานไป อเมริกานี่นะครับ รู้สึกจะมี 2-3 ท่านด้วยกัน ก็ยังมีการทำผลงาน ออกมากบ้าง

นอกจากเรื่องกำลังภายในแล้ว คุณ น. ได้แปลเรื่องสมัยปัจจุบัน เรื่อง สมัยใหม่บ้างไหมครับ

น.นพรัตน์: มืออยู่ช่วงหนึ่งผมเคยทดลองแปลนิยายรักของ ฉ้วนเหยา เป็นนักเขียนของไต้หวันที่มีชื่อเลียงมาก ผลงานที่มีชื่อเลียงคือชุด “ตำนานรักดอกเหมย” “องค์หญิงกำมะลอ” เป็นต้นนะครับ ก็เคยทำอยู่หลายเรื่องเหมือนกันนะครับแล้วก็มืออยู่ช่วงหนึ่งที่หันมาแปล เรื่องแนว HOW TO ใช้คำภาษากราว่า “ไปไก่เขียว” ครับ

แล้วขอบงานประเทอินของจีนใหม่ครับ

น.นพรัตน์: ตัวผมเองจริงๆ แล้วชอบวรรณกรรมของนักประพันธ์ ที่มีชื่อเลียงอย่าง หลุซิน ปานิน เหมาตุ้น มากกว่า เพราะว่า

หนังสือแนวนี้เป็นหนังสือที่ให้ความประทึ้งอารมณ์ให้การสร้างสรรค์ จุดประกายปัญญาของคนเรา ที่นำเสียดายคือไม่มีโอกาสแปลเลย นะครับ ดังนั้นถ้าหากว่ามีโอกาสก็อยากจะทำอุบมาเหมือนกัน.

ต้นไม้ตามทิศ

คนไทยเรานั้นมีวิถีชีวิตผูกติดกับคติความเชื่อที่สืบมาแต่โบราณ การทำการใดๆ จะต้องมีการดูฤกษ์ยามเพื่อให้เป็นช่วงแห่งมงคลเลemos นอกจากนี้ยังมีข้อห้าม หรือข้อพึงปฏิบัติต่างๆ ซึ่งถึงแม้ว่าจะไม่มีผลในเชิงพิสูจน์ทันทีทันใด แต่ก็ก่อให้เกิดขવัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติ

ไม่ใช่แต่เพียงคนไทยเท่านั้นที่มีความเชื่อในเรื่องของเคล็ดลาง อาถรรพณ์ ชาติอื่นๆ ก็เช่นกัน ดังเช่นในกรณีของความเชื่อในเรื่องของวัน

เราได้ยินกันเลemos ว่าชาวตะวันตกถือว่าวันศุกร์ที่ 13 เป็นวันไม่ดี เป็นวันอาถรรพณ์ ในขณะที่ชาวมุสลิมถือว่าวันศุกร์เป็นวันสำคัญทางศาสนา ส่วนคนไทยเรานั้น มีคำพูดที่คล้องจองกันเกี่ยวกับ

วันที่ห้ามทำการ ว่า “ขึ้นบ้านวันเสาร์ เผาผีวันศุกร์ โภนจุกวันอังคาร แต่งงานวันพุธ”¹ “เผาผีวันศุกร์ ให้ทุกข์คนยัง” หรือ “วันพุธห้ามตัด วันพุทธ์ลา ห้ามถอน” เนื่องจากคนไทยเห็นว่า เทพผู้ครองวันอังการเป็นเทพแห่งสৎคرام เป็นเทพแห่งความໂทดสอบ ในขณะที่เทพผู้ครองวันเสาร์เป็นเทพแห่งความทุกข์ ดังนั้นวันเสาร์และวันอังการจึงเป็นวันที่ไม่เหมาะสมแก่การงานมงคลใดๆ² เทพผู้ครองวันศุกร์เป็นเทพแห่งความสมบูรณ์พูนสุข นอกจากนี้คำว่า “ศุกร์” ยังพ้องเสียงกับคำว่า สุข อีกด้วย วันศุกร์จึงถือเป็นวันแห่งโชคดี รื่นเริงซึ่งก็ไม่เหมาะสมกับงานอุมงคล ล้วนดาวพุธ เป็นเทพแห่งความรุนเรหำความแห่นอนไม่ได้ จึงห้ามแต่งงานหรือหมั้นหมายในวันพุธ แต่ในขณะเดียวกันก็เชื่อว่า วันพุธเป็นวันแห่งการเจริญเติบโตแตกหน่อ จึงห้ามตัดต้นไม้ หรือตัดผมในวันพุธอีกเช่นกัน (ในปัจจุบัน ร้านตัดผมในชนบทยังคงปิดในวันพุธ) ส่วนวันพุทธ์สบดีเป็นวันครู วันแห่งความมั่งคั่งอุดมสมบูรณ์ จึงห้ามถอนต้นไม้หรือถอนเสาเรือน

การถือโชคดีในเรื่องวันนี้ ยังสามารถไปถึงกิจกรรมเล็กๆ น้อยๆ ที่คนไทยปัจจุบันลืมเลือนไปแล้ว เช่น การนุ่งผ้าใหม่ในวันอาทิตย์วันจันทร์ วันพุธ วันพุทธ์สบดี และวันศุกร์ ห้ามลระผมในวันจันทร์ และวันพุธ ห้ามตัดเล็บในวันอังการ และวันเสาร์ เป็นต้น

ความเชื่อถือของคนไทยในเรื่องเคล็ดลาง มงคล และอัปมงคลนี้ รวมไปถึงต้นไม้ ไม่ว่าจะเป็นต้นไม้ที่ควรปลูกหรือไม่ควรปลูก ไม้มงคล 9 ชนิด³ วันที่ควรปลูกต้นไม้ ต้นไม้ประจำวันเกิด และการปลูกต้นไม้ตามทิศ

ความเชื่อของคนสมัยก่อน หากเอามาความคิดเห็นของคน

ปัจจุบันไปวัด อาจเห็นว่าเป็นเรื่องเหลวไหลไม่มีเหตุผล แต่ว่าความเชื่อถือของคนสมัยใดหรือถิ่นไหน ก็หมายความกับความเป็นไปและความต้องการของสังคมนั้นหรือถิ่นนั้นความเชื่อถือที่เกิดขึ้นด้วยเหตุผล ว่าเป็นคุณเป็นประโยชน์ต่อมนุษย์ ต่อความคิดเห็นของคนสังคมนั้น หรือถิ่นนั้น ต่อมาก ความคิดเห็นของผู้คนในหมู่เปลี่ยนแปลงไปตามความเจริญก้าวหน้าของกาลเวลา ความเชื่อถือใดที่หมายความกับสมัยหนึ่ง อาจจะไม่หมายความกับสมัยต่อมาได้

อย่างไรก็ตาม ความเชื่อถือของคนสมัยก่อนเป็นล้วนสำคัญ
อย่างหนึ่งของการเรียนรู้ เพราะเป็นหลักฐานทำให้เราทราบถึง
ความเป็นอยู่และความรู้สึกนึกคิดของคนสมัยก่อน เรายังคงใช้
ประวัติศาสตร์เพื่อการต้องการทราบว่าบ้านเมืองหรือเหตุการณ์
มีพัฒนาการ คลี่คลายขยายตัวอย่างไร เพื่อ用人าเป็นความรู้
ในการดัดแปลงแก้ไขของใหม่ให้เข้ากันได้อย่างเหมาะสม และรับรื่น
เหมาะสมกับยุคสมัยและจิตใจของเราฉันได้ การศึกษาเรื่องความเชื่อของ
คนสมัยก่อนก็ยังนั่น

มนุษย์เรานั้นมีความล้มพันธ์ใกล้ชิดกับต้นไม้มานานนักหนา
แล้ว เรายังใช้ประโยชน์จากต้นไม้ในการทำรังซีฟ อาศัยลำต้น กิ่งก้าน และ
ใบไม้ ในการสร้างที่อยู่อาศัย ใช้เป็นเชื้อเพลิงในการหุงต้มอาหาร
หรือก่อไฟให้เกิดความอบอุ่นในบ้านที่อากาศหนาวเย็น ส่วนต่างๆ ของ
ต้นไม้ ไม่ว่าจะเป็นราก ใน ดอก ผล ใช้เป็นอาหาร และเป็นยา
สมุนไพร ใช้เลี้นยกหัวเป็นเลือฟ้าเครื่องนุ่ม เรียกว่าปัจจัยลี
ซึ่งเป็นพืชฐานในการทำรังชีวิต ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่อง
นุ่มนุ่ม และยา raksha โรค ล้วนแล้วแต่ได้มาจากต้นไม้ นอกจากนี้

เรายังใช้ทำเครื่องมือเครื่องใช้ในการยังชีพ ทำเป็นพาหนะในการเดินทาง เรียกได้ว่าไม่มีส่วนไหนของต้นไม้ที่มนุษย์เราจะนำมาใช้ประโยชน์ไม่ได้

ประเทศไทยเราเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์เป็นด้วยธรรมชาติป่าเขางามาไฟ ในช่วงหลังสัมภารามโลกครั้งที่ 2 มีรายงานว่าเรามีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์มากกว่า 50% ของพื้นที่ประเทศไทย จากการอุดมสมบูรณ์เช่นนี้ ทำให้คนไทยมีพื้นฐานของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมผูกพันกับธรรมชาติ โดยเฉพาะต้นไม้ ไม่ว่าจะมองในแง่มุมไหน วิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทยมักจะเชื่อมโยงกับต้นไม้ เช่น บ้านเรือนไทยซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของเรา เลือกเครื่องนุ่งห่มที่มาจากการฝ้าย ป่าน และไหม ในเรื่องของการรักษาพยาบาลนั้น เราก็มีรูปแบบการรักษาตั้งแต่การไม้ใช้ยา เช่น การนึ่งสมาร์ตภายในไดร์ร์เมื่อของต้นไม้ การใช้ไม้มาทำอุปกรณ์ช่วยนวด และการใช้สมุนไพรเป็นยาและอาหาร

แต่เดิมนั้น คนไทยเราต้องไปหาของกินของใช้จากในป่า
แต่เพื่อความสะดวกในการดำรงชีวิต นอกจากรากนี้ เมืองไทยเป็นเมือง
ร้อน จึงได้จัดหาต้นไม้มาปลูกไว้ในบริเวณบ้าน ต่อมาก็เกิดเป็น^{คด}
ความเชื่อในเรื่องต้นไม้ที่ควรปลูกหรือไม่ควรปลูกในบริเวณบ้าน
รวมถึงการปลูกต้นไม้ตามทิศ เพื่อให้ผู้อยู่อาศัยมีความสุขความเจริญ^{คง}
ปราศจากโรคภัยใช้เจ็บ ฯลฯ

คติความเชื่อในการปลูกต้นไม้ตามทิศทั้ง 8

ทิศอุดร (เหนือ)

ມະເດືອວຸທຸນພຣ ສິມປ່ອຍ ສິມຊ້າ

ທີ່ສອງສານ (ຕະວັນອອກເຈີຍເໜືອ) ຖຸເຮົາຢັນໄຟຮວກ ມະຕູມ

ทิศบูรพา (ตะวันออก)	ໄຟສີສຸກ ມະພຣ້າວ
ทิศօາຄນ៍ (ตะวันออกเฉียงใต้)	ກະເສີນ ຍອບ້ານ ຍອປ້າ ສາງກີ
ທີ່ທັກໝືນ (ໃຕ້)	ຕະໂກນາ ຕະໂກສວນ ມະພລັບ ມະມ່ວງ
ທີ່ທຽດ (ຕະວັນຕກເຊີຍງໃຕ້)	ຂນຸນ ຂ້າຍພຖກໜ້າ ພຶກຸລ ສະເດາ
ທີ່ປະຈິມ (ຕະວັນຕກ)	ກຸ່ມບກ ກຸ່ມນ້ຳ ພຸທຣາ ມະໝານ ມະຍົມ
ທີ່ພາຍັພ (ຕະວັນຕກເຊີຍເໜືອ)	ມະກຽດ ມະນາວ ມະພຸດ

ทิศเหนือ

ມະເດືອອຸທິມພຣ

มะเดื่ออุทุมพร หรือมะเดื่อชุมพร มะเดื่อ หรือที่มีชื่อพื้นเมืองว่า หมากเดื่อ เดื่อเกลี้ยง และเดื่อน้ำ เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง สูง 10-30 เมตร พบรากในธรรมชาติบริเวณป่าดิบชื้น บริเวณริมแม่น้ำลำคลอง ริมลำธาร หรือปลูกตามบ้านและริมทาง พบร้าในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง

มะเดื่อเป็นไม้วงศ์เดียวกับโพธิ์ โตได้เร็ว เมล็ดปลูกในที่ดินเลว
แล้วก็นลั่งได้ดี

มะเดื่อมักออกผลเป็นกระจากตามกิ่งและลำต้นเป็นพวงๆ เมื่อ
ฉีกออกดูจะพบเกรสรเล็กๆ อุย່ງภายในผล ผลสุกมีลักษณะ มีแมลงหวีเจาะ
เข้าไปฟักไข่ในผลนั้น พอตัวแก่ ผลมะเดื่อก็สุกพอดี แมลงหวีจะ
พาภันเจาะรูออกมานะ ซึ่งลูนทรภูได้นำมาเปรียบกับคนในนิราศภูเขาทอง

“ถึงบางเดือโอมะเดือเหลือประหลาด
บังเกิดชาติแมลงหวร์มีในໄล້

“เมื่อคนพากวนอกย่องขึ้น
อุปราชไม่เมื่อนมະเดือเหลือรำوا”
ในสุภาษิตโลกนิติคำโคลง⁴ ก็กล่าวถึงผลมะเดือในลักษณะ
คล้ายคลึงกันว่า

ผลเดื่อเมื่อสุกใช้วรรค	มีพิธีกรรม
ภายนอกแดงดูฉัน	ชาดป้าย
ภายในเยื่ออมแมลงวัน	หนองบ่อน
ดูจะดังคนใจร้าย	หนองน้ำดูงาม

เอ! เมื่อกวีโบราณท่านເອົາພລມະເດືອໄປປຣີຍບເທິບກັບນຸ່ມ
ໄມດີ ດັນທີກາຍນອກດູສວຍງາມ ແຕ່ຈີ່ຈົ້ວຮ້າຍ ອີ່ງນີ້ແລ້ວ ແລ້ວທຳໄມ
ຈຶ່ງບອກວ່າຄວປລກຕົນນະເດືອທາງທີ່ສໍາເນົາຂອງບ້ານເລ່າ

ก็ขอวิลังชนะว่า เป็นพระประวัติของต้นมะเดื่อนั้นเอง
ต้นมะเดื่อมีความเกี่ยวข้องกับศาสนาน้ำคัญฯ หลายศาสนานั้น
พุทธประวัติกล่าวถึงเมื่อครั้งที่เจ้าชายสิทธัตถะเล็ดจอกจากพระ
ราชวงศ์เพื่อหาทางดับทุกข์นั้น ได้เล็ดจอกไปถึงหน้าถ้ำแห่งหนึ่งบนเขาใน
กรุงราชคฤห์ ที่หน้าถ้ำนี้มีต้นมะเดื่อใบดอกหนา เข้าใจว่าคงเป็น⁵
ต้นมะเดื่ออุทุมพร พระองค์ได้ประทับอยู่ ณ ที่นี่ นอกจากนั้น ใน
ต้านอนดีตพะพุทธเจ้ายังระบุว่า ต้นมะเดื่อเป็นต้นไม้ตรัสรู้ของพระ
โภဏคมนพಥเจ้า⁵ ด้วย

ในคติความเชื่อฝ่ายขินดูกล่าวว่า ไม่มีมะเดื่อเป็นที่ประทับของเทพตรีมูรติ⁶ และว่าสตรีที่ประทานจะได้บุตร จะต้องไปเดินเวียนรอบต้นมะเดื่อ 1,000 รอบ และทุกๆ เช้า ให้ใช้กิ่งแห้งของมะเดื่อบูชาไฟ

ในคัมภีร์ใบเบิลของศาสนาคริสต์ กล่าวว่า เมื่อครั้งอดัม กับอิฟ มนุษย์ผู้ชายและผู้หญิงคู่แรกของโลก ยังอาศัยอยู่ในสวน สวรรค์อีเดน ในสวนสวรรค์แห่งนี้ มีต้นไม้ดันหนึ่ง (ชาวตะวันตก กล่าวว่าคือต้นแอปเปิล ส่วนคนอาหรับบอกว่าเป็นต้นทับทิม) ซึ่งผล ของมันเป็นสิ่งต้องห้ามสำหรับอดัมกับอิฟ พญาمار (หรือชาตาน ซึ่งเดิมคือเทพคนโปรดของพระเจ้า แต่ไม่พอใจที่พระเจ้าสร้างอดัม กับอ้วาชั่นมา จึงถูกเนรเทศจากสวรรค์ เปลี่ยนสถานจากเทพ มาเป็นมาร จึงยกใจแคน) ได้จำแลงแปลงร่างเป็นนุ่ง ล่อลงให้อิว่า เด็ดผลไม้ดันห้ามรับประทาน เมื่ออิวรับประทานแล้ว ก็เกิดความรู้ ในเรื่องต่างๆ ที่ไม่เคยรู้มาก่อน จึงได้ซักชวนอดัมให้รับประทานบ้าง เพื่อจะได้รู้ด้วยกัน ว่ากันว่าความรู้อย่างหนึ่งที่เกิดกับมนุษย์ทั้งคู่นี้คือ ความรู้ทางเพศ และความรู้จักอับอายในสภาพเปลือยของตัวเอง ต้องเด็ดใบมะเดื่อมาปิดคลุม พระเจ้าเลยทราบว่ามนุษย์ทั้งสองนี้ ละเมิดข้อห้าม จึงขับออกจากสวรรค์ที่เคยอยู่อย่างสบาย ให้ลงมาทำมา หาเลี้ยงตัวเองในโลกเบี้ยวๆ ใบนี้

จากคติความเชื่อของ Hindutirthi ที่ว่า ต้นมะเดื่อเป็นที่ประทับของ เทพตรีมูรติ จึงได้มีการนำไม้มะเดื่อสร้างพระที่นั่งใช้ในพระราชพิธี ราชากิ่งทั้งในสมัยกรุงศรีอยุธยา และกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งพระบาท สมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบรมราชชนนี ทรงมีพระราชบัญญัติไว้ว่า "...ผลอุทุมพรถือว่าเป็นผลไม้สำคัญ เพราะตัวตันไม้เป็นที่นับถือ เป็นของสำหรับกันกับกษัตริย์ นอกจาก ตั้งภัทรกษัตริย์ ยังมีของอื่นๆ ที่ทำด้วยไม้อุทุมพรเป็นเครื่องใช้ในงาน ราชากิ่ง คือกระบวนการที่ใช้ตักน้ำมันเจิมถวาย ก็ทำด้วยไม้อุทุมพร

และในโบราณกาล หม้อน้ำที่พวากษัตริย์ใช้ถวายน้ำก็ทำด้วยไม้อุทุมพร" พระมหากษัตริย์ของไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยา 2 พระองค์ ด้วยกัน ที่มีพระนามตามไม้มะเดื่อ องค์แรกคือพระเจ้าอุทุมพร หรือชื่อหลวงหาวด กษัตริย์องค์เกือบสุดท้ายของกรุงศรีอยุธยา เดิมมี พระนามว่า เจ้าฟ้าดอกเดือ ซึ่งมีตำแหน่งเล่าฯว่า เมื่อพระชนนีจะมี พระครรภ์ ล้มเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ พระราชนิพิดา ได้ทรงพระ สุบินนิมิตว่า ทรงได้ดookมะเดื่อ และพระนามอุทุมพร ก็เป็นชื่อของ มะเดื่อเช่นกัน

กษัตริย์อยุธยาอีกพระองค์หนึ่งซึ่งมีพระนามเดิมว่า เดือ หรือ มะเดื่อ ก็คือสมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ 8 ท่านผู้อ่านบางท่านอาจไม่รู้จัก แต่หากบอกว่า "พระพุทธเจ้าเลือ" ก็คงร้องว่า "อื้!" บางท่านอาจ นึกไปถึงพันท้ายนรลึงที่ นวล หรือแม้กระถังเพลงน้ำตาแลงใต้เลยก็ได้ คราวนี้ เรามาดูประโยชน์ของมะเดื่อในด้านสมุนไพรกันบ้าง ในทางการแพทย์แผนโบราณของไทย มะเดื่อมีสรรพคุณเป็นยา โดยส่วนที่นำมาใช้ ได้แก่ เปลือกตัน ราก ดอก และผล

เปลือกตัน	มีรสเผ็ด แก้ท้องร่วง ชะล้างบาดแผล สมานแผล แก้ประดงผื่นคัน แก้ไข้ ท้องเสีย ไข้รากสาดน้อย-ใหญ่ และแก้ร้าตุพิการ
ราก	รสเผ็ดเย็น แก้ไข้ กระทุกพิษไข้ กล่อมเสมහและ โลหิต แก้ไข้หัวлом ไข้ก้าพ แก้พิษร้อน ถอนพิษไข้ และ แก้ท้องร่วง
ดอกอ่อน	รสจืด ลดความร้อนในร่างกาย
ผล	รสเผ็ดเย็น แก้ท้องร่วง และสมานแผล

ผลสุก

เป็นยาระบาย

ส่วนประโยชน์ทางอาหารนั้น คนไทยในภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคอีสาน จะรับประทานช่ออ่อน และผลอ่อนของมะเดื่อเป็นผักสดร่วมกับน้ำพริก

ส่วนเนื้อไม่มีมะเดื่อใช้ทำแกง ไก ทีบเลือด ӆและไม่จิ้มพัน และในวงการเกษตรนั้น นิยมปลูกต้นมะเดื่ออุทุมพรเป็นรุ่มบังแಡดให้ต้นกาแฟ และใช้เลี้ยงครัว

ส้มป่อย

ส้มป่อยเป็นไม้เลาเนื้อแข็ง ลำต้นมีหินам ӆและเลี้ยงพาด พันต้นไม้มีน้ำดี บริเวณยอดอ่อน เก้าจะเป็นลีแดงคล้ำมีหินามอ่อน ӆไปเป็นฝอยคล้ายใบชะอม มีรสเปรี้ยว นิยมใช้ยอดใส่อาหารที่ต้องการ รสเปรี้ยว ผลออกเป็นฝัก มีลักษณะแบบเป็นข้อๆ คล้ายฝักจำปา (ก้ามปูหรือjamจุรี) แต่บางและลั้นกว่า

ส้มป่อยเป็นไม้ที่พบในแหล่งธรรมชาติ ภายในป่าดิบแล้ง បໍາເບີງພຣມແລະປາທີ່ຮາບເຊີງເຂົາ ເຮັດວຽກສົມປ້ອຍພາດພັນຍູ້ກັບ ໄມ້ອື່ນ ໃນภาคเหนือชาวบ้านມັກຈະນຳສົມປ້ອຍມາປຸລູກໃກລ້ນ້ານ ແລະ ແຕ່ງກິ່ງໄມ້ໃຫ້ໂຫຼຸງເກີນໄປ ເພື່ອສະດວກໃນກາຮັບມາຮັບປະການ

ในบางท้องถิ่นເຊື່ອວາກາປຸລູກສົມປ້ອຍຈະຫົວໜ້າປັບໄລກຸດຝຶປົກຈາລ ແລະ ລົງເລວ້າຍໄມ້ໃຫ້ມາຮັບກວນ ໃນກາຮັບນໍາມັນຕົ້ນ ຈະໃຫ້ຝັກສົມປ້ອຍ ຮ່ວມກັບໃບເຈັນ ໃບທອງ ໃບນາກ ຜິວມະກຽດ (ບາງແທ່ງໃໝ່ມະກຽດທັງລູກ) ຫຼັກແພຣກ ໃບມະຕຸມ ອີເວັບຜັກຊີພຸກຊີ

ໃນພິທີກຽມຂອງชาวล້ານນາ ໄມ້ວ່າຈະເປັນມົງຄລ້ວຂອ້ອັມຄລ

ມັກຈະໃຫ້ສົມປ້ອຍຍູ້ດ້ວຍເສົມ ເພົະເຊື່ອວ່າ ສົມປ້ອຍເປັນຂອງຂັ້ງທີ່ຈະ ຜ່າຍປົກປັງຈາກລົງໜ້ວ້າຍ ໂດຍຈາວລ້ານນາຈະນຳຝັກສົມປ້ອຍຢືນໄຟໃຫ້ໂຄມ ແຊ້ນ້ຳ ແລະ ນຳນ້ຳໄປທຳນໍາມັນຕົ້ນ ໃຊ້ຮົດຫວີອາບຜູ້ປ່າຍ ນອກຈາກນີ້ຢັ້ງ ເຊື່ອວ່າສົມປ້ອຍຫ່າຍເສຣິມຫວີອົກນຳຈາລໃຫ້ແກ່ຜູ້ມິວິຈາກຄົມອີກດ້ວຍ ວ່າ ກັນວ່າຜູ້ມິວິຈາກຄົມນັ້ນ ທາກໄປໂລດລົງທີ່ທຳໃຫ້ອາຄາມເລື່ອມ ເຊັ່ນ ລອດຮາວ ຜ້າສິ່ນ ລອດໃຫ້ຮ້ານນວນ ລອດເຄື່ອງລ້າຍ ທາກໃຫ້ນ້ຳສົມປ້ອຍລຸບຕາມຕົວ ພ້ອງອາບນໍາແຊ້ຝັກສົມປ້ອຍແລ້ວ ດາວກທີ່ເລື່ອມໄປຈະກັບຄືນມາເໜືອນເດີມ⁷

ໃນงานลงกรານຕົ້ນ ຈາວລ້ານນາຈະໃຫ້ຝັກສົມປ້ອຍຢືນໄຟໃຫ້ໂຄມ ແລ້ວທັກເປັນທອນໆ ພສມກັບຂໍມື້ນ ດອກຄຳຝອຍ ດອກສາຮັກ ແຊ້ໃນນ້ຳ ເຮັກວ່າ “ນ້ຳເຂົ້າໜົ້ນສົມປ້ອຍ” (ແຕ່ປັຈຈຸບັນນີ້ ໄມປຣກງວ່າມີການໃຫ້ ຂໍມື້ນແລ້ວ) ໃຊ້ສຽງນ້ຳພຣະພຸທຮຽມ ແລະ ໃຊ້ດໍາທ້ວາ (ໄມ້ໃຊ້ຮົດນ້ຳດໍາທ້ວາທີ່ໄດ້ ຍືນກັນຍູ້ໃນປັຈຈຸບັນ) ຜູ້ເມົາຜູ້ແກ່ ເຊື່ອວ່າເປັນກາຮັບມາຮັບກວນເຄວາພ ບຸ້ຈາແລະຂອງນາລາໂທ່າຍຕ່ອທ່ານ ໃນລົງທີ່ອາຈະມີກາຮັບມາຮັບກວນທັງກ່າຍ ວ່າຈາ ແລະ ໄຈ

ເວລາໄປງານຄພ ຈາວເໜືອຈະເອົາຝັກສົມປ້ອຍໄລ້ໄວ້ໃນກະເປົາ ເລື້ອຫວີ້ນບໍໄວ້ທີ່ຜົມ ເຊື່ອວ່າຈະປົ້ນກັນໄມ້ໃຫ້ຜິສາມການບົກວນ ສ່ວນໃນ ກາຮັບມາຮັບກວນ ເຈົ້າກາຈະເຕີຍນ້ຳສົມປ້ອຍໄລ້ໃຫ້ຜູ້ມາຮັບກວນ ທັລິງ ຈາກເພົາພແລ້ວ ຜູ້ມາຮັບກວນຈະໃຫ້ນ້ຳສົມປ້ອຍລຸບໜ້າ ລຸບທັງ ແລະ ລ້າງມື້ອ⁸

ນອກຈາກນີ້ ໃນເວລາທີ່ຈະອອກນອກນ້ານ ຈາວເໜືອຈະໃຫ້ຝັກ ສົມປ້ອຍ 3 ຂົ້ນ ແລະ ຂ້າວສຸກ 3 ກົ້ນ ຂ້ວັງໄປໜ້າຫຼານ ຂ້າງໜັງ ແລະ ຂ້າງບນ ພວ້ມກັບກລ່າວຄໍາວ່າ “ເຄຣະທີ່ຕັ້ງທັງໝົດ ອຍ່າໄປອູ້ທ່າ ເຄຣະທີ່ ຕັ້ງຫຼານ ອຍ່າໄປມາຈັນ ເຄຣະທີ່ຕັ້ງບນ ອຍ່າໄປມາຕ້ອງ” ແລະ ໃນເວລາມີ

ลมพายุจะนำฝักล้มป้อมไปเผาไฟ เชื่อว่าจะทำให้ลมพายุอ่อนแรงลงได้ อนึ่ง ในบุณฑณัคชาดกของล้านนา ระบุว่า หากต้องการเพิ่มความสำคัญให้แก่พิธีกรรมใดๆ ให้คัดเลือกฝักล้มป้อมที่มีจำนวนข้อ 7 ข้อ หรือมีเม็ด 7 เม็ด

การแพทย์แผนโบราณของไทยนั้น กล่าวถึงสรรพคุณของล้มป้อมว่า

ใบ	ชี้มีรสเปรี้ยว ผัดร้อนเล็กน้อย มีสรรพคุณขับเสมหะ ขับระดูขาว ล้างเมือกมันในลำไส้ แก้บิด พอกโลหิตระดู แก้โรคตา
ดอก	รสเปรี้ยว ผัด มัน แก้เล็บเอ็นพิการให้สมบูรณ์
ฝัก	รสเปรี้ยว เป็นยาขับเสมหะ แก้ไอ ทำให้อาเจียน แก้น้ำลายเหนียว แก้โรคผิวหนัง ช่วยขัดรังแคและบำรุงเล็บผม
เปลือกต้น	ชี้มีรสมะเปรี้ยว เผ็ดปร่า ช่วยเจริญอาหาร กัดเสมหะ แก้ไอ แก้ชาต์เด็ก
ต้น	รสเปรี้ยวผัด แก้ต้าพิการ
ราก	รสขม แก้ท้องร่วง

ชาวเหนือจะใช้ยอดอ่อนของล้มป้อมต้มน้ำ และนำน้ำยานี้มาผสมกับน้ำผึ้งดีม มีสรรพคุณช่วยขับปัสสาวะได้ และนำยอดอ่อนมาตำรวมกับขมิ้นอ้อย ใส่น้ำมันพืชเล็กน้อย หมกไฟพออุ่น นำไปพอกจะช่วยแก้พิษฝีได้ นอกจากนี้ ยังใช้ฝักล้มป้อม 3-7 ข้อ ต้มน้ำอาบในตอนเย็น และสตว์มีครรภ์มักใช้อบก่อนกำหนดคลอดอุ่น 2-3 วัน เชื่อว่าจะทำให้คลอดลูกง่าย แต่ถ้าอาบมากเกินไป จะทำให้รู้สึกว้อนได้

เช่นเดียวกับชาวเหนือ คนไทยทางใต้จะนำไปอ่อนของล้มป้อมต้มกับน้ำและผสมน้ำผึ้ง กินเป็นยาขับปัสสาวะ และใช้ใบและฝักล้มป้อมต้มกับน้ำรดศีรษะแก้อาการหวัด ใช้ส่วนทั้ง 5 (ราก ต้น ใบ ดอก ผล) ผสมกับเหจือกปลาหมอยแล้วคลาน ต้มอาบแก้ผดผื่นคัน

ยอดอ่อนและใบอ่อนของล้มป้อมยังใช้รับประทานเป็นผักและเป็นเครื่องปรุงรสช่วยให้มีรสเปรี้ยว และช่วยดับกลิ่นควรปลาได้ยอดล้มป้อมมักนำมาปรุงเป็นแกงปลา แกงล้ม หรือจุ๊ โดยอาจแกงยอดล้มป้อมอย่างเดียว หรือแกงรวมกับยำodemakhao อ่อนก็ได้

นอกจากนี้ นำฝักล้มป้อมยังใช้ขัดล้างเครื่องเงิน เครื่องทองในขณะที่เปลือกต้นให้สิ่น้ำตาล และเขียว ชี้ใช้ย้อมผ้า awan แท้ได้

สมช่า

สมช่า, ล้มล้า, ล้มชา, ล้มล่า หรือที่มีชื่อเรียกพื้นเมืองว่ามะขุน มะนาวคaway และมะนาวหวาน เป็นไม้พุ่มขนาดกลาง ในขนาดกลาง ค่อนข้างหนา ผลขนาดโตกว่ามะกรุดเล็กน้อย และมีผิวหายาบชุขรุขระคล้ายมะกรุดเช่นกัน แต่มีกลิ่นหอมกว่า มีร่องรอยเปรี้ยวอ่อนหวาน

ที่คุณโบราณท่านกำหนดให้ปลูกล้มช่าไว้ทางทิศเหนือของบ้าน คงเป็นเพราะเอาเคล็ด ให้ผู้อยู่อาศัยมีชื่อเลียงขอรุ่งราษฎร์ไปนั่นเอง สรรพคุณทางยาในตำราไทย กล่าวว่า

ผิวลูก	รับประทาน ใช้ทำยาหอม แก้ลมวิงเวียน หน้ามืดดาษ และแก้ท้องอืดท้องเพ้อ
น้ำในลูก	รสเปรี้ยวอมหวาน ใช้กัดฟอกเลมหะ และฟอกโลหิต

นอกจากนี้ ยังช่วยระงับอาการไอได้อีกด้วย โดยใช้ผลผักชีฟ เติมเกลือป่นเล็กน้อย ลงไฟให้เปลือกนิ่มแล้วค่อยๆ บีบนำล้มช้ำลงคอทีละน้อย
ใบใช้ร่วมกับใบส้มต่างๆ ต้มอาบ ช่วยรักษาโรคผิวหนัง และทำให้ผิวหนังเคลื่อนไหวง่าย เบาเนื้อเบาตัว ส้มช้ำนี้ถือเป็นส่วนประกอบสำคัญที่ช่วยในการป้องกันภัยของหมีกรอบ โดยใช้ผ้าเปลือกของผลเฉือนและหั่นฝอยให้หมีกรอบจะช่วยให้มีกลิ่นหอมน่ารับประทานยิ่งขึ้น แต่ในปัจจุบัน หมีกรอบที่ทำขายทั่วๆ ไป มักจะไม่มีผิวส้มช้ำ ทั้งนี้ เนื่องจากว่าไม่ค่อยมีใครปลูกจึงมีราคาค่อนข้างแพง

ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ (อีสาน) ทุเรียน

ผลไม้ราชาแห่งเมืองไทย หรือไม้เซือให้ไปสำรวจที่ท่าน้ำจังหวัดนนทบุรีได้ ทุเรียนก้านยาวที่นี่ผลละหลายร้อย斤พันเลยทีเดียว) ได้ซื้อว่าเป็นราชากแห่งผลไม้ (เพราะทำรายได้ให้เจ้าของสวนได้มากโดยเฉพาะสวนที่ปลูกทุเรียนพันธุ์ก้านยาว) เป็นผลไม้ที่ผู้คนนิยมบริโภคกันมาก ถึงขนาดที่ว่ามีการกล่าวถึงในจดหมายเหตุลาลูแบร์ว่า “...ชาวสยามที่เป็นคนไทย เดิมใจยอมขายตัวเป็นทาสเพื่อจะได้กินผลไม้ลูกเดียวกับที่เรียกว่าทุเรียน”

คำว่าทุเรียน มาจากภาษามาเลย์ แปลว่า “หนาน” อันเป็นลักษณะพิเศษของผลทุเรียน ซึ่งมีนามขนาดใหญ่และแหลมคม ทุเรียนเป็นไม้ผลเขตร้อน มีลักษณะใบเดี่ยวต่อต้นได้

แบบหนู่เกะบอร์เนียว อินโด네เซีย มาเลเซีย มีการนำทุเรียนเข้ามาปลูกในประเทศไทยเมื่อใด ไม่ปรากฏหลักฐาน แต่มีการอ้างถึงทุเรียนในพระไอยการลักษณะฯ จ. พ.ศ. 1903 (สมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 - พระเจ้าอู่ทอง แห่งกรุงศรีอยุธยา) กำหนดบทลงโทษผู้ตัดต้นทุเรียนไว้สูงกว่าผู้ตัดต้นไม้มีอื่นๆ และในสมัยรัตนโกสินทร์ ทุเรียนถูกรวบอยู่ในจำพวกไม้ผลที่ต้องเสียอากรให้ญี่ปุ่น และมีการเรียกเก็บอากรทุเรียนถึงต้นละสองลิ้งเพื่อง ไข่ในขณะที่ไม้ผลอื่นๆ เช่น มังคุด มะม่วง เก็บต้นละหนึ่งเพื่องเท่านั้น

มีผู้ลับนิชฐานว่าทุเรียนเข้ามาประเทศไทย 2 ทาง คือ

- เชือกันว่า ทุเรียนมาจากเมืองทวาย มะริด และต้นนาครี และแพร่ลงไปทางใต้ก่อนโดยเรือลินค้า ทุเรียนจึงแพร่หลายແղบแหลมมลายุ ต่อมาจึงนำเข้ามาปลูกในกรุงเทพฯ เชือว่า ทุเรียนในกรุงเทพฯ สมัยนั้น ได้มาจากทุเรียนพันธุ์ตិของเมืองนครศรีธรรมราช

- มากับกองทัพพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ชั้งทรงยกทัพไปตีเมืองมะริดและต้นนาครี เมื่อปี พ.ศ. 2330 และเนื่องจากว่าการขนส่งเลบียงล่าช้า ทหารจึงต้องออกหาเลบียงเอง และคงจะไปพบทุเรียนเข้า รับประทานแล้วเห็นว่ามีรสอร่อย จึงนำเมล็ดเข้ามาปลูกในกรุงเทพฯ ด้วย จากหลักฐานพบว่ามีทุเรียนอายุประมาณ 100-150 ปีขึ้นไป ปลูกอยู่ตามบ้านของผู้ให้ญี่หรือเจ้านายเก่าๆ แต่ในปี พ.ศ. 2460 และ 2485 เกิดน้ำท่วมใหญ่ในกรุงเทพฯ ทำให้ต้นทุเรียนตายไปเป็นจำนวนมาก และในปี พ.ศ. 2526 เกิดน้ำท่วมชั่วโมงในกรุงเทพฯ อีกครั้ง ทำให้ต้นทุเรียนเก่าแก่สูญพันธุ์ไป

(ข้อลั่นนิชฐานนี้ขัดแย้งกับข้อมูลข้างต้นที่ว่าพระไอยการลักษณะจะในสมัยอยุธยา กำหนดบทลงโทษคนตัดฟันทุเรียน)

ไม่ใช่เฉพาะคนไทยเท่านั้นที่ชอบรับประทานทุเรียน ผู้คนในประเทศไทยเพื่อนบ้านอุษาคานย์ของเรารู้ เช่น พม่า อินโด네เซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไน พิลิปปินส์ (จำได้คลับคล้ายคลับคล่าว่า ที่หน้าสนามบินเมืองดาเวา ในภาคมินดาเนา มีรูปปั้นชาวดาเวาในชุดแต่งกายพื้นเมือง ประคงชุดผลทุเรียนเหนือศีรษะ) ลาว กัมพูชา เวียดนาม ไม่ว่าแม้แต่ชาวตะวันตก ก็มีความนิยมชมชอบในรสชาติของทุเรียนเช่นกัน ว่ากันว่า สมเด็จพระราชาธิบดีองค์ปัจจุบันของบรูไนโปรดเสวยทุเรียนมากที่เดียว

ทุเรียนยังมีบทบาทสำคัญในการดำเนินความล้มพันธ์กับต่างประเทศ เช่นกัน สหรัฐอเมริกาเคยใช้กีฬาปิงปองเป็นเครื่องมือในการสร้างความล้มพันธ์ทางการทูตกับสาธารณรัฐประชาชนจีนฉันใด หากจำกันได้ ภายหลังเหตุการณ์ที่บ้านรั่วเมเกล้า ผู้นำของไทยก็ใช้ทุเรียนเป็นเครื่องเชื่อมล้มพันธ์ไมตรีกับผู้นำชาวจีนนั้น

นอกจากจะรับประทานเนื้อแล้ว เมล็ดทุเรียนก็ยังนำมาเพารับประทานได้ สำหรับสรรคุณในตำรายาไทยนั้น ระบุไว้ว่า

ใบ รสมุน เย็น เปื่อย มีสรรคุณในการแก้ไข้ แก้ดีช่าน และทำให้ทนของแห้ง

เนื้อ รสมหวาน ร้อน แก้โรคผิวหนัง (เนื่องจากว่ามีธาตุกำมะถันสูง) ทำให้ผิวแห้ง และขับพยาธิ

เปลือกกลูก รสมดฝื่อน สมานแผล แก้น้ำเหลืองเลือย พุพอง แก้ฝีtan ชาบ คุณธาตุ แก้คางทูม รวมทั้งไล่ยุงและแมลง

ราก
ราก
ราก

รสมดาดนม แก้ไข้ และแก้ท้องร่วง

- ใช้ใบต้มน้ำอาบ แก้ไข้ แก้ดีช่าน
- ใช้เปลือกเผา แล้วเอาเล้าละลายน้ำมันมะพร้าว ทาแก้โรคคางทูม
- ใช้เปลือกเผาเอากวนเพื่อไล่ยุงและแมลง
- ใช้รากต้มแก้ไข้ แก้ท้องร่วง
- รับประทานเนื้อแก้โรคผิวหนังและขับพยาธิ

บางตำรายังกล่าวด้วยว่า เปลือกทุเรียนเป็นยาขับไล่ตัวเรือดได้ บ้านไหนมีตัวเรือดมาก จะทดลองดู ก็ไม่น่าเสียหายอะไร

พุดถึงไทยของทุเรียนก็มีอยู่บ้าง เช่นกัน เชื่อกันว่า หากรับประทานทุเรียนมากจะทำให้ร้อนใน (ข้อนี้ไม่เป็นไร ธรรมชาติมีวิธีแก้อยู่แล้ว โดยปกติ ทุเรียนมักจะออกพร้อมๆ กับมังคุด พ่อรับประทานทุเรียนเสร็จ ก็รับประทานมังคุดตามเข้าไป เห็นไหมว่าธรรมชาติมีความสมดุลขนาดไหน) หากรับประทานพร้อมกับต้มเหล้าอาจทำให้เสียชีวิตได้ และเปลือก (ผล) ทุเรียน ยังใช้เป็นยาหืดได้อีกด้วย ดังที่ปรากฏในวรรณคดีเรื่อง “ขุนช้างขุนแผน” ตอนที่นางวันทองต่อว่าต่อขานขุนแผน และว่าภาระบทถึงผิพรายว่า

“โถผิปากบอนช่างค่อนครบ
ช่างมาพิไรใส่ความ จะเอาหนามทุเรียนเข้าช้อนตอบ”
อ้อ! เก็บเมินไป ที่คุณโบราณกำหนดให้ปลูกทุเรียนไว้ทางทิศอีสานนั้น เพราะถือเคล็ดว่า “ความเป็นผู้คงแก่เรียน”

ไฝราก

ไฝ เป็นพืชที่อยู่ในจำพวกหญ้า วงศ์ (family) Gramineae เช่นเดียวกับข้าวโพด ข้าวฟ่าง หญ้าแพรอก ฯลฯ ซึ่งเป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว แต่ไฝนับเป็นหญ้าที่มีขนาดใหญ่ที่สุดและสูงที่สุด (รวมทั้งโตรเรื้อรั่วที่สุดด้วย) ในบรรดาหญ้าทั้งมวล

ไฝที่คนไทยเรารู้จักดีมีหลายชนิด เช่น ไฝตง ไฝรากไฝสุก ฯลฯ

ไฝมีลักษณะหลักๆ ร่วมกัน ได้แก่ ลำต้น (กิ่งก้าน) เป็นปล้องหรือข้อ มีตาอยู่ตามปล้อง มีลำต้นใต้ดินซึ่งแตกกิ่งสาขาจากใต้ดินแล้วล่งยอดอ่อน หรือหน่อขึ้นมาเหนือพื้นดินขยายจำนวนออกไปเรื่อยๆ เรียกว่า “แตกกอ” ซึ่งยอดอ่อน หรือหน่อนี้ เราเรียกว่า “หน่อไม้” นับเป็นผักยอดนิยมของคนไทยเรามาตั้งแต่อดีต

ไฝเก็คคล้ายกับใบหญ้าทั่วๆ ไป คือเป็นใบเลี้ยงเดี่ยว เส้นใบนานไปตามความยาวของใบ ส่วนล่างของใบเป็นกาบทุ่มกิ่งเอ้าไว้ตรงข้อต่อ

ไฝส่วนใหญ่ (90%) มีถิ่นกำเนิดอยู่ในทวีปเอเชีย ด้วยเหตุนี้ชาวเอเชียจึงรู้จักใช้ประโยชน์จากไฝมากกว่าคนในทวีปอื่นๆ โดยเฉพาะการนำมาปรุงเป็นอาหาร ส่วนใหญ่ใช้ยอดอ่อนของไฝ หรือหน่อไม้ ซึ่งถือว่าเป็นผักที่ดีเยี่ยมอย่างหนึ่ง สามารถนำมาประกอบอาหารได้หลายหลากรสชาติ ไม่ว่าจะในรูปผักสด หรือทำให้สุก ที่สำคัญก็คือหน่อไม้เป็นผักพื้นบ้านที่ปลอดภัยจากสารพิษมากที่สุดชนิดหนึ่ง เพราะไม่มีโรคและแมลงรบกวนมากเหมือนผักชนิดอื่นๆ

นอกจากหน่อไม้แล้ว เมล็ดของไฝ หรือลูกไฝ ซึ่งมีลักษณะ

คล้ายข้าวสาร ก็ยังเป็นอาหารได้เช่นเดียวกัน โดยปกติ ไฝจะออกดอกติดเมล็ดในใบที่ออกผลแห้งแล้งมากๆ ซึ่งในปีนั้น การทำงานก็จะล้มเหลว เมื่อได้ข้าวไม้เพียงพอปริมาณ คนไทยในสมัยก่อนจะเก็บ瓜หาดลูกไฝมาหุงรับประทานแทนข้าว

ชาวจีนถือว่าไม้ไฝเป็นลักษณ์ของลั่นติสุน และอายุยืนยาว เนื่องจากว่าต้นไฝเป็นต้นไม้ที่แทบไม่ปรากฏการตาย ต้นไฝสามารถเจริญ.org ตามโดยการแตกหน่อขยายรากฐานให้กว้างใหญ่ไป สำหรับชาวจีนแล้ว ต้นไฝที่เบียดลีกันนอกจากจะทำเสียงดนตรีได้แล้ว ใบไฝยามต้องลมยังทำให้เกิดเสียงแกรกกรากเกรียวกราว คล้ายกับเสียงพายุฝนที่กำลังสาดเทลงมาอย่างหนัก ยังความชุ่มชื้นใจให้แก่ผู้ได้ยินได้ฟังยิ่งนัก

ชีวิตของคนไทยในสมัยก่อนเกี่ยวข้องกับไฝตั้งแต่เกิดจนตาย เมื่อเกิดมา หม้อต้มยาเก็คตัดลายละเอียดด้วยผ้าไม้ไฝ (ราก) หลังจากนั้น 3 วัน ก็เอาเด็กใส่กระดังซึ่ง-san ด้วยไม้ไฝ ร่อนไปมา⁹ พอโตซึ้น รู้จักเล่น ก็มีของเล่นหลายชนิดที่ทำจากไม้ไฝ เช่น วัว ฯลฯ เมื่อเล่นชนมากไป หรือตื้อ ก็ถูกทำโทษด้วยไม้เรียวที่ทำจากไม้ไฝ อาศัยอยู่ในบ้านที่ทำด้วยไม้ไฝเหมือนกัน เครื่องไม้เครื่องมือในการจับลัตวัน้ำ ส่วนใหญ่ทำจากไม้ไฝ เช่น ก้นพอลายชีวิตลง ก้วงศพลงบนเครื่องที่ทำด้วยไม้ไฝ แล้วหมายด้วยไม้คานที่ทำจากลำไฝไปวัดอีก

เรายังมีคำว่า “เวลาตกฟาก” ซึ่งจะใช้กันมากตอนไปหาหมอดู เด็กไทยสมัยใหม่คงไม่รู้จักที่มาของคำนี้ ในสมัยก่อนนั้น เราเรียกพื้นบ้านว่า “ฟาก” ฟากนี้ทำโดยเอาไม้ไฝทั้งลำมาແให้เป็นpin ต่อกันคล้ายเลือด เวลาคลอดเด็ก เด็กจะตกลงมาบนพื้นฟากจริงๆ

ช่วงเด็กที่หลุดออกจากม้าถึงพื้นนี้ จึงเรียกว่า “ตกฟาก”

ถ้าจะพูดถึงประโภชน์ที่คุณเราได้รับจากต้นไฝ่ ก็คงเขียนเป็นหนังสือเล่มโตได้ที่เดียว ก็ขอเข้าเรื่อง “ไฝราก” กันเลยดีกว่า

ไฝราก หรือในภาษาพื้นเมือง ไม้อวак บ้างก์เรียก ไฝรากแดง เป็นไฝลักษณะขั้นซิดแห่นทิบ เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 2.5 เซนติเมตร สูง 5-10 เมตร ไม่มีห่านม หน้าใบมีขันเล็กๆ กับหุ้มลำบากแบบซิด กับลำไฝหลุดร่วงเมื่อแก่ กับหน่อลีขขาว ปล้องยาว 7-23 เซนติเมตร

ไฝรากนี้นิยมปลูกกันในทุกภาค เพื่อใช้เป็นแนวกันลม หรือใช้ค้ำต้นพืชต่างๆ เนื่องจากว่า ไฝรากขยายพันธุ์ได้ง่าย และ มีความทนทานต่อความแห้งแล้ง

ชาวล้านนามีความเชื่อกันว่าไม้มีไฝ รากหลายประการ เช่น เชื่อว่าหากเก็บพระธาตุไว้ในกระบอกไม้มีไฝ ราก พระธาตุจะชอบ และจะนำพระธาตุจากที่อื่นมาอยู่ด้วย นอกจากนี้ ยังเชื่อว่า ช่างซ่อนักเทคโนโลยี นักร้อง หากได้ดีมี “น้ำไม้ราก” จะทำให้มีเสียงกังวนใส ไม่แห้งแห้ง ซึ่งน้ำไม้รากนี้ได้จากการใช้เชือกผูกปลายไม้ไฝรากที่ตัดปลาย แต่ยังอยู่ในกอ ดึงโน้มลงมาให้ต่ำ แล้วเอาขวดล้วนปลายไม้ไฝรากนั้น โดยโน้มลงมาผูกเชือกไว้ 1 คืน รุ่งเช้าจะเห็นน้ำสีขาวขุ่น อยู่ในขวด น้ำนี้คือ “น้ำไม้ราก” นั่นเอง

สำหรับสรรคุณทางยาของไฝรากนั้นมีอยู่很多 กล่าวคือ

ใบ ชี้งมีรากขึ้น เปื่อน มีสรรคุณในการขับและฟอกล้างโลหิต ระดูที่เลือด ขับระดูขาว แก้เม็ดลูกอักเสบ และขับปัสสาวะ

ตา มีรสมีเยื่อ ใช้เข้ายาที่ใช้แก้ฟันของภายในต่างๆ แก้ร้อนใน กระหายน้ำ แก้ไข้พิษ และไข้กัด
ราก มีรสมกรรอย อร่อยเล็กน้อย ใช้ขับปัสสาวะ แก้ไตพิการ ขับน้ำ ใช้เข้ายาขับระดู และแก้หนองในและฟันของที่เกิดในร่างกาย

หน่อไม้ต้าเต่า¹⁰ รสขื่นขม ติดจะร้อน แก้ตับหย่อน ตับทรุด ม้ามย้อย แก้กระซຍ และเลือดเป็นก้อน

อนึ่ง คนไทยในบางท้องถิ่นมีความเชื่อว่าต้องให้ผู้สูงอายุปลูกต้นไฝจะดี ห้ามคนหนุ่มสาวปลูก เพราะในสมัยก่อน ใช้ลำต้นเป็นคานสำหรับหมายโลงคพไปเผา จึงถือว่า หากคนอายุน้อยปลูก ต้นไฝจะอายุล้น พomoไม้ไฝโดยได้ขนาด จะเป็นเหตุให้ผู้ปลูกตาย และนำไม้ไฝมาทำเป็นคานหมายโลงของผู้ปลูกพอดี นอกจากนี้ ยังเชื่อกันด้วยว่า ไฝออกดอกเป็นลายร้าย เพราะตามประทศ เรามักไม่เห็นดอกรวมทั้ง เมล็ดไฝกัน ดอกและเมล็ดไฝจะเกิดขึ้นต่อเมื่อต้นไฝหมดอายุ เมื่อออกดอกออกเมล็ดแล้ว ต้นไฝก่อนนั้นก็จะยืนต้นตาย เปิดโอกาสให้เมล็ดออกขึ้นเป็นไฝรุ่นต่อไป ชาวบ้านจึงเรียกเมล็ดไฝว่า “ชุยไฝ” และเรียกต้นไฝที่ยืนต้นตายหลังจากออกดอกและเมล็ดแล้ว ว่า “ไฝตายชุย” ถือกันว่า บ้านไหน ต้นไฝออกดอก มักจะเกิดเคราะห์ร้าย กับผู้อาศัยในบ้านนั้น ต้องทำบุญเพื่อถอนเคราะห์ร้าย

ถึงกระนั้นก็ตามต้นไฝก็ยังได้รับการยอมรับว่ามีคุณประโยชน์ มากมาย จึงเป็นพืชที่น่าปลูกอย่างยิ่ง

มะตูม

ไม้มงคลจากศาสตรพราหมณ์ต้นนี้ เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง สูงถึง 15 เมตร ตามลำต้นและกิ่งมีหนามขนาดใหญ่ แข็ง ตรง ยาว เรือนยอดกลม เปลือกจำต้นเรียบ ลิน้ำตาล ใบเป็นใบประกอบชนิด มีใบย่อย 3 ใบ รูปไข่ หรือรูปหอกแกรมไข่ มีกิ่งลม ดอกเป็นดอกช่อ ออกรอบปลายกิ่งหรือซอกใบ มีสีขาวหรือขาวปนเขียว มีกิ่งลมใกล้ ผลมีหลาบนขนาด รูปไข่ หรือรูปกลม เปลือกแข็ง ผลอ่อนมีเปลือก สีเขียว เมื่อแก่กลายเป็นสีเขียวอมเหลือง ภายในผลมีเนื้อสีส้ม ปนเหลือง เนื้อนิ่ม มีเมล็ดจำนวนมากแทรกอยู่ในเนื้อผล มะตูมเป็นพืช วงศ์เดียวกับล้ม คือ วงศ์ Rutaceae ชาวไทยในภาคเหนือเรียกว่า มะปิน ในภาคใต้เรียกว่า กระทันตาเรว ตูม หรือ ตุ่มตัง ในขณะที่ ภาคอีสานเรียกว่า หมายตูม หรือ บักตูม

ลัตนนิชชานว่า มะตูมมีถิ่นกำเนิดอยู่ในประเทศอินเดีย แล้ว แพร่หลายไปยังประเทศไทยต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียใต้ และเอเชียตะวันออก เนียงใต้ ซึ่งรวมถึงประเทศไทยของเรารด้วย

มะตูมถือเป็นไม้มงคลที่กำหนดให้ปลูกในบริเวณบ้านทางทิศ ตะวันออกเฉียงเหนือ ถือว่าเป็นเคล็ดลับในเชือกที่เป็นมงคลนาม จะทำให้ เกิดกำลังใจ ให้เกิดความมานะพยายามที่จะต่อสู้ฟื้นฟื้นอุปสรรคต่างๆ นอกจานนี้ ยังเชื่อว่า สามารถป้องกันเสนียดจัญไร และภูตผีศาดาได้

ชาวอินดูถือว่ามะตูมเป็นต้นไม้คัดลิธิของพระอิศวร์ ใบ มะตูมที่มี 3 แฉกนั้น เหมือนกับตรีคุล เทพอาวุธของพระอิศวร์ เวลาบูชาพระอิศวรจะต้องมีใบมะตูมอยู่ด้วยเสมอ ในคัมภีร์ตุรมาล มหาตมยัง กล่าวว่า ใบมะตูมที่มีรูปเป็น 3 แฉก นั้น หมายถึง

พระพรหม พระนารายณ์ และพระอิศวร ในหนังสือนารายณ์ลิบปาง กล่าวว่า ต้นมะตูมเกิดจากต้นริขของพระนารายณ์

คติความเชื่อที่ว่ามะตูมเป็นไม้คัดลิธิคงถ่ายทอดมาอย่าง ชาวไทยในอดีตด้วย ในปัจจุบัน พิธีกรรมหลายอย่างของไทยต้องมีใบ มะตูมอยู่ด้วยเสมอ ในกรณีของข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศ ที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นเอกอัครราชทูต ไปประจำการ ณ ต่างประเทศ ในเวลาที่เข้าเฝ้า เพื่อกราบถวายบังคม ลา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะพระราชทานใบมะตูมให้ ทั้งหู เช่นเดียวกับในพิธีมงคลสมรสพระราชทาน คู่สมรสจะได้รับพระ ราชทานใบมะตูมให้ทั้งหู นอกจากนี้ ในพิธีครอบครัว การทำน้ำมนต์ เพื่อสะเดาะเคราะห์ จะต้องมีใบมะตูมเป็นองค์ประกอบสำคัญในพิธี

งานมงคลในบางท้องถิ่นของไทย จะต้องมี “แกงบวน”¹¹ ด้วย ซึ่งแกงบวนนี้ จะใช้ใบมะตูมอ่อนมาคั้นน้ำ ผสมเป็นน้ำแกงบวน ทำให้ แกงมีสีเขียวและมีกิ่งลมเฉพาะตัว

นั้นเป็นเรื่องของใบมะตูมที่ใช้ในพิธีกรรม แต่ในชีวิต ประจำวันแล้ว คนไทยจะรับประทานยอดอ่อนและใบอ่อนของมะตูม เป็นผักสด เช่น ที่ภาคเหนือรับประทานแกล้มลาบ ภาคอีสาน รับประทานร่วมกับก้อย ลาบ หรือแจ่วปัน และที่ภาคใต้รับประทาน กับน้ำพริกและแกงรสจัด ส่วนที่ภาคกลาง จะนำผลมะตูมดิบมาปรุง เป็นยำมะตูม

นอกจากใบแล้ว ส่วนต่างๆ ของมะตูมยังนำมาใช้ประโยชน์ ได้อีกด้วย คือ ยางมะตูม ที่ได้จากการผลหรือเปลือกลำต้น ใช้แทนกา Wade

เนื้อไม้มะตูม	ใช้ทำเครื่องเรือน เกวียน หรือ มีน้ำมันหอม จึงมีการสกัดน้ำมันหอมจากดอกมะตูมไปใช้แต่งกลิ่นเครื่องสำอาง
ผลมะตูมอ่อน	นำมาฝานเป็นชิ้นบางๆ ตากแห้ง แล้วนำมาปั้งหรือคั่วให้เหลือง มีกลิ่นหอม ต้มหรือชงในน้ำร้อนดื่มนิรสอร์อย และมีคุณค่าทางสมุนไพร ช่วยบำรุงธาตุ แก้ท้องเสียได้ดี แก้อบด แก้โรคกระเพาะอาหาร ช่วยให้เจริญอาหาร ขับลม บำรุงกำลัง
ผลมะตูมดิบ	ที่แก่เต็มที่นำมาปอกเปลือก ฝานเนื้อเป็นชิ้นบางๆ ตากแห้งแล้วบดเป็นผงใช้ชงดื่มแทนชา-กาแฟได้ มีรสหวานดื่ม ที่สำคัญคือไม่มีสารcaffeine ทั้งผลอ่อนและผลแก่มีสารต้านไวรัส ต้านพยาธิ และลดการอักเสบ
เนื้อมะตูมสุก	รับประทานเป็นผลไม้ หรือต้มกับน้ำ ใส่น้ำตาล เป็นน้ำมะตูม ใช้ดื่มแก้ร้อนใน
ผลมะตูมแก่	ปอกเปลือกแล้วนำเนื้อไปเชื่อมน้ำตาล เป็นมะตูมเชื่อม มีกลิ่นหอม และรสชา爽พะตัว ถ้าทำให้แห้งจะเก็บไว้ได้นาน
เปลือกผล	ใช้ย้อมผ้าเป็นสีเหลือง คราบนี้ เรามาดูสรรพคุณของมะตูมในตำราไทยกันบ้าง
ราก	รับประทานปร้า ช่า ขี้นเล็กน้อย แก้พิษฝี แก้ไข้ แก้ลมหืดหอบ ไอ รักษาน้ำดี
ใบสด	รับประทานปร้า ช่า ขี้น มัน เป็นยาบำรุงธาตุ ทำให้

ผลแก่	เจริญอาหาร แก้โรคลำไส้ แก้ท้องเดิน แก้หวัด แก้หลอดลมอักเสบ
ผลสุก	รับประทานเย็น สรรพคุณแก้ลมเสียดแทงในท้อง แก้ท้องเสีย แก้อบดเรื้อรัง แก้เสmen แก้ไข้ แก้ไข้ บำรุงไฟธาตุ ช่วยย่อยอาหาร แก้กระหายน้ำ เป็นยา nhuậnบารุง แก้คั่นเนื้อคั่นตัว ขับลม เป็นยาธาตุสำหรับผู้สูงอายุที่ท้องผูก
เปลือกรากและลำต้น	รับประทาน ปร้า ช่า ขี้น แก้ไข้ จับสิ้น และขับลมในลำไส้
วิธีใช้	<ol style="list-style-type: none"> 1. นำผลมะตูมแก่หั้งลูก ชุดผิวให้หมด ทบพอวัว ต้มน้ำเดิมน้ำตาลเล็กน้อย นำมาดื่มเพื่อช่วยขับลมพยา และช่วยเจริญอาหาร (น้ำนี้เรียกว่า “น้ำอัชบาล” มีกลิ่นหอม) 2. รับประทานเนื้อมะตูมสุกแก้กระหาย แก้ลม และแก้เสmen ฯ 3. ในการนีที่เป็นพิษฝี มีไข้ ลมหืดหอบ ไอ ให้นำรากไปคั่วไฟให้เหลือง แล้วนำไปปดองเหล้าเพื่อกลบกลิ่น 4. รับประทานใบเป็นผัก แก้โรคลำไส้ แก้ท้องเดิน แก้หวัด 5. แก้ปวดศีรษะ ตadalafil ใช้หั้ง 5 ต้มรับประทาน 6. แก้ชาตุพิการ ท้องเสีย ใช้ผลอ่อนหัน ผึ้งให้แห้ง

บดเป็นผงหรือต้มรับประทาน โดยใช้ตัวยา 1 กิโลมิลลิตร ต้มกับน้ำ 5 แก้ว นาน 10-30 นาที ดีมครั้งละ 1 แก้ว ทุก 2-4 ชั่วโมง แล้วแต่ว่าอาการจะมากหรือน้อย เพื่อไม่ให้ยุ่งยาก อาจจะซื้อมะขูมแห้งที่ชุมชนต่างๆ หลายแห่งผลิตออกมาก็ได้ ใช้ลักษณะ 5-6 แวน ต้มกับน้ำประมาณ 2 ถัวยก แล้วเดือดแล้วเคี่ยวต่ออีกสักหน่อย ดีมครั้งละ 1/2 แก้ว ถ้าชอบหวาน เติมน้ำตาลได้

7. ใช้ใบลดคันน้ำ รับประทานแก้หัวัด หลอดลมอักเสบ แก้บวม

อย่างไรก็ตาม ตำราที่กล่าวมานี้ เป็นเพียงยาระงับอาการโรคเท่านั้น ถ้าใช้รักษาโรคภัยใน 1 วัน (ยกเว้นโรคเรื้อรัง) ไม่เห็นผล ควรเปลี่ยนยาขนาดอื่น หรือไปพบแพทย์ และยานี้ ควรใช้เมื่อจำเป็นเท่านั้น เนื่องจากใช้รักษาโรคค่อนข้างรุนแรง เช่น ห้องเลียรุนแรงมาก ซึ่งในกรณีนี้ จะเติมเกลือลงไปด้วยก็จะดีมาก

เรื่องต้นไม้ตามทิศ คงต้องขออนุญาตจบเพียงเท่านี้ก่อนค่ะ นึกถึงเวลาที่ท่านบรรณาธิการกำหนดให้ส่งต้นฉบับมาหลายวันแล้ว ช่วงเวลาที่ผ่านมานี้ ไม่กล้าสบตาท่าน กลัวว่าจะถูกหงстер์ตันฉบับเหตุผลสำคัญอีกข้อหนึ่งก็คือ เกินគุต้าหน้ากราดชาติ แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้าค่ะ.

● เชิงอรรถ

1. บางแห่งใช้ว่า ปลูกบ้านวันเสาร์
2. แต่ในการปลูกເສດຖານທີ່ຈະມີຄວາມຮັບຮັກໃນວັນອັງການແລະວັນເສົາ ເພຣະຄືວ່າເປັນວັນແຂງ
3. อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมในหนังสือວิทยສາຍຸມຍົມຍົມຢູ່ປະເທດໄທ 5 ອັບທີ 17 ມັງກອນ-ມີນາມຄມ 2546
4. ພຣະນິພົນທີ່ໃນກຽມສົມເຕັມພຣະເທົາດີຕົກ ພຣະຈົກໂລຣສິນພຣະບາທສົມເຕັມພຣະພຸທອເລີສຫລັບກາລີຍ ທີ່ປະສົງຕະເຈົ້າຈອມມາຮັດນີ້ ຮິດາຂອງເຈົ້າພຣະຍາພຣະຄລັງ (ຫນ) ມີພຣະນາມເດີມວ່າ ພຣະອົງຄໍເຈົ້າມັ້ງ ຖຽນຕົ້ນຮາຊລຸກລົດເທົາດີວົງຄໍ ດັວຍ ອຸຍຮູ່ຍາ
5. ພຣະພຸທອເຈົ້າອົງຄໍທີ່ 2 ໃນກັທກັບປີ ຢ່ອກັທກັບປີ (ກັບປັບຈຸບັນ) ຜົ່ງໃນກັບປັນນີ້ ມີພຣະພຸທອເຈົ້າທຽບອຸບັດີ້ນີ້ເພື່ອປະໂຍ່ນສຸຂແກ່ໜ້າໂລກນາກຄືງ 5 ພຣະອົງຄໍ ອື່ບ ພຣະກຸລັນຮະ ພຣະໂກນາຄນະ ພຣະກັສສປະ ພຣະໂຄຕມະ ແລະ ພຣະເມເຕຍຍະ ຢ່ອພຣະຄຣີອາຣີຍເມຕໄຕຣຍ ຫຼື່ຂັຜະນີກຳລັງປະທັບປອເພື່ອມາຕັກສູ້ອູ່ຢູ່ ສວຣົກໜັດດຸສິດ
6. ຕາມອັກຊ່າ ແປລວ່າ ແບບ 3 ຢ່ອງ ຮູບ 3 ມາຍຄື່ງເທັນເຈົ້າ 3 ອົງຄໍ ອັນເປັນລັບລັກໜົນແຫ່ງສາສນາພຣາມຄົນ ຢ່ອອືນດູ ໄດ້ແກ່ ພຣະພຣມ ພຣະວິຊະຍຸ (ພຣະນາຍາຍົນ) ແລະພຣະຄົວ (ພຣະອົກວຣ) ກຳນົດຂອງເທັນເຈົ້າທີ່ 3 ອົງຄໍນີ້ ນາຈາກປັບປຸງຄວາມເຂື້ອຂອງໜ້າຢືນດູເອງ ໂດຍຮະບຸວ່າ ຄຸນ 3 ປະກາດ ໄດ້ແກ່ ຮັບສັດຕະວະ ແລະຕະມະ ໄດ້ກາຍມາເປັນເທັນເຈົ້າທີ່ 3
7. ມາຍຄື່ງ ຄວາມເຄື່ອນໄຫວ ຢ່ອພຸທິກຣມ ກລາຍເປັນພຣະພຣມຜູ້ສ້າງໂລກ ຢ່ອກຳລ່າວັນໆ ວ່າ ເທັນເຈົ້າ

สัตตware หมายถึง ความดี ความส่วน กล้ายเป็นพระวิชณ
หรือพระนารายณ์ผู้แทรกซึมทั่วไป ทรงเป็นผู้ทรงไว้ และถนนมรรคชา
สากลโลกที่สร้างขึ้นแล้วให้ร่วมเย็นเป็นสุข กล่าวลั้นๆ คือ เทพผู้ดำรงรักษา

ตมະ หมายถึง ความเมิด ได้กล้ายเป็นพระรุثر (พระคิวะ หรือพระ
อิศวร) ผู้ทำลายสากลโลกที่สร้างขึ้นแล้ว กล่าวลั้นๆ คือ เทพผู้ทำลาย

เทพเจ้าทั้ง 3 นี้ กำหนดด้วยตัวอักษร 3 ตัว ได้แก่ อะ (พระ
คิวะ) อุ (พระวิชณุ) และ ม (พระพรหม) รวมกันเป็นพยานคั้กติสิทธิ์ “โอม”
และการแสดงภาพเทพเจ้าทั้ง 3 นี้ จะทำเป็นรูปเทพมิรร่างเดียว แต่มีเดียร 3 เดียร
เคียงกางคือพระพรหม เดียรขวาคือพระวิชณุ และเคียงซ้ายคือ พระคิวะ

อนึ่ง คำว่า “โอม” นี้ ในทางพระพุทธศาสนา หมายถึง พระ
รัตนตรัย คือ อ = อรหั หมายถึง พระพุทธเจ้า อุ = อุดุตมธรรม หมายถึง พระ
ธรรมอันสูงสุด และ ม = มหาสุข หมายถึง พระสังฆ

7. ในพระมจักรชาดก (เรื่องแปลงจารกรรมเกียรติในชาดกล้านนา)
กล่าวถึงตอนที่พระบีโอผู้ลูกชื่อ ทรพิ ต่อสู้กับพ่อคือทรพา ทรพิได้เหลียงพล้ำ
ต้องถอยหนี บังเอญถอยไปชนต้นล้มป้ออย ผักล้มป้ออยหล่นลงมาถูกหัวทรพิ
ทำให้เกิดกำลังเพิ่มพูนขึ้น จึงชวดได้กลับจนทรพาถอยไปชนต้นมะขามป้อม และ
ผลมะขามป้อมตกใส่หัว ทำให้กำลังของทรพาเลื่อน ทรพิจึงได้ชวดพ่อน
เลือดโหرم และอ่อนกำลังลงจนถึงแก่ความตายในที่สุด

8. คตินิคลัยกับคติความเชื่อของคนไทยภาคกลางเกี่ยวกับต้น
ทับทิมเข่นกัน คือคนไทยเชื่อว่า ทับทิมจะช่วยป้องกันภูตผีศาจและเหตุร้าย
ต่างๆ ได้ เมื่อไปงานศพจะติดกิ่งทับทิมเล็กๆ ไปด้วยเพื่อกันวิญญาณร้าย
หรือเมื่อกลับมาจากงานศพแล้ว จะล้างหน้าด้วยน้ำแข็งโดยทับทิมก่อนเข้าบ้าน
เชื่อว่าจะช่วยขจัดลิ่งอปมงคลต่างๆ ได้

9. ตามคติเดิม หมวดทำแยกจากกระดังร่องเบาๆ พอเป็นพิธี แล้ววง
กระแทกกระดังกับพื้นเบาๆ พอให้เด็กตกลิ้ร้องอุ๊ว หมวดทำแยกทำอย่างนี้ 3
ครั้ง ในขณะที่ปากก็ร้องว่า “สามวันลูกฝี สี่วันลูกคน ลูกของครัวรับไปเน้อ”
และผู้หญิงคนหนึ่งในที่นั้น (ต้องเป็นคนเลี้ยงลูกจ่าย ใจดี และมีความประพฤติ
เรียบร้อย) จะงานรับว่า ลูกฉันเอง หมวดทำแยกจะส่งกระดังเด็กให้ผู้หญิง
คนนั้น ซึ่งเรียกว่า “แม่ยก” (ภาคเหนือเรียก “แม่รับ”) รับไป โดยแม่ยกจะจ่ายเงิน
ให้หมวดทำแยก 1 อั้ฐ พอเป็นพิธีว่าซื้อเด็กไว้ แล้วรับกระดังไปวางไว้ในมณฑล
งด้วยสายลิญจน์ใกล้กับแม่เด็ก

10. หน่อไม้ที่เกิดจากตามไม้ไผ่

11. เป็นอาหารของชาวโคราช (ไทเบี้ง) ซึ่งเครื่องปรุง ได้แก่ หมู
3 ชั้น เครื่องใน และสมุนไพรต่างๆ คือ ข่า ตะไคร้ หอมแดง กระเทียม
พริกไทยแก่ ใบมะกรูด พริกชี้ฟ้า ในสารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคอีสาน
กล่าวว่าใช้น้ำใบย่านางตำรวมกับใบชี้เหล็ก ผสมในน้ำแกง และใส่ใบมะตูมอ่อน
ในแกง

● บรรณานุกรุณ

- ฉบับวรรณ มากเจริญ. ไม้มงคล. กรุงเทพฯ : บริษัท เอ็น. ที. พี. เพรส จำกัด,
2538.
- เดชา ศิริภัทร. พิชพันธ์พื้นบ้าน : ความสุขชั่วชีวิต ที่เราปลูกได้. พิมพ์
ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : บริษัท สามเจริญพาณิชย์ (กรุงเทพฯ) จำกัด,
2544.
- พลุหลวง (นามแฝง). คติสยาม. กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์, 2539.
- มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด. สารานุกรม
วัฒนธรรมไทย ภาคกลาง เล่ม 6 และ 11. กรุงเทพฯ : บริษัท
สยามเพรส แมนเนจเม้นท์ จำกัด, 2542.
- มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด. สารานุกรม
วัฒนธรรมไทย ภาคใต้ เล่ม 7. กรุงเทพฯ : บริษัท สยามเพรส
แมนเนจเม้นท์ จำกัด, 2542.
- มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด. สารานุกรม
วัฒนธรรมไทย ภาคเหนือ เล่ม 8, 10 และ 13. กรุงเทพฯ : บริษัท
สยามเพรส แมนเนจเม้นท์ จำกัด, 2542.
- มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด. สารานุกรม
วัฒนธรรมไทย ภาคอีสาน เล่ม 2. กรุงเทพฯ : บริษัท สยามเพรส
แมนเนจเม้นท์ จำกัด, 2542.
- วีณา เชิดบุญชาติ. พลังดอกไม้. กรุงเทพฯ : บริษัทอัมรินทร์พรินติ้งแอนด์
พับลิชชิ่ง จำกัด, 2546.

- ส. พลายน้อย (นามแฝง). พฤกษนิยาย. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์บำรุงสารสัน, 2531.
- ส. พลายน้อย (นามแฝง). พิชพรณไม้มงคล. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ ฯ :
อักษรพิทยา, 2540.
- สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข.
ชุมนุมแพทย์แผนไทยและสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
ศิลปสยามบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ จำกัด, 2542.
- สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. สมุนไพร
กับวัฒนธรรมไทย ตอนที่ 1 ต้นไม้ตามทิศ. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ
: องค์การทหารผ่านศึก, 2542.
- เลสซิย์ร์โกเคค (นามแฝง). การเกิด. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม่คำคง, 2531.
- เสาวลักษณ์ สุขลัมย์. เสน่ห์ไม้ไทย. กรุงเทพฯ : บริษัทพิชเนค พรินติ้ง
เช็นเตอร์ จำกัด, 2539.
- ส่วนเพาะชำกล้าไม้ สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้. ไม้มงคล 9 ชนิด,
2539.

● ท่องเที่ยว : รุจิกร แสงจันทร์

หัวร์สังเวชนិយสถาน (ตอนที่ ๓)

หลังจากได้เดินทางไปลักษณะสถานที่ประดิษฐ์ที่ลุมพินีและสถานที่ปรินิพพานที่กุลินาราแล้ว จุดหมายปลายทางต่อไป ก็คือ ตำบลพุทธคยา เมืองคยา รัฐพิหาร คงจะผู้แสวงบุญได้พักผ่อนเต็มที่ ในค่ำคืนที่ผ่านมา เช้าเมื่อวันรุ่งขึ้นจึงได้อำลาวัดไทยกุลินาราเฉลิมราชย์ออกเดินทางโดยรถบัสมุ่งหน้าไปยังพุทธคยา

การเดินทางจากกุลินาราไปยังพุทธค yan ไม่มีบริการทางอากาศ มีแต่ทางบกคือทางถนนกับทางรถไฟ ถ้าจะโดยสารรถไฟก็ ลำบากหลายประการ เพราะไม่ได้ขึ้นที่ต้นทางและก็ไม่ได้ลงปลายทาง แต่เมย়েเป็นขบวนที่ชาวบ้านอัดกันเป็นปลากระปอง นั่งๆ นอนๆ

มหาโพธิ์วihar พุทธคยา รัฐพิหาร

ผู้แกะ ผู้ใช้ถนนร่วมกับเรา

ร้านขายข้าวมหำ “KHAJA” มีอยู่ทั่วไปในเมืองคยา

บันพื้นตามทางเดินเต็มไปหมด ถ้าหากเราจะเดินผ่านเข้า กมี 2 วิธีให้เลือก คือ วิธี “ลิง” หรือ วิธี “เทวดา” บังคับเลือก.. ที่เรียกเช่นนี้ เพราะว่าเราต้องใช้แขนหนีบพนักเก้าอี้หรือเสาแต่ละเสา ยกเท้าขึ้นแล้วโหนตัวไปตามทาง เรียกว่าเหาะไป มีเซ็นนั้นก็จะต้องเหยียบชานบ้านไปจนสุดทางนั้นแหล่ะ

ดูเหมือนว่าเราจะไม่มีทางเลือกอื่นใด นอกจากทางถนนแต่กรนั้นก็ตาม ก็ไม่ได้สะดวกสายไปเลียทุกอย่าง โดยเฉพาะเมื่อมีจุดหมายปลายทางอย่างรัฐพิหาร ซึ่งเป็นรัฐที่ยากจนที่สุดของอินเดีย ขอทานก็เยอะ ใจรักชุกชุม แม้ยังมีตำรวจตั้งค่านเก็บเงินเก็บส่วยเสียเง้ออึก บางครั้งเราก็แยกระยะไม่อกระหว่างใจรักกับขอทาน และขอทานกับตำรวจ หรือบางครั้งตำรวจจากกลุ่มราถีพุทธคยา ก็นานประมาณกว่า 10 ชั่วโมง แต่ละชั่วเร็ว เรายังต้องเดือดร้อนเรื่องการ “ปลดทุกข์” กันทุกคน

เมื่อพูดถึงเรื่องการปลดทุกข์ ผู้พึงผู้อ่านก็อาจจะกล่าวหาว่าไม่สุภาพ ทั้งๆ ที่เรื่องนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน เป็นเรื่องธรรมดapoๆ กับการรับประทานอาหารและการอนหลับ ประเทศไทยเราทุกวันนี้มีการพัฒนาทางด้านสาธารณสุขก้าวไกล คนไทยรักความสะอาดเป็นทุนอยู่แล้ว ห้องน้ำสาธารณะของประเทศไทยเรายังสะอาดไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค ดังนั้น จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่คนละผู้แสวงบุญชาวไทยจะวิตกกังวลกับเรื่องห้องน้ำสาธารณะเป็นพิเศษ ประสบการณ์จากการเดินทางในอินเดียหลายต่อหลายครั้ง ทำให้เราตระหนักรู้ว่า การปลดทุกข์ตามท้องไช่ท้องน้ำนั้น ธรรมาน

น้อยกว่าการใช้ห้องน้ำสาธารณะ ซึ่งมีลักษณะปกติอ่อนวยต่อการเจริญเติบโตและแพร่พันธุ์ของเชื้อโรคนานาชนิด อย่างเช่น ประเทศไทย ซึ่งเป็นต้นตอของการแพร่ระบาดของโรคชาร์ล หรือโรค “ทางเดินหายใจ” เนียบพลันรุนแรง หรืออินเดีย ก็เป็นแหล่งเพาะเชื้อโรค “ทางเดินอาหาร” เนียบพลันรุนแรง เช่น อหิวัตโรค เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การปลดทุกข์ตามท้องไหร่ท้องนานั้น ก็พอ มีภัยเงียบทอยู่บ้าง โดยเฉพาะในคนผู้แสงบุญที่มีทั้งพระภิกษุ สามเณร แม่ชี และอุบาสก และอุบาลิกา หากไม่มีภัยเงียบทแล้วใช้ร ก็คงจะสร้างความอุจุดตามอย่างหาที่สุดไม่ได้ กนูที่ว่านี้ ก็คือขอให้ท้องจำไว้ว่า “ทัณฑ์ชัย ชายขวา พระข้างหน้า ซึ่ข้างหลัง” เมื่อรอดอด ก็ปฏิบัติตามนี้ เรียกว่าเป็นการ “จัดระเบียบ” ทางด้านการปลดทุกข์นั้นเอง...

การที่ต้องเผณูกับความยากลำบากหลายอย่างในระหว่าง การเดินทาง ถ้าจะมองในแง่ลบ ก็คือความทรมาน ที่ต้องนั่งหลังแข็ง เป็นเวลานาน และต้องถูกบังคับให้ปฏิบัติกิจกรรมทาง เสียงต่อการเกิด อุบัติเหตุบนท้องถนน... แต่ถ้าจะมองในแง่ดี ก็คือ เราได้รู้จักความอดทน การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่เราเลือกไม่ได้ การปลงและ ปล่อยวางในสิ่งที่เราพบเห็นแล้วมานำกระบทกະเทือนจิตใจเรา ไม่ทางได้กทางหนึ่ง รวมทั้งการรู้จักพึงพอใจในชีวิตและลิ่งที่เรามีอยู่ เพราะเราได้เห็นผู้ที่ลำบากยากไร้กว่าเราหลายร้อยเท่านั้น ทำให้เราเข้าใจและเกิดปัญญาในการดำรงชีวิตที่เหลือได้อย่างมีสติ...

คงจะด้วยเหตุที่ได้เห็น “ทุกข์” นั้นรบมัง ที่ทำให้เจ้าชาย ลิทวัตต์ตัดสินพระทัยออกผนวช ศึกษาหนทางแห่งการพัฒนา จนในที่สุด ได้มาตัวสร้างวิยลัง 4 ประกอบด้วย ทุกข์ เหตุแห่งทุกข์

การพัฒนา แหล่งทางพัฒนา ที่รักษา รักษาคุณยาจันและ เป็นทุกข์มากที่สุด แต่ในขณะเดียวกัน ก็เป็นรักษาที่บังเกิดประชญา และ คุณภาพที่เลื่องลือที่สุดด้วย พุดง่ายๆ ว่า สำหรับบัณฑิตและนักประชญา แล้ว ที่ได้มีทุกข์ ที่นั่นเกิดปัญญา....

ในบรรดาสังเวชนียสถานในอินเดีย พุทธศาสนา ดูเหมือนจะโด่ง ดังเป็นที่รู้จักของชาวพุทธมากที่สุด เพราะถือเป็นสถานที่ดำเนินของ พระพุทธศาสนา เป็นสถานที่ที่พระลัมมาลัมพุทธเจ้าได้ทรงตรัสรู้ ดังนั้น ในฤดูกาลที่อินเดียมีได้ร้อนระอุจนเกินไปนัก พุทธศาสนาจึงมักจะ คราครรำไปด้วยผู้แสงบุญและนักท่องเที่ยวทั้งจากประเทศไทย และ ต่างประเทศ ซึ่งมีตั้งแต่ ชาวจีน เวียดนาม เกาหลี ไต้หวัน ญี่ปุ่น ทิเบต ภูฏาน เนปาล หรือแม้แต่ชาวญี่ปุ่น ออสเตรเลีย สหรัฐฯ ซึ่งมีความสนใจ เลื่อมใส่ศรัทธาในพระพุทธศาสนาอย่างมาก

ณ พุทธสถานแห่งนี้ มีลัญลักษณ์หลายประการทั้งที่เกิดจาก ธรรมชาติและที่ถูกสร้างขึ้น เพื่อเป็นอนุสรณ์ให้ผู้มาเยือนได้ระลึกถึง ความเพียรและความมุ่งมั่นขององค์พระลัมมาลัมพุทธเจ้าในการที่จะ ได้บรรลุลัมมาลัมโพธิญาณ เช่น แม่น้ำเนรัญชรา บ้านนางสุชาดา ต้นพระคริมหายาโพธิ์ มหาโพธิ์วิหาร และพระแท่นวัวราสน์

แม่น้ำเนรัญชรา บ้านนางสุชาดา

ในปัจจุบันโดยเฉพาะในฤดูแล้ง แม่น้ำเนรัญชราแห่งนี้ ตั้งตระหง่านไปด้วยหาดทราย มีกอหญ้าและรัชพืชขึ้นเป็นหย่อมๆ มีโคล กระบือแหะเล้มอยู่ทั่วไป ฝั่งหนึ่งของแม่น้ำเนรัญชรา คือเนินดินสูง ประมาณ 3 เมตร เชื่อกันว่าเป็นที่ตั้งของบ้านนางสุชาดาในสมัย

พุทธกาล ปัจจุบันกองโบราณคดีของอินเดียได้ดำเนินการชุดคันเนินดิน แห่งนี้ ปรากฏว่าพบเศษถ้วยชามกระเบื้องโบราณแตกเป็นชิ้นเล็กๆ และ มีโครงสร้างการก่ออิฐ ก้อนเป็นห้อง เป็นช่อง เป็นชั้น ทำให้เชื่อ ว่าที่แห่งนี้เคยมีผู้อยู่อาศัยจริงๆ ในหลายร้อยหลายพันปีที่แล้ว... อีก ฝั่งหนึ่งของแม่น้ำเนรัญชรา คือสถานที่ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ ปัจจุบัน ได้มีการสร้างพระมหาเจดีย์พุทธคยาไว้เป็นอนุสรณ์สถาน

การที่จะได้มาลักษณะสถานที่เหล่านี้ไม่ใช่เรื่องละเอียดลึกซึ้ง ดังนั้น เมื่อมาถึงแล้ว ก็ควรจะเกิดความซาบซึ้งใจในความสำคัญของ สถานที่แห่งนี้ แต่ความซาบซึ้งใจคงจะเกิดขึ้นยาก หากเราไม่มีความ รู้เกี่ยวกับพระพุทธประวัติเสียเลย.....

ตอนหนึ่งของพระพุทธประวัติกล่าวว่า ในวันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 6 นางสุชาดา ซึ่งเป็นธิดาของกษัตริย์ (คุทอบดี) แห่งอุรุเวลาเสนานิคม ได้ลังให้ป่าไฟร่ตระเตรียมข้าวมธุปายาส พร้อมด้วยเครื่องปรุง อันประณีตทุกประการเพื่อไปบวงสรวงเทพารักษ์ เนื่องจากนางได้ สมหวังตามคำอธิษฐานจิตว่า ขอให้นางได้มีสามีที่มีตระกูล esteemed กัน และขอให้ได้บุตรคนแรกเป็นชาย เรียกว่าจ่าฯ ภาษาชาวบ้านอย่างเรา ก็คือการแก็บนนั่นเอง... ณ บริเวณใต้ต้น “อุปบาล尼โกร” (ต้นไทร) ได้ถูกปักกาวด้วยอ่างเรียบร้อย เพื่อเตรียมตั้งเครื่องลัง/weiy เทพารักษ์ เมื่อนางบุณฑทาสี (ทาสี ก็คือ ทาส) ของนางสุชาดานำข้าวมธุ ปายาสออกมานะ ก็พบมหาบุรุษผู้หนึ่งอยู่ที่บริเวณนั้น มีประกายรัศมี แผ่ซ่านออกไปอย่างงดงามนัก ทำให้นางเชื่อมั่นเหลือเกินว่า รุ่นนี้ เทวดาได้มีประภากองครอวับเครื่องลัง/weiy แล้ว นางทาสีจึงได้กลับไป รายงานนางสุชาดาในทันที

นางสุชาดาได้ยินดังนั้น ก็รู้สึกปลาบปลื้มใจยิ่งนัก จึงได้รับ ออกจากรีโอน พร้อมด้วยถั่ดทอง 2 ถ้วย ถัดหนึ่งใส่ข้าวปายาสลงเต็ม ปิดครอบด้วยถั่ดทองอีกถ้วยหนึ่ง และยังห่อหุ้มด้วยผ้าทอง ในปฐมสมโพธิิกถา พระนิพนธ์ในสมเด็จพระมหาลัมณเจ้า กรมพระ ปรมานุชิตชิโนรส กล่าวว่า ห่อหุ้มด้วยผ้าขาวอีกชั้น พร้อมด้วย บริวารจำนวนมากมุ่งหน้าไปที่ต้นไทร สำหรับมหาบุรุษผู้นั้น โดยปกติ จะมีบานตรีอันเป็นพิพิธซึ่งขณะนี้ได้ถวายแต่แรกทรงบรรพชา แต่ได้อันตรธานหายไป จึงไม่มีบานตรีที่จะถ่ายข้าวมธุปายาสໄວ่ เมื่อเป็น เช่นนี้ นางสุชาดาจึงได้ถวายข้าวมธุปายาสทั้งถ้วยทองนั้น ก่อนจะ ถวายบังคมลากลับเรือนด้วยความโลมนัสสุตจะพรรรณฯ

พระมหาบุรุษทรงลูกจากที่ประทับ ดำเนินไปยังริมฝั่งแม่น้ำ เนรัญชรา ซึ่งอยู่ใกล้ๆ กันนั้น ประทับบ่ายพระพักตร์ไปยังบูรพทิศ แล้วทรงปั่นข้าวมธุปายาสได้ 49 ปั้น เลวยจนหมด แล้วยกถ้วยขึ้น เลี้ยงทายพระบารมี อธิษฐานจิตว่า ถ้าจะได้ตรัสรู้ ก็ขอให้ถัดนี้ลอย หวานกระแสน้ำขึ้นไป ว่าแล้วกิ่งทรงลอยถั่ดลงในแม่น้ำเนรัญชรา ปรากฏว่า ด้วยอำนาจของพระบารมี ถัดได้ลอยหวานกระแสน้ำขึ้น ไปประมาณ 1 เส้น แล้วจึงจมลงตรงนาคพพิมานแห่งพญากาฬ นครราช

พระมหาบุรุษผู้นี้ได้ทรงดำเนินข้ามแม่น้ำเนรัญชราไปยังอีก ฝั่งหนึ่ง และได้ประทับนั่งขัดสมาธิบนรัตนบลลังก์ (บลลังก์แก้ว) หัน พระปูชนียสถาน (หลัง) ไปทางตันโนโพธิ์ และตั้งสัตยาธิษฐานว่า “หาก ยังมีได้ตรัสรู้อุทตරลัมมาลัมโพธิญาณครบได้ แม่โลหิตและมังสะจะ เห็นด้วยแล้วไป เหลือแต่ ตะ (หนัง) นหารุ (เอ็น) และอัฐ (กระดูก)

ก็ตามที่ จะไม่เลิกความเพียร โดยลูกไปจากที่นี้โดยเด็ดขาด” ครั้นนั้น เหล่าแพทย์ด่าต่างบันลือเสียงสาหัสการ ส่งผลให้เกิดความริษยาในใจของพญาวัวสวีมาราธิราช (จะเรียกให้เข้าใจง่ายๆ ว่า พญาumar ก็น่าจะได้) พร้อมด้วยไฟร์พลจำนวนมาก หมายจะรุกเข้าทำอันตรายพระมหาบุรุษด้วยการยิงสรพาวุธยาพิชนาประการ แต่ด้วยพระบารมีที่ได้ทรงบำเพ็ญเพิร์มาหลายภพชาติ ทำให้ศาสตราจารุหั้งหลายกลับกลายเป็นบุปผามาลัยบูชาพระมหาบุรุษ องค์นี้จนหมดลืน เหตุการณ์นี้สร้างความพิโรธแก่พญาการอย่างยิ่งว่า พญาการได้กล่าวขึ้นว่า “ดูกกร ลิทธิ์ตะ บัลลังก์แก้วนี้ เกิดด้วยบุญเรา เพื่อเรา ท่านเป็นคนไม่มีบุญ ไม่สมควรจะนั่งบนบัลลังก์แก้วนี้ จงลูกไปเสียโดยเร็ว” พระมหาบุรุษได้กล่าวตอบว่า “ดูกกร พญาการ บัลลังก์แก้วนี้เกิดขึ้นด้วยบุญญาธิการของเรารather ได้บำเพ็ญนานับสี่สิบปีแล้วนักหนา กปป จะนับจะประมาณมิได้ เราผู้เดียวเท่านั้น สมควรจะนั่งบนบัลลังก์แก้ว ผู้อื่นไม่สมควรเลย” พญาการหาได้เชือคำกล่าวของพระมหาบุรุษไม่ จึงได้เรียกร้องหาพยานมายืนยันว่าพระมหาบุรุษได้ทรงบำเพ็ญบารมีมาจริง พระมหาบุรุษได้รับสั่งหานางวสุนธรา ซึ่งเป็นเจ้าแม่แห่งธารณี นางวสุนธราจึงได้แทรกปฐพีขึ้นมา รับรองว่าพระมหาบุรุษเมื่อครั้งเสวยพระชาติเป็นพระบรมโพธิสัตว์เจ้า ได้บำเพ็ญบารมีมากมายจริง แม้แต่น้ำกรวดที่นางเอามาวย้อมมา รองรับไว้หนีอเครียเกล้า ก็มีมากเหลือคณาน พอที่จะถือเป็นหลักฐานได้ทันใดนั้น นางวสุนธราได้ยกหัตถ์ขึ้นปล่อยมวยผมบีบหัวกรวดที่พระโพธิสัตว์สะสมไว้ในอดีตชาติให้หลังให้ลอกมาประหนึ่งทะเลหลวง กระแลน้ำ ให้ท่วมท้นเนินมาการทั้งหลายเป็นอันพ่ายแพ้ราชย์ไป

หลังจากทรงพิชิตพญาการได้แล้ว พระองค์ก็ทรงเกิดปีติ เกิดพลัง จึงได้ปฏิบัติจิตภวนา โดยในยามแรก หรือปฐมยาม ได้ทรงบรรลุปุพเพนิวาสานุสสติญาณ คือ สามารถลึกอุดมชาติที่พระองค์ทรงบังเกิดมาแล้วได้ ในยามต่อมา หรือ มัชณิยาม ได้ทรงบรรลุจดุปปاتญาณ หรือ ทิพยจักขุ คือ สามารถหยั่งรู้การเวียนว่ายตายเกิดของเหล่าสรรพสัตว์ทั้งหมดได้ และในยามสุดท้ายใกล้รุ่งอรุณท้าย หรือ ปัจฉิมยาม ได้ทรงบรรลุอาสวากขยญาณ คือ สามารถกำจัดกิเลส ตัณหา ได้อย่างลื้นเชิง พระองค์ทรงเบิกบานพระฤทธิ์อย่างถึงที่สุด และได้ทรงเปล่งพระอุทานเยี้ยวยะ “ตัณหา” ซึ่งเป็นตัวการก่อให้เกิดสังสารวัฏทุกข์แก่พระองค์ในภพชาติก่อนๆ ความว่า “นับแต่ตัณหาท่องเที่ยวสืบเสาะหาตัวนายช่างผู้กระทำเรื่อง คือ ตัวตัณหา ตลอดชาติลงสาระนับประมาณมิได้ ก็มิได้พาพบ ดูกกร ตัณหา นายช่างเรื่อง บัดนี้ ตacula พบท่านแล้ว แต่นี้สืบไป ท่านจะทำเรื่องให้ตัณหาอีกไม่ได้แล้ว โครงเรื่องเราก็รื้อเลี้ยงแล้ว ชื่อฟ้าเราก็หักทำลายเลี้ยงแล้ว จิตของเราเข้าถึงพระนิพพานอันเป็นธรรมที่ประลักษณ์สัจ្រารเครื่องปฐุแต่เดิมได้ถึงความดับสุญลิ้นไปแห่งตัณหา อันหากล่าวเหลือมิได้โดยแท้”

พระแทนวัชรօสน์ และตนพระครีมห้าโพธิ

เมื่อพระพุทธองค์ได้ตรัสรู้ลัมมาลัมโพธิญาณ เราก็ถือว่าลิงซึ่งอยู่รوبرะพระภรรยาขันนั้นมีความลำคัญ เพราะต่างเป็นส่วนประกอบอ้ออำนวยต่อการตรัสรู้ไม่ว่าจะเป็นบัลลังก์แก้ว หรือตันโพธิ ณ จุดที่เชื่อกันว่าเป็นบัลลังก์แก้วนั้น พระเจ้าอโศกมหาราชได้ทรง

สร้างพระแท่นวัชราสันนี้ เพื่อเป็นพุทธบูชาลัญลักษณ์แห่งอาสนะที่พระพุทธเจ้าได้ประทับตรัสรู้ พระแท่นวัชราลนมีลักษณะเป็นแท่นหินรายลี่เหลี่ยม มีการสลัก漉ดาลายบนพื้นผิวคล้ายดาวสีแฉก ด้านข้างสลักเป็นรูปคล้ายดอกบัว พุทธศาสนิกชนบูชาด้วยการปิดทองและถวายดอกไม้ธูปเทียน

สำหรับพระศรีมหาโพธิ์นั้น มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาอย่างนาน ตามพุทธประวัติกล่าวไว้ว่า พระศรีมหาโพธิ์ โพธิ์ต้นแรกถือว่าเป็นต้นไม้สหชาติคู่บารมีของพระพุทธเจ้าก็ว่าได้ เพราะเป็นต้นที่เกิดขึ้นในวันเดียวกับที่พระพุทธเจ้าประสูติ แม้หลังจากพระพุทธเจ้าได้ปรินพพานไปแล้ว ต้นโพธิ์ก็ยังเป็นที่ลักษณะบูชาของชาวพุทธอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระเจ้าอโศกมหาราช ตามบันทึกของพระสมณะชาวจีน ซึ่งว่าพาเทียน ผู้ซึ่งเข้ามาอินเดียในปี พ.ศ. 942 เยี่ยมไว้ว่า พระเจ้าอโศกมหาราชมักจะเสด็จไปนมัสการพระศรีมหาโพธิ์อยู่เสมอได้ขาด จนทำให้ประชาชน ซึ่งพระนางดิษยะรักขิตเกิดจิตปริญญา อิจฉาตันไม้ เห็นว่าพระเจ้าอโศกมหาราชทรงรักต้นโพธิ์มากกว่า นางจึงได้ใช้ให้คนไปทำลายตัดต้นโพธิ์ทิ้งเสียเหลือแต่รากพระเจ้าอโศกมหาราชเมื่อได้เห็นเช่นนั้น ก็ถึงแก่วิสัญญีภพ (เป็นลม) ล้มลง และเมื่อทรงพื้น ก็ได้ลั่งให้ป่าวไฟร่นนำ้มไปรดบริเวณราก ด้วยหวังว่าต้นโพธิ์จะมีการแตกหน่อขึ้นมาใหม่ ทั้งยังทรงลั่งให้ลร้างรั้วล้อมรอบระแวดระวังรักษาพระศรีมหาโพธิ์อย่างเข้มงวด อย่างไรก็ตาม โดยที่พระองค์ทรงมีความเคราะสลดพระทัยอย่างหาที่สุดมิได้ ประกอบกับทรงมีพระชนมายุมาก และโรคพยาธิเบียดเบี้ยน จึงได้สิ้นพระชนม์ลงภายหลังจากพระศรีมหาโพธิ์ถูกทำลายเพียง 4 เดือน

เท่านั้น สิริรวมอายุต้นโพธิ์ตันแรกนี้ ได้ 352 ปี

พระศรีมหาโพธิ์ โพธิ์ต้นที่สอง มีอายุ 871 ปี เป็นต้นที่แตกหน่อต่อจากต้นแรกอันเนื่องมาจากแรงอิทธิจลดาของพระเจ้าอโศกมหาราช อย่างไรก็ตาม การเจริญของงานของพุทธศาสนาในยุคหนึ่ง (ราว พ.ศ. 1100 หรือ ค.ศ. 600) เป็นที่ขวางหู ขวางตา ขัดใจของพระเจ้าศรีสัชนา กษัตริย์อินดูจากแคว้นเบงกอล เพราะทรงคิดว่าพุทธศาสนาเกิดขึ้นมาแข่งกับศาสนาอินดู พระเจ้าศรีสัชนาทรงทราบว่าต้นโพธิ์มีความสำคัญสำหรับชาวพุทธ จึงได้ลั่งให้ฟันต้นโพธิ์ล้มลง ชุดรากถอนโคน และเผาไฟรดด้วยน้ำอ้อย ด้วยหวังว่าจะไม่ให้เหลือพีชพันธุ์ไว้ให้แตกหน่ออีกต่อไป (ราวปี พ.ศ. 1143 - 1163) แต่บังเอิญรากแก้วของต้นโพธิ์ไม่ได้ถูกชุดรากถอนโคนหมด ยังคงมีส่วนเหลือติดติดอยู่ จึงทำให้ต้นโพธิ์มีได้สูญลึกลับไปแต่อย่างใด หลังจากนั้นไม่นานนัก พระเจ้าศรีสัชนาได้ลั่นพระชนม์ลงอย่างน่าอนาจ แต่หน่อนี้เองของพระศรีมหาโพธิ์ต้นที่สองนี้กลับได้รับการเอาใจใส่ รดน้ำอย่างดีจนกระทั่ง พระศรีมหาโพธิ์ต้นที่สามเจริญของงานขึ้นในเขตขั้นหิมาอีกครั้ง....

ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินบำรุงรักษาพระศรีมหาโพธิ์ คือพระเจ้าปูรணรัมย์ กษัตริย์องค์สุดท้ายของราชวงศ์เมารายะ (ราชวงศ์เดียวที่มีพระเจ้าอโศกมหาราช) พระเจ้าปูรணรัมย์ได้ลั่งให้เชื้อน้ำมจากแม่โค 1,000 ตัว รดต้นโพธิ์ให้ชุมชนอยู่เล่มอจนกระทั่งต้นโพธิ์เติบโตขึ้นมา จนนับพระเจ้าปูรணรัมย์โปรดให้สร้างกำแพงหินล้อมรอบเพื่อกันไม่ให้ใครเข้าไปทำลายอีก โพธิ์ต้นที่สามนี้ได้เจริญของงานไปจนกระทั่งหมดอายุขัยตามธรรมชาติ (ประมาณปี พ.ศ. 2421)

รวมอายุได้รา 1,258 ปี

พระคริมมาโพธิ์ต้นที่สี ได้ถูกปลูกขึ้นใหม่โดยนักโบราณคดีชาวอังกฤษ ชื่อ นายพล เชอร์ คันนิงแ昏 เมื่อปี พ.ศ. 2423 ซึ่งเป็นยุคสมัยที่อังกฤษเข้าปกครองอินเดีย ในครั้งแรกนั้น ท่านนายพล เชอร์ คันนิงแ昏 ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลอังกฤษให้เข้าไปสำรวจ และบูรณะพุทธสถานที่เมืองคยา ท่านพบว่าในบริเวณนั้น มีหน่อโพธิ์ อายุส่องหนอนานได้กล้วยกัน ท่านได้ปลูกหน่อนั่งลงดินที่เดิม และนำอีกหน่อหนึ่งไปปลูกไว้ทางทิศเหนือ ห่างกันราว 250 ฟุตเพื่อให้ชาวอินดูไปนมัสการพระวิษณุที่ต้นนั้น ส่วนชาวพุทธก็นมัสการที่เดิม เป็นการหลีกเลี่ยงการกระทบกระทั่งระหว่างชาวพุทธกับชาวอินดู อันเนื่องมาจากมีความเชื่อทางศาสนาแตกต่างกัน ไม่ว่าจะด้วยเหตุผล ว่าท่านเชอร์คันนิงแ昏ชอบปลูกต้นไม้ หรือว่าท่านเห็นคุณค่าของต้นโพธิ์ที่มีต่อจิตใจชาวพุทธแล้วแต่ เรายังคงต้องขอบคุณท่านที่ได้ช่วยปลูกต้นโพธิ์ขึ้นอีกครั้งเป็นต้นที่สี ณ ที่แห่งเดิม และปัจจุบันนี้ ต้นโพธิ์ผู้มีท่านเชอร์ฯ ก็ยังคงเจริญงอกงาม แผ่กิ่งก้านให้ร่มเงาและ ความสงบlikeทุกครั้งแก่ชาวพุทธที่ได้เห็นมาเป็นเวลา 124 ปีแล้ว

เวลาที่พุทธศาสนิกชนไปลักษณะต้นพระคริมมาโพธิ์ (หมายถึงการไปสวดมนต์ที่ต้นโพธิ์) ก็มักจะพกพาของคำเปลวไปติดที่บริเวณโคนต้น วิธีการที่เข้าอธิษฐานกันก็คือให้จุดหน้าผากที่ลำต้น แล้วตั้งจิตอธิษฐาน

มีคำเตือนสำหรับผู้ที่ชอบเก็บของที่ระลึกเวลาไปตามที่ต่างๆ เช่น ไปทะเลก็เก็บหินเก็บหอย ไปพุทธคยา ก็อยากเก็บใบโพธิ์ไปบูชา ไปฝากเพื่อนบ้าง ทางผู้ดูแลเขาก็ไม่ได้ห้าม แต่ขอให้เก็บตามพื้นที่กิ่งใบ

ร่วงลงมาเท่านั้น ห้ามเด็ดจากต้น เขาไม่คุณค่ายเฝ้าดูอยู่ตลอดเวลา...เหตุผลหนึ่งก็เป็นเรื่องของความเชื่อว่าต้นโพธิ์เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ แต่อีกเหตุผลหนึ่งซึ่งเป็นนิสัยอันดีของคนไทยเดิม คือ การไม่ตัดไม้พรำเพรื่อขนาดเวลา ก่อสร้างถนน นายช่างยังต้องย้ายต้นไม้จากฝั่งหนึ่งไปลงดินอีกฝั่งหนึ่งเลย มืออยู่ครั้งหนึ่งที่คุณโยนจากการคิลปาร์คเดินทางไปอินเดียเพื่อสำรวจงานเทศการรามายณะลักษณะ ในระหว่างการตกแต่ง ฉาก คุณผู้รับบท “หนุман” แจ้งว่า เหตุต้องการกิ่งไม้มาประดับ สองฝั่งของแม่น้ำ เพราเรอเป็นลิง จะต้องซ่อนตัวบนต้นไม้ในตอนที่จะไปช่วยนางลีดาที่ถูกทศกัณฐ์ลักพาตัวไป.... เธอก็ได้ให้วานให้หนุ่มแยกไปตัดกิ่งไม้มาประดับจากลักษณะน้อย แยกหายไปนาน... กลับมาพร้อมกิ่งไม้เล็กๆ จำนวนไม่นัก... สอบถามได้ความว่า เขายังเก็บ กิ่งที่ร่วงอยู่ตามโคนต้นไม้ใหญ่ๆ เขามิ่งกล้าตัดกิ่งจากต้นไม้ เพราะผิดกฎหมาย กลัวถูกตำรวจนับ (ตำรวจนับถือไม้ตะบองไว้ค้อย พาดประชาชนที่กระทำผิด) ด้วยเหตุนี้ เราก็ได้เห็นต้นไม้ใหญ่และพื้นที่ลีเสียหมายในอินเดีย แม้แต่ในกรุงนิวเดลีเมืองหลวงก็ตาม.... น่าจะท้อใจเมื่อนึกถึงกรุงเทพเมืองฝ้าอมร ที่ต้นไม้ใหญ่ให้ร่มเงาถูกทำลายเหยี่ยนเตียน เพื่อการสร้างถนนและการปลูกสวนหย่อมสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ!!!

มหาโพธิ์วิหาร

มหาโพธิ์วิหาร หรือจะเรียกว่าพระเจดีย์มหาโพธิ์ก็ไม่ผิด ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของต้นพระคริมมาโพธิ์ โดยมีพระแท่นวัชรอาสน์คั้นกลาง มีความสูงประมาณ 160-170 ฟุต วัดรอบฐานได้

ประมาณ 85 เมตร ตั้งอยู่บนอาคารองรับ 2 ชั้น และมีเจดีย์บริวารทั้ง 4 ด้าน สันนิษฐานว่าพระเจ้าอโศกมหาราชทรงสร้างขึ้นในขนาดที่เล็กกว่านี้ และหลังจากนั้นได้มีการก่อสร้างต่อเติมในหลายยุคหลายสมัยต่อมา

หลวงวิจิตรวาทการ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตไทยประจำอินเดียได้เดินทางมาเยือนพุทธคยา ท่านได้บันทึกไว้ว่า โพธิ์วิหารดูจากภายนอกเป็นเจดีย์ทึ่มหิมา แต่ภายในเป็นวิหาร มีพระพุทธรูปประดิษฐานอยู่ นับเป็นการวัดถุแบบพุทธศิลป์โดยแท้ ไม่สามารถจะหาการวัดถุแบบพุทธศิลป์แห่งใดในอินเดียให้จามกว่านี้ได้

พระพุทธรูปที่กล่าวถึงนี้เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย สร้างด้วยหินแกรนิตสีดำในสมัยปัลลว มีขนาดใหญ่ สูงประมาณ 1.50 เมตร มีอายุกว่า 1,400 ปี พระพักตร์ดูเปลี่ยมไปด้วยเวลาเมตตา พุทธศาสนิกชนชาวไทยจึงเรียกท่านว่า องค์พ่อพระพุทธเมตตา ปัจจุบันได้มีการลักการบูชา ปิดทองทั่วองค์พระจนไม่เหลือร่องรอยเสี้ยวของหินแกรนิตให้ได้เห็น

ในบันทึกของหลวงจีนถังซัมจัง ได้เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับพระพุทธรูปองค์นี้ ว่า พระเจ้าศ昶กา กษัตริย์จากเบงกอล (คนเดียว กับที่ทำลายพระศรีมหาโพธิ์ต้นที่สอง) ได้เคยเสด็จเข้าไปในวิหารมหาโพธิ์ เมื่อเห็นพระพุทธปฏิบัติการ ก็มีความต้องการที่จะทำลายพระพุทธรูปในทันที แต่เมื่อได้เพ่งพิศพระพักตร์ของพระพุทธรูปซึ่งดูเปลี่ยมไปด้วยความเมตตาแล้ว เกิดทำไม่ลง แต่ในขณะเดียวกัน ก็ไม่ต้องการจะเห็นพุทธศาสนาเพื่องฟูในอินเดีย จึงได้ลังให้ทหารไปทำลายพระพุทธรูปเสีย และประดิษฐานพระมหามงคลขึ้นแทน

นายทหารคนนี้ เมื่อได้เห็นพระพุทธรูป ก็ทำลายไม่ลงอีกคนหนึ่ง เกิดความเกรงกลัวว่าจะตกนรกชั่วภพไปชั่วภัลปี แต่หากไม่ทำลาย ก็คงจะถูกพระเจ้าศ昶กาประหารชีวิตเป็นแน่ ในที่สุด ก็คิดหาทางออกได้โดยขอให้ชาวพุทธในละแวกนั้นช่วยกันสร้างกำแพงหนาทึบขึ้น ปังหน้าและล้อมรอบพระพุทธรูปไว้ จากนั้นได้อัญเชิญรูปพระมหามงคล มาประดิษฐานหน้ากำแพงทึบบัน្តตามโองการของพระเจ้าศ昶กา เมื่อเสร็จภารกิจ นายทหารก็ได้กลับไปกราบทูลพระเจ้าศ昶กา เมื่อได้ฟังความตามนั้น แทนที่พระเจ้าศ昶กาจะดีพระทัย กลับเกิดความหวาดระแวงว่าจะเกิดเหตุร้ายขึ้นกับพระองค์ และคงจะเป็นพระร้าย ความหวาดวิตกนี้เอง พระองค์ได้ล้มป่วยและลิ้นพระชนม์ด้วยความทรมาน จากนั้น นายทหารคนเดิมได้รีบรุดไปยังพุทธคยาเพื่อทำลายกำแพงที่กั้นพระพุทธรูปออก นับว่าเรื่องราวพุทธเป็นหนึบัญคุณ นายทหารผู้นั้นอยู่มีชื่อน้อย

การเดินทางเพื่อไปลักษณะลังเวชนียสถานที่สำคัญอันได้แก่ สถานที่ประสูติ ตรัสรูป และปรินิพพาน ได้มาถึงวันสุดท้ายแล้ว ความรู้สึกข่ายดประทศอินเดียมีความเดินทางมาถึงใหม่ๆ ได้มลายหายไปโดยลื้นเชิง บังเกิดความอิ่มเอิบในกุศลที่ได้สร้างสมตลอดการเดินทาง 7 วันที่ผ่านมา รู้สึกเหมือนได้เข้าเฝ้าพระลัมพุทธเจ้าอย่างใกล้ชิด ได้สดับตระพังเรื่องราวพุทธประวัติและธรรมะที่ไม่เคยรู้ และทบทวนในสิ่งที่รู้แต่อาจลืมเลือนไปบ้าง เป็นความรู้สึกปฏิชนิดที่ผู้ประสบด้วยตัวเองเท่านั้นจะพึงรู้ได้เฉพาะตัว

คงจะผู้แสวงบุญคงกันว่า คราวหน้าเมื่อมีโอกาส จะต้องกลับมาอินเดียอีก เพราอย่างจาริกไปไม่ครบทั้ง 4 ตำบล คราวหน้าจะ

ต้องไปลักษณะรัมเมกขลูกปุ๊ป ที่ป้าอิลิปตันมุคทายวัน หรือ สารนาถ สถานที่ที่พระพุทธองค์ได้แสดงปัญญาโปรดปัญจวัดคี๊ย เมื่อวันเพ็ญ เดือนแปด อาสาพหมายล ส่งผลให้พระมหาณ์โภษทัณฑะได้ดวงตาเห็นธรรม และอุปสมบทเป็นภิกษุองค์แรกในพระพุทธศาสนา นอกจากนั้น ยังจะได้หาโอกาสไปเที่ยวเมืองพาราณสี และอาบน้ำแม่น้ำคงคาเลียด้วยเลย.

● บท สัมภาษณ์ : อนินทิตา วัชรคิริธรรม

สนทนา กับ

ເວກວັດຣາເຖືຕ ກມຕ ກິຮມຍ ເຮົ່ວງ ເກສາລວາຫາຣີໄທ ໃນກຽງໂຕເກີຍວ

สวัสดีค่ะท่านผู้ฟังทุกท่าน ขอต้อนรับท่านผู้ฟังเข้าสู่รายการท่องไปในโลกกว้างของวิทยุสรัญรมย์ กระทรวงการต่างประเทศทางคลื่นความถี่ AM 1575 KHz เป็นประจำทุกวันพฤหัสบดีและศุกร์ ตั้งแต่เวลา 6.30 - 7.00 น. ดำเนินรายการโดยดีเจน อนินทิตา วัชรคิริธรรม ท่านผู้ฟังคะ เมื่อวันที่ 9 - 11 พฤษภาคม ที่ผ่านมาได้มีงานเทศกาลอาหารไทยครั้งที่ 4 ที่กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่นค่ะ ในวันนี้ดีเจนได้รับเกียรติจากท่านทูตกระเชิด ภิรมย์ เอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงโตเกียว ให้ลัมภาษณ์ทางโทรศัพท์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

ข้อสังเคราะห์

- สูตแคนพุทธภูมิ โดยพระวิเทศโโพธิคุณ
- ของดีในอินเดีย พลตรีหลวงวิจิตรวาทการ

ก่อนอื่นเลยนะครับขอให้ท่านทูตได้กล่าวถึงจุดประสงค์หลักของการจัดงานเทศกาลอาหารไทยในกรุงโตเกียว

อ.อ.กษิติ: งานดังกล่าวเป็นแนวคิดของท่านนายกรัฐมนตรีฯ พล.อ.ทักษิณ ชินวัตร ครับ ซึ่งก็มีบทบาทสำคัญในการจุดประกายความคิดและความสนใจของประเทศในเอเชีย ให้เห็นความสำคัญในความร่วมมือเพื่อสร้างความแข็งแกร่ง สร้างอำนาจการต่อรอง และยกระดับความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชนในภูมิภาคโดยรวม สิ่งเหล่านี้ไม่ได้เกิดขึ้นมาจากการความว่างเปล่าครับ แต่เกิดจากการเตรียมการทางการทูตที่เป็นขั้นเป็นตอนและการยอมรับในแนวคิดเรื่อง ACD ของท่านนายกรัฐมนตรีซึ่งก็เป็นนโยบายโดยตรง

งานครั้งนี้เป็นครั้งที่ 4 แสดงว่าที่ผ่านมาหลายๆ ครั้ง งานประสบความสำเร็จเป็นอย่างสูงเลยใช่ไหมครับ

อ.อ.กษิติ: ก็คงต้องตอบอย่างนี้ ผมคิดว่าเป็นเป้าหมายของรัฐบาลไทยครับ ที่ผ่านมาระยะที่แล้วเราทั่วโลกจัดงานในลักษณะนี้ ในการจัดงานที่โตเกียนี้ก็เป็น เพราะว่าคนญี่ปุ่นค่อนข้างจะคุ้นเคยกับประเทศไทยแล้ว เราได้เริ่มจัดงานตั้งแต่สมัยท่านทูตคัคติพิพิธ ไกรฤกษ์ ซึ่งเป็นทูตก่อนผมมาเมื่อ 4 ปีที่แล้ว ปีแรกมีคนมา 50,000 - 60,000 คน ซึ่งเป็นจุดเริ่มของความสำเร็จ เพราะได้รับการตอบสนองที่ดีจากคนญี่ปุ่น ต่อมาได้ขยายงานใหญ่ขึ้น คนมาเพิ่มขึ้นทุกๆ ปีครับ ในเบื้องต้นจำนวนคนคิดว่าประสบความสำเร็จ แต่ว่าดูแล้วจำนวนคนคงไม่พอ ผมคิดว่าต้องดูต่อทีง่ายะ เพราะขยะจะเป็นตัวกำหนดว่าคนรับประทาน

เอกอัครราชทูตกษิติ ภิรมย์ และภรรยา

บรรยายการศึกษาในงาน

บรรณาธิการศภាយในงาน

อาหารและตีมมากันน้อยแค่ไหน ขยะก็เพิ่มขึ้นทุกๆ ปี ปีที่แล้วประมาณ 75 ตัน ปีนี้คาดว่าคงจะร้อยกว่าตัน นั้นจะเป็นตัวบ่งชี้ว่าได้รับการตอบสนองจากคนญี่ปุ่นมากันน้อยแค่ไหน

ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์นี้ชี้ให้เห็นว่า ผู้คนส่วนใหญ่ต้องการความมั่นคงทางการเงินและสุขภาพดี

ออกอัครราชทูต: สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโตเกียว เป็นสถานเอกอัครราชทูต CEO เพราะจะนั่นในการจัดงานครั้งนี้เราก็ตั้งเป็นคณะกรรมการเป็นบอร์ด ผู้เป็นประธานและหัวหน้าสำนักงานทั้ง 11 สำนักงาน 10 สำนักงานที่กรุงโตเกียว ก็อยู่ในคณะกรรมการบริหาร และเรามีคณะกรรมการซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของสถานเอกอัครราชทูต 3-4 คนด้วยกัน เพราะจะนั่นผู้ที่ปฏิบัติจริงๆ ก็คือ เจ้าหน้าที่ของสถานเอกอัครราชทูต เราซึ่งได้รับความร่วมมือในครั้งนี้จากการบินไทย โดยเฉพาะตัวเครื่องบิน 30 ที่นั่ง ให้กับคณะกรรมการแสดงที่มาจากการประชุมไทย ส่วนงบประมาณทั้งหมดมาจากกระทรวงการต่างประเทศ ครับประมาณ 4-5 ล้านบาท

แล้วสถานที่ที่ใช้จัดงานล่ะคะ

อหoth.กษิต: เป็นสวนที่เรียกว่า โยโยกิ ในเขตชินบุย่า เป็นเขตสำคัญที่มีชื่อโดดเด่นที่หนึ่งของกรุงโตเกียว และอยู่ใกล้กับสนามกีฬาในร่มและกีติดกับ Head quarter ของวิทยุ - โทรทัศน์ NHK อยู่ในเขตที่ไม่ไกลจากวัดเมจิ อยู่ในเขตที่ถือว่าโดดเด่นที่หนึ่งของกรุงโตเกียว มีที่กว้างพอ เป็นซีเมนต์ทั้งหมดเลยทำให้การตั้งร้านสะดวก มีทางเข้าทางออกหลายทาง มีสถานีรถไฟได้ดิน 3-4 สถานีรอบงาน คน

เดินทางไปมาสัծวากเลยได้รับประโยชน์จากที่ตั้งเป็นลำคัญ และทางเทคโนโลยีของเขตชิบูย่าก็ให้ความร่วมมือเราอย่างเต็มที่ตั้งแต่เริ่มขึ้นเตรียมการวางแผนต่างๆ ทางเขตให้เราเช่าในราคานี้ค่อนข้างมีตราชภาพ ไม่เกี่ยวนบท

ไม่ทราบว่า Theme ของงานนี้คืออะไรจะท่านทุต

ออท.กษิต: ปีนี้เรายังคงใช้คำภาษาอังกฤษนะครับ Convert the park into spicy Thailand คงจะบอกว่าแปลงสภาพสวนให้มีรสชาติเผ็ดร้อนด้วยคุณภาพของอาหารไทย เพราะว่าหัวใจของเรื่องก็คืออาหารไทยครับ

ในงานมีร้านอาหารอะไรบ้างคะ

ออท.กษิต: มีร้านอาหารไทยมาอกร้านประมาณ 50 กว่าร้านครับ และทุกร้านจะมีกับข้าวที่หลากหลาย อาหารที่เป็นตัวยืนก็คงเป็นผัดไทย พอกกวยเตี๋ยวน้ำ และก็พอกข้าวราดแกง โดยเฉพาะแกงกะหรี่ แกงเผ็ด แกงอะไรต่างๆ เหล่านี้ พอกของทอด แม้กระถั่งว่า ปีนี้มีอะไรพิเศษ คือมีข้าวต้มมัด ข้าวหลาม กล้วยทอดต่างๆ และขนมไทยหลายชนิดมาก-many ซึ่งมีความหลากหลายมากนะครับ

ร้านอาหารที่เข้าร่วมงานเป็นร้านอาหารไทยที่อยู่ในญี่ปุ่นใช่ไหมคะ

ออท.กษิต: คือว่าอย่างนี้ครับ การคัดเลือกอาหารเป็นการร่วมกันระหว่างทางสถานเอกอัครราชทูตกับเขตเทศบาล โดยเฉพาะทางฝ่ายโภชนาการสาธารณสุขของเข้า คือผู้ประกอบการต้องมีบัตร

อนุญาต และต้องเป็นผู้ประกอบการอาชีพอยู่แล้ว เป็นเจ้าของร้านและผู้ที่ทำอาหารก็ต้องมีใบอนุญาตที่จะดำเนินการ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นต้องพึงร้านอาหารไทยที่อยู่ในประเทศไทยเป็นลำคัญ คือเราไม่สามารถเอาร้านอาหารจากเมืองไทยมาได้ เพราะไม่ได้จัดทะเบียนที่นั่น และพ่อครัว แม่ครัวก็ไม่มีใบอนุญาตทำงาน แต่ก็ไม่เป็นปัญหา เพราะว่าร้านอาหารในโตเกียวมีประมาณร้อยกว่าร้าน ก็มาอกร้านเก็บเงินครึ่ง

แต่ดิฉันเชื่อว่าคงมีร้านอาหารไทยจำนวนมากที่มีความตั้งใจอย่างมากร่วมงานดังกล่าว ไม่ทราบว่าคณะผู้จัดงานมีเกณฑ์การคัดเลือกร้านอาหารไทยที่จะเข้าร่วมอย่างไรบ้างคะ

ออท.กษิต: หนึ่งต้องมีใบอนุญาตนะครับ มีใบประกอบการ ส่องต้องสู้ค่าเช่าสถานที่ได้ เพราะว่าเราช่วยเหลือเป็นบางส่วนเท่านั้นเอง ส่วนใหญ่ต้องออกเอง ปีนี้เราเก็บค่าหานี่ร่วมประมาณ 80,000 บาท เพราะต้องติดตั้งเครื่องทำครัวทั้งหมด ไฟฟ้า น้ำ ถ้าเข้าสามารถที่จะสู้ราคาได้ ปีนี้ก็ต้องเข้าร่วม เพราะว่าเราจุนเงื่อนเข้าน้อยลง

และในเรื่องของรสชาติอาหารคะ

ออท.กษิต: เราควบคุมเป็นพิเศษ เราได้ประชุมกับผู้ประกอบการก่อนเริ่มงาน 3-4 ครั้งแล้ว เราเมินหังลือเวียนไปขอให้เขานำเรื่องคุณภาพ ความสะอาดของอาหารเป็นลำคัญ เรื่องความสะอาด ทางเทศบาลของเขตชิบูย่าเข้าจะมีคนเดินสำรวจอยู่ตลอดเวลา ส่วนทางด้านคุณภาพเราก็มีแม่มอง 10-20 คน ซึ่งเป็นภารยาข้าราชการ

ของที่ขายต้องทำให้ถูกกับชื่อของตัวกับข้าว ไล่เครื่องปูรุ่งให้ครบถ้วน อันนี้ได้พูดกันมาคิดว่าเป็นปัจจัยส่วนความสำเร็จครับ ในเรื่องการรักษา คุณภาพเป็นสำคัญ แล้วทุกคนรู้ว่ามีผลประโยชน์ร่วมกัน ทั้งผู้ประกอบการ เจ้าของ ทำกันตี ก็ทำให้ซื้อเลี้ยงของอาหารไทยยิ่งใหญ่ขึ้นไปอีก และได้ผลประโยชน์กันถ้วนหน้า แต่ละร้านก็ขายได้ประมาณล้านบาท ภายในสองวันครึ่ง

แสดงว่าคนเข้างานมีจำนวนมากใช้ใหม่คง

ออกท.กษิต: เยอะมาก และในปีนี้วันแรกวันศุกร์คิดว่าคงจะประมาณ ลักษณะ 5 หมื่น วันที่สองก็ประมาณลักษณะ 5 หมื่น วันที่สามก็คงประมาณ สองแสน

ทางสถานทูตมีการประชาสัมพันธ์งานอย่างไรก่อนเริ่มงานครับ

ออกท.กษิต: เป็นเพระทำมาแล้ว 3 ปี มันก็มีเชือญี่แล้วนะครับ พอเลร์จแล้วก็เริ่มเลย ประมาณ 7-8 เดือนที่แล้วเราก็เริ่มเอาข้อมูล ลงใน Homepage ใน Website ของสถานเอกอัครราชทูต และ เราก็มีการประชุมกับผู้สื่อข่าวเป็นระยะๆ มีประชุมใหญ่ 1 ครั้ง เราเชิญ มาประมาณ 100 ฉบับด้วยกัน หนังสือพิมพ์ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว โตเกียวทั้งหมดเขียนดีที่จะลงโฆษณาให้ครับ และในโอกาสต่างๆ ทางสถานเอกอัครราชทูต เจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ ช่วยกันโฆษณาไปตามเครือข่ายงานของตัวเอง ผู้ءองก์ให้ลัมภากษณ์ ทั้งวิทยุ โทรทัศน์ มาตลอดเวลา แล้วก็มีแผ่นพับที่แจกไป พิมพ์หลาย หมื่นฉบับเป็นขนาดเล็กที่แจก และเราก็มีโปสเตอร์ติดในเขตสำคัญๆ

ที่มีรถไฟใต้ดินเป็นหลักนะครับ อันนี้ทำกันมาในช่วง 6 เดือนนี้อย่าง ต่อเนื่อง

นอกจากการส่งเสริมทางด้านอาหารไทย ยังมีการแสดงทางด้าน วัฒนธรรม และมีสินค้าจำหน่ายอีกด้วยใช้ใหม่คง

ออกท.กษิต: ใช้ครับ เอาตัวลินค้าก่อนนะครับ นอกจากตัวอาหารไทย พอกับข้าว อาหารไทยตั้งแต่น้ำปลา น้ำจิ้มอะไรต่างๆ ไปจนถึงพวก ผลไม้ น้ำผลไม้กระป๋อง เครื่องดื่มกระป๋องต่างๆ เปียร์ทั้งสามชนิด ทั้งสิ้นทั้งซั้งล่าสุดก็เปียร์กูเก็ตมาร่วมออกร้านด้วย แล้วก็พวกอาหาร แห้ง แม้กระทั้งข้าวห้อมมะลิก็มีคนเอามาขาย พวกผลไม้สด มีทั้ง ทุเรียน มะม่วง แล้วก็มีผลิตภัณฑ์พวกลินค้าอุปโภค-บริโภค พวก หัตถกรรมเป็นส่วนใหญ่ มาจากทางภาคเหนือก็มี จากภาคอีสาน มี หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้วยครับ มีพวก NGO ที่ให้ความช่วยเหลือ คนไทยตทกุกข์ได้ยากในประเทศญี่ปุ่นหรือว่าที่ส่งเงินไปช่วยคนไทย ในต่างจังหวัดต่างๆ เหล่านี้ก็มาเปิดร้านด้วยซึ่งเราไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น เข้ามาของพื้นเมืองจากเมืองไทยมาขาย ส่วนการแสดงทาง วัฒนธรรมก็มี ปีนี้ได้รับความร่วมมือจากบริษัทแกรมมี่ ลงคุณแพลแพ คุณแอนนิต้ามาครับ นอกจากนั้นก็มีวงของ Modern Dog มา เล่นสดหมดครับ ส่วนทางด้านประเพณีโบราณ มีคณะจากเขต หวานหลวงทางใจกลางของกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นเขตที่มีประเพณี วัฒนธรรม การละครบดตี มากแต่ดังเดิม เราก็เอาหนึ่งตำบลหนึ่ง ผลิตภัณฑ์ทางด้านวัฒนธรรมการแสดงของไทยมาแสดงมากันประมาณ 15 คน เล่นสดครับ มีดนตรี มีระนาด กลอง มีการแสดงโขน

ตอนยกรับ การฟ้อนรำของภาคต่างๆ สีภาคของไทย จะมีความหลากหลายในเรื่องของการแสดงบนเวที นอกจาจนั้นก็มีการสาธิต การสอนวิธีทำกับข้าวไทย วิธีการเย็บปักถักร้อย แกะลักษณะ และ ของที่เราจัดมาเอง ของสถานทูตเรานำผู้เชี่ยวชาญทางด้านแกะสบู่ แล้วก็สาธิตอาหารมีอาจารย์ครีสมร คงพันธุ์ ซึ่งเป็นหนึ่งในยอดฝีมือ เป็นครูสอนอาหารไทยมือหนึ่งของประเทศไทยก็มาร่วมสาธิตอาหาร สีภาค และในช่วงวันเปิดเรามีกิจกรรมใหญ่กว้าง 1 เมตร เชิญแขกผู้มี เกียรติวิโอพิรุ่งกันผัดผัดไทยเพื่อที่จะให้แขกสนุกสนาน เอาพอครัว ประมาณ 10 คนมาช่วยผัด อาจารย์ครีสมรเป็นคนปรุง ออกรมาได้ดี และได้รับคำชื่นชม แล้วประชาชนมีส่วนร่วมด้วย

ร้านค้าที่มาเข้าร่วมเขามายืนความจำนงอย่างไรคะ กรณีที่ท่านผู้พัง บางท่านอาจสนใจอยากจะเข้าร่วมงานในปีหน้าค่ะ

ออท.กษิต: สำหรับร้านค้าที่มาจากเมืองไทยนครับ ในปีนี้เราได้ ขอให้ทางกรมล่งเริ่มการล่งออกที่กรุงเทพฯ ของกระทรวงพาณิชย์ เป็นแกนกลางในการที่จะรวบรวมผู้ประกอบการจากเมืองไทยนะครับ เป็นการไปช่วยประเทศไทยให้ผู้ประกอบการทั้งที่เป็นบริษัทเอกชน กลุ่มแม่บ้านสตรี กลุ่มสหกรณ์ที่ทำพากหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ กลุ่มหัตถกรรมทั้งหลาย และตัวผมก็มีโอกาสได้เข้าไปกรุงเทพฯ เมื่อ เดือนกุมภาพันธ์ ไปประชุมที่กรมล่งเริ่มการล่งออกเพื่อจะอธิบายกับ ผู้ที่เข้าร่วมจากเมืองไทยมีทั้งเกี่ยวกับหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่ล่ง อาหารแห้งครับ แล้วก็พวงที่ล่งผลไม้สด ได้มีประชุมกัน เรา ก็พยายาม จะช่วยในเรื่องของการขนส่ง ให้คนละ 60 กิโลที่ทางเราจะช่วยออก

อาจารย์ครีสมร คงพันธุ์ และคณะ

ให้เพราะว่าค่าใช้จ่ายค่อนข้างจะสูงมาก สำหรับคนที่จะต้องมาเข้าร่วมจากเมืองไทย ก็มีการประชุมกัน ต้องขอบคุณผ่านกระบวนการ ต่างประเทศไปทางกรมล่งเริ่มการล่งออก ที่ช่วยประสานรวมเอกชน ผู้ประกอบการจากเมืองไทยมาร่วมกับเราได้ 3-4 วัน ต่อไปก็คงขอ ความร่วมมือจากการล่งออกเช่นเคยในปีต่อไป

ร้านที่เข้าร่วมนี้มีจำนวนมากขึ้นไหมคะ

ออท.กษิต: มากขึ้นครับปีนี้ในแขวงของร้านขายของนี้เกือบ 100 ร้าน

เทียบกับครั้งแรกประมาณกี่ร้านคะ

ออท.กษิต: ปีที่แล้วประมาณ 70 ร้านได้นะครับ ปีนี้เกือบ 100 แต่คราวนี้ทางด้าน NGO มากขึ้น เช่น โรงเรียนสอน ภาษาไทยมาอกร้าน โรงเรียนนาฏศิลป์ที่สอนรำโดยคนไทย

คนญี่ปุ่นก็มาอกร้านและยังมีพวกร้านที่พิมพ์หนังสือการท่องเที่ยว เป็นภาษาญี่ปุ่นเกี่ยวกับประเทศไทย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เองก็มีคุหของตัวเองบรรยายเกี่ยวกับลองลสเตย์ ทางการบินไทยก็มา อกร้าน ในเรื่องของการบิน และมีการตอบคำถามซึ่งรองวัล ธนาคาร กรุงเทพฯ ทั้งที่โอดาก้าและที่โตเกียวก็มาร่วมอกร้านในบินด้วยเพื่อ ที่จะให้บริการเรื่อง financing กับพวก SMEs ของไทยของญี่ปุ่นที่ ค้าขายกับเมืองไทยหรือว่าซื้อสินค้าจากเมืองไทย มันก็มีความ หลากหลายในแบบของประเทศของผู้มาเข้าร่วม

เก็บค่าเข้าชมใหม่ครับ

ออท.กษิต: ไม่เก็บครับ เพราะนี่ถือว่าประเทศไทยลงทุนเพื่อที่จะ โฆษณาตัวเอง ทางรัฐบาลให้เงินเรามาประมาณ 6 ล้านบาทนะครับ คนมาประมาณ 4 แสนคน ตกคนละไม่กี่บาท ในแต่ละทุนก็มีนะครับ ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่คงเป็นเรื่องของนักแสดงกับค่าลิ้งตีพิมพ์ ค่าจัด เวที อันนี้เราถูกพยาຍามอย่างเช่นเวทีเช่นกันเรียนจบสถาปัตย์ที่นี่ช่วย เชียนแบบให้ ทำองกีลดค่าใช้จ่ายไปมาก และใช้ผ้าไหมไทยจาก ศิลปาชีพทำจากหมุด ส่งเสริมหลายอย่างเป็นี้ เราจึงได้ขายของจาก ศิลปาชีพด้วยเพื่อการกุศล

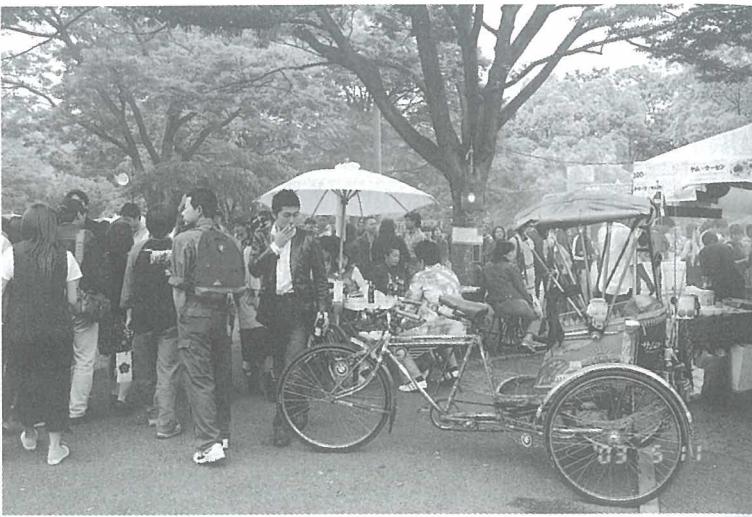
เมื่อลักครูท่านทูตพูดถึงโรงเรียนสอนภาษาศิลป์ไทย ท่านผู้พึงพอใจ ท่านคงจะแบลกใจนะครับว่าคนญี่ปุ่นชอบภาษาศิลป์ไทยหรือจะถึงมี โรงเรียนอยู่ที่นี่นั่น

ออท.กษิต: ที่นี่มีสามโรงเรียนนะครับ โรงเรียนหนึ่งเป็นของญี่ปุ่น

อีกโรงเรียนเป็นของคนไทย ส่วนโรงเรียนที่สามเป็นกลุ่มเดียๆ ครับ แล้วหลายคนเหล่านี้โดยเฉพาะกลุ่มที่สามเรียกว่าคุณะกลุ่มรักษารำไทย ไปเรียนกันเองที่เมืองไทย และมาร่วมกัน ซึ่งเราได้ครุซีวนิชจาก เมืองไทยมาทำพิธีไหว้ครูให้ที่สถานเอกอัครราชทูต คือเป็นเพราะว่า มันเกี่ยวโยงต่อเนื่องจากงาน Thai Food Festival มีอาจารย์ดังๆ จาก เมืองไทยมาหลายท่าน มีครูท่านหนึ่งที่เก่งทางด้านศิลปะป้องกันตัว ทางด้านกระเบื้อง รำจ้าว อะไรต่างๆ เหล่านี้ก็ได้มีการสาธิต เราไม่ได้จัดงานแค่ Thai Food Festival เมื่อมีคณะต่างๆ เหล่านี้ เราก็ไปแสดงที่โรงเรียน ที่สถานพักพื้นคนชาครับ ไปที่เทศบาล เมืองเล็กเมืองน้อยที่กลุ่มคนไทยเราไปทำคล้ายๆ workshop ช่วย update ช่วยสอนคนญี่ปุ่นที่เรียนอยู่แล้วหรือพากแม่บ้านไทยที่เรียน อยู่แล้วด้วย

จุดเด่นในการจัดงานบินนี้มีอะไรบ้างค่ะท่านทูต

ออท.กษิต: จุดเด่นอยู่ที่ตัวอาหารเป็นอันแรก สองคือความหลากหลาย ทั้งหมดดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่อีกอย่างคือวิธีการวางแผนผังงาน บินนี้เราได้มีการปรับปรุงทำให้ไม่แออัด ไม่เบียดเลียดอย่างปีก่อนๆ คือเราแยกเขตของจุดขายอาหารครับ ให้มันไม่มีมุมอับและอยู่ใน ด้านหนึ่งของสวน ส่วนเขตที่ขายของและการสาธิตอะไร นี่ก็เป็นอีก เขตหนึ่งครับ นอกจากนั้น เรามีการแข่งขันประกวดวาดภาพเกี่ยวกับ เมืองไทยของเยาวชนที่เข้ามาเที่ยวงานบินนี้เป็นอีกอย่างที่เราได้ทำมา เมื่อปีที่แล้วแล้วก็ปีนี้ การลีนไอลของคนบินนี้ก็ดีมาก เราไม่ผังสองสาม จุด เมื่อคนมาลีนที่งานก็รู้เลยว่าถ้าจะไปทานผลไม้จะไปตรงสีเหลือง

จะไปฟังเรื่องลงลุเตย์ไปตรังลีเขียว จะไปรับประทานอาหารไปตรังลีแดง และตรังเครื่องดื่มเราก็มีจุดที่วางไว้ดี ผังงานเราก็ได้ว่าปีนี้ดีเก็บขยะรวดเร็ว เพราะทีมขยะที่ว่าจ้างกันมาดี พอยาวยังเต็มก็มีรถบรรทุกมายกออกไปเลย ทางด้านห้องน้ำปีนี้ก็ดี เพราะว่าไม่แออัด ดูจากผลงานของสามปีที่แล้วเราก็พยายามปรับปรุงไปเรื่อย จุดเด่น อันหนึ่งก็คือ ในเรื่องของการวางแผนงานให้มั่นสะบายยิ่งขึ้น นอกจากนี้จากด้วยความหลากหลายของอาหาร ลินคำ กิจกรรมต่างๆ ที่เรานำเสนอในปีนี้ การแสดงบนเวทีดีมาก โดยเฉพาะของคณะแกรมมี่ แล้วก็ Modern Dog ในแข่งข่องศิลปะร่วมสมัยกับสุนัขสนานชื่นมาร์วิ่ง ทำเพลงไม่ยอมจะกลับบ้านกันตอนดึก อันนี้ก็สุนัข ส่วนการแสดงบนเวทีโดยเฉพาะโขนยกรบที่มากแล้วก็เล่นด้วยดนตรีสด

กล่าวโดยสรุปแล้วนะครับ ผลงานเป็นไปตามที่ตั้งเป้าไว้เลยไหมครับ

ออท.กษิต: คิดว่าเป็นไปอย่างนั้นครับ ถือได้ว่ามีความโชคดีอีกอย่างหนึ่งครับ ก็ขอขอบคุณลิ่งคักดีสิทธิ์ทั้งหลาย เพราะว่าอาการสามวันดีมากๆ ประมาณ 18-21 องศาเซลเซียส แต่ดูก็ออกทั้งสามวันก็มีโชคในแต่ละวัน อากาศดีคนมากสุนัขสนาน บางคนมาไม่ได้นั่งเก้าอี้ มาเที่ยวแบบปิกนิก คือแบบถือเลือพลาสติกมาทั้งครอบครัวแล้วก็มานั่งกับพื้นเป็นปิกนิกสุนัขสนาน อันนี้ถือว่าเราโชคดีมากในเรื่องของอากาศ

เมื่อปีที่แล้วผู้ตอกใช้ไฟไหม้

ออท.กษิต: ก็ไม่เชิงตกลงครับคือมีเมฆมีหมอกและอากาศชื้นๆ เปียกๆ แต่ก็มีแดดออกมากบ้างก็ไม่ Lew Raway เพราะปีที่แล้วมีคนตั้งสามแส่นคน แต่ร่ว่าในปีนี้ต้องถือว่าลมบูรพาแบบครบเครื่อง อาการดี แดดร้อน เรายังคงดีตรงนี้ด้วย

นอกจากกรุงโตเกียวแล้ว ไม่ทราบว่าทางสถานเอกอัครราชทูตไทยของราชอาณาจักรในลักษณะเดียวกันนี้ที่เมืองอื่นด้วยหรือไม่ครับ

ออท.กษิต: มีอยู่ครับ เพราะงบประมาณที่ได้มา 6 ล้านเราได้จ่ายด้วยให้ทางกองลุ่มที่โซชา ก้า ล้านบาท เพราะฉะนั้นก็จะจัดที่โซชา ก้า ภายในปีนี้จะรับอันนี้ประสานกันอยู่แล้ว ในช่วงงานก็มีโอกาสได้ประชุมกับหัวหน้าสำนักงานทางการค้าการท่องเที่ยวจากโซชา ก้า จากฟูกูโอะกะ คิดว่าจะทำกันที่เมืองฟูกูโอะกะ เพราะมีทั้งการบินไทยท่องเที่ยว การพาณิชย์ เครื่องบินไทยเราก็ลงที่ฟูกูโอะกะ เราก็คิดว่าที่นั่นจะทำ และในปลายปีนี้จะดำเนินกรอบของอาเซียน ที่ส่วนของเมืองโยโกฮาม่า ก็ได้พูดกับทางคณะกรรมการทูตอาเซียนและก็เจแปน

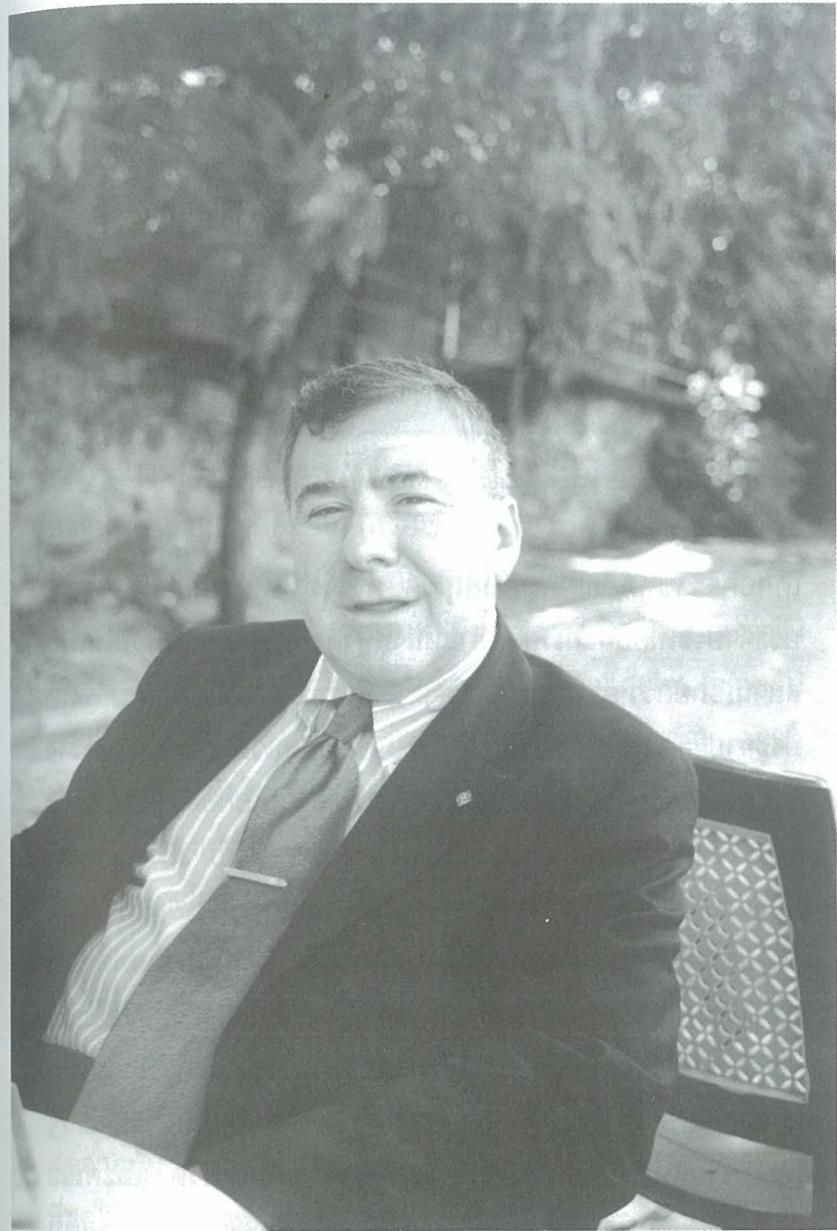
อาเซียน เช็นเตอร์ ที่โดเกียว แล้วว่าจะไปร่วมกันใน International Fair ก็จะมีคล้ายๆ อาเซียน สแตนด์ คุหอาเซียน อันนี้เราจะเข้าร่วมด้วยในเดือนตุลาคม อิกเมืองหนึ่งที่เราคิดจะไปคงเป็นที่เมืองเชนได้อยู่ห่างจากโตเกียวไปประมาณ 200 กว่ากิโลเมตรทางตอนเหนือ เป็นสีจุดอันนี้ก็คงจะทำต่อไป อันนี้สำคัญที่งบประมาณที่ได้จากกรุงเทพฯด้วยเหมือนกัน คือถ้าเพื่อเป็นเรื่องที่เป็นการลงทุนที่เข้าไปถึงสิ่งที่วิทยุ โทรทัศน์มาถ่าย คนมาเป็นหมื่นๆ คน ก็ถือว่าเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า อาจจะดีกว่าที่ไปจัดงานประเพณีประจำในโรงเรมแบบ Thai Night ได้แค่วันเดียว แล้วส่วนใหญ่จะเป็นนักธุรกิจ ไม่ใช่เป็นคนทั่วไป มันก็เสริมซึ่งกันและกัน งานในสวน งานในช้อปปิ้ง เช็นเตอร์

ดิฉันขอคำขอสุดท้ายเกี่ยวกับความรู้สึกของคนญี่ปุ่นต่อประเทศไทย
อ.อ.กษิติ: ออย่างนี้นะครับ คือสองสามวันมานี้ มีคนญี่ปุ่นมาล้มภาษณ์ผม márabeiyakawa รู้สึกว่า พอดีทางท้องที่อาภากยาน กรุงเทพฯ หรือภูเก็ต หรือเชียงใหม่ พอยเหยียบแผ่นดินไทยแล้ว เขามีความรู้สึกหายเครียด เพราะว่าความยิ้มแย้มแจ่มใส บรรยากาศอะไรต่างๆ เหล่านี้ มันเป็นจุดดึงดูดว่าเข้าไปถึงแล้วรู้สึกสบายใจ ไม่ว่าจะเดินจะเหิน จะกินจะอยู่ในเมืองไทย เพราะฉะนั้นความผูกพันเหล่านี้ก็มีอยู่ แต่ในขณะเดียวกัน เมื่อเขามีมิตรจิตมิตรใจที่ดีต่อเราแล้ว การจัดการที่บ้านเราต้องมีเรื่องที่ดีกว่านี้ ทั้งความสะอาดตามชายทะเล สำน้ำ ลักษณะ เรื่องของอะไรกันนี้ สองก็คือ การบริการของหน่วยงานของรัฐ ท่าอากาศยาน ตรวจคนเข้าเมือง คุ้มครอง แท็กซี่ป้าย

ขาวป้ายดำ ตำรวจ อะไร่ก็อย่างเหล่านี้ โดยเฉพาะด้านความปลอดภัยทุกจุด ผู้คนด้วนคนไทยทุกคน ทุกหน่วยราชการ ต่างเป็นเจ้าภาพเป็นเจ้าบ้าน มีล้วนได้ส่วนเลี่ยงกับการส่งเสริมและการประชาสัมพันธ์ประเทศ ต้องช่วยกันคนละมีคนละมือ และที่เป็นปัญหามากที่สุดก็คือความสะอาด อันนี้ก็ต้องขอฝากไว้ด้วยให้ช่วยกันให้มันสะอาด อาหารที่นำมาเลิร์ฟเข้า หรือว่าสถานที่ขายต้องไม่รักเก็บขยะให้เป็นที่เป็นทาง เพราะเมืองไทยยังมีปัญหาเรื่องนี้อยู่.

วันใหม่ของสถานกงสุลไทย ประจำกรุงโซเซีย

เป็นเวลาพักใหญ่แล้วที่มารับหน้าที่ที่สถานเอกอัครราชทูตไทยที่โรมานีย อันเป็นประเทศในภูมิภาคยูโรปตะวันออกที่ใครหลาย คนยังไม่ค่อยคุ้นเคย แต่ก็คาดเดาว่าหากที่ได้เขียนบทความเกี่ยวกับ โรมานีชื่อเรื่อง ให้ไว้พระ (ฝรั่ง) 7 วัด ลงวารสารวิทยุสาธารณะฯ ฉบับที่ 18 ระหว่างเดือนมกราคม-มีนาคม 2546 คงทำให้คุณผู้อ่าน รู้จักโรมานีขึ้นมาบ้างนะครับ วันนี้ ขอยกเว้นเล่าเรื่องโรมานีไปก่อน ใจหนึ่งกลัวคุณผู้อ่านจะเบื่อน ใจหนึ่งอยากให้คุณผู้อ่านได้รู้เรื่อง ประเทศไทยบลแกเรียบ้าง เพราะสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุง บูคาเรสต์ ประเทศโรมานี มีเขตอาณาครอบคลุมบลแกเรียด้วย บลแกเรียและไทยได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกัน ตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม 2517 โดยรัฐบาลไทยได้แต่งตั้งให้

คุณ Viktor Samuilov Melamed งงสุลกิตติมศักดิ์ของไทย
ประจำกรุงโซเซีย

คุณ Viktor Samuilov Melamed กับโต๊ะทำงาน

เอกสารราชทูต ณ กรุงเบลเกรด ดำเนินการให้สำเนาเอกสารราชทูตประจำประเทศไทย ให้แก่บัลแกเรียอีกต่อหนึ่งหนึ่งด้วย ฝ่ายบัลแกเรียได้เปิดสถานเอกอัครราชทูตในกรุงเทพฯ ตั้งแต่นั้น และมีเอกสารราชทูตประจำประเทศไทยจังกัดกลางปี 2533 บัลแกเรียได้ปรับโครงสร้างกระทรวงการต่างประเทศขนาดใหญ่ ปิดสถานเอกอัครราชทูต 20 แห่ง (ส่วนใหญ่ในเอเชียและแอฟริกา) เรียกทูตกลับ 38 คน ออกจากราชการ 200 คน ผลจากการปรับโครงสร้าง คือ บัลแกเรียลดระดับผู้แทนในประเทศไทยจากเอกสารราชทูตเหลือเพียงอุปถัติ แต่ยังคงสถานเอกอัครราชทูตไว้ อุปถัตคนปัจจุบัน ชื่อ นาย Roumen Sabev หลังจากนั้นฝ่ายไทยได้ปรับเปลี่ยนเขตอาณาให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบูคาเรสต์ มีเขตอาณาครอบคลุมสาธารณรัฐบัลแกเรียแทนสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบลเกรด และคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ลงมติอนุมัติเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2538 ให้บูคาเรสต์มี

อาณาเขตครอบคลุมบัลแกเรีย โดยนายผ่าเทพ วรรณจินดา อธิบดี เอกอัครราชทูตประจำกรุงบูคาเรสต์ ได้ยื่นพระราชสาลั�ต่อประธานาธิบดีบัลแกเรียมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2539

บัลแกเรียคงเป็นประเทศที่มีเชื้อไม่คุ้นหูกนผู้อ่านอีกแล้ว ใช่ไหมคะ ประเทศนี้อยู่ใกล้กับกรีซ เคยตั้งข้อสังเกตอยู่เหมือนกันว่า ประเทศแคนานี้เชื่อคล้ายกันไปหมด ตั้งแต่โรมานี บัลแกเรีย จนถึง แอลเบเนีย มีคำลงท้ายสระเอียเหมือนกันหมด ไม่รู้เรียกประเทศไหนเป็นประเทศไหน แต่บัลแกเรียมีเชื้อเมืองหลวงสะดุดหูตั้งแต่ได้ยิน เชื่อกรุงโซเฟีย เพราะเหมือนเชื่อเจ้าหญิง และเป็นที่น่าแปลกใจเมื่อทราบว่า เจ้าหญิงของบัลแกเรีย ซึ่งเป็นพระธิดาของอดีตกษัตริย์ องค์สุดท้ายของบัลแกเรีย ก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบคอมมิวนิสต์ ประมาณว่า โซเฟีย จริงๆ ด้วย ปัจจุบันประทับอยู่ที่ประเทศสเปน พระองค์ได้เลื่็งออกจากบัลแกเรีย พร้อมกับพระบิดาและราชวงศ์ ตั้งแต่ตอนที่ลัทธิคอมมิวนิสต์เข้ามีบทบาทเหนือบัลลังก์กษัตริย์ เมื่อปี ค.ศ. 1943 ทั้งนี้ ก็เนื่องจากบัลแกเรียได้ประกาศสงครามกับฝ่ายลัมพันธมิตร โดยมิได้ประกาศสงครามกับบลഗาร์พโซเวียต แต่บลగาร์พโซเวียตกลับเป็นฝ่ายประกาศสงครามกับบัลแกเรียในวันที่ 4 กันยายน ค.ศ. 1944 และได้ยกกองทัพแดงเข้าไปตั้งมั่นในประเทศนี้ หลังจากนั้นอีก 5 วัน คือในวันที่ 9 กันยายน แนวร่วมชื่อว่า fatherland front ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1943 โดยการนำของพระคุณมิวนิสต์บัลแกเรีย ได้ก่อการรัฐประหารยึดอำนาจต่อจากนั้น พระคุณมิวนิสต์ก็เป็นพระคุณการเมืองที่มีอำนาจมากที่สุดในประเทศภายใต้การนำของนาย Georgi Dimitrov และหลังจาก

ที่บัลแกเรียได้ยอมแพ้ต่อสัมพันธมิตร พรรคคอมมิวนิสต์บัลแกเรีย จึงได้อัญเชิญ (ประมาณว่าช่วยออกไปจากประเทศด่วน หรืออีกนัยหนึ่ง เนรเทศ) กษัตริย์ Simeon Saxe-Coburg- Gotha หรือ กษัตริย์ Simeon II ออกจากบัลแกเรีย เมื่อปี ค.ศ.1946 หลังจากนั้น ได้มีการ จัดตั้งบัลแกเรียเป็นสาธารณรัฐประชาชนบัลแกเรีย (People's Republic of Bulgaria) ในปี ค.ศ.1947 นาย Dimitrov ประธานพรรค คอมมิวนิสต์ ขึ้นดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแบบโซเวียตแทนรัฐธรรมนูญเดิม (ร่างไว้เมื่อปี ค.ศ.1869) เป็นอันว่าบัลแกเรียตกอยู่ภายใต้การปกครองของระบบเผด็จการ คอมมิวนิสต์ เป็นเวลา 42 ปี บัลแกเรียเป็นพันธมิตรใกล้ชิดที่สุดของ โซเวียต ซึ่งทำให้บัลแกเรียเป็นประเทศเดียวในกลุ่ม Warsaw Pact ที่ไม่มีทหารของสหภาพโซเวียตประจำการอยู่ เหตุฉะนี้เอง บัลแกเรีย จึงได้รับการ uhananam ว่า เป็นสหายที่ซื่อสัตย์ของสหภาพโซเวียต

ปัจจุบัน บัลแกเรียปกครองโดยระบบประชาธิปไตยแล้วค่า ตั้งแต่กำแพงเบอร์ลินล่มลายเมื่อปี ค.ศ.1990 กษัตริย์ Simeon จึงเด็งคืนบ้านเกิด พร้อมๆ กับมีบทบาทในการปกครองบ้านเมือง อีกครั้ง โดยดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของบัลแกเรีย

ในฯ ก็ได้อ่านเรื่องบัลแกเรียด้านประวัติศาสตร์การเมือง ไปบ้างแล้ว มาฐานักบัลแกเรียอีกนิดดิกว่าว่าอยู่ตรงไหนของมุมโลก บ้านเมืองมีลักษณะเป็นอย่างไร บัลแกเรียมีชื่อเต็มว่า สาธารณรัฐบัลแกเรีย เมื่อกับโรมาเนีย แต่กรณีของโรมาเนียไม่มีการเรียก สาธารณรัฐนำหน้า โดยเรียกเพียงโรมาเนียเท่านั้น บัลแกเรียตั้งอยู่ ทางทิศตะวันออกของคาบสมุทรบอลข่านในทวีปยุโรป ทิศเหนือติด

กับประเทศโรมาเนีย ทิศตะวันออกจัดทั่วไป ทิศใต้ติดกับตุรกีและ กรีซ และทิศตะวันตกติดกับมาเซโดเนียและยูโภสลาเวีย พื้นที่ทั้ง ประเทศ 110,993 ตารางกิโลเมตร โดยกว้างข้อยละ 60 เป็นเนินเขาและ ภูเขา มีเทือกเขา Strata Planina (Balkan Range) ทอดผ่าน ตอนกลางของประเทศจากทิศตะวันออกไปสู่ทิศตะวันตก มีที่ราบลุ่ม แม่น้ำดานูบอยู่ด้านทิศเหนือ มีภูเขา Rhodope อยู่ทิศตะวันตก เนียงตัวของประเทศ และมีที่ราบ Thracian Plain อยู่ทางทิศตะวัน ออกเฉียงใต้ ภูมิภาคมี 4 ฤดูกิจ ฤดูใบไม้ผลิ ฤดูร้อน ฤดูใบไม้ร่วง และฤดูหนาว อากาศปานกลาง มีอุณหภูมิเฉลี่ย 10.5 องศาเซลเซียส บัลแกเรียเป็นประเทศขนาดเล็ก มีประชากรเพียง 1,116,454 คน มีเชื้อชาติบัลแกเรียประมาณ 8 แสนคน หรือว้อยละ 85 ชาตเตอร์ก ร้อยละ 9 ชาวยิวร้อยละ 2 และอีนๆ ร้อยละ 4 ศาสนาประจำชาติ คือศาสนาคริสต์นิกายออโอดอกซ์ ซึ่งมีประชากรนับถือร้อยละ 85 นับถืออิสลามร้อยละ 13 และนับถือโรมันคาธอลิคร้อยละ 0.5 ภาษา บัลแกเรียเป็นภาษาตระกูลสลาฟ ตัวอักษรคล้ายๆ กับภาษาอังกฤษ เช่น ชื่อบัลแกเรียประดิษฐ์ขึ้นใช้ตั้งแต่ปี 1872 ภาษาอื่นๆ ที่ใช้ในประเทศ ได้แก่ ตุรกี รัสเซีย อังกฤษ และเยอรมัน ศกุลเงินท้องถิ่นเรียกว่า เลเวคค่า

เมืองหลวงโซเฟียดังที่ได้กล่าวไว้แล้วนั้น เป็นศูนย์กลาง การขนส่งทางบกที่สำคัญของคาบสมุทรบอลข่าน มีทางรถไฟต่อเชื่อม กรุงเบลเกรด และอิสตันบูล ผ่าน Skopje, Salonica สู่กรุงเอเธนส์ โรมาเนียและบัลแกเรีย มีแม่น้ำดานูบเป็นเส้นทางที่ใช้ในการขนส่ง ลินค้าทางน้ำ ปัจจุบันสามารถขนส่งสินค้าจากทะเลดำเนินเมืองท่า

Rotterdam ในเนเธอร์แลนด์ ท่าเรือ North Sea และท่าเรือ North Sea Ports ได้ โดยผ่านคลอง Main-Danube Canal ในเยอรมัน (เปิดใช้เมื่อปี ค.ศ.1992) ผ่านแม่น้ำ Main และแม่น้ำ Rhine แม่น้ำลำคัญอีกสายหนึ่งคือ แม่น้ำ Iskar ยาว 368 กม.

บัลแกเรียได้ก่อตั้งเป็นรัฐอิสระในปี ค.ศ.681 ต่อมาได้อយุภัยให้การปกครองของไบเซนไทน์ ระหว่างปี ค.ศ.1080-1675 และตกอยู่ภายใต้อาณาจักรอตโตมันเป็นเวลานานถึง 5 ศตวรรษ ระหว่าง ค.ศ.1369-1878 ในปี ค.ศ.1876 ประชาชนชาวบัลแกเรียตอนใต้ได้พนักกำลังกันต่อต้านพวกอตโตมัน และจากความช่วยเหลือของรัสเซีย บัลแกเรีย จึงได้รับอิสรภาพอีกครั้งหนึ่งเมื่อปี ค.ศ.1878 และได้สถาปนาระบบประชาธิปไตยขึ้นใหม่พร้อมกับได้ประกาศใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญแนวประชาธิปไตยฉบับแรกเมื่อปี ค.ศ.1879 บัลแกเรียได้เข้าเป็นฝ่ายเยอรมันในสงครามโลกครั้งที่ 1 และเมื่อสงครามยุติลงในปี ค.ศ.1918 บัลแกเรียเป็นฝ่ายแพ้สงคราม และต้องเลี้ยดตินแคนเปทลายล่วน คือเสียแคว้น Droboja (ดรอโบจา) ให้โรมานี เสีย Thrace (ทราเซ) ให้ตุรกี เสีย Macedonia (มาเซโดเนีย) ให้แก่กรีซ และยูโกสลาเวีย ในสงครามโลกครั้งที่สอง บัลแกเรียได้เป็นพันธมิตรกับเยอรมัน เพราะคาดว่าเยอรมันจะมีชัยในสงคราม และจะช่วยให้บัลแกเรียขยายดินแดนไปยังแคว้นมาเซโดเนียในยูโกสลาเวีย ดรอโบจาเห็นอื่นในโรมานี และทราเซในตุรกี เนื่องจากดินแดนเหล่านี้ประกอบด้วยชนชาติกลุ่มใหญ่ที่เป็นเชื้อชาติบัลแกเรียนั่นเอง

อย่างที่บอกไว้แล้วตอนต้น บัลแกเรียเป็นสาธารณรัฐ (Republic) มีประธานาธิบดีเป็นประมุข มาจากการเลือกตั้ง วาระ

การดำรงตำแหน่ง 5 ปี ประธานาธิบดีเป็นผู้แต่งตั้งนายกรัฐมนตรี ตามที่พระองค์ทรงแต่งตั้ง ให้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดตั้งรัฐบาล ในกรณีที่ไม่สามารถจัดตั้งรัฐบาลได้ ประธานาธิบดีจะตั้งรัฐบาลชั่วคราวขึ้นรักษาการโดยจะมีภาระการดำรงตำแหน่งเพียง 3 เดือน รัฐบาลชั่วคราวมีภาระหลักในการเตรียมการเลือกตั้งทั่วไปใหม่ บัลแกเรียมีระบบสภาเดียว (Unicameral National Assembly) ประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 240 คน ได้รับเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนตามระบบลั๊ดส่วน สิ่งที่น่าสนใจคือ แม้ว่าบัลแกเรียจะเปลี่ยนการปกครองจากรัฐบาลคอมมิวนิสต์มาเป็นระบบประชาธิปไตย แต่ผู้นำส่วนใหญ่ซึ่งมาจากพรรค Bulgarian Socialist Party (BSP) พรรคอนุรักษ์คอมมิวนิสต์ ไม่ยอม Wenkein ที่ดินและทรัพย์สินให้ประชาชน ดำเนินการแปรรูปรัฐวิสาหกิจอย่างหน่วงหนายเสื่อมมาทำให้บัลแกเรียถูกมองจากนานาประเทศว่า ไม่หลุดพ้นจากระบอบคอมมิวนิสต์ การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยเสรี เมื่อเดือนพฤษภาคม ค.ศ.1997 และประมุขของรัฐบาลมาจากการ The United of Democratic Forces (UDF) ทำให้ภาคลักษณ์ความเป็นประชาธิปไตยของบัลแกเรียดีขึ้น และการถึงแก่กรรมของนาย Todor Zhivkov อดีตผู้นำพรรคอนุรักษ์คอมมิวนิสต์ของบัลแกเรีย เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม ค.ศ.1998 ทำให้ประเทศตะวันตกมองว่าการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ของบัลแกเรียได้ปิดฉากลงแล้วอย่างสมบูรณ์

โดยเหตุที่โรมานีมีเขตอาณาครอบคลุมบัลแกเรีย ทำให้ต้องมีราชการติดต่อกับประเทศนี้อยู่ตลอดระยะเวลาที่มารับราชการ

ที่โรมานีเย่ ฉันเลยขอแบบบอกไว้ตรงนี้ว่ากระทรวงการต่างประเทศนั้นมีมือที่อึ่มถึงคนไทยทุกคน เป็นการแตะมือของเจ้าหน้าที่ที่ประจำการในสอท./สกญ.ในประเทศไทยนี่กับเจ้าหน้าที่ที่ประจำการในสอท./สกญ.ในอีก ประเทศไทยนี่ต่อกันเป็นแนวยาวครอบคลุมกว่า 80 ประเทศ ที่เป็นเช่นนี้ เพราะสถานเอกอัครราชทูตไทยในหลายประเทศไม่ได้รับผิดชอบ แค่ประเทศไทยที่สถานเอกอัครราชทูตตั้งอยู่แต่มีเขตอาณาครอบคลุมประเทศไทยรอบข้าง ไม่ว่าพื้นท้องคนไทยจะอยู่ที่ไหนของมุมโลก ติดต่อเจ้าหน้าที่ทูตอย่างพากเพีย ได้เสมอ รับรองไม่ว่าพื้นท้องจะเดือดร้อนด้วยเรื่องใด หน้าที่ของพากเพียคือ การบริการพื้นท้องประชาชนเมมอ (เปล่าไม่นะ พุดจริงๆ)

ฉันเองรับราชการอยู่ที่บูรพาเรลต์ และจากการที่ได้นั่งดูผู้คนผ่านไปมาขอรับการตรวจลงตรา เห็นชาวบัลแกเรียหลายคนมากขอรับการตรวจลงตราที่สถานเอกอัครราชทูต ค่ารถค่าரานในการเดินทางรวมทั้งที่ต้องเลี้ยวเดินทางมา นับเป็น 7-8 ชั่วโมง ถ้าันบเวลาที่ต้องรอขอรับวีซ่าไปอีก บางคนเสียค่าไปรษณีย์ด่วนไปรษณีย์ DHL ถนนราคาราوا 60 ดอลลาร์ฯ แล้วต้องเสียค่าโทรศัพท์มาสอบถามว่าได้รับหนังสือเดินทางหรือไม่อีก เมื่อสอท.ส่งหนังสือเดินทางเหล่านั้นกลับไป เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น (คุณ Elena Mihai) ก็ต้องหมุนโทรศัพท์ไปแจ้งว่าล่งหนังสือเดินทางไปแล้ว พอหนังสือเดินทางถึงมือผู้รับ ทางปลายสายก็หมุนมาบอกเราอีกว่าได้รับแล้ว ซ่างเป็นกระบวนการที่ชวนเหนืออยู่หน่วย และไม่เอื้ออำนวยให้อายากไปเมืองไทยแต่อย่างใดแต่นานักขอบคุณชาวบัลแกเรียหลายคนนั้น ที่สู้อุตสาห์เดินทางมาขอรับการตรวจลงตรา เพื่อจะเห็นบ้านเกิดเมืองนอนของฉัน สิ่งที่น่า

ดีใจไปยิ่งกว่า คือเมื่อกระบวนการต่างประเทศไทยมีนโยบายแต่งตั้ง กงสุลกิตติมศักดิ์ไทยประจำกรุงโซเฟีย กระบวนการเลือกสรรผู้ที่เหมาะสมดำรงตำแหน่งกงสุลกิตติมศักดิ์จึงเริ่มขึ้นตั้งแต่ก่อนปี ค.ศ. 2000 เลียอิก ใช้เวลาคัดสรรกว่า 3 ปี กว่าจะได้ผู้ที่กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้วว่าเหมาะสม สถานกงสุลไทยที่กรุงโซเฟีย จึงได้ฤกษ์เปิดขึ้น เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม ค.ศ.2003 เพื่ออำนวยความสะดวกให้พื้นท้องชาวบัลแกเรีย ไม่ต้องเดินทางมาขอรับการตรวจลงตราถึงโรมาเนียอีกต่อไป

กงสุลกิตติมศักดิ์ไทยประจำกรุงโซเฟียเชื่อว่า นาย Viktor Samuilov Melamed ชาวบัลแกเรียเชื้อสายยิว จบการศึกษาปริญญาโทด้านปรัชญาภาษาสลาฟ (Slavonic Philology) มหาวิทยาลัยโซเฟีย และปริญญาตรีด้านวรรณคดีและวัฒนธรรมบัลแกเรีย โดยมีตีกรีด้านหนังสือพิมพ์พ่วงท้ายมาด้วย เคยทำงานหลายด้านตั้งแต่ผู้รายงานข่าวของวิทยุบัลแกเรีย ประชาสัมพันธ์ฝ่ายสมาคมกีฬาแห่งชาติบัลแกเรีย และตำแหน่งหลักหลายของสายการบินบอลข่าน ออาทิ บรรณาธิการนิตยสารสายการบิน เจ้าหน้าที่ด้านสื่อมวลชนและผู้จัดการประจำสายการบิน ผู้จัดการด้านความล้มเหลวต่างประเทศ ผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์ด้านภาพลักษณ์สายการบิน และก่อนที่สายการบินจะลสลายตัวไป ได้เป็นผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์และโฆษณา หลังจากนั้น นาย Melamed ก็มีได้รับตำแหน่งใหญ่ๆ ของสายการบินอีกหลาย ตำแหน่งเดียวก็มีในขณะนี้ คงเป็นที่ปรึกษาฯ พลนา นาย Solomon Passy รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศบัลแกเรีย (ได้สมควรกงสุลกิตติมศักดิ์

เหมือนกัน แต่ได้รับตำแหน่งรرمว.เลียก่อน) ด้วยความที่มีเชื้อสายยิวนาย Melamed จึงส่วนมากอึกหlays ใจ อาทิ ประธานสมาคม Zionist (ชาวยิว) ในบลลแกเรีย สมาชิกคณะกรรมการธิการ Zionist แห่งชาติ สมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งชาติบลลแกเรีย และสมาชิกคณะกรรมการธิการชาวอเมริกันเชื้อสายยิวระหว่างประเทศ เนกจะนี้เอง ภาษาที่นาย Melamed พูดได้ จึงมีทั้งภาษาบลลแกเรีย อังกฤษ รัสเซีย และแคนอนค์ อีบรา พบกันคราวได ก็จะเห็น โกรคพท.มีอีสลงเครื่องในมือดังเป็นระวง พร้อมๆ กับสำเนียงภาษา ที่ต่างไปทั้งอังกฤษ อีบราและบลลแกเรีย วันหนึ่งข้างหน้า หวังไว้ว่าจะ ได้ยินสำเนียงภาษาไทยในโกรคพท.จากกงสุลกิตติมศักดิ์คนนี้บ้างนะครับ

การเปิดสถานกงสุล (สก.) กิตติมศักดิ์ที่ว่านี้ มีความหมาย ต่างไปจากสถานกงสุลใหญ่ (สกญ.) พอสมควร คำว่า กิตติมศักดิ์ มีแรงมุนที่แตกต่างจากกงสุลใหญ่ นอกจากจะต้องเป็นคนชาติของ ประเทศไทยนั่นฯ แล้ว ท่านเหล่านั้นจะปฏิบัติงานให้ประเทศไทยโดย ไม่ได้รับค่าตอบแทน หรือเงินเดือนใดๆ ทั้งล้วน ยกเว้นค่าตรวจสอบตรา ซึ่งก็ไม่ได้มากมายอะไรเลย ในสหรัฐอเมริกา และอสเตรเลีย มี กงสุลกิตติมศักดิ์ไทยซึ่งเป็นชาวอเมริกันและอสเตรเลียอยู่หลายท่าน ที่เดียว ท่านเหล่านั้นล้วนเป็นผู้แทนของประเทศไทย ปฏิบัติงานโดย อาศัยใจรักเพียงอย่างเดียว เเต่มิใช่ช่วยประชาลัมพันธ์ประเทศไทย ถ้าจะว่ากันโดยนิยามแล้ว พนักงานฝ่ายกงสุลกิตติมศักดิ์หมายถึง กงสุล ใหญ่กิตติมศักดิ์ กงสุลกิตติมศักดิ์ รองกงสุลกิตติมศักดิ์ หรือบุคคลใน คณะกรรมการฝ่ายกงสุลกิตติมศักดิ์

ล้วนกงสุลใหญ่ (สกญ.) ต้องเป็นคนชาติไทยเท่านั้น ปฏิบัติ

งานในสถานกงสุลใหญ่ ซึ่งตั้งอยู่ในประเทศไทยที่มีสถานเอกอัครราชทูต ไทยอยู่แล้ว แต่เนื่องด้วยปริมาณความต้องการการตรวจสอบรามีมาก ในต่างเมือง จึงต้องมีการจัดตั้งสถานกงสุลใหญ่ (สกญ.) ขึ้น อาทิ ใน สหรัฐฯ ไทยมีสอท.อยู่ที่กรุงวอชิงตันดีซี และมีสกญ.ที่นครนิวยอร์ก นครลอสแองเจลลส หรืออย่างในจีน ซึ่งมีชาวจีนประสงค์จะเดินทาง มาในประเทศไทยมาก ไทยมีสอท.อยู่ที่กรุงปักกิ่ง แต่ยังมีสกญ.ตั้งอยู่ ที่นครเชียงไฮ เมืองคุนหมิง เมืองกว่างโจว เป็นต้น (ถ้าต้องการ ทราบว่าไทยมีสอท. และสกญ.ตั้งอยู่ที่ใดบ้าง สามารถตรวจสอบได้ที่ www.mfa.go.th) ที่สำคัญ ในประเทศไทยนั่นฯ ไม่สามารถมีสอท.ได้ เกิน 1 แห่งค่ะ และต้องเรียกสอท.แห่งนั้นฯ ตามด้วยชื่อเมืองหลวง ซึ่งเรียกว่า กรุง ไม่ใช่ นคร ถ้าเป็นนคร ต้องเป็นเมืองอื่นๆ ที่ไม่ใช่ เมืองหลวง ยกเว้นลิงค์ปอร์ทไม่มีเมืองหลวง ก็เรียกว่า สอท. ณ ลิงค์ปอร์ โดยไม่ต้องมีคำนำหน้าใดๆ

เมื่อกลางสุลกิตติมศักดิ์มีฐานะของคำว่า กิตติมศักดิ์ เป็น เกียรติหนูเนื่องอยู่ การแต่งตั้งจึงต้องเป็นไปด้วยความพิถีพิถัน สรรหาบุคคลผู้มีอธิยาคัย กว้างขวาง พอที่จะช่วยงานให้ประเทศไทย ได้ในหลายๆ ด้าน ทั้งการตรวจสอบตรา การรับรองนิติกรณ์ การคุ้มครอง ดูแลคนไทย ประชาชนลัมพันธ์การท่องเที่ยว และการส่งเสริมการค้า การลงทุนระหว่างกัน เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงต้องใช้เวลาคัดสรรผู้ที่มี คุณสมบัติข้างต้น เรียกว่า พอถูกใจทางฝ่ายไทยแล้ว ก็ต้องเสนอไป ให้ทางประเทศไทยรับ (บลลแกเรีย) เห็นชอบ เพื่อออกเอกสารที่เรียกว่า อนุมัติบัตร (exequatur) จากรัฐบาลประเทศไทยรับ ว่าเห็นชอบ ที่จะแต่งตั้งบุคคลผู้นี้ จากนั้น ฝ่ายไทยจะนำทราบบังคมทูล

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งบุคคลผู้นั้น ดำรงตำแหน่งกงสุลกิตติมศักดิ์ไทยประจำกรุงโซเชียล สาธารณรัฐบลากาเรีย ซึ่งในกรณีนี้ มีอาณาเขตครอบคลุมกรุงโซเชียลและแคว้นโซเชียล จากนั้นฝ่ายไทยก็จะออกเอกสารอีกฉบับหนึ่ง เรียกว่า สัญญาบัตรตราตั้ง (Commission) คัดมาด้วยลายมือ ส่วยของท่านอาลักษณ์ ถ้าบุคคลได้รับพระบรมราชโองการแต่งตั้งน่าจะภูมิใจกับเกียรติยศนี้ไปนาน เพราะตำแหน่งนี้ช่างศักดิ์สิทธิ์ มีทั้งเกียรติยศ อำนาจ เอกลิทธิ์ และความคุ้มกัน ที่สำคัญได้รับความไว้ใจจากพ่อหลวงให้ปฏิบัติหน้าที่ดูแลคนไทยทั้งปวงทั้งอนุมติบัตรและสัญญาบัตรตราตั้งนี้ นาย Melamed ต้องใส่กรอบแขนงนังในทำการ ว่ามีอะไร ได้รับการแต่งตั้งมา เช่นนี้ ให้ผู้มาเยือนล่านักงานได้เห็น โดยปกติ กงสุลกิตติมศักดิ์ดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 3 ปี และจะได้รับการต่ออายุโดยอัตโนมัติติดต่อกันคราวละ 3 ปี เว้นเสียแต่ว่าได้รับการบอกกล่าวไม่ต่ออายุ 6 เดือนก่อนครบวาระ และจะเกษียณเมื่ออายุ 70 ปี ในบางกรณีที่กงสุลกิตติมศักดิ์มีอายุมากกว่า 67 ปี ก็ให้อยู่ได้ในตำแหน่งอีกเพียง 3 ปี

อย่างที่เกริ่นไว้ตอนแรกว่า การแต่งตั้งกงสุลกิตติมศักดิ์นั้น เป็นไปเพื่ออำนวยความสะดวกในการตรวจตราเป็นล้วนมาก หน้าที่หลักเลยหนึ่งไม่พ้นการตรวจตราประพฤติต่างๆ ตั้งแต่ ประเกตบุคคลเดินทางผ่าน นักท่องเที่ยว หรือบุคคลอยู่ชั่วคราว โดยต้องตรวจดีแล้วว่าผู้อยู่นั่นทำขอเป็นบุคคลผู้มีคุณสมบัติฐานดังนั้น ครอบครองหนังสือเดินทางที่ใช้ได้อยู่ หรือเอกสารเดินทางอื่นๆ ตามที่สอท.หรือกระทรวงฯ ได้สั่งการ

เช่นเดียวกับงานกงสุลทั่วไปกงสุลกิตติมศักดิ์มีหน้าที่คุ้มครองช่วยเหลือ และดูแลผู้มีสัญชาติไทย และผลประโยชน์ของผู้มีสัญชาติไทยภายใต้เขตกรุงสุลของตนในขอบเขตเท่าที่เป็นไปได้ และกระทำได้ตามกฎหมายท้องถิ่น โดยต้องรายงานเกี่ยวกับการตาย การจับกุม หรือการกักขังผู้มีสัญชาติไทยใดๆ ต่อสถานเอกอัครราชทูต หรือกระทรวงฯ โดยพลัน และต้องไปเยี่ยมและให้ความช่วยเหลือผู้มีสัญชาติไทยซึ่งอยู่ในระหว่างการจับกุมหรือกักขัง รวมทั้งควรช่วยเหลือผู้มีสัญชาติไทยที่ตกทุกข์ได้ยาก เช่น ผู้ที่ได้รับการปล่อยตัวจากการกักขัง ให้เดินทางกลับภูมิลำเนาของตน และหากมีโอกาสควรเยี่ยมเยียนชาวไทยบ้าง (เท่าที่ทราบ ไม่มีคุณไทยอาศัยอยู่ในบลากาเรีย ยกเว้นนักเรียนทุน 1 คน)

ส่วนหน้าที่อื่นได้แก่ การกระทำนิติกรณ์ โดยอาจทำนิติกรณ์ลายมือชื่อของบุคคลเมื่อบุคคลนั้นร้องขอ ถ้าหากว่าบุคคลนั้นแสดงตนและลงลายมือชื่อต่อหน้าพนักงานฝ่ายกงสุลกิตติมศักดิ์เท่านั้น หากมีการร้องขอ พนักงานฝ่ายกงสุลกิตติมศักดิ์อาจกระทำนิติกรณ์ลายมือชื่อของเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลที่มีตำแหน่งกึ่งเจ้าหน้าที่ หรือโนตราีพับลิก ภายในเขตกรุงสุลของตนหลังจากที่แนใจว่าลายมือชื่อนั้นๆ เป็นลายมือที่แท้จริง และอาจทำนิติกรณ์เอกสารประเภทเอกสารที่ปกติในการติดต่อกันเปลี่ยนระหว่างประเทศทางการพาณิชย์ และทางธุรกิจ เอกสารภายในเขตกรุงสุล ใบอนุญาตในการขับขี่ยานพาหนะ แต่ไม่สามารถกระทำนิติกรณ์เอกสารที่มีลักษณะดังนี้ ได้แก่ เอกสารที่มีถ้อยແลธ์ที่มีลักษณะทางการเมือง เอกสารที่มีถ้อยແลธ์ทางราชการ

ไดๆ ของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย เอกสารรับรองสถานภาพบุคคลว่าเป็นผู้แทน หรือเป็นตัวแทนของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย เอกสารเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจด้านยาเสพติดและอาวุธ และเอกสารซึ่งอาจก่อให้เกิดพันธกรณีทางการเงิน หรืออื่นๆ ต่อรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย นอกจากนี้ กงสุลกิตติมศักดิ์ไม่อำนวยปฏิบัติหน้าที่ในฐานะนายทะเบียนตามกฎหมายไทยได้ เช่น พนักงานฝ่ายกงสุลกิตติมศักดิ์ ไม่อาจดูแลเบียนการเกิด การสมรส การหย่า การรับบุตรบุญธรรมไดๆ หรือเรื่องทำงานเดียวกันได้ รวมทั้งไม่มีอำนาจออก ต่ออายุ หรือแก้ไขหนังสือเดินทางไทย หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทางไทยแต่อย่างใด

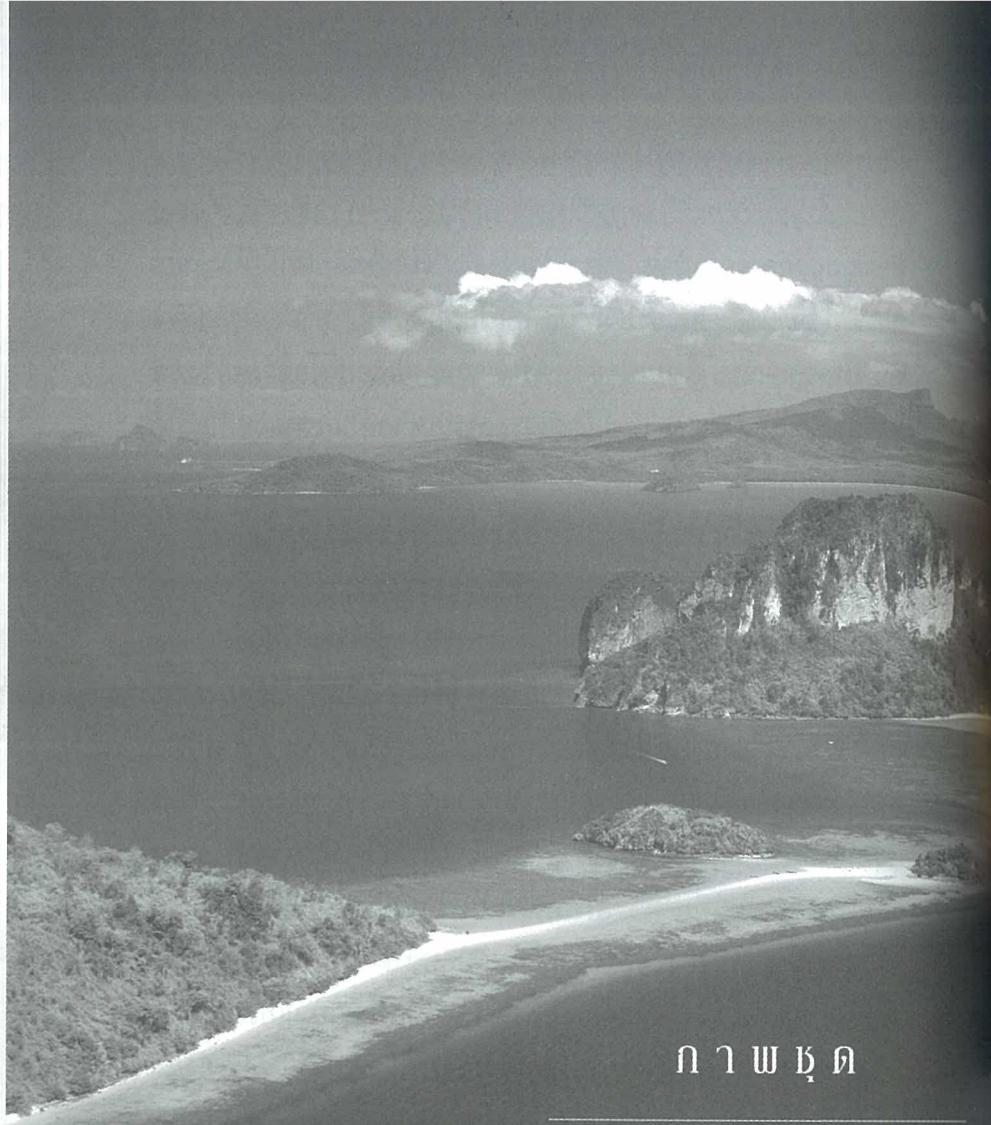
หน้าที่สุดท้ายเป็นงานประชาสัมพันธ์เผยแพร่ประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักกว้างขวางขึ้นในหมู่ชาวบัลแกเรีย ทั้งด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ก็เท่ากับว่า ควรมีการจัดแสดงหรือการแจกว่าจายเอกสารสารพัดประเภทตั้งแต่เอกสารล่งเลริม การล่งออกของไทย เอกสารล่งเสริมการลงทุนและการท่องเที่ยวในประเทศไทย เอกสารด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ไทย

หากว่างานทั้งหมดของกงสุลกิตติมศักดิ์มีมากเกินไป พนักงานฝ่ายกงสุลกิตติมศักดิ์สามารถมอบอำนาจให้บุคคลหนึ่งบุคคลใด ในคณะพนักงานในสถานกงสุล ช่วยเหลือในการตรวจสอบ และกระทำการใดๆ ต่อหน้าที่ในนามของพนักงานฝ่ายกงสุลกิตติมศักดิ์ได้ แต่มีข้อแม้ว่า ต้องล่วงมาโดยชื่อของบุคคลผู้ได้รับมอบอำนาจไป ยังกระทรวง ผ่านloth. เพื่อขอความเห็นชอบก่อน เมื่อได้รับความ

เห็นชอบแล้ว บุคคลผู้ได้รับมอบอำนาจจะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบอำนาจไปจนกว่าจะมีบุคคลอื่นได้รับมอบอำนาจเข้ารับหน้าที่แทน หรือถูกเพิกถอนอำนาจ การจะแต่งตั้งกงสุลกิตติมศักดิ์ใช่ว่าจะกระทำได้ง่ายๆ เป็นกระบวนการคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสม ซึ่งมีถี่นที่อยู่ในเขตอาณา โดยเป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องอย่างกว้างขวาง มีฐานะเป็นหลักเป็นฐาน และเป็นอิสระ ทั้งนี้ หากเป็นกงสุลกิตติมศักดิ์ของประเทศไทยต่อประเทศไทยนั้นแล้ว จะต้องไม่รับการแต่งตั้งเป็นผู้แทนทางกงสุลของประเทศไทย อีก

คุณผู้อ่านคง ตามความเชื่อของชาวพุทธ คนทำดียอมได้รับความดีตอบแทน และนำไปย่องไม่ตกแก่ผู้กระทำกรรมดี แม้ว่าในหลายที่ ความดีที่จะตอบแทนกลับมา ใช้เวลาเดินทางนานกว่าจะถึงผู้กระทำดีก็ตาม แต่ความอดทนย่อมนำมาซึ่งความสำเร็จเสมอในกรณีของกงสุลกิตติมศักดิ์ ระหว่างการต่างประเทศจะทราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่เหมาะสมให้แก่พนักงานฝ่ายกงสุลกิตติมศักดิ์เพื่อบำเหน็จความดีความชอบหากได้ปฏิบัติหน้าที่ทางกงสุลอย่างดีเลิศ

ถ้าวันหนึ่ง คุณผู้อ่านมีโอกาสผ่านไปแคว้นบัลแกเรีย ด้วยเหตุผลใดก็ตามที่ และอยากถือโอกาสแวยเยี่ยมคุณ Viktor กงสุลกิตติมศักดิ์ไทยประจำกรุงโซเฟีย สามารถไปได้ที่ Royal Thai Consulate, 85 Evlogi Geogiev Boulevard, 1000 Sofia, Bulgaria.

ก า พ ห ด

UNSEEN
IN THAILAND

บ ุ น น อ ง ไ ห մ ่ ร บ ุ น น อ ง ไ ห ย

• ถ้ำแม่อุสุ จ.ตาก

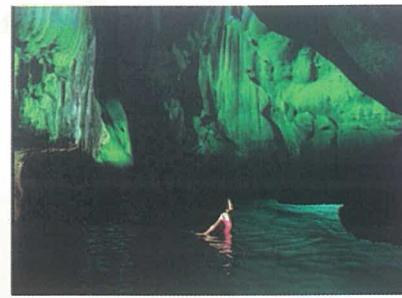
• ถ้ำลอดแกะพนัก จ.พังงา

• ถ้ำพะรະยานคร จ.ปะจุบคีรชั้นธ์

ASSEEN
THAILAND

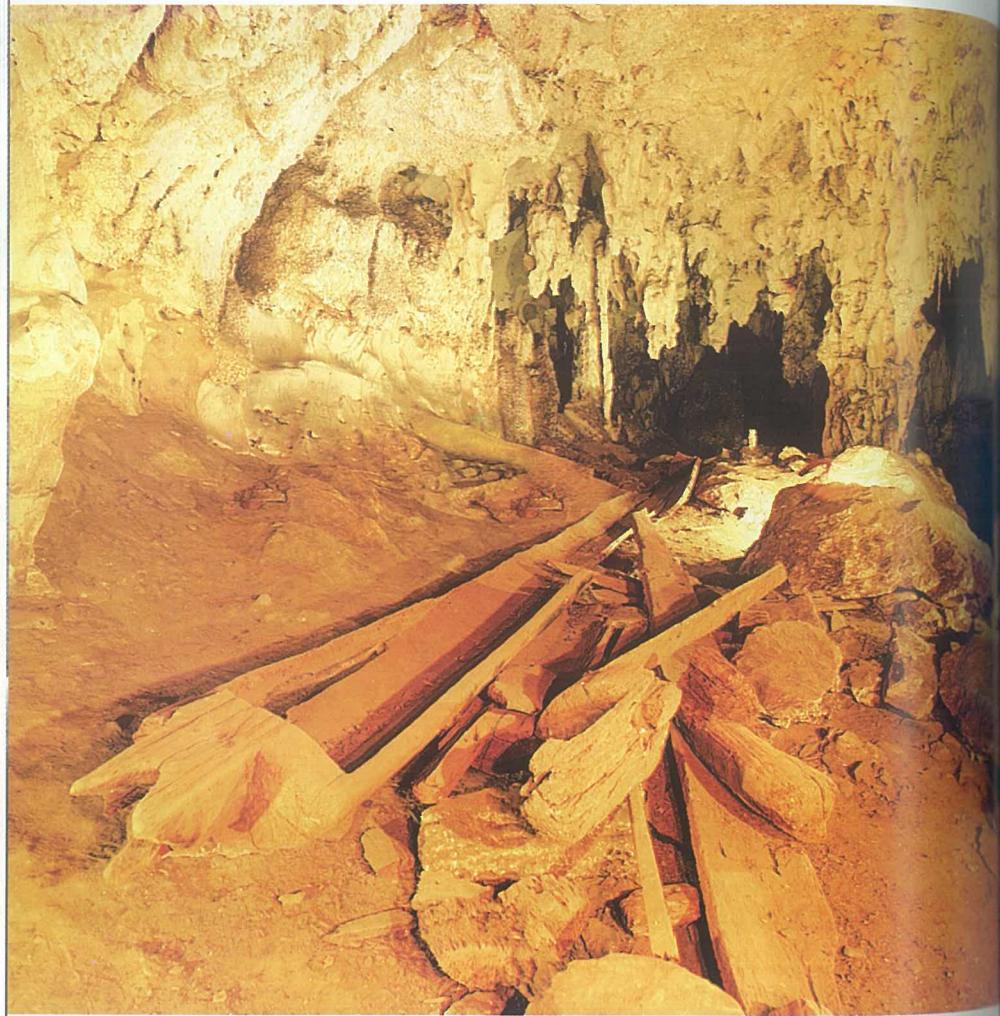
UNSEEN
IN THAILAND

• ถ้ำมรกต จ.ตรัง

• รอยเท้าไคโนนเสาร์กูนหลวง จ.เลย

• ถ้ำสีแม่น จ.แม่ฮ่องสอน

• เกาะหลีเป๊ะ จ.สุราษฎร์ธานี

• หònเลแหลวก กะหงสา จ.กรุงเทพฯ

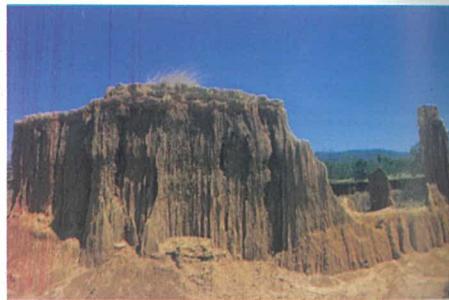

• เกาะกรงดาด จ.ตรัง

• เช่าสัก จ.สุราษฎร์ธานี

• ภูเขาหินขี้น จ.ชุมพร

• ลพบุรี จ.สระบุรี

• ป่าไม้กระรอกหินภานุภาคเทบ จ.มุกดาหาร

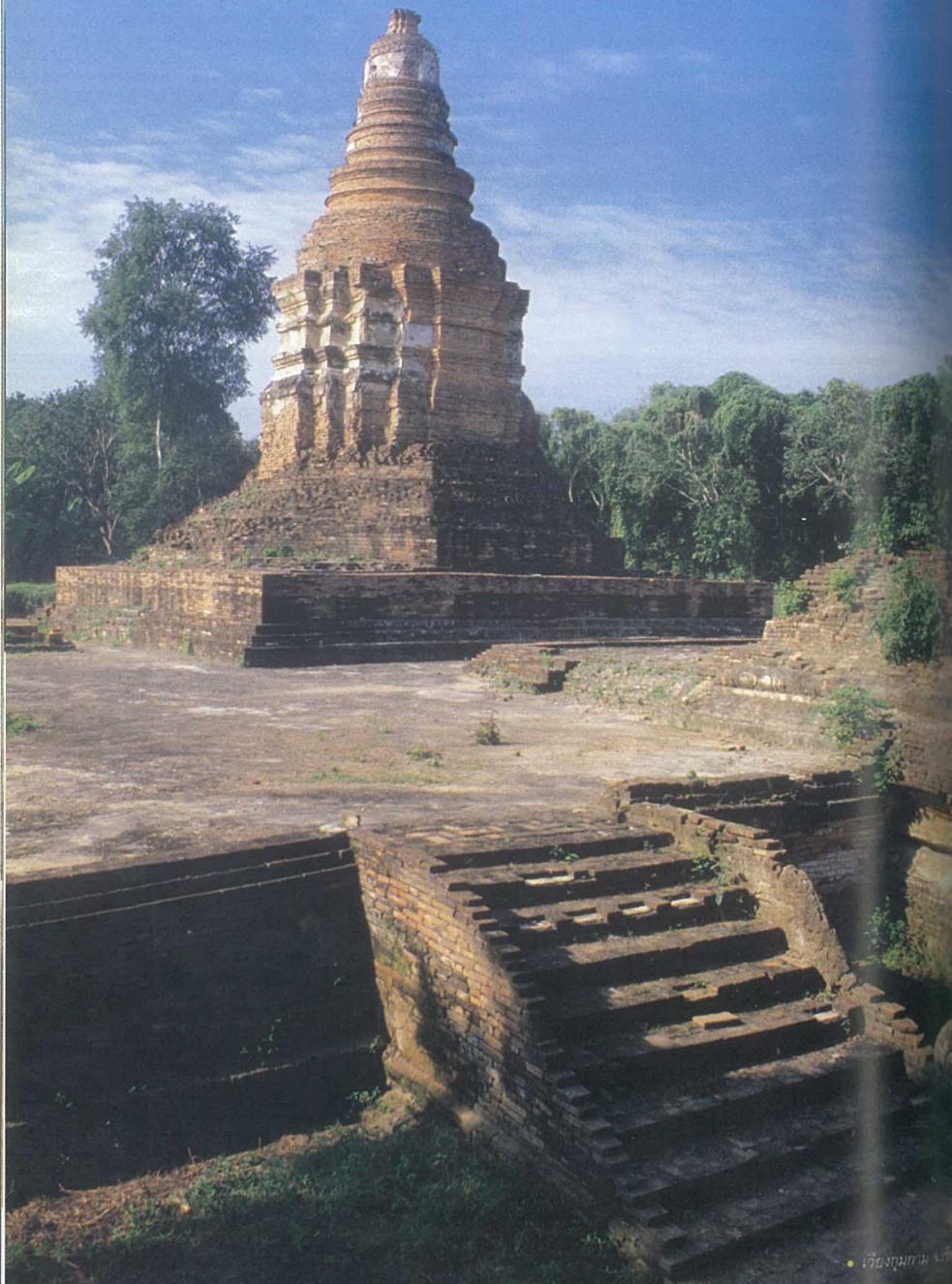
• พระธาตุหัวกลันบ จ.ลำปาง

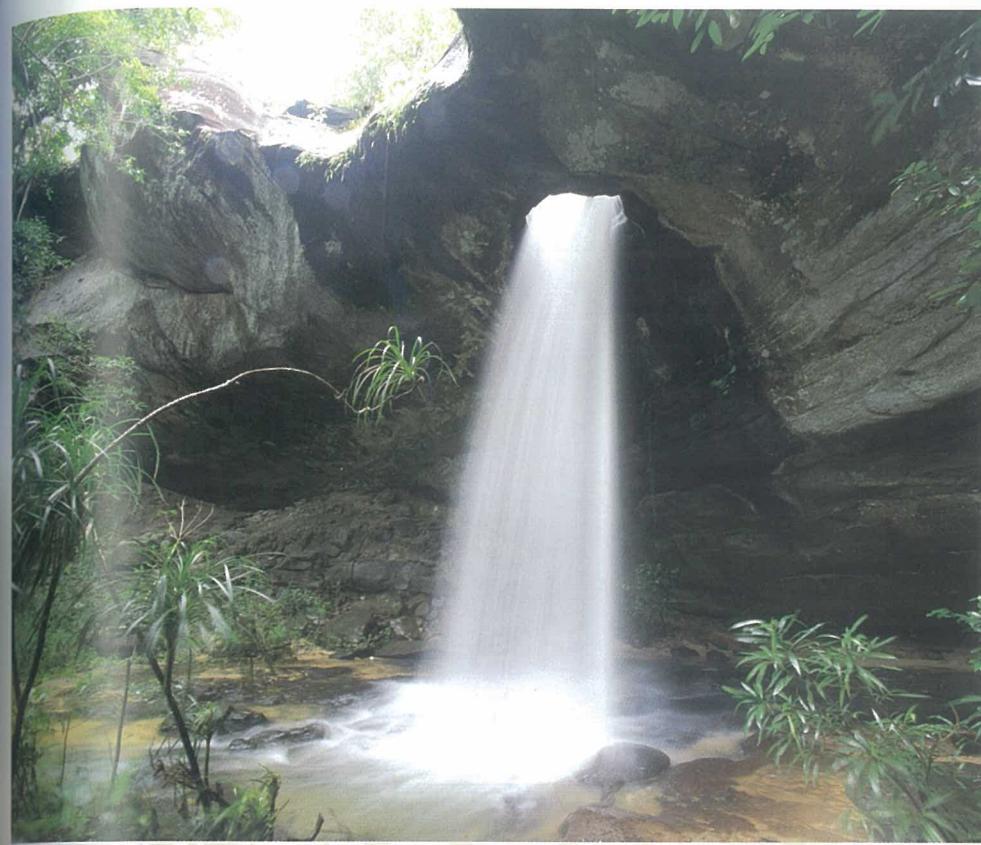
• พระอุด จ.ภูเก็ต

• พระนอนหงาย จ.สุพรรณบุรี

เจดีย์ทุ่งมหาพร้า

น้ำตกคลองชัย จ.อุบลราชธานี

ค่างแม่น้ำในป่า จ.เพชรบุรี

กุหลาบขาว ดอยเชียงดาว จ.เชียงใหม่

เมเปิลแอง กูกระดีง จ.เลย

บึงบัวทะเลเล่นน้อย จ.พัทลุง

เกาะพระทอง จ.พังงา

ปูไก เกาะตีนดิน จ.พังงา

● ป กิ ณ กะ : อุดร จาไวรัตน์

ร้อยแปดพิสدار

ในสมัยโน้นรองเท้าของเรานั้นไม่มีข้างซ้ายข้างขวา จะเอาเท้าไหนยัดใส่รองเท้าไหนก็ได้นับว่าสะดวกดีมาก แต่พอถึงยุคของคิงจور์จที่สี่แห่งอังกฤษ พระองค์มีบัญชาให้ทำรองเท้าบู๊ตขนาดพอตีเข้ากับพระบาท และนั่นก็เป็นการเริ่มต้นของข้างซ้ายข้างขวา ทำให้การใส่รองเท้าต้องจำบากขึ้น โดยเฉพาะผู้ที่มีสายตาล้วน

และก็ในอังกฤษเช่นเดียวกัน เมื่อครั้งราชที่ 18 แวนดาในยุคหนึ่นใช้สำหรับเป็นแฟชั่นประดับใบหน้า ไม่ได้ใส่เพราะสายตาล้วน ยาวอะไร กรอบแวนด้าเป็นทองฝังเพชร บางอันก็มีแต่กรอบไม่มีกระจก ต่างจากสมัยนี้ซึ่งเห็นว่ากรอบนั้นจะกระแทกเลนล์ไม่ได้ แฟชั่นหนังกำลังภายในคงคุ้นกับหน้าตาของคนเจนยุคหนึ่ง ซึ่งผู้หญิงเข้าไปครึ่งหัว และไว้ทางเบี้ยยวาวเพื่อย แฟชั่นนี้คนเจนไม่ได้คิดคันขึ้นมาเอง หากแต่พวกแม่นลูซึ่งยึดครองจีนใน ค.ศ. 1644

ได้บังคับให้ตัดผมทรงนี้เพื่อให้รู้ว่าหน้าตา�ังเจี้แหลบคือชี้ข้างวนจุโดยไม่คำนึงว่าลูกผู้ชายนั้นหมายมิได้ แต่ทำไปตามคนจีนกลับนิยมชมชอบทรงโภนหัวไว้เป็นนิสัย กระทั้งว่าเมื่อ曼นจูสูกโคร่นในปี 1912 คนจีนส่วนใหญ่ก็ยังไม่อยากเปลี่ยนทรงผม

กระโปรงสั้นตามกรุกที่ผู้ชายลักษณะนั้นถือกำเนิดจากฝรั่งเศส

ศตวรรษที่ 18 ผู้หญิงอังกฤษนิยมสวมวิกสูงตั้ง เมตรกว่าตัววิกนั้นเอาแบ่งรอยไว้ทั่ว แล้วเอานกสตัฟฟ์มาประดับทำให้ดูคล้ายสวน วิกบางอันทำเป็นรูปเรือ เนื่องจากตกแต่งประดับประดาไว้มาก จึงต้องใส่กันที่นิ่งนานหลายเดือน และเพื่อไม่ให้มันหลุดออกจากกัน จึงต้องใช้เนยเหลวเป็นตัวเชื่อมให้ติดกันเข้าไว้ ปัญหาคือสารพันอาหารที่สะสมไว้บนหัวนี้เป็นตัวซักจูงให้ประดับลักษณะนี้ได้แก่ นม แมลง และหนูพากันมากหกิน ดังนั้นจึงต้องมีหมวกพิเศษทำด้วยเล็บทองถัก สามปีกันไว้ หมอนหันหัวเวลานอนก็ต้องเป็นแบบพิเศษสำหรับคนทรงผมโโพธารพลีกันนี้ เคราะห์ดีที่อังกฤษชื่นชมเช่นนี้เป็นไนในปี 1795 ทำให้แฟชั่นนี้แพร่หลายไปอย่างรวดเร็ว

จากการวิจัยขององค์กรอาหารและยาของสหราชอาณาจักร พบร่วมผู้หญิงสองคนในห้าคนจะย้อมผม

1400 ปี ก่อน ค.ศ. ผู้หญิงอังกฤษนิยมวางก้อนไขมน้ำบนหัวไว้บนคีรีจะตลอดทั้งวัน ยามต้องแสงแดดไขนี้ก็จะเยิ้มหายดลงมาตามตัวทำให้ผิวดูเป็นมันระยับ เสื้อผ้าก็เป็นประกายวาวับ

ผู้ชายอังกฤษคศตวรรษที่ 18 มีแฟชั่นการเกงขายาวรัดรูปแบบตัว การเกงที่ว่านี้จะสวมใส่แต่ละทีลำบากแสนเข็ญ โดยจะต้อง

เอาหมุดมาตรึงให้กางออกเสียก่อน จากนั้นจึงหย่อนตัวลงไป และนี่ก็เป็นวิถีทางเดียวเท่านั้นที่จะสามารถนุ่งการเกงตัวนี้ได้

ผู้หญิงอังกฤษ 1500 ปีก่อน ค.ศ. ถือว่าการโภนคีรีจะโล้นจัดเป็นแฟชั่นทันสมัยลุดยอด เธอจะบรรจงเอาแหงบทองคำสอนผอมบหนังหัวออกจนหมดทุกเล่น จากนั้นก็เอาหนังวัวอ่อนขัดถูจนหนังหัวเป็นเบา平原

ศตวรรษที่ 19 คนอังกฤษถือว่าการหนีบร่มไว้ใต้แขนเป็นการต่ำช้ามาก ผู้ดีสิบแปดสาแรกจะต้องกำตรงกลางร่มไว้ให้ด้านลับซึ่งดิน ร่มทำด้วยผ้าไหมจัดเป็นแฟชั่นระดับไฮคลาส โดยเฉพาะจะต้องเป็นลีฟ้าหรือเขียวด้วย สมัยนั้นร่มราคาแพง และเป็นของฟุ่มเฟือยที่ไม่มีใช้กันทั่วไป ในกรณีที่เกิดฝนตก ชาวบ้านธรรมชาติ จะเข้าร่มใต้จากแฟรงริมถนน ในอัตราข้าวโมงละเพนนีครึ่ง

ไม่เท่ากับเป็นเครื่องประดับอย่างหนึ่งได้ เช่นกัน วอลเตอร์นักคิดของฝรั่งเศสจะสมเอาไว้ถึงแปดสิบอัน ยัง รูสโซ เพื่อร่วมรุ่นของวอลเตอร์ก็มีอยู่ร้าวสีสิบอัน ผู้หญิงก็นิยมหัวไม้เท้าไม่น้อยหน้าผู้ชายเหมือนกัน แต่ไม่เท่าของเจ้าหล่อนพิเศษกว่า เพราะข้างในนั้นบรรจุไว้ด้วยสารพันเครื่องสำอางประดามี

เสื้อโค้ท ผู้ชายสมัยศตวรรษที่ 17-18 ของยุโรปนั้นจะมีกระดุมติดอยู่ข้างหลัง ซึ่งไม่ใช่เป็นการประดับประดาหากทว่าเสื้อโค้ทนั้นยาวรุ่มร้ามลากติดจะเดินเหินเวลาเริบร้อนไม่สะตาก จึงตอบชายโค้ทขึ้นมากลัดไว้กับกระดุม.

จาก พิสดารร้อยแปดวงการ

กรีสโวลด์ กับ พร:เจ้ากรุงสยาม

ความล้มพันธ์อันดีระหว่างชาตินั้น เป็นสิ่งที่รัฐบาลและประชาชนทุกชาติทุกภาษา普遍น่าจะให้มีขึ้นเพื่อความลั่นติสุข แห่งโลก แต่เมื่อยิ่งโลกเจริญขึ้นทางวัตถุเพียงใด ความล้มพันธ์ดังกล่าว ดูจะมีช่องว่างมากขึ้นทุกที อย่างไรก็ดียังนับว่าเป็นที่น่าอบอุ่นใจอยู่

บ้าง จากการศึกษาประวัติศาสตร์ และการติดตามผลงานของชาวต่างประเทศที่ได้กระทำมาแล้วบ้าง ที่กำลังกระทำอยู่บ้าง ในระดับบุคคลว่าอย่างน้อยก็มีบุคคลพวกรหงส์ ซึ่งการศึกษาหาความรู้ของท่านก็ตาม การประพฤติตนของท่านก็ตาม แสดงให้เห็นว่าเป็นผู้ที่มิได้ตรีจิตอันบริสุทธิ์ต่อคนไทยและชาติของเรานะ

พระราคจะพอเคลได้ยินชื่อบุคคล เช่น หมอบรัดเล (Dr.Bradley) หมอเอ็กซ์ (Dr.Samuel Raynolds House) หมอแมคฟาร์แลนด์ (Dr. G.B. McFarland) หรือแม่มโคล (Miss. Edna S.Cole) กันมาบ้างแล้วว่า ท่านเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นชาวอเมริกันที่มาเมืองไทยด้วยลิปริตรของมิชชันนารีที่รักในมนุษยชาติ ตั้งใจมาทำประโยชน์ให้เพื่อนมนุษย์ และเมื่อท่านได้มาเมืองไทยแล้ว ก็ได้อุทิศกำลังความคิดสร้างกาย ตลอดจนความรู้ความชำนาญของท่านไว้ให้แก่คนไทยในสมัยรัชกาลที่ 4 และที่ 5 อย่างมากมาย จนมีผู้กล่าวว่า อันไม่ตรีจิตรระหว่างไทยกับสวัสดิ์ นั้น ความจริงแล้วได้เริ่มต้นด้วยความล้มพันธ์ระหว่างคนไทยกับคนอเมริกัน ทำให้ระดับรัฐบาลต่อรัฐบาลไม่ และอาจสรุปดังที่อาจารย์สุพรรณี กัญจน์ชุติได้สรุปไว้ในบทความเรื่อง บทบาทของมิชชันนารีอเมริกันในประเทศไทย ได้ว่า

“ในระยะเวลา 59 ปี ระหว่างแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นระยะเวลาที่มิชชันนารีอเมริกันได้สร้างชื่อเสียงในประเทศไทยไว้ได้อย่างสูงสุด เมื่อฉันว่าพวกเขายังคงได้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของคนอเมริกันได้อย่างดียิ่ง เพราะการประพฤติปฏิบัติ

ตามอุดมการที่มีได้มีสิ่งใดเคลื่อนแฟง ยังผลให้คนไทยและรัฐบาลไทยมีทัศนคติที่ดีและให้ความนิยมคนอเมริกันและสหราชอาณาจักรของเมริกา ก่อนที่ทุกคนแรกของสหราชอาณาจักร เอ็ดมันด์ รอเบอร์ตส์ (Edmund Roberts) จะเข้ามาเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศไทยเมื่อ ค.ศ. 1833 และนาย约瑟夫·巴勒斯泰因 (Joseph Ballestier) ทูตอเมริกันคนต่อมาเมื่อ ค.ศ. 1850"

ณ วาระนี้เอง จากการศึกษาผลงานของชาวอเมริกันในปัจจุบัน ผู้เขียนมีความยินดีที่นักประวัติศาสตร์และโบราณคดีอเมริกัน ท่านหนึ่งได้แสดงคุณลักษณะและไม่ตรึงตัวโดยปฏิเสธเช่นเดียวกับ ท่านมิชชันนารีเหล่านั้น โดยการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยและโบราณคดีอย่างลึกซึ้ง ด้วยวิธีการวิจัยที่มีหลักฐาน เป็นเหตุให้พากเกรคนไทยจำนวนไม่น้อยได้ทราบถึงข้อเท็จจริงอันน่าภูมิใจของ ประวัติศาสตร์ชาติของเราเอง ท่านผู้นี้คือ ดร. เอ.บี. กริลโลลด์ ผู้ซึ่งได้เข้ามาศึกษาเรื่องเก่าๆ เป็นเวลานานนับสิบปีจนกระทั่งทุกวันนี้ และสำหรับผู้เขียนเองนั้นมีความยินดีเป็นพิเศษที่ท่านได้ศึกษาเรื่อง ราวของพระมหากษัตริย์ไทย คือ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นพิเศษ และได้เขียนเรื่องราวต่างๆ ของพระองค์ท่านขึ้น ด้วยความประทับใจและซื่นชมในพระคุณลักษณะและอัจฉริยะของ พระมหากษัตริย์ราธิราชพระองค์นั้นอันเป็นการให้ภาพพจน์ที่เกือบจะตรง กันข้ามกับที่คนทั่วโลกรู้จักกับชาติที่ 4 ของเรา ในภาพของพระมหากษัตริย์ไทยที่เป็นตัวตลกที่น่ารักของแม่ม่แอนนาในเรื่อง แอนนา กับพระเจ้ากรุงสยาม

ก่อนที่จะพิจารณาว่า ดร. กริลโลลด์ ได้เขียนเรื่องราวของ

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวไว้ เช่นไร គรุ่ขอแนะนำให้ ผู้อ่านได้รู้ถึงประวัติของ ดร. เอ.บี. กริลโลลด์ (Dr. Alexander B.Griswold) ผู้นี้โดยลังเข่าว่า ปัจจุบันท่านอายุ 70 ปี เกิดที่บอสตัน ศึกษาจากมหาวิทยาลัยบริวินช์ตัน และยังเป็นศาสตราจารย์พิเศษของ มหาวิทยาลัยคอร์เนล นอกจากนี้ท่านยังเป็นประธานมูลนิธิบริชวูด (Breezewood Foundation) ท่านได้ศึกษาและเขียนหนังสือเกี่ยวกับประเทศไทยไว้มาก อาทิ เช่น King Mongkut of Siam, The Historian's Debt to King Mongkut, Dated Buddha Images of Northern Siam และ Towards a History of Sukhodaya Art และ เท่าที่ทราบขณะนี้ท่านก็ยังทำงานวิจัยเกี่ยวกับการอ่านคิลารากี ร่วมกับ ดร. ประเสริฐ ณ นคร ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีเชื้อเลี้ยงของเรานะในปัจจุบันอยู่ ผลงานของท่านทั้งสองนี้เป็นที่ยกย่องและประจักษ์ชัด มหาวิทยาลัยคิลปาร์กจึงได้มอบปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ทาง โบราณคดีแก่ท่านทั้งสองไปเมื่อปี พ.ศ. 2518 นี้เอง

ดูเหมือนเครา ก็จะคุ้นเคยกับ “แอนนา กับพระเจ้ากรุงสยาม” แต่ก็ดูเหมือนอีกนั่นแหละว่าเครา แทบจะไม่รู้จักคำที่ผู้เขียนอย่างจะเรียกว่า “ดร.กริลโลลด์ กับพระเจ้ากรุงสยาม” นั้น หมายความถึงอะไรทั้งๆ ที่ ดร. กริลโลลด์ผู้นี้ เป็นผู้ที่ได้พิสูจน์ตนเองด้วยข้อเขียนว่าเป็น ชาวต่างประเทศที่มีน้ำใจต่อเมืองไทย และเดือดร้อนแทนคนไทยที่ เจ็บช้ำน้ำใจจากการอ่านและดูลุ่มครรภ์และภาพยินต์ที่มีเชื้อเลี้ยงโดยดัง ไปทั่วโลกดังกล่าว โดยไม่คำนึงถึงความเสียหายของปูชนียบุคล เช่น พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 หรือประวัติศาสตร์ ของชาติ ซึ่งถึงแม้ว่าจะเป็นชาติเล็กๆ เช่น ชาติไทยของเรา

เพื่อประโยชน์ของอนุชนรุ่นหลังที่อาจจะไม่ทราบว่านางแอนนาเป็นใคร และได้ทำอะไรให้เป็นที่ชื่นเคืองใจแก่คนไทยที่ยังรักชาติบ้านเมือง และยังระลึกถึงพระมหากรุณาวิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งพระมหาราชจักรีวงศ์พระองค์นั้นซึ่งได้ทรงมีไว้ต่อชาติบ้านเมือง จะขอเล่าเรื่องความเป็นมาของ “แอนนา กับพระเจ้ากรุงสยาม” โดยลังเขป

นางแอนนา ลิโอลูเวนส์ (Anna Leonovens) เป็นครูชาวอังกฤษ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงจ้างมาเป็นครูสอนภาษาอังกฤษแก่พระราชโอรสธิดา เมื่อ พ.ศ. 2405 เมื่อมาอยู่ได้ 5 ปีก็เดินทางกลับ และต่อมาก็ได้แต่งหนังสือขึ้น 2 เล่ม คือ “ครูหญิงชาวอังกฤษ ณ ราชสำนักไทย (The English Governess at the Siamese Court)” และ “ความรักในชาเร็ม (The Romance of the Harem)” ทั้งสองเล่มกล่าวถึงพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในแง่พระอัธยาศัยและชีวิตล้วนพระองค์ไปในทางไม่ดีเกินความจริงอย่างมากมาย โดยไม่เป็นธรรมและถึงขนาดที่ทำให้ภาพพจน์ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แปรเปลี่ยนไปในทางเลวร้ายจนเกือบลืนเชิง ซึ่งถึงแม้ว่าเป็นพระนางยีดถือบรรทัดฐานของวัฒนธรรมของชาตินางเป็นเครื่องตัดสินดังเช่นชาวต่างประเทศชอบกระทำอยู่ ข้อเขียนของนางก็ยังดูว่าจะยึดถือความคิดของตนเองเป็นใหญ่

จากหนังสือทั้งสองเล่มนี้ มีผู้นำไปแต่งเป็นบทละครและบทภาพยนตร์ที่รู้จักกันดีในชื่อของเดอะคิงแอนด์ไอบัง แอนนา กับพระเจ้ากรุงสยามบ้าง และเรื่องพระองค์นี้ยังแต่งต่อ กันไปโดยวิสัย

นางแอนนา ลิโอลูเวนส์ (Anna Leonovens)

ส่วนใหญ่ของชาวต่างชาติ โดยเฉพาะชาติใหญ่ที่มักจะไม่ค่อยเห็นความสำคัญ หรือความรู้สึกของชนชาติอื่น ก็ยังสร้างเรื่องให้พลิกกีกีกือยิ่งขึ้นไปเพื่อความเห็นแก่ตัว เห็นประโยชน์ในการ gob กอยเงินทอง

และหากผู้ได้อ่านได้ดูทั่วโลก ซึ่งอาจมีจำนวนเป็นล้านๆ เพราเรื่องนี้เป็นหนังสือ ภาคยนตร์ และละครภาษาอังกฤษ ซึ่งยังมีแสดงกันจนทุกวันนี้ จะมีปัญญาแยกออกกว่าจะเริ่ง อะเรเต็จ ก็ยังพอทำเนา แต่เท่าที่คนไทยส่วนใหญ่ร่วมทั้งผู้เขียนเอง ได้รับการถ่ายทอดจากชาวต่างประเทศในเรื่องนี้ทั้งๆ ที่ผู้ถلامมักออกตัวว่า เป็นเรื่องสร้างขึ้นเพื่อการแสดง แต่ทางเลี่ยงส่วนใหญ่ก็อกมาเป็นทำนองเช่นๆ ว่า พระมหากษัตริย์ไทยพระองค์นี้คงมีลักษณะอย่างที่แอนนาเขียนจนมีชื่อเลียง เพราะมีฝาแฝดไทย (ซึ่งคงดูเหมือน

สัตว์ประหลาดอย่างหนึ่ง) แมวไทย แล้วก็ยังมีพระเจ้าแผ่นดินที่มีลักษณะประหลาด แบบที่นางแอนนาราบายส์ไว้ และยังมีข้อความภาพของนางแอนน่าว่าเป็นหญิงผู้ร้องสูงลีบ์ที่เข้ามาช่วยพระเจ้าแผ่นดินไทย และช่วยยกฐานะของชนชาติป่าเลื่อนเช่นชาวไทยขึ้น

และหากคนไทยจะซึ้งใจอย่างไร ก็คงไม่มีใครเชื่อ เพราะเขาก็คงเห็นว่า เมื่อเป็นพระมหาภักดิริย์ของเราฯ ก็คงต้องปกป้องพระองค์ท่าน

เมื่อเป็นดังนี้ จึงมีคนไทยหลายคนรวมทั้งผู้เขียน ที่มีความปฏิยินดีที่อย่างน้อยก็ยังมีความยุติธรรมเหลืออยู่บ้างในโลกนี้ต่อองค์พระมหาภักดิริย์ที่รักเคารพของเรา เมื่อ ดร. เอ.บี. กริลโลลด์ ได้ศึกษาพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว อย่างพินิจพิเคราะห์ โดยวิธีการค้นคว้าวิจัยตามแนววิชาการเขียนบทความเรื่องพระองค์ท่านขึ้น ชื่อ “King Mongkut of Siam” ลงในวารสารสยามลามาคม เล่ม 45 ภาค 1 ซึ่งหม่อมเจ้าสุกัธิดิศ ดิศกุล ทรงแปลเป็นไทยไว้เมื่อสิบกว่าปีมาแล้ว บทความนี้ได้แก้ข้อกล่าวหาของนางแอนนาซึ่งแสดงถึงให้เกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ด้วยเหตุผลของวิชาการ

ดร. กริลโลลด์ เริ่มด้วยการวิเคราะห์ตัวนางแอนนาโดยสำรวจดูนิสัยใจคอและวิธีแต่งหนังสือของหญิงผู้นี้ และให้ภาพหญิงนี้ไว้โดยอาจพอสรุปให้เห็นภาพตามข้อเขียนของ ดร. กริลโลลด์ ไว้ว่า นางแอนนานั้นเป็น “หญิงไม่ค่อยมีเหตุผล และชอบสร้างเรื่องราวขึ้นตามอารมณ์” และเมื่อ ดร. กริลโลลด์ ได้วิเคราะห์รายละเอียดต่างๆ ในข้อเขียนแต่ละตอนนักได้พบว่า บางตอนนางก็เล่าเรื่องที่

ดร.กริลโลลด์ ประมาณว่า “เป็นเรื่องที่นางลิโโนเวนส์ได้กูชี้น้อย่างไม่อับอาย...” เช่นเรื่องที่ว่า พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดให้มีการบูชาขัญมนต์เมื่อันผู้ร้ายฆ่าคน แต่อกตองหนึ่ง เมื่อได้รับพระราชทานลายพระหัตถ์ถึงนาง นางก็สรรเสริญเยริญพระองค์ ลักษณะการเล่าของนางขัดกันอยู่ตลอดเวลา แต่ในส่วนใหญ่เป็นเรื่องร้ายซึ่งทำให้ ดร. กริลโลลด์ สรุปว่า “เราอาจเห็นได้ชัดว่า เธอเป็นผู้หญิงที่มีอารมณ์ไม่แน่นอน”

ส่วนที่เกี่ยวกับสร้างภาพพจน์ของตนเองในหนังสือนั้น ดร. กริลโลลด์เขียนไว้ว่า นางแอนนา “...สามารถแสดงภาพของตัวเธอเองได้อย่างบริสุทธิ์ผุดผ่อง ณ ที่นี่เธอเป็นผู้หญิงที่เลี้ยงลูก มีความงามชนิดที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้ และค่ายๆ ยกฐานะของชนชาติป่าเลื่อนขึ้น ภาพของตัวเธอเองได้วดขึ้นอย่างสูงลีบ์และเต็มไปด้วยชีวิตจิตใจ ภาพเช่นนี้ก็ไม่ใช่ภาพที่เป็นจริง เธอเข้าใจพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าผิด พระองค์เพียงแต่ต้องการให้เธอสอนภาษาอังกฤษเท่านั้น พระองค์ไม่พยายามเกี่ยวพาราลีเซอ และไม่เอาพระทัยใส่ต่อการพยายามลั่งสอนศาสตร์ของเธอเลย” ดังนั้น “...เมื่อเธอขาดภาพด้วยการเยิรยอเธอเอง ภาพของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ก็กลับกลายเป็นสิ่งตรงข้าม จึงทำให้ผู้อ่านหนังสือของเธอเข้าใจผิด...”

ข้อเขียนของ ดร. กริลโลลด์ ในที่นี้เมื่อเทียบกับพระราชหัตถเลขาของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงมีถึงนายว. อดัมลัน ผู้จัดการสำนักงานบริษัทบอร์เนียว จำกัด ณ ลิงค์ปอร์ เมื่อ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2405 ทำให้เห็นข้อวิจารณ์ของ ดร. กริลโลลด์

เกี่ยวกับนางแอนนาตอนนี้ตั้งกันในข้อที่ว่า นางแอนนาค่อนข้างจะสำคัญตันผิดคิดว่าจะเข้ามาเป็นคนใหญ่คุณโตสั่งสอนพระราชวงศ์ในเรื่องต่างๆ ที่เป็นอารยธรรมของชาติเจริญแล้ว โดยเฉพาะการปลูกฝังจริยธรรมด้วยศាសนาริลเตียน แทนที่จะคิดว่าถูกจ้างให้มาเป็นครูสอนภาษาอังกฤษอย่างเดียว การติดต่อกันหน้าจะมีพระราชหัตถเลขาเกี่ยวกับเรื่องนี้จะเป็นอย่างไรไม่ประภูมิ แต่คงเป็นลักษณะที่ทำให้พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงรู้สึกว่านางสำคัญหน้าที่ของนางผิด จึงต้องทรงย้ายไปให้รู้ตัวก่อน ดังความในพระราชหัตถเลขาภาษาอังกฤษที่บรรณาธิการฯ หอดมุดแห่งชาติ ร.อ.หกยิงลินจง ผ่าวิบูลย์ ได้แปลไว้และตีพิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ หลวงปрабกอบนิติสาร เมื่อ พ.ศ. 2512 ดังนี้

“เอเย่นต์ที่ซื้อสัตย์ของข้าพเจ้า นายตันกิมจง บอกข้าพเจ้ามาในจดหมายของเขากล่าวว่า ท่านและภรรยาได้แนะนำแม่เมม เลียโนเวนล์ให้เขารู้จัก แม่มพันธุ์นั้นมัครที่จะมาเป็นครูโรงเรียนสอนภาษาอังกฤษที่นี่ โดยคิดค่าจ้างเดือนละ 150 เหรียญ และบ้านพักของเขอจะต้องอยู่ใกล้คลณะมิชชันนารีโปรดเตลแตนท์ สำหรับเรื่องนี้ เราต้องรังรอคำขอของเขอไว้ก่อน โดยเห็นว่าโรงเรียนภาษาอังกฤษของเรากำเพ็งจะเริ่มตั้ง และอาจจะเป็นโรงเรียนเล็กๆ ดังนั้นค่าจ้างที่เรียกร้องมานั้นก็จะสูงเกินกว่าที่เราประஸค์ และถ้าจะให้ดีแล้ว ของต่างๆ ที่นี่ถูกกว่าที่ลิงค์โปรดมาก เรายังว่าครูโรงเรียนจะอยู่กับเรายในพระราชวังหรือที่ใกล้ๆ กิได เพื่อที่เราจะได้มีต้องประสบความลำบากในการรับและส่งครูทุกวัน นอกจากนั้นก็จะไม่น่าพอใจสำหรับเรานัก ถ้าหากว่าครูมีความประสงค์อย่างแรงกล้าที่จะเปลี่ยน

นักเรียนให้หันไปนับถือศาสนาคริสเตียนมากกว่าที่จะตั้งใจสอนภาษา วรรณคดี ฯลฯ ดังเช่นคละมิชชันนารีอเมริกันที่นี่ชอบทำอยู่ การจ่ายเงินที่กำหนดให้นั้นก็เพื่อต้องการแต่เพียงความรู้ที่สำคัญของภาษาและวรรณคดี ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับการแผ่นดิน หาใช่ศาสนาซึ่งยังไม่เป็นที่ยอมรับโดยประชาชนชาวสยามทั่วไป

บัดนี้ เราได้ทราบว่า สุภาพสตรีนั้นตกลงที่จะรับเงินค่าจ้างเพียงเดือนละ 100 เหรียญ และยอมพักอยู่ในพระราชวังหรืออยู่ที่ใกล้ๆ ข้าพเจ้ามีความยินดีที่จะให้เขอมาเป็นครู ถ้าหากว่าข้าพเจ้าที่ได้รับมาหนึ่น เป็นจริง ข้าพเจ้าก็จะให้บ้าน ตึก แก่อ่อนในที่ใกล้ๆ พระราชวัง ถ้าหากว่าເຮືອຕ้องการที่จะอยู่กับสามีหรือกับบ่าว แต่ข้าพเจ้าจะยินดีมาก หากว่าເຮືອจะได้ทำการสอนภาษาอังกฤษนักเรียนต่อไป ผู้ซื้อสัตย์ของข้าพเจ้า นายตันกิมจง ก่อนที่ເຮືອจะออกเดินทางมา และเมื่อเขอมาถึงแล้ว ได้ทำหน้าที่เป็นครูในโรงเรียนภาษาอังกฤษของเราเป็นอย่างดี และเป็นผลให้กับนักเรียนของເຮືອรู้ภาษาอังกฤษและวรรณคดีได้รวดเร็วและการเล่าเรียนก็เจริญก้าวหน้าเพิ่มขึ้น จนข้าพเจ้าเห็นว่าເຮືອมีงานหนักมากกว่าที่เราได้คิดไว้ ข้าพเจ้าก็ยินดีที่จะจ่ายรางวัลให้ເຮືອบ้างหรือเพิ่มเงินเดือนให้อีกตามความเหมาะสม”

พระราชหัตถเลขาข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นถึงความตั้งพระทัยจะให้การอบรมนางแอนนาให้รู้ถึงฐานะและหน้าที่ของนางโดยทางอ้อม เท่าที่จะทรงกระทำได้โดยพระอัธยาศัยอันลงมุนลงมื่อม

กระนั้นก็ดี นางแอนนาจะดูไม่รู้สึกถึงสิ่งนี้และน่าจะยัง

มันใจในบทบาทและความสำคัญที่นางอยากจะแสดง พร้อมกันนั้น เมื่อเข้ามาอยู่ในเมืองไทย ก็คงได้พิจารณาสิ่งแวดล้อมว่าเรื่องใด สิ่งใด ถ้าไม่เหมือนกับบรรทัดฐานจริยธรรม หรือการปฏิบัติของลังคุณ ที่นางคุณเคยก์เหมาอาจด่าว่า เป็นความรือภัยธรรมทั้งสิ้น และอาจ เป็นไปได้ที่นางคงพยายามที่จะมีอิทธิพลเหนือพระบาทสมเด็จพระ จอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในแห่งต่างๆ ทั้งความล้มเหลวนี้ที่ภูงข่าย ทั้งความ คิดและการยอมรับศาสนานองนา แต่เมื่อไม่สมหวัง ก็อาจเป็นไปได้ที่ บุคคลที่มีอารมณ์รุนแรงเช่นนา ตามข้อวิจารณ์ของ ดร. กริลโลลด์ จะได้หาทางกล่าวร้ายพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อ ระบายนความไม่พึงพอใจของนาง

และด้วยเหตุนี้ในภาพยนตร์และละครที่มีบ่อเกิดมานากรเรื่อง ทั้งสองของนางแอนนานี้ ไม่ว่าจากชื่อลีวู้ด ที่บรรยาย หรือลองดูน เราก็จะได้เห็นภาพนางแอนนาเป็นแม่พระ coy อบรมลั่งสอนพระ เจ้าแผ่นดินไทยซึ่งเป็นตัวตลกที่น่ารักของนางกันเป็นจุดเด่นของเรื่อง

นอกไปจากนี้แล้ว ดร. กริลโลลด์ ยังได้ให้ข้อเท็จจริงที่ แสดงให้เห็นว่า นางแอนนาได้สร้างเรื่องขึ้นโดยการโกหกพกลม เป็นส่วนใหญ่ และนาก็เห็นแก่เงิน เมื่อเขียนว่า "...แต่เชอก็มี เหตุผลอย่างแท้จริงสำหรับนวนิยายของเธอ ด้วยปลายปีต่อมาใน กรุงลอนדון เมื่อรัชทูตไทยได้ตีเตียนเธอว่า ใส่ความแก่ผู้ที่ว่าจ้างเธอ มาก่อน เธอก็แก้ตัวว่าผู้อำนวยการต้องการเรื่องที่โลกโนกเกี่ยวกับ ทางทิศตะวันออก และเชอก็ต้องจัดให้มีขึ้น เพื่อให้เป็นที่พอดีก สำนักพิมพ์

ลิ้งนี้เป็นลิ้งที่ทำให้นักประวัตศาสตร์อย่างแท้จริงแคนันเคือง

หนังสือของเธอ แม้ว่าหนังสือของนางลีโอนเนนล์จะมีลิ้งดีๆ อยู่เป็น อันมาก แต่ก็ไม่มีประโยชน์ เพราะเหตุว่าเราไม่อาจยอมรับข้อความ ตอนใดได้ว่าเป็นความจริง ถ้าไม่มีหลักฐานยืนยันจากที่อื่น การวิจัย ย่อมแสดงให้เห็นว่าวิธีแต่งหนังสือนั้นใช้ไม่ได้..."

เรื่องเงินฯ ทองฯ นี้ก็พอจะเห็นได้เมื่อนางได้เรียกร้องค่าจ้าง ในการเข้ามาสอนภาษาอังกฤษถึงเดือนละ 150 เหรียญ พร้อมกับ เรียกร้องให้จัดที่อยู่ตามแต่ใจนา แต่เมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว ไม่ทรงตกลงด้วยในอัตราที่นางเรียกร้อง นางก็ยอมรับลด ลงถึงเศษหนึ่งส่วนสามซึ่งแสดงว่าเรียกร้องให้มากไว้ก่อน และเมื่อ ยอมลด ก็จะดูได้ว่าความมีคั้กคีรีที่ตัวเองวางไว้เดิมอยู่ลักษณะน้อย

ดร. กริลโลลด์ เขียนไว้ถูกต้องอย่างยิ่งว่า "แต่การจ้างนาง ลีโอนเนนล์นี้ก็เป็นลิ้งที่ผิด..." เพราะนางได้ทำให้พระประวัติแห่ง ราชจักรีวงศ์ ตลอดจนภาพพจน์ของชาวไทยโดยทั่วไปเสื่อมเสียเป็น อย่างยิ่ง ในสายตาของชาวต่างประเทศจำนวนมาก นอกจากไปจากผู้ที่ สนใจค้นคว้าจริงจังว่าอะไรจริงว่าอะไรเท็จ เช่น ดร. กริลโลลด์ ซึ่งก แหลบุคคลเช่น ดร. กริลโลลด์ นั้นย่อมหาได้ยากในโลกนี้ โดยเฉพาะ โลกปัจจุบันที่ผู้คนส่วนใหญ่มักพอใจกับการรับฟังเรื่องร้ายมากกว่าดี

เหตุนี้จึงควรเป็นหน้าที่ของเราว่าจะระลึกถึงน้ำใจของชาว ต่างประเทศ เช่น ดร. กริลโลลด์ และเมื่อได้ก็ตามที่ชาวต่างประเทศ คนใดมาซักถามลิ้งเรื่อง "แอนนา กับพระเจ้ากรุงสยาม" เราก็นำที่จะ ย้อนกลับไปว่าผู้ถูกถามเคยรู้เรื่อง "ดร. กริลโลลด์ กับพระเจ้ากรุงสยาม" บ้างหรือยัง ถ้ายังก็เล่าเรื่องหรือแนะนำให้ไปหาอ่านเลีย แล้วค่อยมา คุยกับเรื่องนี้กันใหม่.

ພື້ນແຜນຜັກ ປ່ອງກັນກຳຈັດສັຕຽມີ້າ

ພື້ນບາງຍ່າງມີສາຮອອກຖີ່ຫຼືມີກິລືນຕາມຮຽມຫາດໃເພາະ
ຕັວທີ່ແມ່ລັງຄັຕຽມີ້າບາງໜິດເກລີຍດັນໄມ່ອຍາກເຂົ້າໃກລ້ຫຼືເກຣັງ
ອັນຕຽມ ທາກເລືອກນຳພື້ນທີ່ມີສາຮອອກຖີ່ຫຼືມີກິລືນເຂົາພາະດ້ວ
ດັກລ່າວນາປຸລູກແຜນ/ສັລັບຮ່ວ່າງທັນຫຼືຮ່ວ່າງແລກວັບພື້ນປະເກດ
ທີ່ແມ່ລັງຄັຕຽມີ້າບັນເຂົ້າທໍາລາຍ ຈະໜ່ວຍປ່ອງກັນຂັບໄລ້ຫຼືກຳຈັດແມ່ລັງ
ຄັຕຽມີ້າ ເຊັ່ນ

- ຜັກສີ ແຜນ/ສັລັບ ຄະນຳ ຜັກກາດກວາງຕຸ້ງ ຜັກກາດຂາວ
ຜັກກາດເຂົ້າປັບ ຜັກກາດຫວ່າ ກິລືນຂອງຜັກສີຈະໜ່ວຍຂັບໄລ້ແມ່ພື້ນເລື້ອໄໝໃຫ້ເຂົ້າ
ວາງໄໝ ແລະໜັດກະໂດດ (ແມ່ກະເຈົ້າ) ໄນໃຫ້ເຂົ້າທໍາລາຍໃນແບລງຜັກໄດ້

- ຜັກສີ ແຜນ/ສັລັບ ອົມແບ່ງ ກິລືນຂອງຜັກສີໜ່ວຍຂັບໄລ້ແມ່
ພື້ນເລື້ອຂອງຫນອນຫລອດຫອມໄມ່ໃຫ້ເຂົ້າວາງໄໝຈົນເກີດເປັນຫນອນຫລອດຫອມໄດ້

- ຜັກສີ ຄືນໜ່າຍ ແຜນ/ສັລັບ ບວບ ຈົ່ວັດຍາວ ກິລືນຂອງຜັກສີ
ກິລືນຂອງຜັກຄືນໜ່າຍ ຈະໜ່ວຍຂັບໄລ້ແມ່ພື້ນເລື້ອໄໝໃຫ້ເຂົ້າວາງໄໝ ຈົນເກີດເປັນ
ຫນອນຄົບ ຫນອນກະຫຼຸ້ມ ຫນອນຫັ້ງເໜື້ອຍໄດ້

- ດາວເຮືອງ ແຜນ/ສັລັບ ມະເຂົ້າເທັນ ສາຮອອກຖີ່ໃນຮາກ
ຂອງດາວເຮືອງຈະໜ່ວຍປ່ອງກັນແລະກຳຈັດໄລ້ເດືອນຝອຍຕົວກາທໍາໃຫ້
ເກີດໂຮຄຮາກປົມໃນມະເຂົ້າເທັນແລະພື້ນເອົ້ນໄດ້

- ໂທງເທັນ ແຜນ/ສັລັບ ມະເຂົ້າເທັນ ກິລືນຂອງໂທງເທັນຈະໜ່ວຍ
ຂັບໄລ້ແມ່ພື້ນເລື້ອໄໝໃຫ້ເຂົ້າວາງໄໝໃນມະເຂົ້າເທັນຈົນທໍາໃຫ້ເກີດຫນອນເຈາະ
ຍອດ ຫນອນເຈາະພລມະເຂົ້າເທັນໄດ້

- ຕະໂຄຮ້ອມປຸລູກແບບກອດເດືອຍເປັນຫຍ່ອມໆ ພຣີເປັນແກວ
ຍາວ ພຣີປຸລູກເປັນວັງລ້ອມຮອບເຂົດທຽງພຸ່ມ ລໍາຮັບໄມ້ພລຢືນຕັ້ນທຸກໆນິດ
ໜ່ວງໄກລ້ຄໍາໃໝ່ໄເຄາະຕັ້ນຕະໂຄຮ້ອມເບາງ ກິລືນຈາກໃບຕະໂຄຮ້ອມຈະ
ຮະເໝຍອອກມາໜ່ວຍຂັບໄລ້ແມ່ລັງແມ່ພື້ນເລື້ອໄໝໃຫ້ເຂົ້າວາງໄໝຈົນເກີດເປັນຫນອນ
ຫຼືຂັບໄລ້ແມ່ລັງຄັຕຽມີ້າມີພລໂດຍຕຽງໄມ່ໃຫ້ເຂົ້າທໍາລາຍໄມ້ພລ ປະໂຍ່ຍ໌
ຈາກຕະໂຄຮ້ອມນອກຈາກໜ່ວຍໄລ້ແມ່ລັງແລ້ວຍ່າງໜ່ວຍອຸ້ມ້ນ້າເກີບຄວາມໜັ້ນ
ໃຕ້ດິນແລະປ່ອງກັນໜ້າດິນຄຸກະລຳຈຳໄດ້ອີກດ້ວຍ.

● ສາ ຄ ດີ : ນິພນົ້ງ ວິໄລວັດນູ *

ກາຮເສດືຈຕ່າງປະເທດ ດຽວງແຮກຂວອງ ພຣະບາກສມເຕີຈ ພຣະຈຸລຈວມເກລ້າເຈົ້າຢູ່ຫຼວ

ໃນບຽດພະນາກັນທີ່ແໜ່ງປະເທດໄທ ໄນມີພະບາຫ
ສມເດືຈພະເຈົ້າຢູ່ຫຼວພະອົງຄົ່ງໄດ້ ນອກຈາກພະບາຫສມເດືຈພະເຈົ້າ
ຢູ່ຫຼວໃນຮັກກາລປໍ່ຈຸບັນ ທີ່ໄດ້ເສດົ່ງໄປຕ່າງປະເທດມາກເຖ່າພະບາຫ
ສມເດືຈພະຈຸລຈວມເກລ້າເຈົ້າຢູ່ຫຼວ ສມເດືຈພະປີມທາຮ່າງຂອງໝາຍໄທ
ນັບຕັ້ງແຕ່ພະອົງຄົ່ງເສດົ່ງເຄີງວ່າລຍຮາສນມັບຕີ ກົດເສດົ່ງປະພາລໄປຕ່ານ
ຫຼວເມືອນນ້ອຍໃໝ່ໃນຮາຊາຄາຈັກແບບທຸກປີ ເພື່ອທຽງຕຽງຕາກ
ປັກຄອງນັ້ນ ເພື່ອລໍາຮັບພະຮາຊອຣີຍາບຄົນນັ້ນ ໄດ້ເສດົ່ງຫຼວເມືອນທີ່

* ອົດເອກອັຄຮາຫຼຸດ ລົງໂປ່ງ

ພະບາຫສມເດືຈພະຈຸລຈວມເກລ້າເຈົ້າຢູ່ຫຼວ

ทุกมณฑล เว้นแต่ munthapayap มณฑลเพชรบูรณ์ มณฑลอุดรและมณฑลภาครือสานเท่านั้น สมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงกล่าวถึงเรื่องที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมิได้เสด็จมณฑลต่างๆ ดังกล่าวนั้นไว้ว่า “ด้วยในสมัยนั้นทางที่จะไปมายังกันดารามากทรงพระราชนำริว่าจะเป็นการลื้นเปลืองและลำบากแก่ผู้อื่นยิ่งกว่าประโภชน์ที่จะได้ จึงรออยู่ ยังมิได้เสด็จจนตลอดรัชกาล แต่ได้ทรงพระราชนอุตสาหะเสด็จไปถึงนานาประเทศหลายคราว สมเด็จพระเจ้าแผ่นดินสยามซึ่งได้เสด็จไปถึงต่างประเทศโดยทางไม่ตรีในเวลาประมาณจากศึกส่งความมีน้อย พระองค์ที่ได้เสด็จในเวลาเดียวกันนี้อยู่ ปรากฏแต่พระเจ้ารามคำแหงมหาราช ซึ่งครองกรุงสุโขทัยเป็นราชธานีกับพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว 2 พระองค์เท่านั้น พระเจ้ารามคำแหงเคยเสด็จไปเมืองจัน เมื่อ พ.ศ. 1837 ครั้งหนึ่ง เมื่อ พ.ศ. 1843 เสด็จไปอีกครั้งหนึ่ง รวมเป็น 2 ครั้ง*

* ปรากฏหลักฐานเดียวในพระราชพงศาวดารเหนือเท่านั้น ที่กล่าวว่า พระร่วงได้เสด็จไปเมืองจัน และนักประวัติศาสตร์รุ่นเก่าตีความว่า พระร่วงในที่นี้หมายถึง พ่อขุนรามคำแหงและอธิบายความต่อว่าได้ทรงนำช่างจันมาทำเครื่องถ่ายชา茂สังคโลก ที่สุโขทัยและครีลีชนาลัย แต่จากการตรวจสอบหลักฐาน โดยเฉพาะจดหมายเหตุจัน พบว่าไม่มีข้อความมตอนใดที่บอกว่าพ่อขุนรามคำแหงเคยเสด็จไปเมืองจัน นักวิชาการรุ่นใหม่ เช่น พิเชษฐ์ เจียจันทร์พงศ์ ซึ่งพระร่วงในที่นี้หมายถึงเจ้านครอินทร์ แห่งราชวงศ์สุพรรณภูมิ ซึ่งเคยเสด็จไปประทับที่เมืองจัน และต่อมาเป็นกษัตริย์ ครองกรุงศรีอยุธยา มีพระนามว่า สมเด็จพระนครินทรราชธิราชเจ้านครอินทร์ หรือสมเด็จพระนครินทรราชธิราชนี้ ทรงมีเชื้อสายราชวงศ์พระร่วง จึงถูกเรียกว่า พระร่วงด้วย - บก.

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จไปยังเมืองมลายูต่างประเทศโดยเฉพาะ เมื่อ พ.ศ. 2433 ครั้งหนึ่ง ได้เสด็จเกาะชวา 3 ครั้ง เมื่อ พ.ศ. 2413 ครั้งหนึ่ง เมื่อ พ.ศ. 2439 ครั้งหนึ่ง เมื่อ พ.ศ. 2444 ครั้งหนึ่ง ได้เสด็จอินเดียและเมืองพม่า เมื่อ พ.ศ. 2414 ครั้งหนึ่ง ได้เสด็จถึงนานาประเทศในยุโรป 2 ครั้ง เมื่อ พ.ศ. 2440 ครั้งหนึ่ง และ เมื่อ พ.ศ. 2450 ครั้งหนึ่ง รวมได้เสด็จไปต่างประเทศรวม 7 ครั้ง ด้วยกัน”

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงเห็นได้ว่า พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จต่างประเทศครั้งแรกก็คือ เมื่อเสด็จประพาสเกาะชวา เมื่อ พ.ศ. 2413 เวลานั้นเพิ่งเสด็จเฉลิมถวายราชสมบัติได้ 3 ปี เป็นการเสด็จเป็นทางราชการ ตามเสด็จแต่ขบวนราชการฝ่ายหน้าเท่านั้น ในการเสด็จประพาสเกาะช瓦ครั้งแรกนี้ได้เสด็จเมืองลิงค์ปอร์ตaway ลิงค์ปอร์สิงเป็นแผ่นดินต่างประเทศครั้งแรกที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินขึ้น

ในวันที่ 9 มีนาคม ปีนี้ (พ.ศ. 2514 ความจริงควรเป็น พ.ศ. 2513 แต่เนื่องจากทางราชการได้ประกาศใช้วันที่ 1 มกราคมเป็นวันขึ้นปีใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2483 วันที่ 9 มีนาคม จึงเป็นปี พ.ศ. 2514 ซึ่งตรงกับ ค.ศ. 1971) เป็นวันครบรอบ 100 ปี ที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จต่างประเทศครั้งแรก และในวันที่ 16 เดือนเดียวกันนี้เป็นวันครบรอบ 100 ปี ที่พระองค์เสด็จขึ้นเมืองลิงค์ปอร์ซึ่งเป็นแผ่นดินต่างประเทศแห่งแรกในการเสด็จต่างประเทศของพระองค์ผู้เขียนจึงได้รวบรวมเรื่องการเสด็จขึ้นดินแดนต่างประเทศ

ครั้งนั้นเท่าที่สามารถจะค้นหาได้ในสิงคโปร์ เพื่อให้พื้นของชาวไทยได้ทราบถึงพระราชอุตสาหะของพระองค์ในอันที่จะส่งเสริมลัมพันธไมตรีกับนานาประเทศเพื่อความพัฒนาการของประเทศไทย

ผู้ที่ตามเล็จไปคราวนั้นจัดเป็น 2 พวก ผู้ที่ไปในกระบวนการตามเล็จติดพระองค์มีเครื่องแต่งตัวเต็มยศทั้งฝ่ายพลเรือนและทหารนอกนั้นแต่เครื่องปักดิ้น ผู้ที่อยู่ในกระบวนการตามเล็จติดพระองค์ มีสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ (สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระยาภาณุพันธ์) พระเจ้าน้องยาเธอ พระองค์เจ้าคุณสวัสดิ์ (กรมหลวงอดิศรอุดมเดช) เจ้าพระยาสุรวงษ์ไวยวัฒน์ สมุหพระกลาโหม เจ้าพระยาภาณุวงศ์มหาโกษาอิบดี พระยาสุรศักดิ์มนตรี (แสง) เจ้าหมื่นสรพักดี (เจ้าพระยานรัตนราชมานิต - โต) เจ้าหมื่นไวยวนานาถ (พระยาประภากรวงศ์ - ชาญ) เจ้าหมื่นเสนอใจราช (พระยามนตรีสุริวงศ์ - ชื่น) นายราชนัตยาณุหาร (เจ้าพระยาภาสกรวงศ์) พระชลธารพินิจัย (ฉุน) หลวงลิทธินายเรว (พระอินทรเทพ - ทับ) หลวงวิสูตรສาครดิช្យ (พระยาวิสูตรສาครดิช្យ - กับปัตตัน ยอนบุช) รวม 14 ทหารรักษาพระองค์ 6 นาย มหาดเล็ก 2 นาย รวมทั้งหมด 22 นักจากนี้มีข้าราชการ คนในเรือ คนรับใช้ กลาสี และทหารมินอึก 181 คน รวมผู้ที่ตามเล็จไปในเรือพระที่นั่ง 208 คน

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จโดยเรือพระที่นั่งพิทักษ์มณฑล มีเรือรบยศคอโยชณิยา กับเรือรบสยามปลดัมภ์ ตามเล็จไปด้วย (หนังสือพิมพ์สเตรทลส์ไทม์สของสิงคโปร์ เรียกชื่อเรือพระที่นั่งว่า "REGENT" เรือยศคอโยชณิยาว่า "IMPREGNABLE" และเรือสยามปลดัมภ์ว่า "SIAM SUPPORTER") เรือยศคอโยชณิยา

นี้ได้ออกเดินทางล่วงหน้าไปก่อนเมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2413 และถึงเมืองสิงคโปร์เมื่อวันที่ 12 มีนาคม ทั้งนี้ เพื่อนำข่าวเรื่องกำหนดวันที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจะเสด็จถึงสิงคโปร์ไปแจ้งให้ทราบ (ข่าวหนังสือพิมพ์สเตรทลส์ไทม์ส ประจำวันที่ 13 มีนาคม)

เรือพระที่นั่งพิทักษ์มณฑล ออกจากท่าราชวรดิษฐ์ เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2413 เวลา 11.00 น. ถึงเมืองสงขลา ในวันที่ 11 มีนาคม เวลา 13.20 น. ประทับแรมที่เมืองสงขลา 1 คืน ออกจากเมืองสงขลาในวันรุ่งขึ้น เวลา 19.00 น.

วันที่ 15 มีนาคม เวลา 7.30 น. ถึงแหลมโรแมนเนีย ซึ่งเป็นที่สุดของแหลมมลายูตั้งกับเกาะริโอ ซึ่งเป็นเมืองขึ้นของวิลันดา เวลา 9.00 น. มีสเตอร์เบิน เจ้าท่าเมืองสิงคโปร์กับพระยาอัชฎุงคตทิศรักษา (พระยาอนุกูลสยามกิจ - ตันกิมเจง) กงลูลไทยประจำเมืองสิงคโปร์ และหลวงพิเศษพจนกร (พระยาอรุคราชนาถภักดี - หาด) ออกไปรับเสด็จที่เรือพระที่นั่งโปรดเกล้า ให้เข้าเฝ้าในเรือพระที่นั่ง มีสเตอร์เบินถวายหมายกำหนดการของรัฐบาลสิงคโปร์เกี่ยวกับการรับเสด็จ ครั้นแล้วมีสเตอร์เบินนำเรือพระที่นั่งไปจอดตรงท้ายอนสตันเบย์ (Johnston's Pier) เวลา 10.00 น. เรือพระที่นั่งทอดสมอห่างจากฝั่งประมาณ 15 เลี้น เวลา 12.20 น. มีสเตอร์เบิด เสมียนใหญ่ และรองซื่อ มีสเตอร์แนทนี และร.อ.ลักษณ์ นายทหารอังกฤษลงมาเฝ้าในเรือพระที่นั่นกราบบังคมทูลขอให้เสด็จประทับในเรือพระที่นั่งคืนหนึ่งก่อน รุ่งขึ้น (วันที่ 16 มีนาคม) จึงจะจัดการรับเสด็จได้ การที่รับเสด็จไม่ทันในวันนั้น ก็เนื่องจากโทรศัพท์ระหว่างเมืองสิงคโปร์กับกรุงเทพฯ ยังไม่มี ทางสิงคโปร์ไม่

ทราบแน่ว่าจะเล็ตถึงวันใด เวลา 16.30 น. พันเอก เอ.อี.เอช. แอนสัน ผู้รักษาการเมืองสิงคโปร์ (A.E.H. Anson, Administering the Government ภายหลังเป็นพลตรี Sir Archibald Anson, C.B.) กับมหาราชาอาบู บักกะ เจ้าเมืองยะโธ และน้องชาย ลงไปเฝ้าในเรือพระที่นั่ง (ในขณะนั้น Sir Harry St. George Ord, C.B. ผู้สำเร็จราชการสิงคโปร์ไม่อยู่กลับไปเยี่ยมประเทศอังกฤษ) ในตอนเย็น วันนั้นพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเรือบตเล็ตจิเที่ยว ทอดพระเนตรตามชายทะเล遐หน้าหมู่บ้านตีโลวัยยา ซึ่งชาวอังกฤษทำอยู่และที่จอดเรือกำปั้น เล็ตจกับเรือพระที่นั่งเวลา 19.00 น.

วันที่ 16 มีนาคม เวลา 10.00 น. ทางการสิงคโปร์จัดเรือ กลไฟเล็กลำหนึ่ง เรือ 10 กรรเชียง 2 ลำ ไปรับเล็ตจ โปรดเกล้าฯ ให้ข้าราชการในกระบวนการแต่งตัวเต็มยศขึ้นไปคอยรับเล็ตจที่สะพานซึ่งทำไว้รับเล็ตจ ส่วนพระองค์ทรงประทับเรือพระที่นั่ง 12 กรรเชียง พร้อมด้วยพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากาน奴รังษีสว่างวงศ์ พระเจ้าน้องยาเธอ พระองค์เจ้าศุขสวัสดิ์ เจ้าพระยาสุรวงษ์ฯ เจ้าพระยาภานุวงษ์ฯ พระยาสุรศักดิ์มนตรี นายราชนัดยานุหาร เล็ตจไปยังสะพานยอนสตันเบีย โดยมีเรือกลไฟจุนถึงสะพานยอนสตันเบีย เวลา 11.00 น. พันเอกแอนสัน ผู้รักษาการเมืองสิงคโปร์ พร้อมด้วยกรรมการผู้ใหญ่ คณะกงสุลต่างประเทศ มหาราชอาณาจักรไทย คอยรับเล็ตจอยู่ที่สะพาน มีกองทหารและตำรวจเป็นกองเกียรติยศ ข้าราชการไทยยืนเป็นแถว คอยรับเล็ตจ 2 ข้าง เมื่อออกเรือพระที่นั่ง เรือพิทักษ์รณฤทธิ์ กับเรือยงยศอยุธยา ยิงลสุต เมื่อเล็ตจขึ้นที่ท่า ป้อมแคนนิ่งและเรือรับอังกฤษยิงลสุต ผู้รักษาการเมืองสิงคโปร์เขียนเล็ตจผ่านແຕ

กองทหารเกียรติยศไปประทับรถพระที่นั่ง พร้อมด้วยผู้รักษาการเมืองสิงคโปร์ เล็ตจไปยังศาลานครวิภาล (Town Hall เวลาหนึ่งเรียกว่า Victoria Memorial Hall) เพื่อให้กรรมการผู้ใหญ่ผู้น้อยและครอบดิชชาวสิงคโปร์เข้าเฝ้าและรับคำวายใชymgc ใจกลางมหานครสิงคโปร์ ประหนานสโนรพาณิช ซึ่งมีคำแปลตามที่พิมพ์ไว้ในจดหมายเหตุ เล็ตจประพาส Hague วาระรังแรกดังต่อไปนี้

“ข้าพเจ้าスマชิกทั้งหลายในสมาคมพานิชเมืองสิงคโปร์ เป็นนายห้าง นายธนาคาร และเป็นพ่อค้านานาชาติ มีความประสงค์จะถวายความยินดี และมีน้ำใจต้อนรับพระองค์ด้วยความเคารพ ในเมื่อพระองค์เล็ตจมาถึงเมืองของข้าพเจ้าทั้งหลายเป็นครั้งแรก

ข้าพเจ้าทั้งหลายนิยมว่า การที่พระองค์เล็ตจครั้งนี้ เป็นพยานให้ปรากฏยิ่งขึ้นว่า รัฐบาลของพระองค์ประสงค์จะบำรุงทางมิตรไมตรีกับนานาประเทศ ข้าพเจ้าทั้งหลายแน่แก่ใจว่า ซึ่งพระองค์ผู้ทรงพระเกียรติยศสูงได้ทรงประพฤติเป็นแบบอย่างที่เล็ตจไปประพาส ถึงเมืองต่างประเทศดังนี้ ไม่ใช่แต่จะเป็นคุณเป็นประโยชน์แก่เพื่อพี่น้อง ข้าแພ่นดินของพระองค์เท่านั้น จะเป็นเยี่ยงอย่างแก่พระราชในประเทศไทยนั้น แลเป็นประโยชน์แก่เพื่อพี่น้องดินในประเทศไทยนั้นๆ ด้วย

ข้าพเจ้าทั้งหลายมีความชื่นชมยินดีที่แลเห็นว่า พระองค์มีพระราชหฤทัยเพื่อแผ่กิริยาแห่งความชอบธรรมกับสันเด็จพระบรมชนกนารถ ได้ทรงแสดงมาแล้ว (สมเด็จพระบรมชนกนารถ) พระองค์ได้ทรงปกคลองพระราชอาณาจักรด้วยพระปรีชาญาณ และบรรเทาทุกข์ร้อนต่างๆ กรุงสยามได้อาคัคพระปรีชาญาณของสมเด็จพระบรมชนกนารถ นั้นเป็นที่ตั้ง จึงได้มีความเจริญ แลเป็นที่นับถือของนานาประเทศ

อย่างทุกวันนี้

ข้าพเจ้าทั้งหลายมีความพอใจ ที่ได้แลเห็นการค้าขายใน
ระหว่างเมืองนี้กับพระราชอาณาจักรของพระองค์มีมากมายและเริญ
ขึ้นทุกที ข้าพเจ้าทั้งหลายรู้สึกพระเดชพระคุณที่รัฐบาลสยามได้ช่วย
ทำนุบำรุงการค้าขายของข้าพเจ้าทั้งหลาย ทางไมตรีในระหว่างเมือง
ลิงค์ปอร์กับกรุงสยาม ถ้ายังสามารถจะเริญขึ้นอีกได้ ข้าพเจ้าทั้งหลาย
หวังใจว่าทางไมตรีนั้นจะเริญยิ่งขึ้น

ในที่สุดข้าพเจ้าทั้งหลายขอให้พระองค์ทรงดำเนินพระ
บรมสุข และทรงเจริญรุ่งเรืองด้วยประการทั้งปวง และขอให้พระเป็นเจ้า
ผู้ประทานสรรพสิ่ง ลงบันดาลให้รัชกาลของพระองค์ยืนนาน ประกอบ
ด้วยสันติสุข และพระเกียรติยศทุกประการ”

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชนิพนธ์
คำรับสั่งว่า

“ดูกรท่านทั้งหลาย เรามีความยินดีที่ได้ฟังคำต้อนรับของ
พวกพ่อค้าเมืองลิงค์ปอร์ ซึ่งแสดงโดยไมตรีจิต การค้าขายเป็นการ
สำคัญที่จะให้เกิดสมบัติของชาติทั้งหลาย ทั้งเป็นเหตุให้เกิดความ
อุตสาหะ และความเจริญสุขความเจริญแก่ประชาชนทุกชั้น

เมื่อสมเด็จพระบรมชนกนารถของเราเดินราชสมบัติอยู่
ได้ทรงทำลัญญาทางพระราชไมตรีกับรัฐบาลต่างชาติในยุโรป เพื่อจะ
ให้การไปมาค้าขายในระหว่างประชาชนเริญขึ้น เรายังพยายามดำเนิน
ตามรอยพระบาทยุคล บำรุงความเจริญในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งได้
ทรงเริ่มไว้โดยเต็มกำลัง

เป็นความยินดีของเราว่าย่างหนึ่ง เมื่อเรามาเยี่ยมเมือง
ต่างประเทศภายนอกพระราชอาณาจักร ได้มาถึงเมืองลิงค์ปอร์ก่อน
เพรานอกจากที่เป็นเมืองค้าขายใหญ่โต ยังเป็นเมืองซึ่งได้มีไมตรี
ชอบพอค้าขายกันกับกรุงสยามอยู่เป็นอันมาก เรายังใจว่าเมืองนี้
คงจะมีความเจริญยิ่งขึ้นต่อไปทุกๆ ปี และบรรดาผู้ที่อยู่ในเมืองนี้จะ
มีความสุขสำราญ อยู่ในพระราชอำนาจของสมเด็จพระราชนิวัตตอเรีย^๑
เราขอให้ลิงค์ปอร์เป็นใหญ่เป็นประahanในสกลโลก จนป้องกัน
แลอุดหนุนความประสงค์ของท่านทั้งหลายในการค้าขาย ให้สำเร็จ
ประโยชน์ทุกประการ”

ต่อจากนั้น หัวหน้าพ่อค้าจีนถวายไชยมงคล และมีพระราช
ดำรัสตอบตามสมควร ครั้นแล้วผู้รักษาราชการเมืองลิงค์ปอร์เชิญ
เล็งจั่นรถไปยังทำเนียบรัฐบาล (Government House) ซึ่งเพิ่งสร้าง
ขึ้นใหม่ (เวลานี้เป็นทำเนียบประหาราธิบดี) ส่วนข้าราชการก็แยกกัน
อยู่ที่บ้านปริกเดียซึ่งรัฐบาลจัดไว้รองบ้าง บ้านพระยาภาสสุมบติ
(พระยาพิสันท์สมบัติบริบูรณ์ - ยิ่ม เจ้าของเรือเจ้าพระยา) บ้าง
บ้านพระยาอักษรุจกต กงลุลสยามบ้าง

บ้านปริกเดียซึ่งจะเป็นบ้านชื่อ แรเบิน ที่ถนนนิวาเบอร์
ตามที่ปรากฏข่าวในหนังสือพิมพ์สเตรทลีฟ์ໄ่มประจำวันที่ 13 มีนาคม
ค.ศ. 1871 ดังนี้

“We learn that the Government has been making
rapid progress with the preparations for the reception of
His Majesty the King of Siam. Raeburn House, on the
New Harbour road, has been put in thorough order and

efficiently furnished, and will afford accommodation for fourteen of the principal officers of His Majesty's retinue. The King, his two brothers, the 2nd King's brother, and the Kalahome, will stay at Government House, where everything has been made ready in appropriate style for their accommodation."

เมื่อเลดี้จึงสิงค์โปร์เรียบร้อยแล้ว ได้มีพระราชนคราช
ถึงสมเด็จพระราชินีวิคตอเรีย พระเจ้าแผ่นดินอังกฤษ ดังต่อไปนี้

"We have left Bangkok on the 9th or 10th to see Our Provinces, and we have arrived at your most Gracious Majesty's Colony at Singapore, the first time that a King of Siam has landed on an English Country. His Excellency the Administrator has received us with the highest honors, and made us most comfortable at Government House. We are delighted to see the Country and people prospering so well under Your Most Gracious Majesty's rule. We repeat Our grateful thanks to Your Majesty for your friendly reception of Us, and we wish you long life, health, and prosperity in every respect."

สมเด็จพระราชินีวิคตอเรีย ได้มีพระราชนคราชตอบลง
วันที่ 20 มีนาคม ค.ศ. 1871 ว่า

"I have received Your Majesty's telegraphic Message from Singapore, and I am much gratified to learn

that you have visited a British Possession, and that you have been received by my Authorities there in such a manner as to afford you satisfaction. I thank you for the renewed expression of your good wishes, and request you to be assured of my earnest desire for your Health and Welfare."

เวลา 16.00 น. เศษ ได้เลดี้จิไปเยี่ยมข้าราชการที่พักอยู่ที่บ้าน
ปริกเดีย แล้วเลดี้จิไปทอดพระเนตรโรงทหารที่อยู่บนเขา เลดี้จอกลับถึง
ทำเนียบรัฐบาล เวลา 18.00 น.

เวลา 21.00 น. บรรดาข้าราชการทหารพลเรือนพร้อมด้วย
ภรรยาและบุตร ประมาณ 200 คนเข้าเฝ้า แล้วมีการเต้นรำถวาย
ให้ทอดพระเนตร จนเวลา 24.00 น.

วันที่ 17 มีนาคม เวลา 11.00 น. เลดี้จิไปทอดพระเนตร
เรือรบอังกฤษชื่อ Barrosa แล้วเลดี้จิไปสำรวจวันกับข้าราชการ
บริพารที่ตามเลดี้จิที่บ้านปริกเดีย ตอนบ่ายเลดี้จิไปทอดพระเนตรตึก
ที่ทำการไปรษณีย์ โบล์เซนต์แอนดรูว์ โรงแรมแรฟเฟลล์ โรงแรม
พญาบาลรักษาคนเลี้ยวจิตและวักษาคนไข้ แล้วเลดี้จิไปทอดพระเนตร
เรือนจำ เวลา 17.00 น. เศษ เลดี้จอกลับที่ประทับ เวลา 19.00 น.
ผู้รักษาการเมืองสิงค์โปร์ถวายอาหารค่ำเป็นทางราชการ มีข้า
ราชการชาวญี่ปุ่นประมาณ 60 คน

วันที่ 18 มีนาคม เวลา 11.00 น. เลดี้จิทอดพระเนตร
ที่ทำการโทรเลข ศาลชำราดความ ที่สูบน้ำดับเพลิง และตึกลมประทีป
(เข้าใจว่าจะเป็น light-house) จนเวลา 14.00 น. จึงเลดี้จอกลับที่

ประทับ

เวลา 16.00 น. เศรษฐีจัปปีหอดพระเนตรการประกวดดอกไม้ซึ่งจัดขึ้นในการรับเสด็จ ณ สวนดอกไม้ของเมืองลิงค์โพร์ (Botanic Gardens)

เวลา 20.30 น. เศรษฐีจัปปีหอดพระเนตรละครพูดซึ่งพากอังกฤษชาวเมืองลิงค์โพร์จัดขึ้นเล่นๆ ในการรับเสด็จที่ศาลานคราภิบาล

วันที่ 19 มีนาคม เวลา 9.00 น. เศรษฐีจัปปีห้ามพระยาอัชญุกคต กงสุลไทย พระยาอัชญุกคตจัดตั้งถังต้มน้ำไว้พร้อมกับข้าราชการที่ตามเสด็จ จนถึงเวลา 11.00 น. เศรษฐีจัปปีหอบรรดาภิเษก แอนลัน ผู้รักษาการเมืองลิงค์โพร์ ถวายพระกระยาหารค่ำเป็นการส่วนตัว

วันที่ 20 มีนาคม เวลา 11.00 น. เศรษฐีจัปปีห้ามพระยาอัชญุกคตต้อนรับเสด็จที่ศาลานคราภิบาล

เวลา 20.30 น. ทรงเครื่องเต็มยศอย่างทหารพร้อมด้วยข้าราชการผู้ใหญ่ผู้น้อยฝ่ายทหารพลเรือนไปหอดพระเนตรเดินรำ ซึ่งจัดขึ้นในการรับเสด็จที่ศาลานคราภิบาล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพร้อมด้วยผู้รักษาการเมืองลิงค์โพร์ เสด็จถึงศาลานคราภิบาลเวลา 21.00 น. หลังจากนั้นก็เริ่มการเดินรำไปจนถึงเวลา 23.00 น. จึงเชิญเสด็จเสวย มื้ชาวยุโรปที่ไปร่วมงานทั้งชายหญิงประมาณ 400 คน หลังจากเสวยแล้วเสด็จทอดพระเนตรเดินรำต่อไปอีกจนถึงเวลา 24.00 น. จึงเสด็จกลับที่ประทับ

วันที่ 21 มีนาคม เวลา 12.00 น. เศรษฐีจัปปีห้ามพันธุ์แมกเนีย นายนายทหารช่างประจำเมืองลิงค์โพร์ แล้วเสด็จไปหอดพระเนตรตลาด

ขายปลากายผักและศาลเจ้าโจชือกง อู่กำปั่น และโรงงานช่างที่อู่เจือเวลา 14.00 น. เศรษฐีจัปปีหอบรรดาภิเษก แอนลัน แมกส์เวล บริบดิผู้พิพากษา (Sir Benson Maxwell, Chief Judge)

วันที่ 22 มีนาคม เวลา 11.00 น. เศรษฐีจัปปีห้ามห้างร้านเวลา 17.00 น. เศรษฐีจัปปีห้ามถนนต่างๆ เวลา 19.00 น. เศรษฐีพันเอก แอนลัน ผู้รักษาการเมืองลิงค์โพร์ ถวายพระกระยาหารค่ำเป็นการส่วนตัว

วันที่ 23 มีนาคม พระราชนานเครื่องราชอิลิจิราภรณ์แก่พันเอกแอนลัน ผู้รักษาการเมืองลิงค์โพร์ เวลา 15.30 น. เศรษฐีจัปปีหอบรรดาภิเษก แอนลัน ผู้รักษาการเมืองลิงค์โพร์ จัดที่ประทับไปยังท่ายอนสตันเปี้ย เพื่อเสด็จยังเมืองปัตตาเวีย ในเกาะชวาโดยเรือพระที่นั่งต่อไป

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เศรษฐีจัปปีห้ามห้างร้าน เกาะชวาถึงเมืองลิงค์โพร์ เมื่อวันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2414 เวลา 20.00 น. เศรษฐีจัปปีห้ามห้างร้าน เวลา 8.00 น. ถึงกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 10 เมษายน มีการรื่นเริงรับเสด็จและจุดประทีปทั่วพระนครอย่างนักขัตฤกษ์ต่อลงกรานต์อีก 5 วัน

ในการเสด็จประพาลลิงค์โพร์ และเกาะชวารั้งนี้ โปรดเกล้าฯ ให้หล่อรูปซังด้วยทองคำริด 2 รูป ให้พระยาลุมพุกฯ นรุักษ์เนตรนำไปพระราชทานเป็นที่ระลึก และทรงขอบพระราชนฤทธิ์ในการรับเสด็จที่เมืองลิงค์โพร์ 1 รูป ที่เมืองปัตตาเวีย 1 รูป

รัฐบาลอังกฤษที่เมืองลิงค์โพร์ได้ทำฐานคิลารั้งรูปซังไว้

ที่หน้าศาลาคราฟิบาล (เวลานี้เรียกว่า Victoria Memorial Hall) เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน ค.ศ. 1872 (พ.ศ. 2415) ต่อมาในปี ค.ศ. 1919 (พ.ศ. 2462) ซึ่งเป็นปีที่มีการฉลองวันครบรอบ 100 ปี ของสิงคโปร์ รัฐบาลอังกฤษในลักษณะจึงได้ย้ายช้างลำริดรูปนี้ไปตั้งไว้ที่หน้าศาล สหิตยุติธรรม (Court House) เมื่อเดือนมกราคม ค.ศ. 1919 และยังอยู่ตลอดมาจนทุกวันนี้ ตึกนี้เวลานี้เป็นรัฐสภาของสิงคโปร์ ที่ฐานที่ตั้งของช้างลำริดมีแผ่นทองแดงจากริกอัคชรไว้ 4 ภาษา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาอามาลัย และภาษาจีน

คำจากริกภาษาไทยอยู่ที่ฐานด้านหลังว่า “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้ากรุงสยาม ได้เสด็จพระราชดำเนินขึ้นเมืองสิงคโปร์ เป็นแผ่นดินต่างประเทศ ครั้งแรกที่พระเจ้าแผ่นดินสยามได้เสดจพระราชดำเนินเมื่อ ณ วัน ๕ ๑ ๔ ค่ำ ปีเมียໂທศก 1232”
11

คำจากริกที่ฐานด้านหน้าเป็นภาษาอังกฤษว่า

His Majesty SOMDETCH PHRA PARAMINDR MAHA CHULALONKORN, the Supreme King of Siam, landed at Singapore, the first foreign land visited by a Siamese Monarch, on the 16th March, 1871.

บรรณานุกรม

1. จดหมายเหตุเล็ดจประพาสເກະຊາວໃນຮັບກາລທີ 5 ທັ້ງ 3 ຄຣາວ ພິມພົມເມື່ອ ພ.ສ. 2463
2. ພຣະຮາຊນິພນ໌ຈົດໝາຍເຫດຫຼາຍວັນຂອງພຣະບາທລມເດືອພຣະຈຸລຈອມເກລ້າເຈົ້າຍໜ້ວ ເມື່ອເລົດຈປະປາສເກະຊາວຄັ້ງຫັ້ງພິມພົມເມື່ອ ພ.ສ. 2466
3. ບທຄວາມເກິ່ວກັບເຮືອງໜ້າລົງລົງທີ່ທັນຮັບສະການສິນສົງຂອງນາຍ R.K. Tyers ແຫ່ງ Straits Steamship Co. Ltd., Singapore.

ตัดตอนจาก วารสารสราญรมย์ ฉบับที่ระลึก 2515

ຂວ່ວມອົນພື້ນເຄີຍດ ເປັດຕາດວກ

ວັສດຸສ່ວນພົມແລະວິວີທຳ

1. ເລືອກຕັ້ນໄມຍຮາບທີ່ສົມບູຮົນຢູ່ກ່າງແຈ້ງ ໃຊ້ມືອລຸບໃຫ້ຫຼຸບ
ຫົວອນອນກ່ອນ ຮອໃຫ້ໄປແພ່ຫົວກາງແລ້ວລຸບໃຫ້ຫຼຸບຫົວອນອີກຄົ້ງ
ຫົວໃຊ້ມືອລຸບໃຫ້ຫຼັບແລ້ວປ່ອລ່ອຍໃຫ້ຕື່ນ ຕື່ນແລ້ວລຸບໃໝ່ໃຫ້ຫຼັບອັກ ຕື່ນໆ
ຫຼັບໆ ລັບກັນ 10 ຮອບ ຈະເປັນເຫຼຸດທຳໃຫ້ຕັ້ນໄມຍຮາບເກີດອາກາຣເຄີຍດ
ຄື່ງເຄີຍດຈັດ

ຕັດຕັ້ນໄມຍຮາບເຄີຍດຈັດແລ້ວຄອນຂຶ້ນມາທັງຕັ້ນ ຈັດການ
ບດລະເຂີດທັນທີ ນໍາທີ່ອກມາຍ່າທີ່ ແລ້ວນຳລັງແຫຼ່ງໃນແລກອອລ໌
ອັຕຣາສ່ວນ 1:1 ມັກທີ່ໄວ້ໃນຮ່ວມ ອຸນຫກຸມຫ້ອງ ໄມຕົວອາການ ນານ 1 ຄື່ນ
ໄດ້ “ຫັວເຊື້ອອົວໂມນໄມຍຮາບເຄີຍດ” ຜົນດເຂັ້ມຂັ້ນພ້ອມສໍາຫຼັບດຳເນີນ
ການຂັ້ນຕ່ອງໄປ

2. ເລືອກຂ້ອນແຫັນເຂົ້າສົ່ງສົມບູຮົນຕັກຂຶ້ນມາຈາກນໍ້າ ໃຊ້
ຕະກົກຮ້ອລຸດແບບແບນໄລ໌ແຫັນສົດນໍ້າຂຶ້ນຈາກນໍ້າໃໝ່ໆ ຈຸ່ມລົງໃນນໍ້າຮ້ອນ
ເດືອດຈັດ ຈຸ່ມແລ້ວຍກົ່ນໄມ້ຕົວແຜນານ ເມື່ອນຳຂຶ້ນຈາກນໍ້າຮ້ອນແລ້ວໃຫ້
ຈຸ່ມລົງໃນນໍ້າເຍັນ ເຂຍາຕະກົກຮ້ອລັກນ້ອຍເພື່ອລົດຄວາມຮ້ອນ ເລົວຈະແລ້ວນໍາ
ລົງຈຸ່ມນໍ້າຮ້ອນເດືອດຈັດອັກ ຈຸ່ມນໍ້າຮ້ອນແລ້ວຈຸ່ມນໍ້າເຍັນ ຈຸ່ມນໍ້າເຍັນແລ້ວຈຸ່ມ
ນໍ້າຮ້ອນ ສລັບກັນໄປມາ 10 ຮອບ ຈະທຳໃຫ້ແຫັນເກີດອາກາຣເຄີຍດຄື່ງ
ເຄີຍດໜັກ

ບດແຫັນເຄີຍດຈັດແລ້ວໃຫ້ລະເອີຍດ ນໍາທີ່ອກມາຍ່າທີ່
ນຳລັງແຫຼ່ງໃນແລກອອລ໌ ອັຕຣາສ່ວນ 1:1 ມັກທີ່ໄວ້ໃນຮ່ວມ ອຸນຫກຸມຫ້ອງ
ໄມ້ຕົວອາການ ນານ 1 ຄື່ນ ໄດ້ “ຫັວເຊື້ອອົວໂມນແຫັນເຄີຍດ” ຜົນດເຂັ້ມຂັ້ນ
ພ້ອມສໍາຫຼັບດຳເນີນການຂັ້ນຕ່ອງໄປ

3. ນຳ “ຫັວເຊື້ອອົວໂມນໄມຍຮາບເຄີຍດ” ຜົນດເຂັ້ມຂັ້ນໃນ
ແລກອອລ໌ຜົມກັບ “ຫັວເຊື້ອອົວໂມນແຫັນເຄີຍດ” ຜົນດເຂັ້ມຂັ້ນໃນ
ແລກອອລ໌ເຊັ່ນກັນ ມາພຜົມຮຽມກັນ ໄລກາຈນະມັກທີ່ໄວ້ 1 ຄື່ນ ໄດ້
“ຫັວເຊື້ອອົວໂມນພື້ນເຄີຍດເປີດຕາດອກເຂັ້ມຂັ້ນ” ພ້ອມໃຊ້ງານ

ວິວີໃຊ້ແລະອັຕຣາໃຊ້

ໃຊ້ “ຫັວເຊື້ອເຂັ້ມຂັ້ນນາ 10-20 ທີ່.ນໍ້າ 20 ລົດ” ປິດພ່ານທາງໃບ
ໃກ້ກັບຕັ້ນໄມ້ດອກໄມ້ປະດັບ ຊ່ວງເຫຼົາແດດຈັດ ຈະຂ່ວຍເຮັງໃຫ້ອກດອກດກ
ແລະດີຂຶ້ນ

ໜາຍເຫຼຸດ

- ເສັນປະລິທິກາພ “ຫັວເຊື້ອ” ເພື່ອໃຫ້ການເປີດຕາດອກ
ແນ່ນອນຍຶ່ງຂຶ້ນ ແນະນໍາວ່າໃນນໍ້າ 20 ລົດ ກ່ອນປິດພ່ານນັ້ນ ທັງຈາກໄລ

“หัวเชื้อออร์โนนพีชเครียดชนิดเข้มข้น” ตามอัตรากำหนดแล้วให้ใส่ “ผงชูรส 5-10 กรัม + กลูโคส 100 กรัม” ร่วมเข้าไปด้วย นอกจากผงชูรสแล้ว สารธรรมชาติอย่างอื่นที่มีคุณสมบัติและประสิทธิภาพในการเปิดตัดออก เช่น วิตามิน อี. น้ำมันตับปลา, ไข่แดง, ลាមาราย ทะเล ก็สามารถนำมาใช้ร่วมด้วยได้ โดยถือก่อนท้อตราชี้ 1 เปอร์เซ็นต์ของน้ำ 20 ลิตร เสมอ กล่าวคือ ถ้าใช้หลายอย่าง ให้ใช้อย่างละเท่าๆ กัน รวมกันแล้วคิดเป็น 1 เปอร์เซ็นต์ของน้ำ

- การเก็บรักษาออร์โนนพีชเครียดชนิดเข้มข้นทำโดยการ “แข็ง” ในตู้เย็นซองแข็ง หรือใส่สารกันบูดแล้วเก็บในร่มอุณหภูมิห้องก็ได้.

● สุขภาพ : นพวรรณ อัศวรัตน์*

การเดลี่วนิหลวงกำลังกายเพื่อป้องกันโรคเบาหวาน

เบาหวาน คือ อะไร? เชื่อว่าหลายคนคุ้นหู แต่อีกหลายคนยังไม่รู้จักและไม่ทราบว่าเกิดจากอะไร ดังนั้น ฉบับนี้จึงขอเสนอแนะนำสำหรับผู้ที่ยังไม่รู้จักว่าเบาหวานคืออะไร เกิดขึ้นได้อย่างไร และกิจกรรมของการกำลังกายช่วยป้องกันไม่ให้เกิดได้อย่างไร เบาหวานเป็นอาการป่วยที่เกิดจากความผิดปกติของกลไกการผลิตออร์โนนในคนนั้นเอง นั่นคือ ตับอ่อนซึ่งมีหน้าที่ผลิตออร์โนนที่มีชื่อว่า “อินซูลิน” ซึ่งเป็นประเภทของเรืองโดยทำหน้าที่เมื่อนอกญูจะพานองน้ำหวาน... เอี้ย...น้ำตาล (กลูโคส) เข้าประตุเซลล์ (เนื้อเยื่อ) เกิดเป็นพลังงานให้อวัยวะต่างๆ ในร่างกาย แต่ขอ注意ว่าต้องมีอยู่ในปริมาณที่พอเหมาะ เพราะถ้าไม่มี (อินซูลิน) หรือผลิตออกมากไม่เพียงพอด้วยเหตุใดๆ ก็ตาม ร่างกายไม่สามารถนำน้ำตาลไปใช้เป็นพลังงานได้ คนๆ นั้นก็จะมีน้ำตาลตกค้างอยู่ในกระแสเลือด เมื่อผ่านไปถึงไต ไตซึ่งทำหน้าที่นำของเสียออกจากร่างกายจะกรอง (กัน) น้ำตาลไว้ได้ระดับหนึ่ง ทำให้ต้องทำงานหนักขึ้นจนไตเริ่มเสียหน้าที่ เมื่อนานวันเข้าเกินความสามารถของไตจะกรองไว้ได้น้ำตาลก็จะปนออกมากับปัสสาวะเรียกว่า “เบาหวาน”

* สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค

ใครบ้างที่มีโอกาสเป็นเบาหวาน

1. กรรมพันธุ์ คนที่มีบิดา-มารดา หรือญาติพี่น้อง เป็นเบาหวาน จะมีโอกาสเป็นมากกว่าคนอื่นๆ
2. อ้วน ประมาณร้อยละ 80 ของผู้ที่ป่วยเป็นเบาหวาน เป็นคนอ้วนและไม่ค่อยได้ออกกำลังกาย
3. ความเครียด โดยความเครียดจะไปกระตุ้นให้มีการหลั่งของออร์โมนหลายตัวในร่างกาย ซึ่งจะขัดขวางการทำงานของอินซูลิน
4. ความเลื่อมของตับอ่อนจากเชื้อไวรัสหรือจากยาบางชนิด
5. เกิดร่วมกับโรคของต่อมไร้ท่อ เช่น เนื้องอกของต่อมใต้สมอง, ต่อมหมวกไต

จะทำให้เมื่อไร จึงสงสัยว่าตนอาจเป็นเบาหวาน

1. มีบิดา มารดา พี่ น้อง คนเดือนหนึ่งเป็นเบาหวาน
2. อ้วนและไม่ชอบออกกำลังกาย
3. เครียดเป็นประจำ
4. ตรวจพบความดันโลหิตสูง ไขมันในเลือดสูง

ปฏิบัติตัวอย่างไรไม่ให้เป็นเบาหวาน

เรียกได้ว่ายิ่งปีนัดเดียวได้นกมากกว่า 2 ตัว คือ หากป้องกันเบาหวานแล้วจะสามารถลดการเป็นโรคอื่นได้ด้วย เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคหลอดเลือดหัวใจ โรคอัมพาต เป็นต้น ด้วยวิธีง่ายๆ

คือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ยังไม่ถูกต้อง ให้ถูกต้องเหมาะสม โดยเฉพาะผู้ที่มีแนวโน้มว่าจะมีโอกาสเป็นเบาหวานได้มากกว่าคนอื่นๆ (กรรมพันธุ์) ให้ปฏิบัติตั้งนี้

1. ควบคุมน้ำหนักให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ (ล้มพันธุ์กับล้วนสูง)
2. มีความคล่องแคล่ว โดยเพิ่มการเคลื่อนไหว ออกกำลังกายแบบแอโรบิก เช่น เดินเร็วๆ ว่ายน้ำ วิ่ง ฯลฯ อย่างน้อย 30-40 นาทีต่อวัน สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง โดยเลือกกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย
3. ลดการบริโภคอาหารที่ให้พลังงาน (แคลอรี่) ไขมัน และคอเลสเตรออลสูง แต่ควรเพิ่มการบริโภคผักผลไม้รสดำรงจัดให้เพียงพอ
4. ลดการบริโภคเกลือ อย่าให้เกิน 1 ช้อนชา/วัน และน้ำตาลออย่าให้เกิน 4 ช้อนโต๊ะ/วัน
5. หยุดสูบบุหรี่ทุกชนิด ลดสูร้า และของมีนemea
6. ในกลุ่มอายุ 40 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยง ควรไปตรวจวัดระดับน้ำตาลในเลือด และวัดความดันโลหิตจากบุคลากรทางสาธารณสุข
7. เมื่อพบว่ามีความผิดปกติควรหาความรู้เสริมทักษะและระมัดระวังในการจัดการตนเอง เพื่อการควบคุมระดับความดันโลหิต และระดับน้ำตาลในเลือดให้ปกติอย่างสม่ำเสมอ

การเคลื่อนไหวออกกำลังกาย

ปัจจุบันทั้งเด็กและผู้ใหญ่มีแนวโน้มที่จะมีวิถีชีวิตที่เนื่องชาอยู่เฉยๆ เคลื่อนไหวน้อยลง เท่านี้ได้ชัดจากการสำรวจสภาวะสุขภาพ

โดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 2 พ.ศ. 2540 ของประชากรช่วงอายุ 13-59 ปี พบร่วมกันว่า คนวัยทำงานในกรุงเทพมหานครจะเป็นภาคที่มี พฤติกรรมสุขภาพดีที่สุดกว่าภาคอื่นๆ ได้แก่ พฤติกรรมการออกกำลังกายอย่างเพียงพอมากกว่า 4 ครั้ง/สัปดาห์ พฤติกรรมการสูบบุหรี่และบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ส่วนภาคที่มีปัญหามากที่สุดคือภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากนี้ยังพบว่าค่าน้ำหนักตัวเฉลี่ย (กิโลกรัม) ของคนในพื้นที่เขตเมือง (ได้แก่ พื้นที่ กทม. หรือเขตเทศบาล) สูงกว่าเขตชนบท (นอกเขตเทศบาล ยกเว้นพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

การออกกำลังกายจะช่วยเพิ่มความสมมูรรณ์ของร่างกาย แล้วยังเพาะปลูกแคลอรี่ ลดไขมันในร่างกาย และเพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ “การเคลื่อนไหวออกกำลังกายเป็นกุญแจที่สำคัญทำให้เกิดสุขภาพดี”

สำหรับผู้ป่วยเป็นโรคเบาหวาน การออกกำลังกายจะช่วยลดระดับน้ำตาลในเลือด และทำหน้าที่ที่คล้ายอินซูลินในการช่วยให้ร่างกายใช้น้ำตาลอาย่างมีประสิทธิภาพขึ้น ช่วยให้อินซูลินในร่างกายทำงานดีขึ้น ยังทำให้ร่างกายสมมูรรณ์ เกิดความสนุกสนานและมีประโยชน์ควบคุมน้ำหนักและมีประโยชน์ต่อสุขภาพจิตด้วย

เทคนิคเพื่อสร้างกำลังใจ

- เลือกกิจกรรมที่ทำให้หัวใจเต้นเร็ว เช่น การวิ่ง ว่ายน้ำ หรือเดินบนลู่วิ่ง เป็นต้น ทำให้รู้สึกดี มีความสุข และมีพลังงานมากขึ้น

- กิจกรรมออกกำลังกายที่ไม่ต้องจัดอย่างเป็นแบบแผนมาก หรือกินเวลามากจะมีประสิทธิภาพมากกว่า
- ให้คิดเสมอว่าร่างกายต้องมีการเคลื่อนไหวและแต่ละวันต้องปฏิบัติ “สะสมวันละนิดทำให้ชีวิตได้รับคุณค่า” (every little bit counts)

เทคนิคในการออกกำลังกายในชีวิตประจำวัน

จะช่วยให้คุณสามารถเคลื่อนไหวออกกำลังกายเพิ่มขึ้นในแต่ละวัน

- พยายามเดินขึ้นบันไดทุกวัน ใช้บันไดมากกว่าลิฟท์
- หลังอาหารมื้อกลางวันและเย็นให้เดินทุกวัน
- ถ้าคุณเดินทางโดยรถโดยสารประจำทาง ควรลงก่อนถึงป้ายแล้วเดินต่อไปจนถึงจุดหมาย
- แต่ถ้าคุณขับรถควรอดรถห่างจากจุดหมายที่ควรจะไประยะหนึ่ง แล้วเดินไปแทน
- ปิดเบิด โทรทัศน์ วิดีโอ หรือเครื่องเล่นจานเลี้ยง ด้วยการเดินไปปิดเบิด และหยุดใช้เครื่องควบคุมทางไกล (Remote control)
- หาเกมส์หรือลันทนาการที่ทำให้ท่านกระฉับกระเฉง กับบุตรหลานของท่าน หรือกับเพื่อน เช่น เล่นฟุตบอล วอลเล่ย์บอล ฯลฯ.

จาก จุลสารกรมควบคุมโรค กุมภาพันธ์ 2546

- ศิลปวัฒนธรรม : สังคมการ์ดสิงห์ผลิน

ความเป็นไทยในวรรณคดีไทย

“ข้าขอเทิดทัคเข้าพระนามคุณพระเครื่อง
อิกธรรมาพิสมัยพระไตรปิฎกภาษากร
นบลงชื่ลساภพุทธพิสุทธิ์อิริยญาณ
อีกองค์อ่าทิกวิพิริยุตม์โดย
ผู้เริ่มรังพจนานตระการกล่าววรรณ
สรรษญ์พระผู้มีพระภาค
ทรงคุณคนึงมากประมาณ
นาบุญบุญบานบริอย
ดำรงตำแหน่งประพันธ์
กัมกรับพระคุณขั้นธคเนค”

ผู้เขียนบทความนี้ขอเริ่มเรื่องด้วยบทไหว้ครูจากวรรณคดีเรื่อง ‘อิลราชคำฉันท์’ ของพระยาครีสุนทรโวหาร (ผัน สาลักษณ์) และขออน้อมหัวนบัน្តิไหว้ด้วยใจเบี่ยงอกตัญญู รำลึกจิตแన่วแน่ถึงพระคุณบรรดาครูบาอาจารย์ และกวีนักเขียนเจ้าของบทประพันธ์ ทุกท่านที่ได้มีส่วนพรั่งสอน เพิ่มเติมเริ่มแต่งลดิปัญญาความรู้ให้

แตกแขนงเพิ่มพูนให้ได้เสพสุนทรีย์แล่งบทร้อยกรองนั้นๆ จนเกิดความอิ่มเอิบภาคภูมิในรสแห่งวรรณคดีไทย

- ตามระบบประเพณีอันดีงามของไทยเรามาแต่โบราณกาล

ไม่ว่าคนไทยจะลับงานซึ่งใด ประเภทใด จะรำเรียนศึกษาแขนงวิชาใด เรายังพนับอนุกย่องครูของเราราทำดังนี้มาช้านาน และครูของเราก็สมเป็นครูแท้ อุดหนหมั่นพรั่งสอนด้วยหัวใจของครู ประการเดียว

โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานทางด้านศิลปะ จะเป็นศิลปะด้านใดก็ตาม เรา mimicru มีการไหว้ครู ยกครู ไม่ว่าจะเป็นด้านจิตกรรม กวีนิพนธ์ ช่างฝีมือ หรือแม่ทางด้านป้องกันตัว ครูของเรา “แรง” ทั้งนั้น และเราก็ได้ประพฤติปฏิบัติตาม เป็นเวลาช้านาน นับแต่เป็นชาติไทยขึ้นมา เพื่อรำลึกถึงพระคุณครูผู้สอนและเพื่อเป็นลิริมมงคล

ท่านพระยาครีสุนทรโวหารเริ่มกวนิพนธ์ของท่านด้วยการไหว้ครูพระเครื่องตระรยแล้วจึงไหว้พระพิมเนค ผู้ที่เรานับถือว่าเป็นครูแห่งศิลปะ การประพันธ์ และศิลปะแขนงอื่นๆ

ผู้ได้จะรับบทประพันธ์ในด้านใด เรื่องใด ก็จะต้องเกริ่นกล่าวไหว้ครูในด้านนั้นๆ

เมื่อสมเด็จกรมพระยาเดชาดิศ ทรงนิพนธ์ฉันท์สรรเลิญ พระมหาณีรัตนปฏิมากร ท่านก็ทรงเริ่มดังนี้

“ขออน้อมถวายอภิวัฒนทนีย์ พิมพ์พุทธรุจิ
รัจตรด้วยรัตตนมมงคล”

ເຖິກແກ້ວມຮົງດຳກລ
ມັນອັນຂອບພຣາຍ້າຍ

ຜັນທຶກລ່ອມຊ້າງພລາຍ ພຣະນິພນຮໍກຣມມມືນຄຣູເຣນທຣ່າໜ້າດ້ວຍ

“ອັນຂອມບັງຄມເທວາ
ສຕິຕຍໍບັລລັງກໍທລັງທ່າຍ໌

ພຣະພີຄນຸກັດສຸທຣງ
ດ້ວຍນິລວັດຄໍວັນມີ

ທັດຈັນທົ່ງຈຸຮາມາຄມຄົງ
ແລ້ມື້ອຸປ່ຽນຄືກເດີລີງ

ຂ້າຂອເຄາຣພຣະເພລີງ
ຮະເໜີເວຫາສົນຝາດຝັ້ງ
ທັ້ງລື່ເທວາຊີຜູ້ຮັງ

ພີເຄະປະກທລາຍພຣຄ່
ໄຫວ້ໃຫ້ເທັກທ້າວເທວກຮຣມ
ທນາຄົນ ຮ ນ້ຳວັດປີທຣງ
ດູຕັ້ງໃຈສູທນີປະສົງຄ່

ວັນເຊີ້ນ ຮ ມານາປຣະໜູນ

ນິລພຣຣນພິມລ

ອາທິໄທຮາດ

ຄຣູວາຈຍຣຍ່າ
ສັງວາລວາສຸກີ

ທຮງແຮດແຮງເຮົງ

ສຸກົມທີ່ຊ້າງພລາຍພັ້ງ

ເຄລີງທລັງມຢູ່ພາ-

ນບເທພຍທຸກອອງຄ່

ເພື່ອນຳນາໃໝ່ໃນຮາຊກຣາທີ່ກົດຕົວແລດງຄາວະເຈົ້າທີ່ເຈົ້າປ່າ
ເຈົ້າເຂົາ ກ່ອນຈະເຮີ່ມດຳເນີນງານ ດັ່ງປະກູດດູ່ສູງໄລ່ເວຍກລ່ອມຊ້າງ
ຂອງເກົ່າ ຄຣັງກສູງເກົ່າວ່າ

“ເຫັນຮູບແລະປະທຶກທອງປະທຸມ ເກສວໂກສຸມ

ສຸກົນຮອຄຮັງຄວາຍ

ອັນຂອມສຸດຸດີຍພຣະໄພ ປ່າດງພົງໃນ

ສະລ່ວໂຮມທິນາ

ອົທົງຮາຣຄີເຫວພາ ໄນໄລ່ນານາ

ອເນກພອກພິຄາລ

ປົງປ່າທ່າທາງເທື່ອວຫາຣ
ຂ້າຂອອຳລາພຣະໄພ

ພຣະພັນຄົບດີພອງລບປໂຄລ ຫຼູ້ຫຼັກຕັ້ງໃຈ

ທຳນຸກອຳຮູ່ງຜຸດຸຜົດາ

ເຫັນຮູບແລະປະທຶກພຣວລາ ເຄຣືອງໂກໜາກະຍາ

ສັງເວຍປະດັບທຸກພຣວນ

ກລ້ວຍອ້ອຍພຣ້ວຕາລສບສຣວົພ
ປະລິທີພຣະໄພພນ”

ເມື່ອເລົ້າຈານກົກລ່າວຄຳອຳລາ

“ລາເທພທັ້ງພື້ນໄພຮສນທ່າ
ທຸກໄຫຍຕັ້ງຮັກໝາ”

ໃນຂະະທີປະກູດຕົວທີ່ໄດ້ເດີນເຫັນຍໍ່ໄປມາ ກົກລ່າວຂອ
ສນາລາໂທ່າ

ໜາຕີອື່ນເວລາແຕ່ທັນສືອຍ່າງມາກລະເຂີຍນັ້ນເພີ່ຍງວ່າອຸທືກໃຫ້
ຄນນັ້ນຄນນີ້ ເດືອນນີ້ບ້າງໜາຕີກໍເລີກໜາດທຸກລື່ງທຸກອ່າງ ຄຽມໄມ່ລຳຄັ້ນ ແລະ
ຄນໄທບ້າງຄນກຳລັງຈະຕາມ

ແຕ່ຄນໄທແຕ່ໄທນແຕ່ໄຣມາ ອຍ່າວ່າແຕ່ໄທ້ວັນບາອາຈາຮຍ່
ຜູປະລິທີ່ປະສາທວີຈານແກ່ກໍລ້າ ແມ່ຍາມເນື້ອອັກປ້າໄປຄລ້ອງຊ້າງ

“ได้เดินใกล้กรายไปมา
อย่าต้องอย่าพาลเบี้ยดเบี้ยน”

ขอโทษคำๆ

เราก็รู้ตัวสมัยโบราณซึ่งเป็นพaphael สำคัญทั้งในยามศึกและยามสงบ ขาดช้าในสมัยโน้นก็เท่ากับขาดรถถังในสมัยนี้ งานคล้องซ้ำจึงจัดเป็นงานสำคัญระดับบ้านเมือง เพราะทำไปเพื่อนำมาไว้ใช้ในกิจการบ้านเมืองจริงๆ แต่เมื่อไปคล้องมาได้ กวีท่านก็ยังบอกด้วยว่า

“ซ้ำๆ ได้ต้องบากม์โคล
ประโยชน์เลี้ยงรักษา”

มิใช่คล้องเอาไปซื้อเล่นสนุกเพื่อความเพลิดเพลิน ทั้งยังอุตสาหะวนนาucion ที่สัญญาว่าจะเอาไปเลี้ยงรักษาอย่างดี จะมีอาหารอุดมสมบูรณ์ ที่หลับนอนสบาย มิต้องนาทรรวงใจ นอกจานนี้ยังปลอบประโลมมิให้หงอยเหงา ยามที่ต้องจากป้าไปเข้ากรุง

อ่านแล้วจับใจ อันคนไทยโบราณท่านมีจิตวิทยาสูง มีความเมตตา เป็นห่วงเป็นใย เอาใจเขมามาใส่ใจเรา แม้แต่ของลัตว์ก์ไม่ได้ยกเว้น เป็นคุณธรรมประจำชาติไทยอย่างหนึ่ง

ความอ่อนโนย nobnōm ถ่อมตน เป็นคุณสมบัติประจำคนไทยมาแต่ไหนแต่ไร แต่มิได้หมายความว่า เป็นคนอ่อนแอก็ขี้腊าด ไม่วรรณคดีเรื่องไหนก็เรื่องนั้น นักรบไทยใจฉกาจ สู้ไม่ยอมถอยทั้งนั้น ถ้าหากคนไทยมินิลัยขี้腊าดเป็นส่วนใหญ่แล้ว กวีท่านคงมีกล้าม้าแต่ใจกลับกล้ายเป็นคนอาจหาญไปได้ กวีท่านแต่งจากคนที่ท่านเคยพบ

เคยเห็น เคยรู้จัก และจากหัวใจคนไทยที่เหมือนๆ กันทั้งชาติ คือ เมื่อยามเกิดศึกเสือหนือใต้แล้ว เป็นนักรบแกร่งก้ากันทั่วทุกตัวคน ดังที่ปรากฏในประวัติศาสตร์ชาติไทยมหาลัยยกหารา

ในเรื่องขุนช้างขุนแผน ขุนไกรพ่อขุนแผนเป็น “เป็นทหารชาญชัยใจบรรจุ คุณไพรทั้งนั้นได้เจ็ดร้อย อาจองคงกระพันชาตรี เช้าไหนไม่มีที่จะถอย รบศึกศัตกรอยู่กับรอย ถึงมากน้อยเท่าไหร่ไม่หนีมา”

มองเห็นภาพนัดชัดแจ้ง เป็นภาพการต่อสู้ของนักรบไทยโบราณ ลงว่าปักเท้าลงตรงไหนแล้วเป็นยืนหยัดอยู่ตรงนั้น มียอมถอยแม้แต่ก้าวเดียว คือยืนอยู่บนรอยเดียว ไม่ถอยหลังเป็นอันขาด หัวใจต้องแข็งแกร่งจริงๆ จึงจะทำเช่นนั้นได้ และนักรบไทยก็ได้ทำเช่นนั้นตลอดมาไม่ว่ายุคใดสมัยใด ตั้งแต่สมัยลุขิทัยที่ขับไล่ขอมออกไปได้ สมัยสมเด็จพระนเรศวรรามราชน สมัยชาวบ้านบางระจัน และแม้กระทั่งในยุคปัจจุบันในการรบที่ห้วยโภนหรือที่อื่นๆ แกร่งหายแดนขึ้นซึ่งอ่านกรบไทยแล้วล้วนไม่มีถอย

และคนคนเดียวกันนี้ เมื่อยามต้องพระอาทญา ก็ยังใจเต็ดให้ลัญญาณเพชรฆาตที่นักด้อตัวเอง

“ด้วยตัวข้าขุนไกรกระทำผิด ถึงชีวิตจะมัวสงสาร
จะตายด้วยความลัตย์ปฏิญาณ อย่างพงศ์พลายฝ่ายทหารอันชาญชัย
ปากว่าตาบีดจิตบลง ระงบลงไม่พรั่นหวั่นไหว
ก้มหน้าหลับตาภวนนาไป ได้ที่ให้นิวเข้าพันลง”

จากหนังสืออนุชัชนาแผนเพียงเล่มเดียว เราจะได้ทราบ
ซึ่งถึงความเป็นไทยได้เต็มที่ เพราะวรรณคดีเล่มนี้เป็นเสมือนตัวรับ^{ให้}
ให้ในวิชาลัศกศาสตร์ คนไทยจะอยู่จะกินอย่างไร มีขนบประเพณี
อะไรบ้างตั้งแต่เกิดจนตาย มีอยู่ครบถ้วนในนั้นทุกประการ และเป็น^{คน}
คนไทยธรรมชาติ ระดับชาวบ้าน อีก ไอัพรม อย่างสูงแค่เศรษฐี
บ้านนอกอย่างอนุชัชนา

แต่ที่บ่งความเป็นไทยไว้ชัด ให้ภาพพจน์ดีเยี่ยมคือ ความมี
น้ำใจของคนไทย ความอ่อนใจในครอบครัวและการช่วยเหลือซึ่งกัน^{และกัน}
และกันในลัศก์ไทย โดยมิต้องมากำหนดกะเกณฑ์หรืออกมาในรูป^{ระบบ}
หรือลักษณะใด เรายังเห็นเจือจุนอุปัลังก์ค้าชูกัน เรามีหัวใจ^{เอื้อเฟื้อ}
เพื่อแผ่เช่นนี้มาช้านานแล้ว

ตอนพลายแก้วเกิด กวีท่านแต่งไว้ว่า

“ถึงฤกษ์งามยามปลดคลอดจ่ายดาย ลูกนั้นเป็นชายร้องแว้แว
พื้นบ้านนำามาดูแล ล้างแซ่แล้วก็ส่งให้แม่นน
ทำหมันแล้วใส่กระดังร้อน ใส่เบาะให้นอนอาผ้าห่ม^น
บุญรักษาอยลพบัยชุม เรือนพนมรักรักดังฝักบัว”

แสดงว่านางท้องประศรีไม่ต้องนอนลีมตาดูเพดานอยู่คน
เดียวเวลาคลอดลูก มาพร้อมกันหมดทั้งพื้นบ้านอา บุญรักษาและยาย
มาเป็นกำลังใจ แสดงความห่วงใยใกล้ชิดกันในครอบครัว การคลอด
ลูกลมหายใจนเลี่ยงเป็นเลี่ยงตายด้วยการแพทย์ยังไม่เจริญ ได้เห็นหน้า
ญาติผู้ใหญ่พร้อมพรากย้อมเป็นเครื่องบำรุงกำลังใจอย่างดี

พอเด็กอายุได้เดือนหนึ่ง ก็ต้องตั้งชื่อกันแล้ว ก็ทำนอง
เดียวกันแหลก

“พ่อแม่ปรึกษา กับย่าayah จะให้ชื่อหลานชายอย่างไรบู
ผ้ายาตาตะแกะ เป็นหมอนดู คิดคุณเลขออยให้หลานชาย”

เวลาทำขวัญเดือนมิพธิตั้งบายศรี ที่นี่ไม่เฉพาะวงศ์คนา^{ญาติ} พวงพ้องคนรู้จักมักคุนก็จะมาร่วมพิธีด้วย
“จุดกองแยกนั่งเบี่ยงกัน พงศ์พันธุ์พร้อมอยู่ทั้งบูบูฯ
ยกบายศรีแล้วให้ชื่นสามลา เวียนแวนไปมาให้อาชัย”

ตอนบวชพลายแก้ว เพื่อนผู้ชายบ้านก็มาช่วยกันตัวเป็น^{เกลียว}โดยไม่ต้องกะเกณฑ์และมิต้องไปจ้างไปนอนมา ทุกคนมีน้ำใจ
เอื้อเฟื้อ เป็นลัศก์ที่กลมเกลียวกันดี และของทุกอย่างในการบวชก็
สำเร็จลงด้วยฝีมือและน้ำใจของคนในบ้านและเพื่อนบ้าน

“ภูจะบวชลูกชายสุดสายใจ เอ็งจงไปเที่ยวหาผ้าเนื้อดี
ทำจีวรลับงลไบลาด ทั้งย่างบำบัดตามที่
ลงมือพร้อมกันในวันนี้ อ้ายถือล่ามาช่วยภู
ฝ่ายพวงข้าไหไปหาของ หมายพลูใบทองที่มีอยู่
บ้างก็มาเย็บกรวยช่วยกันดู ปอกหมากพันพลูทั้งพื้นเทียน
เอาผ้าทอมาวัดตัดลับง เย็บลงฝีเข็มเหมือนเล้มเลี้ยน
ตัดจีวรลับงไกรเจียน เย็บทับลับเนียนเป็นเนื้อดียิ่ว
อังลະนັ້ນແພຽນໄກ่นุ่ມ รังคุมหูใหม่ໃສเย็บเลี้ยว
манนังพร้อมล้อมทั่วตัวเป็นเกลียว เอกเกริกกราวเกรียงด้วยศรัทธา”

ด้วยแรงศรัทธาตัวเดียวที่ทำให้งานทั้งใหญ่ทั้งเล็กในสมัย
ก่อนทั้งที่ปราศจากเครื่องทุนแรง สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี สบงจีวรเนร

แก้ว ตั้งแต่เป็นผู้ช่วยนักการทั่วไปแล้วก็ทำภารกิจในบ้านนั้นเอง เมื่อญาติและเพื่อนบ้านมีนาฬิกาข่าวกันคนละไม้ลະมือตามถนน ฝ่ายเจ้าของบ้านก็มีหน้าที่หาเลี้ยงอาหาร

“ฝ่ายพอกแม่ครัวที่ตัวขาด

หุงต้มเร็วรุดลม่าน

หน้าดำคล้ำให้มึนกลิ้งกราน

บังช่าวข้าวสารใส่กระถาง

บังต้มบังพะแวงบังแกงชน

ถ่ายทำขันมอยู่เօะอะ

ส้มสุกลูกไม้ใส่ภาชนะ

ใส่กระเบรยรายไว้หลายใบ”

ลักษณะอีกอย่างหนึ่งที่เป็นไทย คือการปลูกเรือนหอ เมื่อพลายแก้วจะแต่งงานกับนางพิม ก็ต้องปลูกบ้านใหม่ การปลูกบ้านก็อาศัยเพื่อนฝูงมาช่วยกันตามเคย ตามแบบไทย

“ครานั้นจึงโฉมเจ้าพลายแก้ว

ครนั้นถึงกำหนดแล้วจึงนัดหมาย

บอกแขกปลูกเรือนเพื่อนผู้ชาย

มากยังบ้านท่านนายครีประจัน

ให้ชุดหลุมระดับชั้กปักเส้าหมอ

เอกสารร่องเรือนมารอไว้ที่นั้น

ติลิบเอ็ดไกลรุ่งฤกษ์ลำคัญ

ก์ทำขวัญเส้าเสร็จเจ็ดนาที”

เรือนหอของพลายแก้วเป็น “หอมีห้าห้องฝ่ากระดาน” ตามที่นางครีประจันเรียกร้องเมื่อตอนไปสู่ขอ และเรือนที่ว่านี้ก็แล้วเสร็จลงได้ดังใจคือ “วันหนึ่งแล้วเสร็จสำเร็จการ” พ่อเสร็จแล้วก็ “ให้ยกสำรับมาทั้งความหวาน เลี้ยงดูลับสนคนทำงาน อิ่มแล้วไปบ้านด้วยทันใด”

งานใหญ่หรือยุ่งยากประการใดในบ้านก่อน ไม่เคยเป็นอุบลรุคเลยหากมีพากมุติและมิตรร่วมแรงร่วมใจกันตามวิถีคนไทย

เมื่อพลายแก้วต้องไปทัพ นางครีประจันแม่ยาบี๊กเตรียมเสบียงอาหารไปให้ เพราะต้องรอจนแรมไปกลางป่าเป็นเวลาหลายวัน ภาพตอนนี้ที่กว่าท่านบรรยายเป็นภาพในครัวไทยเป็นตอนที่บรรยายใช้คำง่ายๆ แต่ทำให้เกิดภาพพจน์ รามองเห็นภาพในครัวบ้างนอกชานบ้าน มีคนกำลังทำงานวุ่นไปหมด เลี้ยงโขลก เลี้ยงลับดังอึคงมี ครัวไทยเป็นอย่างนี้เอง คนนั้นทำนั่นคนนี้ทำนี่ ช่วยกันน่าดูดังเช่นตอนที่ว่า

“อึนอีรักคัวภูปลาร้า

เหม็นหวาลินทีเป็นขึ้นมวน”

ส่วน

“อีดำเน้น้ำพริกขยายขี้

เลียงถีโกกโกกระโซกໄล’”

ข้าง

“อ้ายมีอีกวยฉวยกระบุง

ตวงข้าวในยุ้งເຂອອກສີ”

ยิ่งตอนกวนกาลระแมยิ่งเห็นภาพนัดชัดเจน กวีท่านเคยพูดเคยเห็นมาหลายงานแล้ว จึงใช้คำที่ส่งภาพออกมากได้ชัดมาก

“กุชิมมีชิมริมกระทะ

หวานละดีครันเป็นมันย่อง

หมดริมคัวชิมทีกกลางลอง พร่องไปครึ่งกระชะหวานจริง”

เป็นภาพช่วงบ้านธรรมชาติ และเป็นประเพณีไทยมาช้านาน แล้วเรื่องซ่อมกันไม่ร้าในงานใหญ่ เป็นภาพที่ให้ความประชาแก่ผู้อ่าน กระบวนการประเพณีไทยยังมีอีกมากในหนังสืออุปกรณ์ชั้นชุนแหน ถ้าจะคัดลอกมาก็จะมีครบถ้วนเท่าที่ชีวิตคนไทยจะต้องผ่าน และบทความนี้จะกลายเป็นตำราทางลังคมศาสตร์ไป

การบรรยายป่าเข้าลำเนาไฟทิวทศน์อันดงามตามธรรมชาติขณะที่ตัวละครในวรรณคดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวเอกของเรื่อง

อย่างเช่นขุนช้างหรืออีเหนา กำลังเดินทางนั้น กวีไทยสามารถบรรยายและรำพันได้กระจ่าง ด้วยภาษาที่สละสลวยและกระตัดรัด ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพทิวเขา ท้องฟ้า ป่าทึ่โปรงและทิบ รุกขชาติ นานาพร摊 ตลอดจนนกหนูลิงสาวลัตว์บรรดาภูมิในป่านั้นๆ ได้อย่างครบถ้วน รวมกับจักษณ์ภาพนั้นๆ แสดงความละเอียดซ่าง สังเกต และซ่างบรรยายได้อย่างวิเศษ ได้ทั้งสามมิติ บางตอนจะมองเห็นรูปร่าง บางตอนจะเห็นสีสันอันวิจิตรตระการตา และบางตอน จะได้กลิ่นหอมหวานของมวลบุปผาติมาพร้อมกับตัวอักษร

วรรณคดีไทยเท่านั้นที่จะให้สิ่งนี้แก่ผู้อ่าน

ตอนที่ขุนแผนยกทัพออกจากเมืองพิจิตร บรรยายภาพภูเขา ก้อนหินได้เยี่ยม ทำให้เกิดภาพพจน์

“บ้างเป็นยอดกอดกอดก่ายตะเกะตะกะ	ตรร เชือดหูตะขะระเที้ยนหักเป็นหินห้อย
ขุกขุกหยอดหยอดเป็นยอดย้อย	บ้างแหลมโลยเลื่อมลับระยับยิบ
บ้างอกเจ้าเป็นเจียงบ้างเกลี้ยงกลม	บ้างโปปมเป็นบุ่มกระบุ่มกระบีบ
บ้างปอดแบัวเป็นพุดุลิบลิบ	โล่งตลิบแลดตลอดยอดคีบรินทร์”

กวีท่านซ่างหาสรรหาคำจ่ายๆ พื้นๆ มาเรียบเรียงให้เราอ่าน จนเกิดภาพพจน์ ทำให้เรามองเห็นภาพภูเขา ภาพก้อนหินแต่ละก้อน มีรูปร่างแปลกๆ เป็นจริงตามธรรมชาติ การใช้คำของท่านซ่างวิเศษ ใช้คำเพียงไม่กี่คำ คำธรรมชาติ เรายังคงทำให้เราเกิดมโนภาพ มองเห็นทั้งขนาด รูปร่าง ลักษณะของก้อนหินแต่ละก้อนที่ประกอบขึ้น เป็นภูเขา บางตอนอ่านไปพลางเกิดความรู้สึกสะดุกดๆ ความที่ก้อนหิน ที่บรรยายไว้นั้นชุ่นชุมเหลือเกิน ขณะเดียวกันรஸัมผัสเขิงกลอนมี

ครบถ้วน รวมทั้งเล่นอักษร์มืออยู่พร้อมมูล

ที่เป็นภาพใหญ่มองเห็นแต่ไกล ให้ความรู้สึกทึบมืดนำสึพึง กลัว เป็นภาพที่ชุ่นชุมพอใช้ เต็มไปด้วยก้อนหินตะปุ่มตะป่า ลงมา ดูภาพนี้บ้าง

“สะคาดเอี้ยมประเบี่ยมน้ำ	สอนสำลีโรธมี
พญบานผาสานสี	สล้างกลีบกุกุลสรรพ
สำแดงดวงดาวรุ่ดเด่น	ประดับเบญจพิธพรรณ
พิศรวมระงมคั่น-	ธารลรนบำเรอหวาน
กวนรำว่าประทุมมา	มีรัชดาสถานธาร
ชลօอาละອองนาล-	ยมี้มุ่งคำรุวง
สถาบารอยก์หล่อลอย	กระแสงสวายสลายพวง
สะพราดพันธุ่ปลากวาง	ประเทืองน่านเณรียนนอง”

ตรงกันข้ามที่เดียว ภาพนี้ให้ความรู้สึกอีกชนิดหนึ่ง เป็นอีกแบบหนึ่ง ภาพในใจของผู้อ่านเป็นภาพน้ำในสระใหญ่ที่ลับบัน Ding เยือกเย็น มีดอกบัวงามบานสะพรั่ง ล่องลิ่นหอมยวนใจ แฉมมีเหลาผึ้งแมลงวู่ บินว่อนเคล้ากินเกรสรเป็นองค์ประกอบทำให้ภาพนี้งามสมบูรณ์ตาม ความเป็นจริง กวีท่านมีความละเอียดไม่หลงลืมสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่จะ ทำให้ภาพนั้นถูกต้องครบถ้วนตามธรรมชาติ

ตอนนางสร้อยทองธิดาเจ้าล้านซ่างเดินทางเพื่อจะมากรุ่งครว อยุธยา ต้องผ่านป่าผ่านดงบางตอนก็เป็นป่าทึบน่ากลัว มีแต่ต้นไม้ใหญ่ บางตอนก็อุดมด้วยนกนานาชนิด และลิงสาวลัตว์ ตอนที่ว่าด้วยนก ก็มีดังนี้

ฉบับต้นฉบับนั้นกสลาลิกา

เลี่ยงที่ดังปักปักกค่อนทอง

นกกระเต็นเด็นใต้ไม้แตงಡา

นกกระทาขันจำเที่ยวหาคร'

และอื่นๆ อีกมากmany เมื่อมีปักษ์ต้องมีลัตต์ ประเกท

“เนื้อถึงแล่นโดยดีดตะกาญ

“พีเลี้ยงชีชวนคุหูปักษชา

ทีบินมาทางโน้นแซงแซว

เสียงดุเหว่าเราร้อนอยู่แจ้วแจ้ว

ผุ้งนกแก้วร้อนรืองออกก้องไฟร

กระลุมพูอยรังกำลังใจ”

ตุ่นกระต่ายหลบลี้หนีเข้าพง”

บางตอนความที่เป็นป้าทิบ ตันไม้ใหญ่มีมากในป้าทิบ
จนแม้แสงแดดก็ตามจะล่องลงไปไม่ถึงพื้นดิน กว่าท่านบรรยายไว้ดังนี้

“ยางยงสูงใส่ในพนัส

ร่มซูแಡดในมีโครงเห็น

น้ำค้างค้างใบไม้ให้กระเช็น

หนทางเป็นร่องเชะจำเพาะตัว”

บรรดาภาพป้าต่างๆ ที่กว่าท่านบรรยายไว้ในวรรณคดีเรื่อง
ต่างๆ ก็เป็นป้าในเมืองไทยเรานี่เอง มีทั้งป้าทิบ ป้าดงดิบ และป้าโปรด
มีลัตต์ป้ามากหมายหลายอย่าง และนกนานาพรพรรณ เป็นป้าที่กว่าท่าน
ได้เคยพบทึน ได้เคยเดินทางผ่าน แต่ละตอนบรรยายได้สมจริง
สภาพป้าเมืองไทยเมื่อหลายร้อยปีมาแล้ว หรือแม้มีต้นรัชกาลที่ห้า
เป็นตั้งนี้จริง อุดมสมบูรณ์ มีความเป็นป้าดงพงไพรอย่างแท้จริง

หากในการบัดนี้เราจะหาภาพป้าเข้าลำเนาไพรอย่างใน
วรรณคดีไม่ได้ ป้ากำลังจะโลง พันธุ์ไม้ใหญ่น้อยถูกโค่นลง ลัตต์
สูญพันธุ์ไปอย่างรวดเร็วนาจหาย ไม่เห็นมีอย่างที่ท่านบรรยาย
ก็อย่าไปโทษกว่าท่านเลย

เราจะมีป้าไทยฯ อย่างนั้นก็แต่ในวรรณคดีเท่านั้น

เวลาที่ตัวเอกของเรื่องต้องจากนางที่รัก ต้องเดินทาง
โดยมากก็เพื่อไปทำศึกสงคราม ความอาลัยอวารณ์ก็ย่อมต้องมีเป็น
ธรรมชาติ มีภารกิจไทยเท่านั้นที่ท่านรำพันความคิดถึงเปรียบเทียบกับลิงที่
พบทึนมาตามทาง ในเชิงกวีก็เล่นคำที่เป็นคำเดียวกันแต่มีความหมาย
หลายอย่าง ดังเช่นตอนอิเหนาจากนางจินตนา นางลักษณะราตี และ
นางมหาภารัศมี เพื่อจะไปช่วยท้าวดาหาทำศึกท้าวภะหมังกุหนิง มีดังนี้

“นางนวลจับนางนวลอน

จากพราภจับจากจำนรรษา

แขกเต้าจับเต้าร้าวร้อง

เหมือนพีแนบนวลสมร Jinตนา

เหมือนจากนางลักษณะราตี

เหมือนร้าวห้องมหาภารัศมี”

มีการยกคำที่เป็นชื่อต้นไม้และชื่อกันที่พ้องกันมาเป็นคู่ๆ
แล้วเปรียบเทียบกับความคิดถึง ความในใจของอิเหนา ในนิราศนรินทร์
ก็มีเช่นนี้อยู่เกือบทลอดเรื่อง ความสามารถในเชิงประพันธ์และ
ความรู้ในเรื่องพืชพันธุ์ต้นไม้ และเหล่าวิSKUของกวีไทยย่อมเป็นที่
ประจักษ์ในวรรณคดีหลายเรื่อง

เรื่องการอบรมลั่งสอนศีลธรรมจรรยา หรือแม้ความเป็นผู้ดี
เป็นพลเมืองดี ที่แห่งมาในวรรณคดีไทยนั้นมีพักต้องกล่าวถึง กว่าท่านจะ
สอดใส่เข้ามาอย่างแบบกายมิให้กลایเป็นตำราสอนศีลธรรมหรือ
หนังสือสอนบัตผู้ดี ด้วยเป็นวิสัยของคนไทยที่ลีสั่งเหล่านี้เป็นเรื่องสำคัญ
ในชีวิตของมนุษย์ผู้เจริญแล้ว ดูแต่เจ้าชรัวสูญทัยจะเอาจนangแก้วกิริยา
ไปขัดดอกขันซังไวยังสอนว่า “ตัวเป็นข้าอย่าให้ฟ้านั้นหมืนสาบ

ຈົນສຸກາພເຈີຍມຕນເປັນຄົນໜໍາ”

ເຮືອງຍ່າງນີ້ໄດ້ເປັນສາຣະສຳຄັບຂອງວຽກຄົດເຮືອງຕ່າງໆ ຈຸດຸ່ງໝາຍແຫ້າ ມີເດືອຍຸທີ່ຕຽນນີ້ ແຕ່ລຶ່ງເຫັນນີ້ແລະທີ່ແສດງຄວາມເປັນໄທຍອກມາ ເພຣະບາງເຮືອງເຮົກໄດ້ເນື້ອຫາມາຈາກຊາຕີອື່ນມີເຕົາເຮືອງສູນກ ກວິທ່ານກໍເຄມາຮຈາໃຫ້ໄພເຮົາ ໄທ້ຄວາມບັນທຶກແກ່ຜູ້ອື່ນ ແຕ່ຄວາມເປັນໄທຍກົດຈະປຣກງວອກມາໄຟໄດ້

ໃນວຽກຄົດໄທຍຍັງມີອີກຍ່າງໜຶ່ງ ຂຶ້ນຄົດວ່າວຽກຄົດຊາຕີອື່ນລູ້ໄຟໄດ້ ເຮືອງວ່າເປັນລັກຊະນະເຂພາະຂອງວຽກຄົດໄທຍກໍວ່າໄດ້ ຄູ້ເຮືອງໂກໜາກາຣ ໄມໃໝ່ວ່າຄຸນໄທຢາເຫັນແກ່ກິນ ຈະແຕ່ງໜັງລືອກົກເປັນຫວ່າງເຮືອງຂອງກິນ ແຕ່ທ່ານເປັນຄນະເອີດປຣະນິຕ ເມື່ອທ່ານປະພັນຮົງເຮືອງຂຶ້ນເພື່ອແສດງຫຼືເລົ່າສ່ວນໜຶ່ງຫຼືອຕອນໜຶ່ງຂອງຊີວິຕນຸ່ງໝົດທີ່ເປັນຄນໄທຢ ກາຣກິນຍູ່ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຊີວິຕ ເປັນເຄື່ອງແສດງວ່າມີວັດນຮຽມຮະດັບໃຫ້ຂັ້ນໃຫ້ ທ່ານຈິງໄສໄປດ້ວຍໃຫ້ກຽບສ່ວນ ຕອນຫາວສຸພຽມໄປທຳບຸນສົງກຣານຕີທີ່ວັດປໍາເລີໄລຍ ກໍມີປຣະຍາໄວ່ວ່າທຳວະໄວໄປວັດບ້າງ

“ທຳນ້າຍາແກງຂມຕົ້ມແກງ	ຜ່າພັກຈັກແພັງພະແນງໄກ່
ບ້າງທຳທ່ອໝາກປົກປິດໄວ້	ຕົ້ມໄຂ້ຜັດປາແທ້ງທັ້ງແກງບວນ
ບ້າງກີ່ກໍທຳວຸນຫາສາຄູ	ຂ້າວເໜີຍວ່າໜ້າຫຼຸງໄວ້ສື່ສ້ວນ
ຫຼັກເຕີຍງເຮືອງເລື້ດຂ້າວເນ່າກວນ	ຂອງສວນລົ້ມສູກທັ້ງລູກໄມ້”

ຂຶ້ນເຫັນນີ້ເປັນອາຫາຮຄວາມຫວານທ່າງໆ ໄປຂອງຄຸນໄທຢ ບາງຍ່າງ ຄນຮຸນນີ້ກັຈຈະໄມຮູ້ຈັກ ຮູ້ອີກໄມ້ລົນໄຈແລ້ວ ຍ່າງເຫັນແກງບວນແລະຫຼັກເຕີຍງນີ້ເປັນຂາດໜ້າບ້ານຮຽມດາທີ່ມີກາຣກິນຍູ່ພື້ນໆ ເພຣະໃນເຮືອງຂຸນຂ້າງໆ ພຸນແພນ ຕ້ວລະຄຣເປັນຮະດັບຄນລາມສູກ ແຕ່ພອມາສື່ງຮະດັບໃນຮ້ວນໃນວັງ

ຄວາມປຣະນິຕົກມືມາຂຶ້ນ ມີກາຣແກະສັກກັນຍ່າງວິຈິຕຣະຈົງ ຂຶ້ນຂຶ້ອງວ່າມີອີກຍ່າງແລ້ວເຮືອງຈະລັບໆທີ່ນີ້ ແລ້ວວາງສູນໆ ລົງບົນຈານ ອົບເຖິ່ງລົງໄປໃນໜັກເປັນໄມ້ມີ ດັ່ງນັ້ນເມື່ອນາງຈັນທີ່ເທົວປລອມຕົວເປັນພວກວິເສດຖະບິບພາຮະສັງໝູ້ ສົງໄດ້ແກະສັກຂຶ້ນພັກແຕ່ລະຂຶ້ນເລົາເຮືອງຮາວແຕ່ຫຼັກລັງທີ່ຮູ້ກັນຍູ່ເຂພາະສົງແມ່ລູກ ດັ່ງນີ້

“ຂຶ້ນທີ່ທຽງຄຣກກັລຍາ	ຄລອດລູກອອກມາເປັນຫຍຍລັງໝູ້
ຂຶ້ນສອງທົ່ວ່າບົກຈາກວັງ	ອຸ່ນລູກໄປຢັ້ງພນາລັຍ
ຂຶ້ນສາມເນື້ອຍູ່ດ້ວຍຍາຍຕາ	ລູກຍາວອອກມາໜ່ວຍຂັບໄກ່
ຂຶ້ນລືກໍລາຍາແຕ່ໄພຣ	ຖຸບສັ່ງໝັ້ນໄປກັບນອກຈານ”

ຟື້ມີອັນດາກປຣະນິຕໃນເຮືອງເຫັນນີ້ ເຮັຈະອ່ານພບໃນກາພຍ໌ ເທິເຮືອໝາຍພລົມໄມ້ພຣະຣານິພນົງໃນພຣະບາທສມເດືຈພຣະພຸທ້ອລີສໍາຫລ້ານກາລີຍ ທັ້ງທຽງບຣາຍແລະພຣັນນາໃນຂະແໜງກັນຄົວທຽງບຣາຍ ວ່າປຽງແຕ່ພລົມໄມ້ຍ່າງໄຣ ແລະທຽງພຣັນນາຮໍາພັນປຣີຍບເທື່ອບັນກັນນາງ

“ພລັບຈິນຈັກດ້ວຍມືດ	ທຳປຣະນິຕນໍ້າດາລກວນ
ຄົດໄວ້ໝູ້ອ່ອນຍື້ມຍົວນ	ຍລຍິ່ງພລັບຍັບຍັບພຣັນ
ນ້ອຍໜ່ານຳມັລີດອອກ	ປລັອນເປີລືອກປອກເປັນອັດຈະຮຽຍ
ມີອີຄຣໃຫ້ລັກທັນ	ເທື່ອບັນກັນທີ່ຜົມອັນນາງ”

ເພີ່ມແລ້ວນີ້ເຮົກພອນີກພາພອກວ່າສ່ວຍຈານເພີ່ມໃດ ແລະຄນທຳຈະຕ້ອງມີມືອີກແກ້ໄຂນ ແລະເຮັຈະຫາໄດ້ກົດຕື່ນວຽກຄົດໄທຢ ທີ່ເຂົ້າມາທັ້ງໝາດນີ້ ເປັນເພີ່ມສ່ວນເດືອນຂອງຄວາມເປັນໄທຢທີ່ປຣກງວູໃນວຽກຄົດໄທຢ ຖ້າຈະເກີບມາໃຫ້ໜົດກົດຕື່ນໃຫ້ເວລາອີກນາກ

ที่เขียนมานี้ด้วยแรงบันดาลใจที่ได้รับจากการได้ศึกษาเล่าเรียนวรรณคดีมา สุนทรียภาพอันสืบทอดมาจากวรรณคดีนั้นซับซ่านเต็มทั่วไป ยิ่งอ่านซ้ำมากครั้งเท่าใด ยิ่งประจักษ์และตระหนักในคุณค่าแห่งกวีรล และซึ้งถึงความเป็นไทยมากขึ้นเท่านั้น เป็นประการต้น

มูลเหตุประการที่สองเนื่องมาจากความผันผวนปรวนแปรไปในทางเลวร้าย อันจะทัดทานເອພາກໝ່າຕິທາງດ້ານวรรณคดีต้องโคลนล้มลง เพราะมีหมู่คนที่มีวิสัยดังໂຄລົງພຣະນິພນົມເຈົ້າຝ້າຮຣມີເບສຣ ที่ว่าด้วยการอ่านวรรณคดีว่า

อັກຊ່າວົງວ້ອຍຄ້ອຍ	คำเพรา
ຜູ້ອ່ານສາຮເສນະ	ເວື່ອຍຫຼີ
ບໍ່ຮ້ອ່ານໄໝ່ພຣະ	ຕຽງເທິ່ງ ໄປນາ
ທຳໃຫ້ໂຄລົງທັນນີ້	ຫ້ວ້າເສີຍໄປ
ອັກຊ່າວົງສ້າງຫ້າງ	ຫຸ້ມຈາກ
ໂຄລົງກີ່ພຣະເສນະສາຮ	ແຕ່ງໄວ້
ຜູ້ຮ້ອ່ານກລອນກາຮ	ພາສື່ນ ໄຈນາ
ຜູ້ບໍ່ຮ້ອ່ານໃຫ້	ບັດຂ້ອງເສີຍໂຄລົງฯ"

ได้เพิ่รพยายามจะก่นໂຄນหักกรอกอนໂຄນลงให้หมดสิ้น หรือจะเป็นเพราะว่าเข้าเหล่านั้นเป็นดัง

“ເນື້ອປອງນ້ຳຫຼັບ	ປອງທອງ
ລົງບໍ່ປອງຮັດນິປອງ	ລູກໄມ້
ໜູ້ປອງອສຸຈີ່ຂອງ	ທອມທ່ອນ ປອງນາ
ຄນເຄລີບເຄລີ່ມບໍ່ໄມ້	ທ່ອນຮູ້ປອງຮຣມາ”

ก่อนที่จะผลิตภานทำอะไรไป ลองพิจารณาໂຄລົງໂລກນິຕິບທນີດູ້ບ້າງ

“ຕັດຈັນທົ່ວມ່ວງໄມ້	ຈັນບກ
ແປລັງປຸລົກໜານໍມາຮົມຮກ	ຮອບເວື້ອ
ຂ່າຍໜໍ່ມູ່ຮຸນກ	ກະເໜວ່າ ເສີນາ
ເລື້ອງໜູ້ກົກົນເນື້ອ	ວ່າງູ້ລືລາ ฯ

เรามีวัฒนธรรม ศิลปะ และวรรณคดีเป็นเครื่องสำเดียงความเป็นชาติ เรามีได้อย่นอยหน้าอภิຍາຕິໄດ້ເລີຍໃນເວັ້ນນີ້ เราມີອະໄວທີ່ພິເສດແລະວິເສດກວ່າດ້ວຍໜ້າ ເຮົາຮຽມໃຈເປັນຍ່າງຍິ່ງ

ขอค้อมหวนบนวิเคราะຫຼູ້ພຣະຄຸນຄຽບາອາຈາຍີແລະກົງທຳນອົກກຳບໍານິດ

ขอให้ชาติไทยลงສົດສາພຣລືບໄປ.

จาก ปากໄກ່ ฉบับวรรณวิพากษ์ (2518)

● ท้ายเล่ม

ในการประชุมสมัยสามัญ ครั้งที่ 31 ขององค์การยูเนสโก เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2544 ที่ประชุมได้มีมติประกาศยกย่องพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ให้เป็นบุคคลซึ่งมีผลงานดีเด่น ด้านการศึกษา วัฒนธรรม สังคมศาสตร์ มนุษยวิทยา การพัฒนาสังคม และการสื่อสาร เนื่องในโอกาสครบรอบ 150 พรรษา แห่งวันคล้ายวันพระราชสมภพ ในวันที่ 20 กันยายน 2546 ซึ่งนับเป็นเกียรติอย่างสูงสำหรับประเทศไทย ดังนั้น หนังสือวิทยุสรัญรวมยฉบับที่ 20 จึงนำเรื่อง “การเสด็จต่างประเทศครั้งแรกของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช” โดยนิพนธ์ วิไลรัตน์ อดีตเอกอัครราชทูตประจำสหภาพโซเวียต มาลงพิมพ์เพื่อเฉลิมพระเกียรติ

ปี พ.ศ.2546 เป็นวาระครบรอบ “250 ปี พระพุทธศาสนา นิกายลามาวงศ์” ที่ประดิษฐานในคริสต์ลัทธา ซึ่งทั้งไทยและคริสต์ลัทธา ได้มีการสมโภชอย่างยิ่งใหญ่ และสุภาษิต หมายถึง เก็บเรื่องและภาพแห่งประวัติศาสตร์มาเล่นอย่างละเอียดลออ แต่สำหรับแผนฯ

ของรัฐวิสาหกิริ ยังมี “ทัวร์ลังเวชนียสถาน” ให้อ่านเป็นตอนที่ 3 และเบญจมาศ ทับท่อง จะแนะนำ “วันใหม่ของสถานกงสุลไทยประจำกรุงโซเฟีย”

นอกเหนือไปจากนั้น อนันติตา วัชรศิริธรรม จะนำ “สนทนา กับเอกอัครราชทูตกษิต ภิรัมย์” และปวิน ชัชวาลพงศ์พันธ์ ก็จะสร้างความรู้จักกับ “บทบาทของกระทรวงการต่างประเทศในการพัฒนาตลาด Asian Bond”

พลาดไม่ได้สำหรับ “ต้นไม้ตามทิศ” โดยสุวรรณ พองสมุทร “ความเป็นไทยในวรรณคดีไทย” ของลัจฉารณ์ สิงหผลิน “กริลโลลด์ กับพระเจ้ากรุงสยาม” โดย นงเยาว์ กาญจนจารี และ สัมภาษณ์ น.นพรัตน์ เจ้ายุทธจักรนิยายนำลังภายใน” โดยเฉพาะภาคชุด “Unseen in Thailand”

ขอให้คุณๆ มีความสุขในการอ่านหนังสือวิทยุสรัญรวมย ครับ

ประภัสสร เลวิกุล

บรรณาธิการ